

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2017

FAALİYET RAPORU

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2017

FAALİYET RAPORU

STRATEJİ GELİŞTİRME
DAİRESİ BAŞKANLIĞI

MAYIS 2018

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Emniyet Mh. Mevlana Bulvarı No: 32 Etiler 06560 Ankara / TÜRKİYE

www.dhmi.gov.tr

Ahmet ARSLAN
Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

Funda M. OCAK
DHMİ Yönetim Kurulu Başkanı
ve Genel Müdür

SUNUŞ

Bir asra yaklaşan tarihinden aldığı ilham ve engin tecrübeyle, eserlerimizle, birbirinden parlak başarı öyküleriyle dolu tarihimize geleceğe yürüyüşünü sürdüren Devlet Hava Meydanları İşletmesi 85'inci Kuruluş Yıl Dönümünü bu sene içerisinde faaliyete sunmayı planladığı dev projelerle kutlamanın haklı gururunu yaşıyor.

Türk sivil havacılığının küresel ölçekte 'yükselen yıldız' olmasında; özel sektör işbirliği ile yaptığı çağdaş ve büyük ölçekli yatırımlarla, her alandaki ileri teknoloji uygulamalarını yakından takip eden ve yolcularımıza sunulan emniyet ile konfor odaklı hizmetlerin kalite çıtasını sürekli yükselterek sürdüren Devlet Hava Meydanları İşletmesi'nin büyük bir payı var elbette...

Bu anlayışla sürdürdüğümüz yenilikçi çalışmalarımızın yoğunlaştığı alanlardan biri de bilgi teknolojileri. Bilgi Teknolojileri 'Yazılım Geliştirme' ekibince oluşturulan 'Uçuş Bilgi Sistemi', 2017 yılının Ekim ayında 16 Havalimanımızda kullanılmaya başlandı. Uçuş Bilgi sistemi; yolcu, karşılayıcı, uğurlayıcılara, yer hizmet birimlerine uçuş bilgilerini gerçek zamanlı görsel olarak sunan bir sistem olup; Kurumsal mobil uygulamalarımıza, web sitemize, Bakanlığımızın Ulaştırma Portalı'na ve e-devlet platformuna da uyumlu. Benzerlerinden daha üstün özelliklere sahip sistemin kurulduğu her bir havalimanımızda giderlerimizden önemli ölçüde tasarruf sağladık.

Elbette bu çerçevede Kuruluşumuzun en aktif olduğu ve övünç kaynağı olan alanlardan bir diğeri de Hava Seyrüsefer hizmetlerine yönelik büyük kolaylıklar sağlayan MGR/Mode-S, atcTRsim, FOD radarı gibi cihaz ve sistemlerin geliştirilmesine yönelik kapsamlı Ar-Ge faaliyetlerimizdir.

Buna ek olarak; 2017 yılı zarfında imza attığımız birçok alt yapı yatırımları arasında en önemlilerinden biri sayılan ve Ülkemizin güney doğu bölgesine büyük bir canlılık getirmesi öngörülen Çukurova Havalimanı projemizin de üst yapı tesislerinin çalışmalarına bu yıl içinde başlamayı planlıyoruz.

Rakamların tanıklık ettiği başarılarımıza sadece kurumsal ve sektörel bir önem atfetmiyoruz. Zira, yatırımlarımızın ülke kalkınması ve ekonomisine sağladığı katkılar açısından da ne denli önemli olduğunun bilincindeyiz.

Tüm safhaları tamamlandığında dünyanın en büyük yolcu kapasitesine sahip olacak, asrın projesi İstanbul Yeni Havalimanı'nın faaliyete geçmesine yönelik geri sayım başladı. Sayın Cumhurbaşkanımızın himayelerinde Hükümetimizin 2023 vizyonu çerçevesinde projelendirilen ve başta Sayın Başbakanımız ile Sayın Bakanımızın katkılarıyla şekillenen İstanbul Yeni Havalimanı'nın bu yıl içerisinde hizmete girmesiyle birlikte, Türkiye küresel sivil havacılıkta 'oyun kurucu' konuma yükselecek.

Diğer yandan; Genel Müdürlüğümüz bünyesinde kalite yönetimine dayalı uygulamaları yaygınlaştırdık; kamu özel işbirliğine yönelik projeleri yakından takip ederek ülkemiz açısından yeni istihdam ve ekonomik kaynak yaratacak projeleri daha etkin ve hızla hayata geçirmek için 2017 yılında KÖİ Başkanlığımızı kurduk.

Japonya ve Çin Halk Cumhuriyeti gibi Uzakdoğuda yeni stratejik bağlar tesis etmeye yönelik girişimlere hız vermek suretiyle Kuruluşumuzun dünya çapında tanınırlığını artırmaya ve sahip olduğu itibarlı konumunu güçlendirmeye yönelik olarak gerekli tanıtım faaliyetlerini yürütmek üzere teşkil edilen Kurumsal İletişim Başkanlığımızı da 2018 yılı içerisinde hizmete verdik.

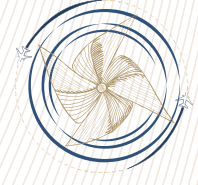
Dünya çapında bir marka haline gelmek için sahip olduğumuz yüksek nitelikli kaynaklarımızı girişimcilik ruhu ile birleştirerek sektördeki öncü rolümüzü daha da ileriye taşımak için yeni bir yapılanma süreci içerisindeyiz. Öyle ki en büyük yatırımın personelimizin sahip olduğu niteliklerin sürekli geliştirilmesi prensibinden hareketle tüm ülkelerden gelen eğitim taleplerine cevap verebilecek kapasiteye haiz Havacılık Akademisi'ni de hayata geçirdik.

Ayrıca, 2018 yılında Kuruluşumuzun yurt dışında şirket kurmasına ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı'nın yürürlüğe girmesiyle birlikte hazırlık çalışmalarını da başlatmış bulunmaktayız. Hedefimiz, Kuruluşumuzu uluslararası ölçekte bir dünya markası haline getirmek...

2017 Yılı Faaliyet Raporu'nun tüm Sivil Havacılık camiasına ve ilgili çalışma arkadaşlarımıza faydalı olması dileğimle başarılarımızda emek ve katkıları bulunan kıymetli mesai arkadaşlarıma teşekkür ediyor; bu vesile ile büyük eserlerle ve mega projelerle dolu daha nice kuruluş yıldönümleri diliyorum.

DHMI YERDE OLDUĞU SÜRECE, SİZLER GÖKLERDE HUZUR İÇİNDESİNİZ...

İÇİNDEKİLER

KURULUŞ HAKKINDA GENEL BİLGİLER

BÖLÜM 1

MİSYON VE VİZYON	2
ANA STATÜ	3
YÖNETİM KURULU VE TEŞKİLAT YAPISI	5
KURULUŞUN GÖREVLERİ	8
DENETLEME	12
İÇ KONTROL	13
KURULUŞ TARİHÇESİ	14

GENEL MÜDÜRLÜK VE HAVALİMANLARI FAALİYET BİLGİLERİ

BÖLÜM 2

HAVALİMANLARI İŞLETME FAALİYETLERİ	16
ELEKTRİK BAŞMÜHENDİSLİĞİ FAALİYETLERİ	17
HAVALİMANLARI VERİLERİ VE TABLOLARI	18
ARFF FAALİYETLERİ	23
İŞLETME FAALİYETLERİ İSTATİSTİK VERİ TABLOLARI	24
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ FAALİYETLERİ	48
HAVALİMANLARI İŞLETME EMNİYET YÖNETİM SİSTEMLERİ FAALİYETLERİ	49
STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ EMNİYET VE YÖNETİM SİSTEMLERİ FAALİYETLERİ	53
KURULUŞUMUZ HAVALİMANLARI MEMNUNİYET ANKETİ DEĞERLENDİRMESİ	54
HAVA SEYRÜSEFER YARDIMCI CİHAZLARI VE KOLAYLIKLARI	61
BİLGİ TEKNOLOJİLERİ HİZMET VE FAALİYETLERİ	70
SATIN ALMA VE İKMAL FAALİYETLERİ	76
HAVACILIK ACIL YARDIM VE GÜVENLİK HİZMETLERİ	77
HAVA SEYRÜSEFER HİZMETLERİ VE FAALİYETLERİ	84
ATM AR-GE FAALİYETLERİ	93
MİLLİ MALİYET VE İLGİLİ PARAMETRELER	97
HAVA SEYRÜSEFER EMNİYET YÖNETİMİ	99
UÇUŞ KONTROL FAALİYETLERİ	102

İNSAN KAYNAKLARI, KURUMSAL İLETİŞİM VE EĞİTİM FAALİYETLERİ

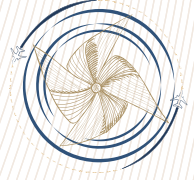
BÖLÜM 3

İSTİHDAM DURUMU	104
ÜCRET VE GİDERLER	108
KURUMSAL İLETİŞİM FAALİYETLERİ	109
EĞİTİM FAALİYETLERİ	114

İSTATİSTİKLER

BÖLÜM 4

UÇAK TRAFİĞİ	118
YOLCU TRAFİĞİ	125
YÜK TRAFİĞİ	129
KARŞILAŞTIRMALI TABLOLAR	134

YATIRIMLAR, PROJELER VE PERFORMANS HEDEFLERİ

BÖLÜM 5

2017 YILI YATIRIM HARCAMALARI VE PROGRAMI	140
2018 YATIRIM TABLOSU	154
KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ PROJELERİ	156
YAP-İŞLET-DEVRET PROJELERİ	158
YAPIMI DEVAM EDEN PROJELER	159
KİRALA-İŞLET-DEVRET PROJELERİ	164
YURT İÇİ ve YURT DIŞI İŞ BİRLİKLERİ	168

HİZMET SATIŞI

BÖLÜM 6

PAZARLAMA	170
SEYRÜSEFER, TERMİNAL, İŞLETME HİZMETLERİ	171
GELİRLER	173

DURAN VARLIKLAR VE ALIM HARCAMALARI

BÖLÜM 7

DURAN VARLIKLAR VE ALIM HARCAMALARI	178
YEDEK PARÇA VE MALZEME ALIMLARI	179
STOKLAR	180

GİDER VE MALİYETLER

BÖLÜM 8

GİDERLER	184
MALİYETLER	188
SİGORTA	194

MALİ BÜNYE

BÖLÜM 9

KAR ZARAR DURUMU	196
KAR DAĞITIMI	198
BİLANÇO	199
FON AKIMI	212
NAKİT AKIMI	213
MALİ ANALİZ	214

KURULUŞ HAKKINDA GENEL BİLGİLER

01

Kuruluşumuzun Misyon ve Vizyonu

MİSYON

Sivil Havacılık sektöründe uluslararası standartlarda kaliteli, güvenli, konforlu, insana ve çevreye duyarlı, etkili ve verimli, yetişmiş insan gücünü haiz sürdürülebilir hava seyrüsefer ve havalimanı işletme hizmetleri sunmaktır.

VİZYON

Hava trafik yönetimi ve havalimanı işletmeciliği alanında, küresel boyutta rekabet gücünü haiz dünyanın öncü kuruluşlarından biri olmaktır.

Kuruluş Amaçları ve Temel Hedefler

- » Hava seyrüsefer emniyetini en üst seviyede sağlamak,
- » Havalimanı işletmeciliği hizmetlerini uluslararası standartlarda sağlamak,
- » Bölgesel hava ulaşım merkezi olmak,
- » Bölgesel hava eğitim üssü olmak,
- » İnsan kaynaklarının optimum yönetimi ile hizmette kalite ve etkinliği artırmak,
- » Kamu Özel İşbirliği projeleriyle havalimanı işletmeciliği sürdürülebilirliğinin sağlanması ile ekonomik açıdan verimli, çevreci, erişilebilir özelliklere haiz havalimanı konseptinin yaygınlaştırılması.

KURULUŞUMUZ TEMEL İLKE VE DEĞERLERİ

» Bilimsellik	Karar alma süreçlerinde bilimsel metotların kullanılması
» Dengeli	Bölgeler arası dengenin gözetilmesi
» Etik Değerlere Uygunluk	Mesleki değer ve kurallara bağlılık
» Süreklilik ve Kalite	Yüksek kalitede kesintisiz hizmet
» Verimlilik	Kaynakları yerinde, doğru zamanda, etkin olarak kullanma
» Güvenilirlik	Tüm iş ve işlemlerde tutarlılık
» Şeffaflık	Tüm tarafların erişimine açıklık
» Çevreye ve İnsana Duyarlılık	Gelecek nesillerin kaynak ihtiyaçlarının gözetilerek, vatandaşların beklenti ve ihtiyaçlarının dikkate alınması
» Yenilikçi ve Gelişimci	Her türlü yeniliğe ve gelişime açıklık, gelişen ve değişen teknolojinin yakından takip edilmesi
» Yerli Üretim Odaklılık	Ar-Ge faaliyetlerinde yerli üretimin desteklenmesi, teşviki ve kullanımına öncelik verilmesi

ANA STATÜ

28.10.1983 tarih ve 116 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Kamu İktisadi Teşebbüsü (KİT) statüsü verilen Kuruluş, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin yeniden düzenlenmesine ilişkin 8.6.1984 tarih ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMİ) Genel Müdürlüğü adı altında yeniden teşkilatlandırılmış olup, Kuruluş Ana Statüsü de 8.11.1984 tarih ve 18569 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

DHMİ Genel Müdürlüğü , sermayesinin tamamı Devlete ait, tekel niteliğindeki hizmetleri kamu yararı gözeterek üretmek ve pazarlamak üzere kurulmuş ve gördüğü bu kamu hizmeti dolayısıyla ürettiği hizmetleri imtiyazlı sayılan bir Kamu İktisadi Kuruluşu olup, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının ilgili kuruluşudur.

FAALİYET KONULARI

Sivil Havacılık faaliyetlerinin gereği olan; hava taşımacılığı, havalimanlarının işletilmesi, meydan yer hizmetlerinin yapılması, hava trafik kontrol hizmetlerinin ifası, seyrüsefer sistem ve kolaylıklarının kurulması ve işletilmesi, bu faaliyetlerle ilgili diğer tesis ve sistemlerin kurulması, işletilmesi ve modern havacılık düzeyine çıkarılması amacıyla teşkil edilen

Kuruluşun faaliyet konuları aşağıda gösterilmiştir.

1. Kanun, tüzük ve yönetmelik kalkınma planı ve yıllık programlar çerçevesinde; müesseselerini, bağlı ortaklıklarını ve iştiraklerini yönlendirme ve bunlar arasındaki koordinasyon ve işbirliğini sağlamak.
2. Bu faaliyetlerin yürütülmesi ve geliştirilmesi için kaynak sağlamak ve artırmak.
3. Gerekli olduğu hallerde müesseseler, işletmeler, ortaklıklar kurmak veya kaldırmak veya kurulmuş bir ortaklığa iştirak edilmesi için gerekli teşebbüslerde bulunmak.
4. a) Lüzumu halinde müesseseler kurmak veya kaldırmak, ortaklıklar kurulması, kaldırılması veya kurulmuş bir ortaklığa iştirak edilmesi için gerekli teşebbüslerde bulunmak.
b) Yurt dışında şirket kurmak ve/veya kurulmuş şirketlere iştirak etmek.
5. Bağlı ortaklık ve müesseselerin bütçeleri ile fiyat, tarife ve yatırımlarının genel ekonomi ve sivil havacılık politikalarına uyumunu sağlamak.
6. Sivil havacılık ihtisas alanlarında dünya standartlarına göre personel yetiştirmek üzere eğitim tesisleri kurmak, kurdurmak ve bu tesisleri işletmek veya işletletmek.
7. İşletiminde bulunan havalimanları ile işletme dönemlerinin sonundan itibaren yap-işlet-devret modeli çerçevesinde yaptırarak işletimini özel sektöre verdiği terminallerini ve/veya hizmetin bütünlüğü yönünden gerek gördüğü diğer tesislerini 5335 Sayılı Kanunun 33. maddesi çerçevesinde özel hukuk tüzel kişilerine kiralamak ve/veya işletme hakkını devretmek.
8. İstihdamı geliştirme çalışmaları kapsamında düzenlenen beceri kazandırma programlarının uygulanmasını sağlamak.
9. Kurulmuş ve kurulacak küçük ve orta büyüklükteki özel kuruluşlara idari ve teknik alanlarda rehberlik yapmak.
10. Faaliyet konuları ile ilgili olarak Bakanlar Kurulu tarafından verilen görevleri yapmak.

YÖNETİM KURULU

233 sayılı KHK'nin 5. maddesine göre Kuruluşumuzun en yüksek seviyede yetkili ve sorumlu karar organı Yönetim Kurulu'dur. Genel Müdür'ün Başkanlık ettiği Yönetim Kurulu, 2017 yıl sonu itibariyle bir Başkan ve dört üyeden teşekkül etmiştir.

ADI SOYADI	YÖNETİM KURULUNDAKİ UNVANI	TEMSİL ETTİĞİ BAKANLIK VEYA KURULUŞ	İLK ATANMA TARİHİ	SON ATANMA TARİHİ
Funda M. OCAK	Başkan	DHİMİ	28.12.2007	03.10.2016
Mehmet ATEŞ	Üye	DHİMİ	03.12.2008	28.03.2016
Ali Rıza YÜCEULU	Üye	UDHB Temsilcisi	24.04.2013	15.08.2016
Erol ÇITAK	Üye	UDHB Temsilcisi	12.01.2017	12.01.2017
Sadettin PARMAKSIZ	Üye	Hazine Müst. Temsilcisi	09.01.2010	18.07.2017

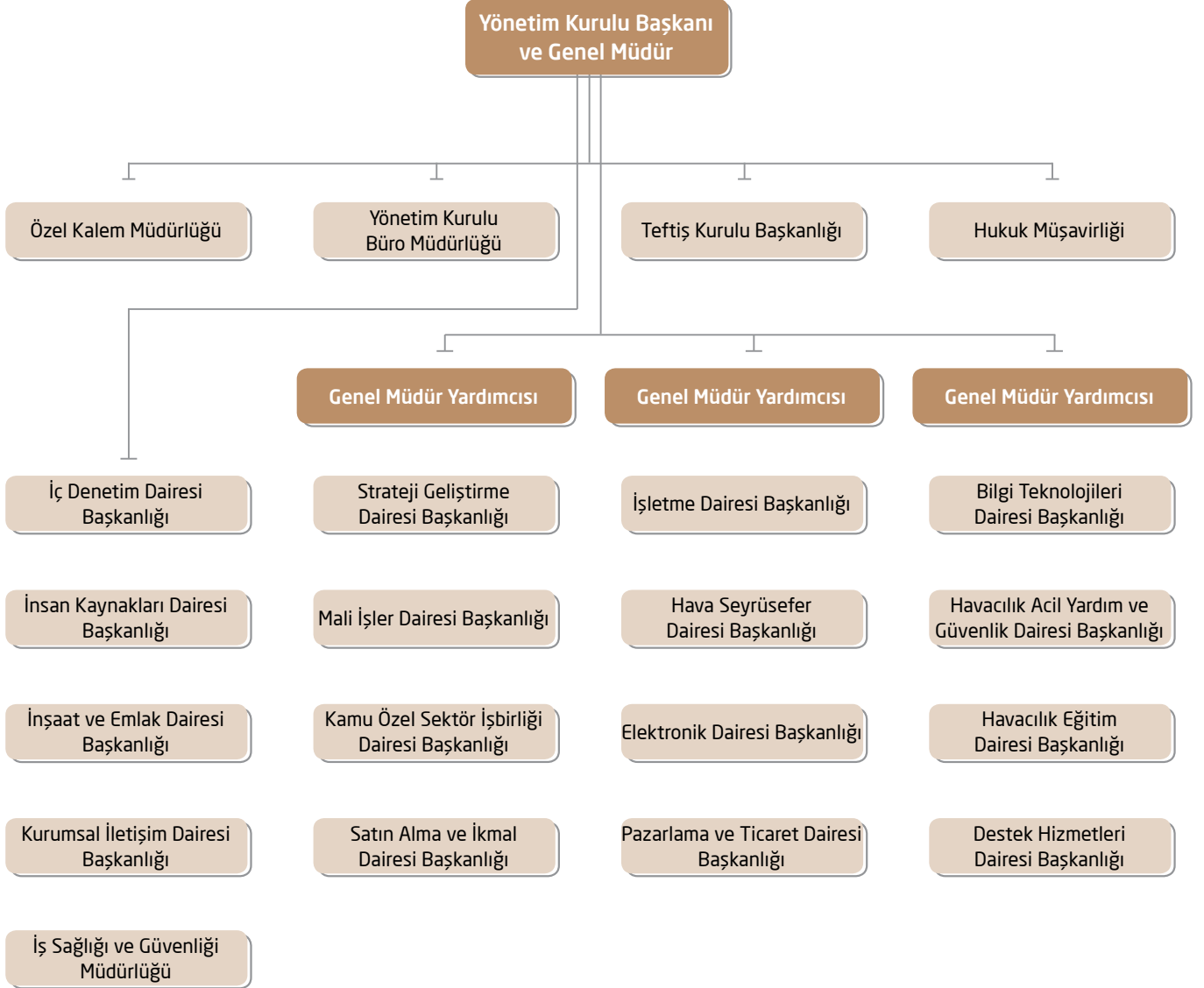
GENEL MÜDÜRLÜK

Kuruluşumuzun yetkili ve sorumlu yürütme organı Genel Müdürlük'tür. Kuruluşumuzda Genel Müdür'e doğrudan bağlı dokuz birim ve faal görevde olan üç Genel Müdür Yardımcılığı bulunmaktadır.

ADI SOYADI	ÜNVANI	GÖREVE BAŞLAMA TARİHİ
Funda M. OCAK	Genel Müdür	03.10.2016
Mehmet ATEŞ	Genel Müdür Yardımcısı	11.06.2008
Mehmet KARAKAN	Genel Müdür Yardımcısı	08.08.2008
Celal ÖZUĞUR	Genel Müdür Yardımcısı	20.05.2013
İsmail Selay MÜREY	Genel Müdür Yardımcısı	27.09.2017

Dipnot : Genel Müdür Yardımcısı Celal ÖZUĞUR Nisan 2018'de emekli olmuştur.

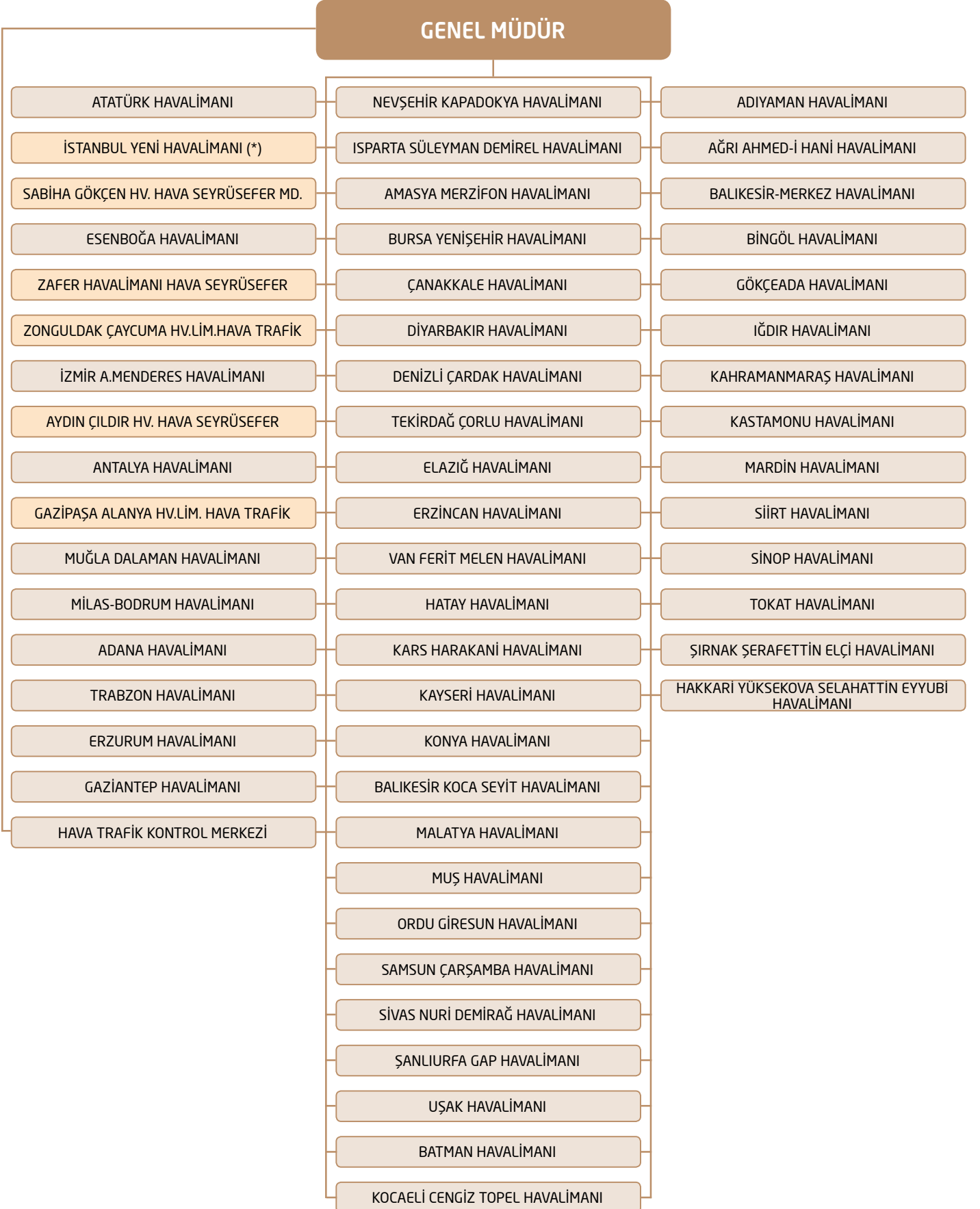
MERKEZ TEŞKİLAT ŞEMASI

- » Genel Müdürlük Merkez Teşkilatı 18 Daire Başkanlığı , 3 Müstakil Müdürlük olmak üzere toplam 21 Birimden;
- » Taşra Teşkilatı, 10 Havalimanı Başmüdürlüğü, Hava Trafik Kontrol Merkezi Başmüdürlüğü ile 39 Havalimanı Müdürlüğünden oluşmaktadır.
- » Ayrıca, DHMİ tarafından işletilmeyen 5 Havalimanında Hava Seyrüsefer birimlerimiz mevcuttur.

TAŞRA TEŞKİLAT ŞEMASI

(*) Yapım çalışması devam etmekte olup, 2018 yılında hizmete girmesi planlanmaktadır.

Kuruluşun Görevleri

DHMİ Genel Müdürlüğünün Ana Statüsü ile belirlenmiş görevleri; sivil havacılık faaliyetlerinin gereği olan hava taşımacılığı, havalimanlarının işletilmesi, havalimanı yer hizmetlerinin sağlanması, hava trafik kontrol hizmetlerinin ifası, seyrüsefer sistem ve kolaylıklarının kurulması ve işletilmesi, bu faaliyetler ile ilgili diğer tesis ve sistemlerin kurulması, işletilmesi ve modern havacılık düzeyine çıkarılmasını sağlamaktır. Ayrıca, sivil havacılık ihtisas alanlarında, dünya standartlarına göre personel yetiştirmek üzere eğitim tesisleri kurmak, kurdurmak ve bu tesisleri işletmek veya işletirmek ve işletiminde bulunan havalimanları ile işletme dönemlerinin sonundan itibaren yap-işlet-devret modeli çerçevesinde yaptırarak işletimini özel sektöre verdiği terminallerini ve/veya hizmetin bütünlüğü yönünden gerek gördüğü diğer tesislerini 5335 Sayılı Kanunun 33. maddesi çerçevesinde özel hukuk tüzel kişilerine kiralamak ve/veya işletme hakkını devretmek, yurt dışında şirket kurmak ve/veya kurulmuş şirketlere iştirak etmek de Kuruluşumuzun görevleri arasında yer almaktadır.

Kuruluş ana faaliyet alanları havalimanı işletmeciliği ve seyrüsefer hizmetleri olup; işletme ve hava seyrüsefer hizmetlerinin sağlanması kapsamındaki görev ve sorumluluklar şunlardır:

- » Kuruluş tarafından belirlenen amaç, ilke ve talimatlara uygun olarak havalimanı işletme hizmetlerinin ulusal ve uluslararası ihtiyaçlara cevap verecek şekilde yürütülmesi amacıyla tüm faaliyetlerin yönetimi, denetim ve koordinasyonunu sağlamak.
- » Genel Müdürlüğümüzce işletilen ve/veya kiralama yolu ile işletme hakları devredilen havalimanlarında verilecek hizmetlerin ulusal ve uluslararası mevzuata uygunluğunu belirlemek üzere araştırma ve incelemeler yapmak. Hava trafiğinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi için gerekli yer hizmetleri desteğini sağlamak amacıyla tüm faaliyetleri planlamak, koordine etmek ve denetlemek.
- » Yeni hizmete açılacak havalimanları ve heliportlara ait ilk ruhsat ve sertifikasyon alımı başvuru çalışmalarını yapmak, hali hazırda ruhsatı ve sertifikası olan havalimanlarının temdit ödemelerini yapmak ve mevcut ruhsat ve sertifikanın devamı-

na yönelik olarak işletme hizmetlerinin belirlenen standartlarda sürdürülebilirliğini sağlamak.

- » Havalimanı Başmüdürlük/Müdürlükleri ile sağlanan koordinasyon sonucunda gerek mevcut tesisler gerekse yeni hizmete girecek havalimanlarında faaliyet gösteren/gösterecek kurum, kuruluş ve şirketlerin yer taleplerine istinaden tahsis planlama çalışmaları yapmak ve tahsis/ihale işlemlerini gerçekleştirmek.
- » Yer hizmetleri ile ilgili programları hazırlamak, yatırım gerektiren faaliyetleri ile ilgili yıllık bütçeyi belirleyerek, verilen bütçeye göre faaliyetleri uygulama aşamasına getirmek.
- » Havalimanı karla mücadele, FOD ve lastik izi temizliği, kuş, ot mücadele çalışmaları ile pist frenleme değerlerinin ölçümü, mâniaların belirlenmesine yönelik çalışmaların koşullarını belirlemek, gerekli araç, gereç, ekipman, malzeme ve akaryakıt temin etmek.
- » Havalimanı içerisinde mevcut tüm mekanik ve tesisat sistemlerinin temin, tesis ve idamesi ile bunlarla ilgili işbaşı eğitimleri düzenlemek ve aksaklıklarla ilgili önlemleri almak.
- » Havalimanlarının temel ihtiyaçlarından bagaj konveyörleri, bagaj arabaları, VOR konturpuası, portatif/mobil ATC kulesi vb. imalat ve tesisini yapmak.
- » Uçuş, can ve mal emniyetini temin amacıyla havalimanlarında meydana gelebilecek uçak kaza kırımı ve yangınları ile bina ve tesislerde çıkabilecek yangınlara zamanında ve uygun müdahalede bulunulması amacıyla ARFF (Havalimanı Kurtarma ve Yangınla Mücadele) hizmetlerinin uluslararası ve ulusal mevzuatlara göre sürekliliğini ve yürütülmesini sağlamak.
- » Havalimanı genel elektrik ve özel aydınlatma sistemlerinin işletilmesi için gerekli planlama çalışmalarını yürütmek.
- » Havalimanları ile seyrüsefer yardımcı istasyonları ve radar istasyonlarında genel elektrik ve özel aydınlatma sistemlerinin idamesi için gerekli planlama çalışmalarını yürütmek, bu amaca dönük olarak personelin iş başı eğitimlerini düzenlemek

ve/veya kanuni zorunluluklara bağlı olarak yetkili kurum/kuruluşlardan belge eğitimlerinin alınmasını sağlamak.

- » Uçuş, can ve mal emniyetini temin amacıyla havalimanları içi ve dışında tesis edilen her türlü elektrik, elektronik ve mekanik sistem, cihaz ve mütehimimlerinin işletme güvenliğini ve sürekliliğini sağlamak, kontrol ve ayarlarını yapmak, yenileme ve iyileştirmeye dönük planlama ve yatırımları yürütmek.
- » Genel elektrik ve özel aydınlatma sistemleri ile ilgili ihtiyaçları belirleyerek, güncel teknoloji doğrultusunda temin edilmesini sağlamak. Yeni kurulan ünitelere enerji temini ile ilgili gerekli çalışmalar yapmak, yatırım ihtiyaçlarını belirlemek.
- » Havalimanlarında verilen yer hizmetleri ile ilgili ruhsatlandırma ve denetim işlemlerini yapmak.
- » Stratejik gürültü haritaları, sera gazı hesaplanması, atıkların kontrolü gibi yeşil havalimanı; havalimanlarının engelli yolcuların kullanımına uygun hale getirilmesine yönelik engelsiz havalimanı ve ekonomik havalimanı projesi kapsamında gerekli çalışmaları yapmak.
- » Seyrüsefer istasyonları ve radar istasyonları ile havalimanları için ihtiyaç duyulan işletme güvenliği ve sürekliliğini temin amacıyla her türlü elektrik cihaz, sistem ve altyapının (elektrojen grupları, kesintisiz güç kaynakları (UPS), trafo, enerji nakil hattı, yenilenebilir enerji sistemleri vb) temin, tesis ve idamesini sağlamak.
- » Terminal binalarının kullanım planlarını hazırlamak. Hava tarafında uçak park planlaması, arazi tahsisi, kara tarafında ise terminal içinde yer tahsislerini planlamak; ticari hacimlerini belirleyerek gelir artırıcı faaliyetleri düzenlemek.
- » Kuruluşumuz tarafından havalimanı kullanıcılarına verilen hizmet, sağlanan kolaylık ve tanınan imtiyaz hakkı karşılığı alınan ücretlerin belirlendiği tarifeyi oluşturmak ve uygulamak.
- » Uçak trafiğine göre havalimanı çalışma saatlerini düzenlemek. Havalimanındaki hizmet araçları ile özel iş makinelerinin faaliyetlerini düzenlemek ve izlemek.

- » Havacılık yayınlarının (AIP, AIP AMDT, AIP SUP, AIC, NOTAM vb.) yapılmasını sağlamak üzere gerekli çalışmaları yapmak. (koordinat bilgilerinin belirlenmesi, havacılık haritalarının yaptırılması sağlamak üzere protokol yapılması; maniaların yer, koordinat ve yükseklik bilgilerinin her bir havalimanı için ayrı ayrı belirlenerek uluslararası formatta yayımlanmak üzere ilgili birimlere gönderilmesini sağlamak).
- » Havacılık teknolojisi ve mevzuatında meydana gelen değişiklik ve gelişmeleri takip etmek üzere uluslararası sivil havacılık kuruluşlarının çalışmalarını izlemek; toplantı ve seminerlere katılmak; ilgili dokümanları izleyerek yenilik ve gelişmelerin bünyeye uyarlanmasını sağlar.
- » Havalimanları işletme hizmetlerinin uluslararası standartlarda sağlanmasına ilişkin kurum içi Yönetim Sistemleri tetkikleri ve teknik incelemelerde bulunmak, gerektiğinde Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ya da ICAO, ECAC, IATA (slot koordinasyon) gibi uluslararası kuruluşlarca yapılan denetimler öncesinde gerekli hazırlıkları yapmak; havalimanlarını denetime hazır hale getirmek ve gerekirse denetime refakat etmek.
- » Hizmet içi eğitim programlarının düzenlenmesi ve uygulanmasını sağlamak.
- » Uluslararası kurallara uygun olarak havalimanlarının cihaz, sistem ve donanım olarak daha üst düzeylere getirilmesine yönelik gelişmekte olan teknolojileri de göz önüne alarak, gerekli değişiklik tekliflerini yapmak ve bunlar üzerinde projeler hazırlamak.
- » Yeni yapılacak havalimanları için yer seçimi yapılması; ÇED toplantılarına ve ihtiyaç programlarının hazırlanması ile ilgili çalışmalara katılmak.
- » Faaliyetlerin etkin bir düzeyde sürdürülmesi amacıyla görev yapan personelin planlamasını yapmak, ihtiyaçları belirlemek, organizasyonu oluşturmak ve geliştirmek.
- » Sivil amaçlı uçuşlar için silahlı kuvvetlere ait müşterek kullanımlı (sivil-asker) havalimanları ile ilgili protokollerin ilgili mercilerle istişare ederek düzenlenmesini sağlamak.

- » İhtiyaç durumunda kurumsal paydaşlar (belediyeler, gümrük, meteoroloji, uçuş okulları vb) ile gerekli protokolleri tanzim ve imza etmek.
- » İşletme faaliyetleri ile ilgili ICAO (International Civil Aviation Organization/ Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı), ACI (Airports Council International/ Uluslararası Hava Alanları Konseyi), IATA (International Air Transport Association/ Uluslararası Hava Taşımacılığı Kurumu) ECAC (European Civil Aviation Conference/Avrupa Sivil Havacılık Konferansı), EUROCONTROL/AOT (EUROCONTROL Airport Operations Team/EUROCONTROL Hava alan İşletme Timi) NATO, CAPC/CAWG (Civil Aviation Planning Committee/Civil Aviation Working Group/Sivil Havacılık Planlama Komitesi ve Çalışma Grubu), CANSO (Civil Air Navigation Services Organization) yayınlarını izlemek ve hizmetlerin mevzuat çerçevesinde yürütülmesini sağlamak. Söz konusu kuruluşların yurt içi ve yurt dışı toplantılarına katılım sağlamak.
- » 2920 sayılı Sivil Havacılık Kanunu gereğince ihtiyaç duyulan hava sahası düzenlemeleri, hava yolu şebekesinin geliştirilmesi, her türlü tahditli sahaların etüt ve planlamaları yapılarak, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına teklifte bulunmak.
- » Uçuş emniyeti ile ilgili olarak gerekli haberleşme ve seyrüsefer yardımcı cihaz ve sistem ihtiyacını tespit etmek, yerlerinin etüdünü yapmak, temin ve tesislerini sağlayarak sektörün hizmetine sunmak.
- » Seyrüsefer yardımcı cihaz ve sistemleri ile özel aydınlatma sistemlerinin periyodik uçuş kontrolünün yapılmasını sağlamak.
- » Havalimanı için aletli alçalma ve standart kalkış/ iniş usullerini hazırlamak.
- » Hava Trafik Yönetimi ile ilgili işlerini ve Havacılık Muhabere Hizmetlerini yürütmek.
- » Uluslararası Hava Seyrüseferinin güven, düzen, kalite ve verimliliğini artırmak için gerekli bilgi akışını sağlamak üzere havacılık yayınlarını (AIP, AIP AMDT, AIP SUP, AIC, NOTAM vb.) zamanında yayımlamak ve güncellemek.
- » Uçuşlara ait Uçuş Planı bilgilerini ve bunlara ilişkin ATS mesajlarını (DEP, ARR, DLA, CHG, CNL) gerekli adreslere çekmek ve takibini yapmak.
- » Uçuşlara ilişkin permi bilgilerini takip etmek, normal mesai saatleri haricinde ve resmi tatillerde Permi tahsis etmek.
- » "Arama ve Kurtarma" hizmetlerinin ulusal ve uluslararası Kuruluşlarla koordinasyonunu sağlamak.
- » Hava hadiselerini incelemek, değerlendirmek, neticelendirmek ve Kaza/Kırım Komisyonlarına katılım sağlamak.
- » Gelişmekte olan teknoloji ve/veya artan uçuş trafiği göz önüne alınarak araç, cihaz, sistem ve donanımlar ile mevcut/yeni altyapı üzerinde gerekli değişiklik / ilave yatırım tekliflerini yapmak ve projeler hazırlamak.
- » Havalimanlarında hava seyrüseferinin sağlanmasına ilişkin denetimlerde bulunmak.
- » Yurt içi ve yurt dışı kurumsal paydaşlar ile daimi temas sağlamak, bilgi alış verişinde bulunmak, hizmet alanı ile ilgili seminer, toplantı, eğitime yönelik faaliyetlerde bulunmak ve katılım sağlamak.
- » Hava sahasının etkin kullanımı için sivil/asker koordinasyonunu geliştirmek.
- » EUROCONTROL (Avrupa Hava Seyrüsefer Güvenliği Teşkilatı) ile ilgili işlemlerin adı geçen Teşkilatın uluslararası sözleşmesi (Çok Taraflı Anlaşma ve Revizelerle birlikte) ve mevzuatları çerçevesinde yürütülmesini sağlamak.
- » Yol ücretlerine esas teşkil eden trafik bilgilerinin, EUROCONTROL Teşkilatına gönderilmesi ve Ülkemize ait Milli Maliyet tespit çalışmalarının yürütülmesini sağlamak.
- » Kalite Çevre ve Emniyet Yönetim Sistemi konularındaki çalışmaları takip ederek sistem kurulması, geliştirilmesi ve idamesi hususlarında faaliyetlerde bulunmak.
- » KKTC/Ercan tavsiyeli hava sahasına ilişkin olarak hava sahası düzenleme çalışmalarını, hava trafik hizmetlerinin koordinasyonunu yürütmek; tüm havacılık bilgilerini ICAO formatına göre hazırlamak, baskı ve dağıtımını sağlamak.
- » KKTC/Ercan tavsiyeli hava sahasına ilişkin Havacılık Bilgi/Verilerinin (AIP, AIC, SUP, NOTAM vb) ICAO formatına göre hazırlamak, baskı ve dağıtımını yapmak.

- » 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu, 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun, Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programı, ICAO ve ECAC Standartları çerçevesinde sorumluluk alanındaki havalimanlarında havacılık güvenliğini sağlama-sını temin etmek.
- » Güvenlik Yönetim Sistemi (GYS) konularındaki çalışmaları takip ederek, sistem kurulması, ge-

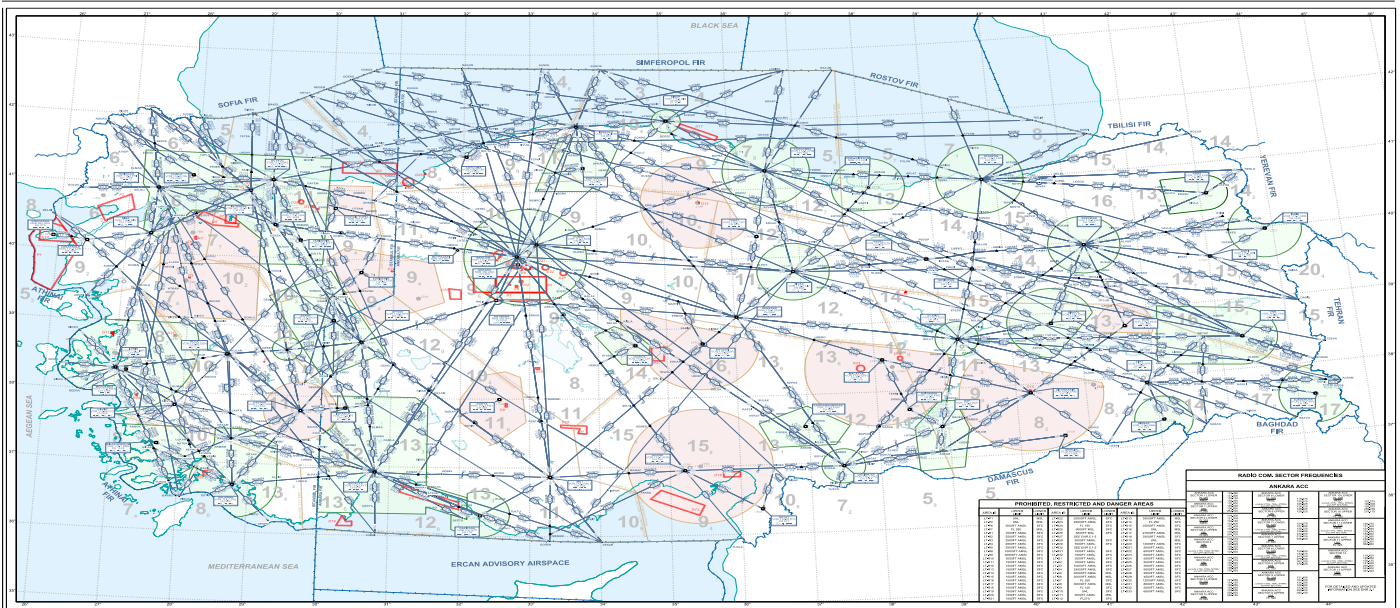
liştirilmesi ve idamesi hususlarında faaliyetlerde bulunmak.

- » Ülkemiz sivil hava sahasına hizmet vermek üzere Haberleşme, Seyrüsefer, Gözetim (CNS: Communication, Navigation, Surveillance) Sistemlerinin temini, tesisi, modernizasyonu, idamesi ile tüm hava trafik emniyeti elektronik sistemlerinin 24 saat faal halde tutulmasının sağlanması.

TÜRKİYE SİVİL HAVA ULAŞIMINA AÇIK HAVALİMANLARI

ENR HARİTASI

DENETLEME

DHMİ, denetim yönünden 6085 ve 3346 sayılı Kanunlar ile 233 sayılı KHK ile hükümlerine tabi bulunmaktadır. Sayıştay, Kuruluşumuzun mali faaliyetlerini, karar ve işlemlerini hesap verme sorumluluğu çerçevesinde denetler. Sayıştay denetiminden ayrı olarak, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı; İşletmemiz faaliyetlerini (ilgili kuruluş olması nedeniyle) kanun, tüzük ve yönetmelik hükümlerine uygun olarak yürütülmesini gözetmekle görevlendirilmiştir. Ayrıca, Kuruluşumuz mali işlemleri bağımsız

bir muhasebe denetim firmasınca yıllık bazda denetlenmektedir. İç Kontrol Sistemine ilişkin çalışmalar devam etmekte olup 2017 yılında İç Denetim Dairesi Başkanlığı kurulmuştur.

Dış denetimden ayrı olarak, İşletmemiz işlemlerinin mevzuata uygunluğunun denetimi Teftiş Kurulu Başkanlığı'nca yapılmakta olup, 2017 yılında da denetim programına uygun olarak, Teşkilat genelinde 30 adet Teftiş Raporu (cevaplı) ile 71 adet Soruşturma ve İnceleme Raporu düzenlenmiştir.

DHMİ YÖNETİM KURULU KARARLARI 2017

BİRİMLER	Adet
Hukuk Müşavirliği	1
Teftiş Kurulu Başkanlığı	-
Yönetim Kurulu Büro Müdürlüğü	5
İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığı	58
İşletme Dairesi Başkanlığı	3
Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı	5
İnşaat ve Emlak Dairesi Başkanlığı	20
Elektronik Dairesi Başkanlığı	-
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı	23
Mali İşler Dairesi Başkanlığı	17
Satın Alma ve İkmal Dairesi Başkanlığı	24
Pazarlama ve Ticaret Dairesi Başkanlığı	6
Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	4
Havacılık Acil Yardım ve Güvenlik Dairesi Başkanlığı	3
İş Sağlığı ve Güvenliği Müdürlüğü	1
Havacılık Eğitim Dairesi Başkanlığı	5
Kamu Özel Sektör İşbirliği Dairesi Başkanlığı	2
TOPLAM	177

HUKUKİ DURUM

Hukuk Müşavirliği 1. Hukuk Müşaviri Başkanlığında; 1 hukuk Müşaviri, 1 Şube Müdürü, 15 Genel Müdürlük, 3 İstanbul AHL, 7 sözleşmeli olmak üzere toplam 25 avukat, 1 Şef, 7 Memur ile faaliyetlerini sürdürmektedir.

2017 yılında geçmiş yıllardan devreden 3541 adet icra takibi ve dava dosyası, 2017 yılında açılan 1727 dava ve icra takibi dosyası olmak üzere toplamda 5268 adet dava ve icra takibi dosyası takip edilmiş olup bu davalardan 872 adedi hitama erdirilerek 4396

adet dava ve icra takibi 2018 yılına devretmiştir.

2017 yılında açılan 1727 adet dava ve icra takibi dosyası konularına göre; 742 adet iş davası, 180 adet kamulaştırma bedel tepit ve tescili, 117 adet idari ve 688 adet muhtelif içerikli davadan müteşekkildir.

Ayrıca Kurum içi 67 adet hukuki görüş verilmiş olup, toplam 14 adet olmak üzere Kanun Tasarısı, Yönetmelik Taslağı ve çeşitli komisyon çalışmalarına da katkıda bulunulmuştur.

İÇ KONTROL

Kamu iktisadi teşebbüslerinin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynaklarının korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere kamu iktisadi teşebbüsleri tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçler ile iç denetimi de kapsayacak kontroller bütününden oluşan yönetim sistemine iç kontrol denilmektedir.

İç denetim ise kamu iktisadi teşebbüslerinin faaliyetlerini geliştirmek ve onlara değer katmak amacıyla yapılan bağımsız nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyetidir.

Kurumsal yönetim ilkelerini dikkate alınarak; Kontrol Öz Değerlendirme çalışmaları yapılmış ve Kuruluşumuz iç kontrol eylem planı ortaya çıkartılmıştır. Eylem planı çerçevesinde yapılan Süreç Yönetim Sistemi çalışmaları kapsamında Kuruluşumuz süreç haritası ve iş akış şemaları hazırlanmıştır. Yapılan Kurumsal Risk Analizi sonucunda Kurum Risk Envanteri oluşturulmuştur.

ISO 9001:2015 Kalite Yönetim Sistemi ile koordine bir şekilde uluslararası standartlara uygun ve etkin bir iç kontrol sistemi oluşturulmasına yönelik çalışmalar devam etmekte olup kalite yönetim sistemi ile entegre bir iç kontrol sisteminin hayata geçirilmesi hedeflenmektedir.

Kuruluşumuzda kurumsal yönetim, risk yönetimi ve kontrol süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirilmesine yönelik öneriler getirmek üzere İç Denetim Dairesi Başkanlığı kurulmuştur.

İç Denetim faaliyetlerinin;

- Kuruluş faaliyetlerinin ve iç kontrol sisteminin; organizasyon yapısına katkı sağlayıcı bir yaklaşımla analiz edilmesi, eksikliklerinin tespit edilmesi, kalite ve uygunluğunun araştırılması, kaynakların ve uygulanan yöntemlerin yeterliliğinin ölçülmesi suretiyle sistem denetimi;
- Gerçekleştirilen faaliyet ve işlemlerin planlanması, uygulanması ve kontrolü aşamalarındaki etkinliğin, ekonomikliğin ve verimliliğin değerlendirilmesi suretiyle performans denetimi;
- Gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerle ilişkin hesap ve işlemlerin doğruluğunun, mali sistem ve tabloların güvenilirliğinin değerlendirilmesi suretiyle mali denetim;
- Faaliyet ve işlemlerin ilgili kanun, kanun hükmünde kararname, tüzük, yönetmelik ve diğer mevzuata uygunluğunun incelenmesi suretiyle uygunluk denetimi;
- Elektronik bilgi sistemlerinin sürekliliğinin ve güvenilirliğinin değerlendirilmesi suretiyle bilgi teknolojisi denetimi; uygulamalarını kapsayacak şekilde risk odaklılık esas alınarak gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

KURULUŞ TARİHÇESİ

Hava Yolları Devlet İşletmesi İdaresi

Cumhuriyet döneminde de havacılığın önemi göz önüne alınarak; bu konudaki çalışmalar, hızlandırılmış ve birçok aşamalardan sonra Atatürk'ün "İstikbal Göklerdedir" hedefi ışığında,

20 Mayıs 1933 tarihinde Milli Savunma Bakanlığına bağlı Hava Yolları Devlet İşletmesi İdaresi (DHY) 180.000.-TL sermaye ve 24 personel ile kurulmuş, Türk Sivil Havacılığı ilk defa kurumsal yapıya kavuşarak, hava yolu kurma ve yollar üzerinde taşıma yapma görevleri bu Kuruluşun sorumluluğuna verilmiştir. Daha önce askeri ihtiyaçlar nedeni ile alınmış olan uçakların, yolcu ve yük nakline uygun hale getirilmesi ile İstanbul, Eskişehir ve Ankara'ya haftada 3 gün, toplam koltuk kapasitesi 28 olan 5 uçakla seferlere başlanmıştır.

Havaalanı yapımının önemi doğrultusunda 3 Haziran 1938 tarihinde 3424 sayılı Kanunla, Havayolları Devlet İşletmesi, Devlet Hava Yolları Umum Müdür-

lüğü adını alarak Bayındırlık Bakanlığına, daha sonra da 21 Temmuz 1943 tarihinde 4467 sayılı Kanunla Ulaştırma Bakanlığına bağlanmıştır.

1943 Yılında DHY tarafından; 36 adet uçak ve 200 personel ile İstanbul - Eskişehir- Ankara - İzmir - Bursa - Elazığ - Erzurum - Kayseri - Adana havaalanı olmak üzere 9 havaalanına sefer düzenlenmekteydi.

1944 yılında imzalanan Chicago Sözleşmesi, Ülkemiz ve Dünya sivil havacılığı için büyük önem arz etmektedir. Uluslararası Sivil Havacılık Antlaşması ile kuralara bağlanan havacılık faaliyetleri, II. Dünya Savaşı sonrasındaki teknolojik gelişmeler sonucu büyük gövdeli uçak imalatına geçilmesi ve bu doğrultuda tarifeli ticari yolcu ve yük taşımacılığının gelişmesi ile ivme kazanmıştır.

1953 yılında yeni inşa edilen terminal binası ile Yeşilköy Havaalanı, uluslararası hava trafiğine açılarak Türkiye'nin dış dünyaya açılan ilk hava kapısı oldu.

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü

Bu gelişmelerin Ülkemiz havacılık faaliyetlerini de etkilemesi sonucu, Sivil Havacılık alanındaki gelişmeler, hava meydanı ve uçak işletmeciliğinin, tek bir kuruluş tarafından yürütülmesinin rasyonel olmayacağını ortaya çıkarmıştır. Bu nedenle iki hizmetin iki ayrı kuruluş tarafından yerine getirilebilmesini teminen;

Uçak İşletmeciliği: 21 Mayıs 1955 tarihinde 6623 Sayılı Kanun ile THY A.O.'na,

Hava Meydan İşletmeciliği, Yer Hizmetleri, Hava Seyrüsefer ve Hava Muhabere Hizmetleri:

28 Şubat 1956 tarihinde 6686 Sayılı Kanun ile tüzel kişiliğe sahip, katma bütçeli Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğüne (DHMİ) devredilmiştir.

1955 yılında, DHY ikiye bölünerek, DHMİ Genel Müdürlüğü ve THY A.O. Kurulmuştur.

Kamu İktisadi Teşebbüslerinin yeniden düzenlenmesi; Bakanlar Kurulunca, 08.6.1984 tarih ve 233 Sayılı KHK ile gerçekleştirilmiştir. Bu Kararname gereğince; DHMİ Genel Müdürlüğü ve ona bağlı Meydan İşletme Müessesesi lağvedilmiş, bunların THY A.O. ve USAŞ'taki hisseleri hariç olmak üzere 30.11.1984 tarihli kapanış bilançolarında yer alan varlıkları, hakları ve borçları yeni kurulan Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğüne (DHMİ)'ye devredilmiştir.

08.6.1984 tarih ve 233 Sayılı KHK'ye tabi olarak tüzel kişiliğe sahip, faaliyetlerinde özerk sorumluluğu sermayesi ile sınırlı bir Kamu İktisadi Kuruluşu (KİK) olan DHMİ Genel Müdürlüğü, 8.11.1984 tarihinde Ana Statüsünün yürürlüğe girmesinden ve yine aynı tarihte Yönetim Kuruluna yapılan atamalardan sonra hukuken faaliyete geçmiş ve 1.12.1984 tarihinden itibaren çalışmaya başlamıştır. Halen faaliyetlerini bu statü çerçevesinde sürdürmektedir.

**GENEL MÜDÜRLÜK VE
HAVALİMANLARI FAALİYET BİLGİLERİ**

02

HAVALİMANLARI İŞLETME FAALİYETLERİ

Genel Müdürlüğümüzce işletilen havalimanlarında uçuş ve yangın güvenliği, muhtelif kapasite ve özelliklere sahip toplam 244 adet Su-Köpük-Kuru Kimyevi Toz Sistemli Yangın Söndürme Aracı, 10 adet Merdivenli Yangın Söndürme aracı, 53 adet Kurtarma Aracı, 71 adet Arazöz (Su İkmal) Aracı, 4 adet Pist Köpükleme Aracı, 5 adet Zor Çevre Şartları Kurtarma Aracı, 27 adet Ambulans ve 54 adet İrtibat Aracı ile sağlanmakta olup, ayrıca havalimanlarında 636 adet

Genel Maksatlı Araç, 258 adet Kar Mücadele Aracı, 134 adet Temizlik (PAT Sahaları FOD temizliği, pistlerdeki lastik ve boya izleri temizleme araçları gibi araçlar) 424 adet Tanzim Aracı (PAT sahalarının işletilmesinde kullanılan araçlar, pist frenleme ölçüm cihazı/aracı gibi) olmak üzere 1452 adet araç da havalimanlarımız araç parkında bulunmakta ve hizmet vermektedir.

MEYDAN HİZMET ARAÇLARI TEMİNİ

Trafiğe açık mevcut havalimanlarımız ile yeni hizmete verilecek havalimanlarımızın ihtiyaçlarını karşılamak üzere alımları planlanan 15 adet kar püskürtme aracı, 11 adet araç üstü yükselebilir platform, 10 adet çöp kamyonu için yıl içerisinde muhtelif tarihlerde yapılan ihaleler sonuçlandırılıp sözleşmeye bağlanmıştır. 10 adet çöp kamyonu için alım sonuçlandırılarak, planlandığı şekilde ihtiyaç yerlerine tahsisleri yapılmıştır. Diğer ihalelerin teslim tarihleri önümüzdeki yıllar olarak belirlenmiştir.

2016 yılında ihalesi yapılan

- 46 adet Kompakt Tip Kar Mücadele Aracından 15 adedi,
- 10 adet Uçak ve Köprü Altı Kar Mücadele Aracının tamamı,
- 10 adet Pist Frenleme Ölçüm Aracının tamamı,
- 17 adet Pist Frenleme Ölçüm Cihazının tamamı,
- 14 adet Vakumlu Süpürge Aracının tamamı,
- 12 adet Terminal İçi Yükselebilir Platformun tamamı,

2017 yılında teslim edilmiştir. ARFF Hizmetleri çerçevesinde;

- 28 adet 8x8 Yangın Söndürme Aracı Alımı (Planlanan teslim tarihi 2018 yılı)
 - 29 adet Ani Müdahale Yangın Söndürme Aracı Alımı (Planlanan teslim tarihi 2018 yılı)
 - 5 adet Zor Çevre Şartları İçin Kurtarma Aracı Alımı
- gerçekleştirilmiştir. 2017 yılında Meydan Hizmet Araçları Temini projesi için dönem sonu itibarıyla 139.664.129,95 TL harcama yapılmıştır.

Kış mevsiminde karla mücadele hizmetleri eğitilmiş ve deneyimli toplam 500 personel tarafından yürütülmektedir.

Havalimanlarında 1.550 ton buz önleyici/çözücü (de-icing) sıvı malzemesi, karla mücadele hizmetlerinde kullanılmak üzere bulunmaktadır.

Kış koşullarında seyahat edecek yolcuların can güvenliği için her türlü önlem titizlikle alınıp uygulanıyor. Uluslararası emniyet kurallarına göre yürütülen karla mücadele çalışmalarında tüm paydaş kuruluşlarla ortak hareket ediliyor.

Gelişen teknolojiye uygun olarak Türkiye’de ilk defa havalimanı kapasitesini artırma potansiyeli olan buzlanma erken uyarı sistemi Esenboğa Havalimanı’na kuruldu.

ELEKTRİK BAŞMÜHENDİSLİĞİ FAALİYETLERİ

1- 2016 yılında ihalesi yapılan Özel Aydınlatma Sistemleri Fotometrik Ölçüm Cihazları teslim alınarak, Havalimanlarında ölçüm ve raporlama işlemleri başlatılmıştır.

2- Amasya Merzifon Havalimanı PAT Sahaları yönlendirme panosu temini amacıyla ihale yapılmış olup, 2018 yılında teslim alınacaktır.

3- Mevcut 2x750kVA Dizel Elektrojen Gruplarının Adana Havalimanı ihtiyacı için tahsisi, montajı ve devreye alınması.

4- Gaziantep Havalimanı Giriş Hücre Revizyonu işi.

5- Denizli Çardak Havalimanı ENH'nin güvenli emniyet mesafesine (yaklaşık 2 metre) yükseltilmesi.

6- Van Ferit Melen Havalimanı Seyrüsefer Sistemlerinin Elektrik İhtiyaçlarını karşılamak üzere "Van Ferit Melen Havalimanı 572kWp/500kWe GES Projesi Temin ve Tesisi" işi ihale edilmiş olup, yer teslimi yapılarak yapımına başlanılmıştır. 2018 yılında tamamlanarak devreye alınması planlanmaktadır.

7- Gaziantep Havalimanı Seyrüsefer Sistemlerinin Elektrik İhtiyaçlarını karşılamak üzere "Gaziantep Havalimanı 572kWp/500kWe GES Projesi Temin ve

Tesis" işi ihale edilmiş olup, yer teslimi yapılarak yapımına başlanılmıştır. 2018 yılında tamamlanarak devreye alınması planlanmaktadır.

8- Erzincan, Sivas, Adıyaman Havalimanları Seyrüsefer Sistemlerinin Elektrik İhtiyaçlarını karşılamak üzere GES Temin ve Tesisi amacıyla etüt proje çalışmaları yapılmıştır.

9- Muhtelif Havalimanları ihtiyacı için 20 adet Mobil Aydınlatma Seti temini ihale edilmiş olup, kabule müteakip havalimanlarına sevk edilecektir.

10- Gökçeada Havalimanı VOR İst. 2 adet 30kVA Elektrojen Grubu Temin ve Tesisi ihale edilmiş olup, devreye alınması beklenmektedir.

11- Muhtelif Havalimanlarına yıl içerisinde Trafo, Trafo Köşkü, Ölçü Aleti, Test Cihazı, Redresör, Takım Avadanlık temin edilmiştir.

12- Muhtelif Havalimanlarına yıl içerisinde UPS Sistemi Temin Ve Tesis (Klima Ve Akü Grubu Dahil) edilmiştir.

13- Muhtelif Özel Aydınlatma Yedek Malzeme alımları için ihaleler yapılmış, teslimatlar 2018 yılında gerçekleştirilecektir.

ÇEVREYE DUYARLI HAVALİMANLARI

İzmir Adnan Menderes Havalimanı'na bağlı Çatalkaya VOR istasyonuna 5 kW gücünde güneş enerjisi santrali (GES), 2x10 kW gücünde rüzgâr enerji santralinden (RES) oluşan hibrit sistem,

Dalaman Havalimanı'na 250 kW güneş enerji santrali (GES),

Dalaman Nuri Baba radar istasyonuna 30 kW güneş enerji santralinden (GES), 6 kW rüzgâr enerji santralinden (RES) oluşan hibrit sistem,

Antalya Havalimanı'na 250 kW güneş enerji santrali (GES),

Burdur Kuyutepe radar istasyonuna 30 kW güneş enerji santrali (GES), 6 kW RES'ten oluşan hibrit sistem,

Osmaniye Akçadağ radar istasyonuna 30 kW güneş

enerji santrali (GES), 6 kW RES'ten oluşan hibrit sistem hizmete verildi.

Van Ferit Melen Havalimanı'nda 500 kW gücünde güneş enerjisi santralinin,

Gaziantep Havalimanı'nda 500 kW gücünde güneş enerjisi santralinin kurulum ve imalat çalışmaları devam etmekte olup 2018 yılı içinde hizmete verilmesi planlanıyor.

Hava Hudut Kapıları

NO	İLİN ADI	KAPI ADI	2013 YILI VE ÖNCESİ	2015	2016-2017	BAKANLAR KURULU KARAR SAYISI	AÇIKLAMA
1	ADANA	Şakirpaşa	10.03.1956			4/6892	
2	ADİYAMAN	Adıyaman		15.05.2015		(Bak.Onayı)	
3	AĞRI	Ahmed-i Hani		22.05.2015		(Bak.Onayı)	Uluslararası Direkt Uçuşlar İçin
4	ANKARA	Esenboğa	04.09.1953			4/1407	
5	ANTALYA	Antalya	16.05.1974			7/8273	
6	AMASYA	Merzifon	23.07.2009			(Bak.Onayı)	
7	BATMAN	Batman	28.03.2012			(Bak.Onayı)	Ask.+Hac ve Umre Uçuşları İçin
8	BALIKESİR	Koca Seyit	03.07.1997			(Bak.Onayı)	
9	BALIKESİR	Merkez	İÇ HAT HAVALİMANI				
10	BİNGÖL	Bingöl		22.05.2015		(Bak.Onayı)	Uluslararası Direkt Uçuşlar İçin
11	BURSA	Yenişehir	21.05.2001			2001/2444	
12	ÇANAKKALE	Çanakkale	30.11.2006			(Bak.Onayı)	
13	ÇANAKKALE	Gökçeada	İÇ HAT HAVALİMANI				
14	DENİZLİ	Çardak	05.03.1999			99/12539	
15	DIYARBAKIR	Diyarbakır			14.03.2016	2016/8617	
16	ELAZIĞ	Elazığ	16.07.2013			2013/5141	
17	ERZİNCAN	Erzincan	11.03.2013			2013/4440	
18	ERZURUM	Erzurum	24.02.1993			93/4138	
19	GAZİANTEP	Gaziantep	24.02.1993			93/4138	
20	HAKKARİ	Yüksekova S.E.	İÇ HAT HAVALİMANI				
21	HATAY	Hatay	20.06.2008			(Bak.Onayı)	
22	ISPARTA	S.Demirel	25.07.1997			97/9691	
23	İĞDIR	İğdır		22.05.2015		(Bak.Onayı)	Uluslararası Direkt Uçuşlar İçin
24	İSTANBUL	Atatürk	04.09.1953			4/1407	
25	İZMİR	A.Menderes	04.09.1953			4/1407	
26	K.MARAŞ	Kahramanmaraş		22.05.2015		(Bak.Onayı)	Uluslararası Direkt Uçuşlar İçin
27	KARS	Harakani	24.02.1993			93/4138	
28	KASTAMONU	Kastamonu		22.05.2015		(Bak.Onayı)	Uluslararası Direkt Uçuşlar İçin
29	KAYSERİ	Erkilet	06.06.1995			95/6968	
30	KONYA	Konya	17.04.2001			2001/2332	
31	KOCAELİ	Cengiz Topel	26.03.2012			(Bak.Onayı)	
32	MALATYA	Erhaç	14.11.2011			2011/2635	
33	MARDİN	Mardin		22.05.2015		(Bak.Onayı)	Uluslararası Direkt Uçuşlar İçin
34	MUĞLA	Dalaman	01.04.1988			88/12821	
35	MUĞLA	Milas-Bodrum	27.04.1998			98/10987	
36	MUŞ	Muş		22.05.2015		(Bak.Onayı)	Uluslararası Direkt Uçuşlar İçin

NO	İLİN ADI	KAPI ADI	2013 YILI VE ÖNCESİ	2015	2016-2017	BAKANLAR KURULU KARAR SAYISI	AÇIKLAMA
37	NEVŞEHİR	Kapadokya	09.10.1998			98/11847	
38	ORDU	Ordu-Giresun			06.06.2016	2016/8887	
39	SAMSUN	Çarşamba	20.12.1993			93/5209	
40	SIİRT	Siirt		22.05.2015		(Bak.Onayı)	Uluslararası Direkt Uçuşlar İçin
41	SİNOP	Sinop	17.09.1993			93/4825	
42	SİVAS	Nuri Demirağ	16.05.2007			(Bak.Onayı)	
43	ŞANLIURFA	GAP	04.04.2008			(Bak.Onayı)	
44	ŞIRNAK	Şerafettin Elçi		22.05.2015		(Bak.Onayı)	Uluslararası Direkt Uçuşlar İçin
45	TEKİRDAĞ	Çorlu	06.08.1998			(Bak.Onayı)	
46	TRABZON	Trabzon	04.11.1998			98/11937	
47	TOKAT	Tokat		22.05.2015		(Bak.Onayı)	Uluslararası Direkt Uçuşlar İçin
48	UŞAK	Uşak	21.05.2007			(Bak.Onayı)	
49	VAN	Ferit Melen	24.02.1993			93/4138	
50	ANTALYA	Gazipaşa/Alanya	13.05.2009			(Bak.Onayı)	
51	AYDIN	Çıldır	İÇ HAT HAVALİMANI				
52	ESKİŞEHİR	Hasan Polatkan	19/09/2005			(Bak.Onayı)	
53	İSTANBUL	S.Gökçen	11.12.2000			2000/1793	
54	KÜTAHYA	Zafer Bölgesel	22.10.2012			(Bak. Onayı)	
55	ZONGULDAK	Çaycuma	18.01.2008			(Bak.Onayı)	

Daimi Hava Hudut Kapısı: 26 adet

Geçici Hava Hudut Kapısı: 25 adet

Hava Hudut Kapısı olmayan havalimanı sayısı: 4 adet

Protokol Gereği Faydalanılan Askeri Meydanlar

2017 yılında protokol gereği sivil ulaşımında yararlanılan askeri havalimanlarından; Amasya Merzifon, Balıkesir Merkez, Batman, Bursa Yenişehir, Çanakkale, Dalaman, Denizli Çardak, Diyarbakır, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Kayseri, Kocaeli Cengiz Topel, Konya, Malatya, Muş, Uşak ve Tekirdağ Çorlu Havalimanlarında Kuruluşumuz teşkilatlanmış ve hizmet vermektedir.

Bunlara ek olarak, DHMİ'nin bir şubesinin bulunduğu ancak sivil havacılık tarafından kullanılabilen 9 askeri hava limanı mevcuttur.

- Ankara Güvercinlik Hava Limanı.
- Afyon Hava Limanı.
- Manisa Akhisar Hava Limanı.
- Balıkesir Bandırma Hava Limanı.
- Bursa Hava Limanı.
- Eskişehir Muttalıp Hava Limanı.
- Kütahya Hava Limanı.
- Eskişehir Sivrihisar Hava Limanı.
- Yalova Hava Limanı.

Pist, Apron ve Taksirut Bilgileri

Havalimanları	Pist Doğrultusu	Boyut (m)	Yüzey Tipi	Mukavemet	Pist Yaklaşma Işıkları Kategorisi	Resa Sahaları (m)	Şerit Sahalar (m)
İstanbul Atatürk	17R/35L	3000X45	BETON	PCN 100 R/A/W/T	17R-CATII-REST-420M / 35L-CATII-REST-420M	17R: 110X90, 35L: 90X90	DOĞU 3250X150, BATI 1. BÖLÜM 2310X150, 2. BÖLÜM 920X130
	17L/35R	3000X45	BETON	PCN 100 R/A/W/T	17L-CATII-900M / 35R-CATII-900M	17L: 90X90 35R: 140X90	3120X300
	05/23	2580X60	ASFALT(SMA)	PCN 95 F/C/W/T	(05-CATIII-REST-780M / 23-CATII-REST-420M)	05: 90X120 23: 90X120	2735X300
Ankara Esenboğa	03R/21L	3752X60	ASFALT	PCN110	(03R-CATIII-900M / 21L-CATII-900M)	03R 180X120, 21L 180X120	3992X300
	03L/21R	3391X45	ASFALT	PCN110	(03L-CATII-REST-750M / 21R-CATII-900M)	03L 120X90, 21R 290X90	3571X300
İzmir Adnan Menderes	16L/34R	3240X45	KOMPOZİT / BETON	PCN 88 F/C/W/T	16L-CATII-REST-420M / 34R-CATII-900M	16L 142X90, 34R 180X90	3420X300
	16R/34L	3240X45	BETON	PCN 110 R/D/W/T	16R-SIMP-420M / 34L-SIMP-360M	16R 180x90, 34L 180x90	3480X300
	18R/36L	2990X45	BETON/ASFALT	Pist Başı PCN 110 Asfalt Kaplama PCN 80	18R-CATI-780M / 36L-CATI-900M	18R 180x90, 36L 170x90	3290X285
Antalya	18C/36C	3400X45	BETON	PCN 110	18C-CATI-900M / 36C-CATI-900M	18C 210X90, 36C 240X90	3640X300
	18L/36R	3400X45	BETON	PCN 110	18L-CATII-900M / 36R-CATII-840M	18L 195X90, 36R 180X90	3640X300
Muğla Dalaman	01/19	3000X45	BETON	PCN 100	01-CATII-900M / 19-SIMP-510M	01 240X90, 19 230X90	3240X300
Milas Bodrum	10R/28L	2500X45	BETON	PCN 110	10R-810M/28L-570M	10R=YOK/ 28L=240X90	3120 X300
	10L/28R	3000x45	BETON	PCN 105	10L-CATII-900M / 28R-CATII-900M	10L=220x120 28R=200x120	3120x300
Adana	23 / 05	2750x45	ASFALT	PCN 115	05-CATI-900M / 23-SIMP-480M	23 100x90 / 05 100x90	2870x300
Trabzon	11/29	2640X45	ASFALT	PCN 75	11-CATII-540M / 29-SIM-330M	11 90X90, 29 140X90	2880X120
Erzurum	08R/26L	3810X30	BETON	PCN74	08R-SIMP-300M / 26L-CATI-CALV-900M	08R :125X60,26L:90X60	4200X300
	08L/26R	3810X45	BETON	PCN110	08L-SIMP-510M /26R-CATII-900M	08L:240X-90,26R:90X90	4200X300
Gaziantep	10/28	3000X48	BETON	PCN110	10-CATII-REST-360M-28-CATII-900M	10: 90X90 28: 110X90	3180X150
Adıyaman	05/23	2500X45	BETON	PCN110	05-90M / 23-90M	05: 90X90 23: 90X90	2620X300
Ağrı Ahmed-i Hani	16 /34	3000X45	BETON	LCN 100 - PCN 110/R/D/W/T	16-CATI-900M / 34-SIMP-450M	16: 190X120, 34: 90X120	3120X300

Pist, Apron ve Taksirut Bilgileri

Havalimanları	Pist Doğrultusu	Boyut (m)	Yüzey Tipi	Mukavemet	Pist Yaklaşma Işıkları Kategorisi	Resa Sahaları (m)	Şerit Sahalar (m)
Amasya Merzifon	05R / 23L	3232X45	KOMPOZİT	LCN 50 PCN 110	05R-900M.NATO TİP BP-600MFLASING/ 23L-SIMP-420M	05R:213x90 , 23L:90x90	3352X300
Balıkesir Koca Seyit	05/23	3000x45	BETON	PCN 110	05-CATI-900M / 23-SIMP-540M	05:90X90, 23:90X90	3120x300
Balıkesir Merkez	18/36	2990X45	ASFALT	PCN 62/ (F/C/X-/T) LCN 65	18-SIMP / 36-CATI-900M	18 230x90,36 225x90	3110x300
Batman	02/20	3048X45	ASFALT	PCN 87 F/C/W/T	02-CATI-CALV-900M / 20-YOK	02 : 240X90 20: 230X90	3168 X 300
Bingöl	12/30	2300x45	BETON	PCN 100 R/C/W/T	12-CATI-BAR-ETTE-450 M	12: 90X90, 30:90X90	2420X300
Bursa	07L / 25R	2993X45	BETON	PCN 110	07L-CATI-900M / 25R-CATI-900M	07: 90X200	3293X300
Yenişehir	25L / 07R	2993X30	BETON	LCN 50	07R-YOK / 25L-CATI-900M	25: 60X120	3113X150
Çanakkale	04/22	2350X45	BETON	PCN 105	04-SIMP-420M / 22-YOK	04: 90x90M, 22:90X90M	2470X210
Gökçeada	01/19	2040X45	BETON	PCN 110	01-60M / 19-60M	-	2160X120
Denizli Çardak	06 / 24	3000x45	ASFALT	PCN 70	06-CATI-900M / 24-CATI-900M(600 Metresi flashing)	06 90x150, 24 90x150	3300x300
Diyarbakır	16 / 34 Military (Emergency) RWY	3549 X 45 22,5 X 3549	BETON BETON	(16/34 Pisti) PCN 110 LCN 75 Military RWY LCN 50	16-420 M / 34-CATI-900M	"16 = 90X150 34 = 90X120 Military RWY = Yok"	16=3759 X300 34=3749 X300 Military RWY = Yok
Elazığ	07/25	3000X45	BETON	PCN110	07-BAR-ETTE-690M / 25-CATI-BARETTE-900M	07: 180X90, 25:130X90	3240x300
Erzincan	11/29	3000X45	BETON/ ASFALT	ASFALT: PCN 85/F/C/W/T BETON: PCN 105/R/C/W/T	11-Basit Yaklaşma-420M / 29-CATI-900M	11:90X90 29:120X90	3240X300
Hakkari Yüksekova Selahattin Eyyubi	11/29	3200X45	BETON	PCN 75 R/C/W/U LCN 78	11- CATI / 29-CATI	90X90	3320X210 3320X210
Hatay	04/22	3000X45	BETON	PCN 110	04-CATI-900M / 22-CATI-900M	04: 90X90, 22:172X90	3240X300
Iğdır Şehit Bülent Aydın	12/30	3000X45	BETON	PCN110	12-CATI-900M / 30-CATI-900M	12: 90X90, 30:90X90	3120/300M
Isparta Süleyman Demirel	05/23	3000X45	BETON	PCN120	05-CATI-900M / 23-YOK	05 90X90, 23 130X90	3240X300
Kahramanmaraş	07/25	2300X45	BETON/ ASFALT	400m Pist başları Beton PCN 105 1500m Asfalt Kaplama PCN 81	07-180M / 25-SIMP-720M	07: 90X90, 25:90X90	2420X300
Kars Harakani	06/24	3500X45	ASFALT	LCN 95 / PCN 100 F/D/W/T	06-SIMP-450M / 24-CATI-900M	06: 180X90, 24: 150X90	3740X300
Kastamonu	18/36	2250x45	ASFALT	PCN 80	18-Basit Yaklaşma-360M(Baret Tipi)) / 36-Basit Yaklaşma-300M(Baret Tipi)	18:90x90, 36:90x90	2370x210
Kayseri	07/25	3000X45	BETON	PCN 110 LCN 120 R/D/W/T	07-(Baret Tipi) Basit Yaklaş-300 metre PAPI 3°/ 25-(Calvert Tipi) HassasYaklaşma - 900 metre (630 m Flaş Işıkli) PAPI 3°	07: 180X90, 25:155X90	"07-3240x300 25-3240x300"
Kocaeli Cengiz Topel	09/27	2990X30	BETON	LCN 90 / PCN 97	09-YOK / 27-CATI-900M-CALV	09: 90X60, 27: 90X60	3190X150

Pist, Apron ve Taksirut Bilgileri

Havalimanları	Pist Doğrultusu	Boyut (m)	Yüzey Tipi	Mukavemet	Pist Yaklaşma İşıkları Kategorisi	Resa Sahaları (m)	Şerit Sahalar (m)
Konya	01L/19R	3348X45	BETON/ASFALT	LCN65 PCN62	01L-CATI-898M / 19R-Basit Yaklaşma 420M	01L: 240X90-19R:240X90	3588X300
	01R/19L	3348X45	BETON	LCN65 PCN62	01R-CATI-900M / 19L-Basit Yaklaşma 420 M	01R:240X90-19L:240X90	3588X300
Malatya	03L/21R	3350X45	Beton (342 m), Asfalt(2618 m) Beton(390m)	Asfalt İçin: LCN 85/PCN 85 Beton İçin:LCN 115/ PCN 110	03L-YOK / 21R-Basit Yaklaşma-390M	03L: 240X150 21R:217X150	3470X300
	03R/21L	3350X45	ASFALT	LCN 50/PCN 33	03R-Basit Yaklaşma-150M / 21L-CATI-900M	03R: 120X90 21L:135X90	3470X300
Mardin	03/21	2500X45	BETON	PCN 110 LCN 105	03-CATI-900M / 21-SIMP-420M	03: 90X90, 21: 90X90	2620X300
Muş	11L-29R	3550X45	KOMPOZİT	LCN 50 PCN 105	11-YOK / 29-CATI-900M	11: 240X90, 29: 240X90	3670x300
Kapadokya	11/29	3000X45	BETON	LCN 87 ; PCN 90/R/C/W/T	11-CATII-900M / 29-CATI-900M	11 140X90, 29/90X90	3240 / 150
Ordu-Giresun	10/28	3000X45	ASFALT	PCN 84 F/C/W/T LCN 79	10-CATI-900M / 28-CATI 900M	10:180X90, 28:180X90	3120X300
Samsun Çarşamba	13/31	3000X45	BETON	PCN 120	13-CATII-900M / 31-CATI-900M	13: 90X130, 31: 90X180	3240 X 300
Siirt	06/24	2000X30	BETON	PCN 50	06-SIMP-420M / 24-YOK	06: 90X60	2120X300
Sinop	05/23	2000x45	BETON	LCN 120 PCN 110	05 -SIMP - 194/23-SIM-270	90x150	2120x300
Sivas Nuri Demirağ	01/19	3811x45	ASFALT	PCN 110	01-CATI-900M / 19-SIMP-420M	01: 90X90, 19: 90X90	3931x300
Şanlıurfa GAP	04/22	4000x45	BETON	PCN110	04-CATII-REST-420M / 22-CATII-900M	22: 90X180, 04:90X180	04/4240x300-22/4240x300
Şırnak Şerafettin Elçi	11/29	3000x45	BETON	PCN 97 R/C/W/T (LCN 90 Stopway)	11-SIMP-420 M/ 29 PRECISION APP BAR-ETTE SYS. CAT I 900 M, LIH	11:90x90, 29:90x90	3120x210
Tekirdağ Çorlu	05/23	3000x45	BETON	PCN105	05-CATII-900M / 23-SIMP-420M	23 : 180x90, 05: 180x90	3300x300
Tokat	04/22	1924x30	ASFALT	LCN 69 PCN 75	04-SIMP-300M / 22-YOK	-	1924X150
Uşak	09/27	2560x45	BETON	PCN 95	09-YOK / 27-180M	09: 90X90, 27: 90X90	2680x300
Van Ferit Melen	03/21	2750x45	ASFALT	LCN 86 PCN 95	03-SIMP-420M / 21-YOK	03: 90X120, 21: 90X105	2870 X 300

İstanbul Sabiha Gökçen (*)	06/24	3000x45	BETON	PCN 100	06 CAT-II, 24 CAT I	24 - 230X90	3120X300
Eskişehir Hasan Polatkan (*)	09/27	3000X45	BETON	PCN 110 LCN 110	09 CAT I 27 Simple APP	"09 150X90 27 150X90"	"3120X300 3120X300"
Zonguldak Çaycuma (*)	18 / 36	1881X30	BETON	PCN85	BASİT	150X90	
Gazipaşa Alanya (*)	08/26	2350X45	BETON	PCN77	SIMPLE APP	90X150	2500X150
Zafer (*)	31L/13R	3000X45	BETON	PCN110R/D/W/T	13CATII/ 31CATII	120X180	3120X300
Aydın Çıldır(*)	09/27	1435X30	BETON	PCN 46 R/C/X/T	09 YOK, 27 YOK	09 90x60 27 YOK	1555X150

ARFF FAALİYETLERİ

DHİMİ, teknolojinin en son ürünü kurtarma, yangın söndürme araç gerecine sahip filosuyla Avrupa'nın en güçlü ARFF teşkilatına sahiptir. Havalimanı kurtarma ve yangınla mücadele hizmetleri kapsamında; havalimanlarımızda toplam 468 araç ve 4 takım uçak kurtarma ekipmanı ile birlikte konusunda uzman ARFF personeli 24 saat görev yapmaktadır.

- 2002'de havalimanları ARFF hizmetlerinde 508 personel görev yaparken bu sayı günümüzde 1.453'e ulaştı.
- Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı'nın (ICAO) standart ve önerileri doğrultusunda ARFF personeli sürekli olarak eğitimden geçmekte ve bilgisayar tabanlı animasyon ve şematiklerle kendi havalimanlarında uzaktan eğitim almaktadır.

DHİMİ ARFF filosunu güçlendirmeye devam ediyor:

- 2017 Mali Yılı Yatırım Programı'ndan 62.674.820 TL bedelle 28 adet 8x8 yangın söndürme aracı alımı yapılmıştır. 2018 yılı içerisinde bu araçların muayene ve kabul işlemleri gerçekleştirilerek, böylece 8x8 yangın söndürme aracı sayısı 93'e çıkarılacaktır.
- 2017 yılında 5 adet zor çevre şartlarında kullanılmak üzere kurtarma aracı mevcut filoya dahil edilmiştir.
- Havalimanlarında kullanılmak üzere 300.000 litre %3 AFFF yangın söndürme köpüğü temin edilmiştir.
- 1.638.700 TL bedelle ARFF Temel ve Taktik Eğitim Sistemi alımı yapılmış olup, 2018 yılı içerisinde kesin kabul işlemleri gerçekleştirilecektir.
- Erzincan Havalimanı'ndaki uçak yangın söndürme simülatörü, ARFF araç kullanma simülatörü ve ARFF taktik eğitim sistemi üzerinde 2017 yılı içerisinde DHİMİ personelinden 191 ARFF memuruna; diğer kurum kuruluşlardan 89 personele

eğitim verilmesi sağlanmıştır.

- Havalimanlarına atanan ARFF personeli için, 2017 yılında Erzincan Havalimanı'nda düzenlenen temel ARFF kurslarında 62 personele diploma verilmiştir. 2018 yılında 250 ARFF personelinin temel ARFF kursu ve simülatör eğitimi alması planlanmaktadır.
- 2018 Mali Yılı Yatırım Programı'nda yangınla mücadele kategorisinde 9 ve 10 olan uçaklardaki kaza kırım ve binalardaki yangınlara müdahale konusunda ARFF personelinin pratik eğitimlerini gerçekleştirmek üzere ARFF yangın eğitim simülatörü alımı planlanıyor.
- Havalimanlarımızda hareket kabiliyetini kaybeden uçakların kaldırılması ve taşınması amacıyla kullanılmakta olan uçak kurtarma teçhizatının kullanımı ile ilgili 22 personel eğitim almak üzere Almanya'ya görevlendirilmiş, 2018 yılında 24 personelin daha bu eğitimi alması planlanmıştır.
- 2016 Mali Yılı Yatırım Programı'ndan 10.296.000 TL bedelle 22 adet arazöz aracı alımı yapılarak, toplam arazöz araç sayısı 71'e ulaşmıştır.

Havalimanı PAT Sahaları Bakım Onarımı Çerçevesinde

- Uçakların iniş emniyetini sağlamaya yönelik olarak, pist üzerinde oluşan lastik izlerinin temizlenmesi için 20 havalimanında toplam 121.367 metrekare alanda lastik izi temizliği yapılmıştır.
- Havalimanlarımızda; 2018 yılı içerisinde yaklaşık olarak 140.000 metrekare lastik izi silme ve yaklaşık olarak 70.000 metrekare PAT sahalarının işaretlenmesinin yapılması planlanmaktadır.
- 18 havalimanında PAT sahalarının boyanmasında yaklaşık olarak 30 ton beyaz, 5 ton sarı, 2 ton siyah boya ile 5 ton inceltici (tiner) kullanılmış, toplam 67.000 metrekare PAT sahası boya işlemi gerçekleştirilmiştir.

Kodlar, Koordinatlar, Konumlar, Statüler ve Diğer Bilgiler

Havalimanları	ICAO Kodu	IATA Kodu	ARP Koordinatları	En Yakın Merkeze Uzaklık ve İstikamet	Denizden Yükseklik	Statü	İntifa	Hizmete Giriş Tarihi	Yangınla Mücadele Kategorisi	Havalimanı Stratejik Gürültü Haritası (1)	Yeşil Kuruluş Sertifikası
İstanbul Atatürk	LTBA	IST	40°58' 34"N 28°48' 50"E	"19 km (İstanbul)"	"33 m (108 ft)"	Sivil	DHİMİ	1953	10	VAR	VAR
Ankara Esenboğa	LTAC	ESB	40°07' 41"N 32°59' 42"E	"26 km (Ankara)"	952,5 3.125 ft	Sivil	DHİMİ	1955	9	VAR	VAR
İzmir Adnan Menderes	LTBJ	ADB	38°17' 21"N 27°09' 18"E	"16 km (İzmir)"	"125 m (410 ft)"	Sivil	DHİMİ	1987	9	VAR	VAR
Antalya	LTAI	AYT	36°54' 01"N 30°47' 34"E	"13 km (Antalya)"	"54 m (177 ft)"	Sivil	DHİMİ	1960	9	VAR	VAR
Muğla Dalaman	LTBS	DLM	36°42' 45"N 28°47' 29"E	"94 km (Muğla)"	"6,15 m (20 ft)"	Sivil-Askeri	DHİMİ-HKK	1981	9	VAR	VAR
Milas-Bodrum	LTFE	BJV	37°14' 58"N 27°39' 53"E	"75 km (Muğla)"	"6,5 m (21 ft)"	Sivil	DHİMİ	1997	9	VAR	VAR
Adana	LTAf	ADA	36°58' 57"N 35°16' 59"E	"4 km (Adana)"	"19,74 m (65 ft)"	Sivil	DHİMİ	1937	9	VAR	VAR
Trabzon	LTGG	TZX	40°59' 45"N 39°47' 07"E	"7 km (Trabzon)"	"31,80 m (104 ft)"	Sivil	DHİMİ	1957	8	VAR	VAR
Erzurum	LTCE	ERZ	39°57' 21"N 41°10' 14"E	"13 km (Erzurum)"	"1.757 m (5.765 ft)"	Sivil-Askeri	DHİMİ-HKK	1966	9	VAR	VAR
Gaziantep	LTAJ	GZT	36°56' 52"N 37°28' 44"E	"20 km (Gaziantep)"	"702 m (2.305 ft)"	Sivil	DHİMİ	1976	8	VAR	VAR
Adıyaman	LTCP	ADF	37°43' 56"N 38°28' 09"E	"22 km (Adıyaman)"	"674,75 m (2.212 ft)"	Sivil	DHİMİ	1998	7	VAR	VAR
Ağrı Ahmed-i Hani	LTCO	AJI	36°58' 56"N 35°16' 49"E	"8,7 km (Ağrı)"	"1.664 m (5.461 ft)"	Sivil	DHİMİ	1997	7		
Amasya Merzifon	LTAP	MZH	40°49' 46"N 35°31' 20"E	"44 km (Amasya)"	"535 m (1.781 ft)"	Sivil-Askeri	DHİMİ-HKK	2008	7	VAR	VAR
Balıkesir Koca Seyit	LTFD	EDO	39°33' 09"N 27°00' 37"E	"87 km (Balıkesir)"	"15,5 m (51 ft)"	Sivil	DHİMİ	1997	7	VAR	VAR
Balıkesir Merkez	LTBF	BZI	39°36' 56"N 27°55' 58"E	"4 km (Balıkesir)"	"103,5 m (340 ft)"	Sivil-Askeri	DHİMİ-HKK	1998	6	VAR	VAR
Batman	LTCJ	BAL	37°55' 56"N 41°06' 59"E	"7 km (Batman)"	"557 m (1.828 ft)"	Sivil-Askeri	DHİMİ-HKK	2010	7	VAR	VAR
Bingöl	LTCU	BGG	38°51' 40"N 40°35' 33"E	"10 km (Bingöl)"	"1059 m (3.490 ft)"	Sivil	DHİMİ	2013	7		
Bursa Yenişehir	LTBR	YEI	40°14' 56"N 29°32' 58"E	"52 km (Bursa)"	"232,6 m (763 ft)"	Sivil-Askeri	DHİMİ-HKK	2000	8		VAR
Çanakkale	LTBH	CKZ	40°08' 18"N 26°25' 41"E	"4 km (Çanakkale)"	"7,8 m (25.59 ft)"	Sivil-Askeri	DHİMİ-DKK	1995	7		VAR
Gökçeada	LTFK	GKD	40°12' 00"N 25°52' 54"E	"2,5 km (Gökçeada)"	26 m. (85 ft)	Sivil	DHİMİ	2010	5		
Denizli Çardak	LTAY	DNZ	37°47' 16"N 29°42' 18"E	"64 km (Denizli)"	"852 m (2.795 ft)"	Sivil-Askeri	DHİMİ-HKK	1991	7		VAR
Diyarbakır	LTCC	DIY	37°54' 04"N 40°11' 09"E	"10 km (Diyarbakır)"	"687 m (2.251 ft)"	Sivil-Askeri	DHİMİ-HKK	1952	8	VAR	VAR
Elazığ	LTCA	EZS	38°35' 52"N 39°16' 53"E	"12 km (Elazığ)"	"892 m (2.927 ft)"	Sivil-Askeri	DHİMİ-KKK	1940	7	VAR	VAR
Erzincan	LTCd	ERC	39°42' 47"N 39°31' 14"E	"7,6 km (Erzincan)"	1.156 m (3.791 ft)	Sivil-Askeri	DHİMİ-KKK	1988	7		VAR
Hakkari Yüksekova Selahattin Eyyubi	LTCW	YKO	37°32' 59"N 44°14' 15"E	"79 km (Hakkari)"	1858 m (6096 ft)	Sivil	DHİMİ	2015	7		
Hatay	LTDA	HTY	36°22' 20"N 36°17' 55"E	"26 km (Hatay)"	81,4 m. 267 ft)	Sivil	DHİMİ	2007	7	VAR	VAR
İğdır Şehit Bülent Aydın	LTCT	IGD	39°58' 59"N 43°51' 59"E	"17 km (İğdır)"	"945 m (3.101 ft)"	Sivil	DHİMİ	2012	7		VAR
İsparta Süleyman Demirel	LTFC	ISE	37°51' 21"N 30°22' 01"E	"35 km (İsparta)"	"864 m (2.835 ft)"	Sivil	DHİMİ	1997	8		VAR

Havalimanları	ICAO Kodu	IATA Kodu	ARP Koordinatları	En Yakın Merkeze Uzaklık ve İstikamet	Denizden Yükseklik	Statü	İntifa	Hizmete Giriş Tarihi	Yangınla Mücadele Kategorisi	Havalimanı Stratejik Görüş Haritası (1)	Yeşil Kuruluş Sertifikası
Kahramanmaraş	LTCN	KCM	37°32'18"N 36°57'07"E	"7 km (Kahramanmaraş)"	"525 m (1.724 ft)"	Sivil	DHMi	1996	7	VAR	VAR
Kars Harakani	LTCF	KSY	40°33'31"N 43°06'56"E	"5 km (Kars)"	"1.794 m (5.889 ft)"	Sivil	DHMi	1988	7		VAR
Kastamonu	LTAL	KFS	41°19'01"N 33°47'46"E	"13 km (Kastamonu)"	"1.074 m (3.524 ft)"	Sivil	DHMi	2013	7		VAR
Kayseri	LTAU	ASR	38°46'13"N 35°29'43"E	"6 km (Kayseri)"	"1.055,5 m (3.463 ft)"	Sivil-Askeri	DHMi-HKK	1998	9	VAR	VAR
Kocaeli Cengiz Topel	LTBQ	KCO	40°44'06"N 30°05'00"E	"15 km (İzmit)"	"57,30 m (188 ft)"	Sivil-Askeri	DHMi-DKK	2011	7	VAR	VAR
Konya	LTAN	KYA	37°58'50"N 32°33'45"E	"18 km (Konya)"	"1.034 m (3.392 ft)"	Sivil-Askeri	DHMi-HKK	2000	8	VAR	VAR
Malatya	LTAT	MLX	38°25'56"N 38°04'59"E	"28 km (Malatya)"	"862 m (2.828 ft)"	Sivil-Askeri	DHMi-HKK	1941	8		VAR
Mardin	LTCR	MQM	37°13'58"N 40°38'26"E	"13 km (Mardin)"	"527,07 m (1.729 ft)"	Sivil	DHMi	1999	7		VAR
Muş	LTCK	MSR	38°44'41"N 41°40'08"E	"18 km (Muş)"	"1.267 m (4.157 ft)"	Sivil-Askeri	DHMi-HKK	1992	7		VAR
Kapadokya	LTAZ	NAV	38°46'31"N 34°31'36"E	"30 km (Nevşehir)"	"940m (3.100 ft)"	Sivil	DHMi	1998	7	VAR	VAR
Ordu-Giresun	LTCB	OGU	40°58'02"N 38°04'55"E	18 KM (Ordu), 29 KM (Giresun)	3 m (11 ft)	Sivil	DHMi	2015	7		
Samsun Çarşamba	LTFH	SZF	41°15'56"N 36°32'55"E	"24 km (Samsun)"	"5,49 m (18 ft)"	Sivil	DHMi	1998	8	VAR	VAR
Siirt	LTCL	SXZ	37°58'41"N 41°50'21"E	"14 km (Siirt)"	"610 m (2.000 ft)"	Sivil	DHMi	1998	6		VAR
Sinop	LTCM	NOP	42°00'57"N 35°03'59"E	"7 km (Sinop)"	"9,7 m (32 ft)"	Sivil	DHMi	1993	7		
Sivas Nuri Demirağ	LTAR	VAS	39°48'51"N 36°54'09"E	"22 km (Sivas)"	"1.596 m (5.236 ft)"	Sivil	DHMi	1957	8	VAR	VAR
Şanlıurfa GAP	LTCS	GNV	37°27'24"N 38°54'30"E	"36 km (Şanlıurfa)"	"825m (2.708 ft)"	Sivil	DHMi	2007	9	VAR	VAR
Şırnak Şerafettin Elçi	LTCV	NKT	37°21'50"N 42°03'36"E	"58 km (Şırnak)"	621 m (2038 ft)	Sivil	DHMi	2013	7		
Tekirdağ Çorlu	LTBU	TEQ	41°07'46"N 27°54'23"E	"51 km (Tekirdağ)"	"153 m (504 ft)"	Sivil-Askeri	DHMi-HKK	1998	8		VAR
Tokat	LTAW	TJK	40°18'42"N 36°22'25"E	"19 km (Tokat)"	"558,7 m (1.833 ft)"	Sivil	DHMi	1995	6	VAR	VAR
Uşak	LTBO	USQ	38°40'53"N 29°28'18"E	"7 km (Uşak)"	"883,33 m (2898 ft)"	Sivil-Askeri	DHMi-HKK	1998	6		VAR
Van Ferit Melen	LTCI	VAN	38°28'05"N 43°19'56"E	"7 km (Van)"	"1.668 m (5.473 ft)"	Sivil	DHMi	1943	8	VAR	VAR
İstanbul Sabiha Gökçen (*)	LTFJ	SAW	40°53'54"N 29°18'33"E	"46 km (İstanbul)"	"95 m (312 ft)"	Sivil	HEAŞ	2001	10		
Eskişehir Hasan Polatkan(*)	LTBY	AOE	39°48'45"N 30°31'14"E	"7 km (Eskişehir)"	792 m (2599 ft)	Sivil (Ask. Müsaadeli)	Anad. Üniv.	1989	7		
Zonguldak Çaycuma (*)	LTAS	ONQ	43°30'25"N 32°05'23"E	55 km (Zonguldak)	13 m (41 ft)	Sivil	DHMi	2007	6		
Gazipaşa Alanya (*)	LTFG	GZP	36°17'58"N 32°18'05"E	5 km (Gazipaşa), 40 km (Alanya), 181 km (Antalya)	38.3 m (126 ft)	Sivil	DHMi	2009	7		
Zafer (*)	LTBZ	KZR	39°06'41"N 30°07'49"E	45km (Kütahya), 55 km (Afyon), 101 km (Uşak)	1012.5 m (3.321,85ft)	Sivil	DHMi	2012	7		VAR
Aydın Çıldır (*)	LTBD	CII	37°48'55"N 27°53'17"E	"7 km (Aydın)"	(104 ft)	Sivil	DHMi	2013	3		

Apron ve Taksirut Bilgileri

Havalimanları	APRON				Uçak Park Yeri Sayısı		TAKSİ YOLU			
	Apron	Boyut (L...m.x...m/m2))	Yüzey Tipi	Mukavemet	45°	90°	Taksi Yolu	Genişlik (metre)	Yüzey Tipi	Mukavemet
İstanbul Atatürk	APRON S	177.079	BETON	PCN 110		13	A1	23	BETON	PCN 100
	APRON T	32.371	BETON	PCN 110	1	12	A2	23	BETON	PCN 110
	APRON L	34.900	BETON	PCN 105		30	A3	24	ASFALT	PCN 95
	APRON TERMINAL A	94.500	BETON	PCN 100		12	A3B	24	BETON	PCN 110
	APRON TERMINAL B	77.150	BETON	PCN 100		4	A5	24	BETON	PCN 110
	APRON R	32.000	BETON	PCN 100		6	A6	23	BETON	PCN 110
	APRON UÇAK BAKIM 1	56.250	BETON	PCN 100		16	A7	30	ASFALT	PCN 107
	APRON M	31.480	BETON	PCN 100		4	B1	23,0	BETON	PCN 100
	APRON N	103.125	BETON	PCN 100			B2	24	ASFALT	PCN 95
	APRON P	28.440	BETON	PCN 100		16	B3	23,0	BETON	PCN 100
	APRON MOTOR TEST	6.800	BETON	PCN 95		26	B4	23,0	BETON	PCN 100
	APRON V (GENEL HAVACILIK HANGARI)	142.065	BETON	PCN 100			B5	23,0	BETON	PCN 100
	APRON UÇAK BAKIM 2	34.218	BETON	PCN 100			B8	23,0	BETON	PCN 100
	APRON Y	137.600	BETON	PCN 110			B9	23,0	BETON	PCN 100
							B11	23,0	ASFALT	PCN 100
							B12	24	BETON	PCN 110
							C	23,0	ASFALT	PCN 100
							D	23,0	BETON	PCN 100
							D1	23	BETON	PCN 100
							E1	24	ASFALT	PCN 95
							E2	24	ASFALT	PCN 95
							E3	24	ASFALT	PCN 95
							E4	24	ASFALT	PCN 95
							E5	24	ASFALT	PCN 95
							E6	24	ASFALT	PCN 95
							E7	24	ASFALT	PCN 95
							E8	24	ASFALT	PCN 95
							F	23,0	BETON	PCN 110
							F1	24	BETON	PCN 100
							F2	24	BETON	PCN 100
							F3	24	BETON	PCN 105
							F4	24	BETON	PCN 105
							G	93	BETON	PCN 110
							G1	23	ASFALT	PCN 100
							H1	24	ASFALT	PCN 100
							H2	24	ASFALT	PCN 100
							H3	24	ASFALT	PCN 100
							H4	24	ASFALT	PCN 100
							H4B	24	ASFALT	PCN 100
							H5	24	ASFALT	PCN 100
							H6	24	ASFALT	PCN 100
							J	23	BETON	PCN 100
							J1	23	BETON	PCN 100
							J2	23	BETON	PCN 100
							J3	23	BETON	PCN 100
							K	18	BETON	PCN 75
							K1	18	BETON	PCN 80
							K2	23	BETON	PCN 110
							W	23	BETON	PCN 110
							Z	24	ASFALT	PCN 100
Ankara Esenboğa	APRON 1, APRON 2	APRON 1 (36.729 m ²), APRON 2 (72.395 m ²)	APRON 1 Asfalt, APRON 2 Asfalt	APRON 1 PCN 58, Apron 2 PCN 58	-	Apron 1 (7), Apron 2 (8)	AA1A2/A3- B81B2-CCL- D,D1,D2- E E1E2-F-G- G1-G2-G3-G4- H-J-AA-AB-AC	A3-35 Diğerleri 23 G1,24,G2,24, G3,24,G4,24, H24,J24	ASFALT	G,G1,G2,G3,G4,H,J PCN 110 A-A1-A2-A3- B81B2-CCL- D,D1,D2- E E1E2-F- AA-AB-AC PCN 58
	APRON 3, APRON 4	APRON 3 (58.320 m ²), APRON 4 (258.300 m ²)	APRON 3 Beton, APRON 4 Beton	APRON 3 PCN 58, Apron 4 PCN 110	-	Apron 3 (8), Apron 4 (27) (18 ADET KÖRÜK)				
	APRON 5, APRON 6, APRON 7, YABANCI KONUKLAR KOŞKU APRONU	APRON 5 (79.200 m ²), APRON 6 (68.750 m ²), APRON 7 (76.725 m ²), APRON A (YKK) (26.600 m ²)	APRON 5 BETON, APRON 6 BETON, APRON 7 BETON, APRON A (YKK) BETON	APRON 5 PCN 110, APRON 6 PCN 110, APRON 7 PCN 110, YABANCI KONUKLAR KOŞKU APRONU PCN 110	-	Apron 5 (21), Apron 6 (32), Apron 7 (4), Apron A (2)				

Havalimanları	APRON				Uçak Park Yeri Sayısı		TAKSİ YOLU			
	Apron	Boyut (l...m.x...m/m2))	Yüzey Tipi	Mukavemet	45°	90°	Taksi Yolu	Genişlik (metre)	Yüzey Tipi	Mukavemet
İzmir Adnan Menderes	APRON 1	115.596 m ² 191.048 m ² 26.400 m ² 6.000 m ²	BETON BETON BETON BETON	PCN 120 PCN 120 PCN 120 -	-	14	A, B, C, M, E D, G, I, F, H	23	BETON	PCN 120
	APRON 2				-	21	J	24	BETON	PCN 110
	KARGO APRONU				-	2	K	23	ASFALT	PCN 88
	APRON 3				-	-	L	64	BETON	PCN 120
					-	-	T1	22	ASFALT	PCN 45
Antalya							T2	12	BETON	-
								9	BETON	-
	APRON-1	364.770 m ²	BETON	PCN 110 / PCN 84			TwY A, B2, B3, C, Cl, D, E, F, G, H, TwY B, B1, D1	8	BETON	-
	APRON-2	420.000 m ²	BETON	PCN 110		94	TwY C2, N, P, S, T, U, V, Y, Z	23	BETON	PCN 110
	APRON-3	210.000 m ²	BETON	PCN 110			TwY H1, K TwY M	24	BETON	PCN 110
Muğla Dalaman	APRON	204.95x933 267x58360	BETON	PCN 100		57	TwY J, L, D2 TwY A2 TwY BCD TwY C1 TwY B1, D1 M1M2M3	23 30 45 36 26 40 11,8 45	BETON BETON BETON BETON BETON BETON BETON BETON	LCN 45 PCN 110 PCN 110 PCN 100 PCN 100 PCN 100 PCN 100 PCN 100 PCN 110
							TwY A (10R-28L) TwY A1, A3 TwY A2 TwY BCD TwY C1 TwY B1, D1 M1M2M3	45 24 34 25 30 44 12	BETON BETON BETON BETON BETON BETON ASFALT	PCN 110 PCN 110 PCN 110 PCN 110 PCN 110 PCN 110 LCN 50
							TwY A TwY A1 TwY E TwY B1 TwY A, B, C, D, E TwY E	18 23 8 8 24 24	ASFALT BETON BETON ASFALT BETON BETON	PCN 100 PCN 68 PCN 47 PCN 100 PCN 100 PCN 100
							TwY A TwY A1 TwY E TwY B1 TwY A, B, C, D, E TwY E	18 23 8 8 24 24	ASFALT BETON BETON ASFALT BETON BETON	PCN 100 PCN 68 PCN 47 PCN 100 PCN 100 PCN 100
							TwY A TwY A1 TwY E TwY B1 TwY A, B, C, D, E TwY E	18 23 8 8 24 24	ASFALT BETON BETON ASFALT BETON BETON	PCN 100 PCN 68 PCN 47 PCN 100 PCN 100 PCN 100
Adana	APRON A	133.272 m ²	BETON	PCN 110		21	TwY A TwY A1 TwY E TwY B1 TwY A, B, C, D, E TwY E	18 23 8 8 24 24	ASFALT BETON BETON ASFALT BETON BETON	PCN 100 PCN 68 PCN 47 PCN 100 PCN 100 PCN 100
	APRON B	7.566 m ²	BETON	PCN 68	1		TwY A TwY A1 TwY E TwY B1 TwY A, B, C, D, E TwY E	18 23 8 8 24 24	ASFALT BETON BETON ASFALT BETON BETON	PCN 100 PCN 68 PCN 47 PCN 100 PCN 100 PCN 100
	APRON C	8.100 m ²	BETON	PCN 47		17	TwY A TwY A1 TwY E TwY B1 TwY A, B, C, D, E TwY E	18 23 8 8 24 24	ASFALT BETON BETON ASFALT BETON BETON	PCN 100 PCN 68 PCN 47 PCN 100 PCN 100 PCN 100
	APRON D	4.800 m ²	ASFALT	PCN 110		10	TwY A TwY A1 TwY E TwY B1 TwY A, B, C, D, E TwY E	18 23 8 8 24 24	ASFALT BETON BETON ASFALT BETON BETON	PCN 100 PCN 68 PCN 47 PCN 100 PCN 100 PCN 100
	APRON	660x120 133x60	BETON	PCN 100		14	TwY A TwY A1 TwY E TwY B1 TwY A, B, C, D, E TwY E	18 23 8 8 24 24	ASFALT BETON BETON ASFALT BETON BETON	PCN 100 PCN 68 PCN 47 PCN 100 PCN 100 PCN 100
Trabzon	APRON A1	636x120	BETON	PCN 110		14	TwY A TwY A1 TwY E TwY B1 TwY A, B, C, D, E TwY E	18 23 8 8 24 24	ASFALT BETON BETON ASFALT BETON BETON	PCN 100 PCN 68 PCN 47 PCN 100 PCN 100 PCN 100
	APRON2 (ASKERİ)	82x110	BETON	PCN 74	3		TwY A TwY A1 TwY E TwY B1 TwY A, B, C, D, E TwY E	18 23 8 8 24 24	ASFALT BETON BETON ASFALT BETON BETON	PCN 100 PCN 68 PCN 47 PCN 100 PCN 100 PCN 100
	APRON3 (ASKERİ)	45x300	BETON	PCN 74	1		TwY A TwY A1 TwY E TwY B1 TwY A, B, C, D, E TwY E	18 23 8 8 24 24	ASFALT BETON BETON ASFALT BETON BETON	PCN 100 PCN 68 PCN 47 PCN 100 PCN 100 PCN 100
	APRON 1	120x425	BETON	PCN 97		10	TwY A TwY A1 TwY E TwY B1 TwY A, B, C, D, E TwY E	18 23 8 8 24 24	ASFALT BETON BETON ASFALT BETON BETON	PCN 100 PCN 68 PCN 47 PCN 100 PCN 100 PCN 100
	APRON	240x120	BETON	PCN 110		5	TwY A TwY A1 TwY E TwY B1 TwY A, B, C, D, E TwY E	18 23 8 8 24 24	ASFALT BETON BETON ASFALT BETON BETON	PCN 100 PCN 68 PCN 47 PCN 100 PCN 100 PCN 100
Gaziantep	APRON A	120x240	BETON	PCN 110	-	5	TwY A TwY A1 TwY E TwY B1 TwY A, B, C, D, E TwY E	18 23 8 8 24 24	ASFALT BETON BETON ASFALT BETON BETON	PCN 100 PCN 68 PCN 47 PCN 100 PCN 100 PCN 100
	APRON	150x120	BETON	PCN 110	2		TwY A TwY A1 TwY E TwY B1 TwY A, B, C, D, E TwY E	18 23 8 8 24 24	ASFALT BETON BETON ASFALT BETON BETON	PCN 100 PCN 68 PCN 47 PCN 100 PCN 100 PCN 100
	APRON1	294x120	BETON	PCN 110		6	TwY A TwY A1 TwY E TwY B1 TwY A, B, C, D, E TwY E	18 23 8 8 24 24	ASFALT BETON BETON ASFALT BETON BETON	PCN 100 PCN 68 PCN 47 PCN 100 PCN 100 PCN 100
	APRON2		BETON	PCN 110			TwY A TwY A1 TwY E TwY B1 TwY A, B, C, D, E TwY E	18 23 8 8 24 24	ASFALT BETON BETON ASFALT BETON BETON	PCN 100 PCN 68 PCN 47 PCN 100 PCN 100 PCN 100
	(Serit saha içinde kaldığı için sadece yangın uçakları için kullanılmaktadır)		BETON	PCN 110			TwY A TwY A1 TwY E TwY B1 TwY A, B, C, D, E TwY E	18 23 8 8 24 24	ASFALT BETON BETON ASFALT BETON BETON	PCN 100 PCN 68 PCN 47 PCN 100 PCN 100 PCN 100
Balkesir Koca Seyit			BETON	PCN 110			TwY A TwY A1 TwY E TwY B1 TwY A, B, C, D, E TwY E	18 23 8 8 24 24	ASFALT BETON BETON ASFALT BETON BETON	PCN 100 PCN 68 PCN 47 PCN 100 PCN 100 PCN 100
Balkesir Merkez	APRON	75x65	BETON	LCN 108 PCN 110	1		TwY A TwY A1 TwY E TwY B1 TwY A, B, C, D, E TwY E	18 23 8 8 24 24	ASFALT BETON BETON ASFALT BETON BETON	PCN 100 PCN 68 PCN 47 PCN 100 PCN 100 PCN 100
Batman	APRON	120 X 165	BETON	LCN 96 - PCN 105 R/C/W/T		3	TwY A TwY A1 TwY E TwY B1 TwY A, B, C, D, E TwY E	18 23 8 8 24 24	ASFALT BETON BETON ASFALT BETON BETON	PCN 100 PCN 68 PCN 47 PCN 100 PCN 100 PCN 100

Havalimanları	APRON				Uçak Park Yeri Sayısı			TAKSİ YOLU		
	Apron	Boyut ((...m.x...m/m2))	Yüzey Tipi	Mukavemet	45°	90°	Taksi Yolu	Genişlik (metre)	Yüzey Tipi	Mukavemet
Bingöl	APRON A	110x120M	BETON	LCN92, PCN100	2		TwVA	24	BETON	LCN 92 PCN 100
	APRON B	90x135M	BETON	LCN92, PCN100	2		"TWVB TWVF TWVG"	24	BETON	LCN 92 PCN 100
Bursa Yenişehir Çanakkale	A-P A-L A 1	342X120 - 135X120	BETON	PCN 110	6		TwY D	24	BETON	PCN110
	A 2	100X100 150X100	BETON	PCN 97 PCN 97		2 3	TwY B TwY C TwY D, E TwY C, F	23 23 12 23	BETON	PCN 97 PCN 106 PCN 70 PCN 70
Denizli Çardak	APRON A	120x204	BETON	PCN 110	2	5	Askeri Emergency Pisti-TwY G	23	ASFALT	PCN 70
							TwY B	24	BETON	PCN 110
Diyarbakır	APRON	340x275	BETON	PCN 110 /R/D/W/T LCN 98		10	TwY B1, C1, D1, E1, F1, H1, K	15 24	BETON	PCN 110 PCN 110
							MIL-B, MIL-C MIL-D, MIL-E MIL-F, MIL-G	15	BETON	PCN 110
Erzincan	APRON 1 (Sivil)	312x150	BETON	PCN 110/R/C/ W/T		6	B	24	ASFALT	PCN 96
	APRON 2 (Askeri)	-	-	-			C	24	ASFALT	PCN 96
Elazığ Hakkari Yüksekova Selahattin Eyyubi Gökçeada	APRON A	411x130	BETON	PCN110		7	TwY A	24	BETON	PCN110
	APRON	228mx120m	BETON	-		5	A	24	BETON	LCN78, PCN 75 R/C/W/U
Hatay	APRON A	228X 120	BETON	PCN 110	3		TwY A	24	BETON	PCN 110
	APRON	120x420	BETON	PCN 110	6		TwY A, TwY B	24	BETON	PCN 110
İğdir Şehit Bülent Aydın	APRON A	240X120M	BETON	PCN110/LCN120		5	TwY B	24	BETON	PCN110
Isparta Süleyman Demirel	APRON A	350X100	BETON	PCN100		6 (Büyük Gövdeli uçaklar için) 5 (1A Kategori uçaklar için)	TwY B	23	BETON	PCN120
Kahramanmaraş Kars Harakani Kastamonu	APRON	100X50	BETON	PCN 105	2		TwY-B	24	BETON	PCN 105
	APRON A	260X141	BETON	PCN-110		5	TwY-B	23	ASFALT	PCN 100
Kayseri	APRON	120X90	BETON	PCN 110	2		TwY-B	24	ASFALT	PCN 80
							TwY P, M, N, B1, K1, D1 (Geniş- lik:12), H1(- Genişlik:15)	23	BETON	PCN 110 LCN 120 R/D/W/T
Kocaeli Cengiz Topel	APRON	250X120/30,000M2	BETON	LCN 74 PCN 66	3	5 (C172 tipi uçaklar için)	TwY A	24	BETON	LCN96, PCN 106
							TwY E, B2, C2	24	BETON-ASFALT	LCN65, PCN62
Konya	APRON	120X455	BETON	LCN 120 PCN 110		10	TwY 1A2, B, B1, D1, D2, N, S, F, H, D3	24	BETON	LCN65, PCN62
							TwY C, D, C1, A3, B3, C3 TwY J	15 35	BETON-ASFALT	LCN65, PCN62
Malatya	APRON	280x180	BETON	LCN 103 PCN 110		7	TwY A	24	BETON	LCN 119, PCN 110
							TwY A	55	BETON	LCN 50
							TwY B	19	BETON	LCN 50
							TwY C	24	BETON	LCN 113
							TwY D	27	BETON	LCN 113
							TwY G	22	BETON	LCN 50

Havalimanları	Apron	APRON		Mukavemet	Uçak Park Yeri Sayısı		TAKSİ YOLU		
		Boyut (l...m.x...m/m2))	Yüzey Tipi		45°	90°	Taksi Yolu	Genişlik (metre)	Yüzey Tipi
Mardin	APRON	125x210	BETON	PCN110	-	4	TWY A	24	BETON
Muş	APRON	120x156	ASFALT	LCN50	3	4	C,FTWY(Military)	23	BETON
							D,E TWY (Military)	12	ASFALT
							Emergency Pist	30	ASFALT
							B TWY	24	ASFALT
Kapadokya	APRON A	240x120	BETON	LCN 87 : PCN 90/R/C/W/T	5	5	TWY B	24	BETON
Ordu-Giresun	APRON	120x240	BETON	PCN 110, LCN112	5	5	TWY A	24	ASFALT
Samsun Çarşamba	APRON	475X120 M	BETON	PCN 110	2	10	TWY ,B,C	24	BETON
Siirt	APRON A	127X33	BETON	PCN 50	1	10	TWY B	25	BETON
Sinop	APRON A	82x39,20x69x69,80	BETON	PCN40 LCN50 R/D/X/T	1	4	A	24	BETON
Sivas Nuri Demirağ	APRON -1	240x167	KOMPOZİT	PCN 85	5	5	TWY A	24	ASFALT
Şanlıurfa GAP	APRON -2	141x41	ASFALT	PCN 85	-	6	TWY B	12	ASFALT
Şırnak Şerafettin Elçi	APRON A	520x168	BETON	PCN110	11	11	TWY A,B	24	BETON
Tekirdağ Çorlu	APRON A	240x120	BETON	PCN97	3	3	TWY B	24	BETON
	APRON 1	150X560	BETON	LCN98 PCN105	11	11	T,T1,T2,T3	20	BETON
	APRON 2	130X162,50	BETON	LCN 78-PCN85	39	39	T6	25	BETON
Tokat	APRON	50X85	ASFALT	PCN 75	1	1	T7	24	BETON
Tokat	İLAVE APRON	50X100M (Batı İlave)	ASFALT	PCN 15	2	2	YOK	YOK	YOK
Uşak	APRON	80x45	BETON	PCN 95	1	1	TWY	24	BETON
Van Ferit Melen	APRON	120,5 X 395	BETON	PCN 110 LCN 100	8	8	TWY A	23	ASFALT
							TWY B	24	BETON

İstanbul Sabiha Gökçen (*)	YOLCU KARGO GENEL HAVACILIK	240X1250 158X990 67,5X324	BETON	PCN 100	5	67	E, F, G, H, J, K, L, M	24	BETON	PCN 100
						14	D	45	BETON	PCN 100
						Nizami olmayan parklama	R	70	BETON	PCN 100
Eskişehir Hasan Polatkan (*)	East APRON West APRON Maintenance APRON	130x100 120x240	ASFALT BETON BETON	LCN 70; PCN79 LCN 90; PCN 110	2 1 17	15	TWY F	15	ASFALT	LCN 24; PCN 19
							TWY A	18		LCN 42; PCN 28
Zonguldak (Caycuma *)	APRON	39X80	BETON	PCN 85	1	31	TWY B,C,D,E,G	24	BETON	LCN 83; PCN 110
							TWY H,J	24		LCN 70; PCN 79
Gazipaşa Alanya (*)	APRON	40X100 81X205 /20605 m ²	BETON	PCN77	3	6	TWY L	30"	BETON	LCN 83; PCN 110
Zafer (*)	APRON B	240X150	BETON	PCN110R/D/W/T	3	6	1	31	BETON	PCN85
Aydın Çıldır(*)	APRON-1 APRON-2 APRON-3	160x120 m, 60x60 m, 60x60 m.	BETON	PCN85 5700KGS'YE KADAR PCN46	3	6	TWY A,B	23	BETON	PCN77
							TWY A	24	BETON	PCN110R/D/W/T
							"TWYA TWYT1 TWYT2 TWYT3 TWYT4 TWYT5 TWYT6 TWYT7"	"15 15 15 15 15 17 15 15"	BETON	PCN85

Aydınlatma Sistemleri ve Görsel Yardımcıları													
Havalimanları	Pist Yaklaşma Işıkları	Pist Merkez Hattı Işıkları	Tekerlek Temas Işıkları	Pist Kenar Işıkları	Pist Sonu Işıkları	Pist Eşik Işıkları	Pist Eşiği Tanıtma Işıkları	Taksirut Eksen Işıkları	Taksirut Kenar Işıkları	Apron Işıkları	Mania Işıkları	Görsel Yaklaşma Eğim Gösterge Sistemi (PAPI) Işıkları	Havaalanı Bkını
İstanbul Atatürk	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Ankara Esenboğa	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Izmir Adnan Menderes	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Antalya	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Muğla Dalaman	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Milas-Bodrum	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Adana	x			x	x	x	x		x	x	x	x	x
Trabzon	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
Erzurum	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gaziantep	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Adıyaman	x			x	x	x	x		x	x	x	x	x
Ağrı Ahmed-i Hani	x	x		x	x	x	x		x	x	x	x	x
Amasya Merzifon	x			x	x	x			x	x	x	x	x
Balıkesir Koca Seyit	x			x	x	x	x		x	x	x	x	x
Balıkesir Merkez	x			x	x	x			x	x	x	x	x
Batman	x			x	x	x			x	x	x	x	x
Bingöl	x			x	x	x	x		x	x	x	x	x
Bursa Yenişehir	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
Çanakkale	x			x	x	x	x		x	x	x	x	x
Gökçeada	x			x	x	x	x		x	x	x	x	x
Denizli Çardak	x			x	x	x			x	x	x	x	x
Diyarbakır	x			x	x	x			x	x	x	x	x
Elazığ	x			x	x	x	x		x	x	x	x	x
Erzincan	x			x	x	x	x		x	x	x	x	x
Hakkari Yüksekova Selahattin Eyyubi	x	x	x	x	x	x		x	x	x		x	x
Hatay	x			x	x	x	x		x	x	x	x	x
Iğdır Şehit Bülent Aydın	x			x	x	x	x		x	x	x	x	x
Isparta Süleyman Demirel	x			x	x	x			x	x	x	x	x
Kahramanmaraş	x			x	x	x	x		x	x	x	x	x
Kars Harakani	x			x	x	x	x		x	x	x	x	x
Kastamonu	x			x	x	x	x		x	x	x	x	x

Havalimanları	Pist Yaklaşma Işıkları	Pist Merkez Hattı Işıkları	Tekerlek Temas Işıkları	Pist Kenar Işıkları	Pist Sonu Işıkları	Pist Eşik Işıkları	Pist Eşiği Tanıtma Işıkları	Taksirut Eksen Işıkları	Taksirut Kenar Işıkları	Apron Işıkları	Mania Işıkları	Görsel Yaklaşma Eğim Gösterge Sistemi (PAPI) Işıkları	Havaalanı Bkını
Kayseri	x			x	x	x			x	x	x	x	x
Kocaeli Cengiz Topel	x			x	x	x			x	x	x	x	x
Konya	x			x	x	x			x	x	x	x	x
Malatya	x			x	x	x	x		x	x	x	x	x
Mardin	x			x	x	x	x		x	x	x	x	x
Muş	x			x	x	x			x	x	x	x	x
Kapadokya	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Ordu-Giresun	x			x	x	x	x		x	x	x	x	x
Samsun Çarşamba	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Siirt	x			x	x	x	x		x	x	x	x	x
Sinop	x			x	x	x	x		x	x	x	x	x
Sivas Nuri Demirağ	x			x	x	x	x		x	x	x	x	x
Şanlıurfa GAP	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Şırnak Şerafettin Elçi	x			x	x	x	x		x	x	x	x	x
Tekirdağ Çorlu	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Tokat	x			x	x	x	x		x	x	x	x	x
Uşak	x			x	x	x	x		x	x	x	x	x
Van Ferit Melen	x			x	x	x	x		x	x	x	x	x

İstanbul Sabiha Gökçen (*)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Eskişehir Hasan Polatkan (*)	x			x	x	x	x		x	x	x	x	x
Zonguldak Çaycuma (*)	x	x		x	x	x			x	x	x	x	x
Gazipaşa Alanya (*)	x	x		x	x	x	x		x	x	x	x	x
Zafer (*)	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
Aydın Çıldır(*)	-	-	-	x	x	x	x	-	x	x	x	x	x

Yolcu Terminal Bina Alanları

Havalimanları	Yolcuya Hizmet Veren Alanlar (m ²) (Brüt Alan)			Yolcu Terminalleri Toplam Alanı (m ²) (Brüt Alan)		
	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam
İstanbul Atatürk	25.406	110.228	135.634	63.165	324.948	388.113
Ankara Esenboğa	41.158	47.408	88.566	87.994	94.164	182.158
İzmir Adnan Menderes	65.550	22.000	87.550	203.279	107.699	310.978
Antalya	12.583			36.859		
Antalya I.Terminal		22.961	59.655		59.578	178.637
Antalya II.Terminal		24.111			82.200	
Muğla Dalaman	ORTAK	28.237	28.237	ORTAK	118.866	118.866
Milas-Bodrum	9.027	37.212	46.239	14.686	95.927	110.613
Adana	2.950	3.565	6.515	6.370	5.825	12.195
Trabzon	8.080	3.245	11.325	14.035	9.710	23.745
Erzurum	2.900	2.850	5.750	12.950	ORTAK	12.950
Gaziantep	2.845	2.954	5.799	22.790	ORTAK	22.790
Adıyaman	5.677	4.443		23.011	ORTAK	23.011
Ağrı Ahmed-i Hani	3.450	4.535	7.985	23.676	ORTAK	23.676
Amasya Merzifon	680	-	680	1.200		1.200
Balıkesir Koca Seyit	4.320	4.330	8.650	23.240	ORTAK	23.240
Balıkesir Merkez	150	-	150	330	-	330
Batman	2.090	2.626	4.716	20.741	ORTAK	20.741
Bingöl	1.410	-	1.410	3.600	-	3.600
Bursa Yenişehir	2.027	3.573	5.600	12.716	ORTAK	12.716
Çanakkale	1.790	2.020	3.810	11.400	ORTAK	11.400
Gökçeada	680	-	680	1.200	-	1.200
Denizli Çardak	4.460	4.800	9.260	16.890	ORTAK	16.890
Diyarbakır	18.313	16.002	34.315	86.571	ORTAK	86.571
Elazığ	2.911	2.044		16.397	ORTAK	16.397
Erzincan	3.400	4.175	7.575	27.132	ORTAK	27.132
Hakkari Yüksekova Selahattin Eyyubi	2.650			6.700		6.700
Hatay	4.645	6.065	10.710	43.688	ORTAK	43.688
İğdır Şehit Bülent Aydın	990	-	990	3.460	-	3.460
Isparta Süleyman Demirel	2.747	ORTAK	2.747	6.770	ORTAK	6.770
Kahramanmaraş	540	-	540	1.540	-	1.540
Kars Harakani	4.373	3.923		35.946	ORTAK	35.946
Kastamonu	1.565	-		3.740	ORTAK	3.740
Kayseri	3.200	3.050	6.250	11.000	11.000	22.000
Kocaeli Cengiz Topel	1.135	-	1.135	2.100		2.100
Konya	4.165	4.500	8.665	24.175	ORTAK	24.175
Malatya	1.395	1.200	2.595	9.545	ORTAK	9.545

Yolcu Terminal Bina Alanları

Havalimanları	Yolcuya Hizmet Veren Alanlar (m²) (Brüt Alan)			Yolcu Terminalleri Toplam Alanı (m²) (Brüt Alan)		
	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam
Mardin	4.712	4.330	9.042	33.150	ORTAK	33.150
Muş	815	-	815	1.503	-	1.503
Kapadokya	720	1.295	2.015	3.500	ORTAK	3.500
Ordu-Giresun	3.550	4.200	7.750	20.250	ORTAK	20.250
Samsun Çarşamba	2.138	2.587	4.725	11.500	ORTAK	11.500
Siirt	356	-	356	598	-	598
Sinop	1.420	1.375	2.795	12.695	ORTAK	12.695
Sivas Nuri Demirağ	3.340	2.525	5.865	20.047	ORTAK	20.047
Şanlıurfa GAP	2.020	2.600	4.620	12.000	ORTAK	12.000
Şırnak Şerafettin Elçi	1.575		1.575	4.000		4.000
Tekirdağ Çorlu	2.145	ORTAK	2.145	6.521	ORTAK	6.521
Tokat	365	-	365	560	-	560
Uşak	780	-	780	1.460	-	1.460
Van Ferit Melen	2.040	2.200	4.240	14.800	ORTAK	14.800
Toplamı	275.238	393.169	640.821	1.021.480	909.917	1.931.397

İstanbul Sabiha Gökçen (*)	35.172	61.561	96.733	192.275	ORTAK	192.275
Eskişehir Hasan Polatkan (*)	1.507	ORTAK	1.507	4.000	ORTAK	4.000
Zonguldak Çaycuma (*)	455		455	1.430	ORTAK	1.430
Gazipaşa Alanya (*)	5.525	ORTAK	5.525	6.400	ORTAK	6.700
Zafer (*)	3.520	3.720				17.620
Aydın Çıldır(*)	-	-	-	-	-	-
Genel Toplam			745.041			2.153.422

* Hakkari Yüksek Ova Selahattin Eyyubi Havalimanı

Terminal Binalarına İlişkin Diğer Bilgiler ve Kolaylıklar

Havallimanları	VIP Alanı(m ²)	CIP Alanı (m ²)	Binek Araç	Otobüs	ATM'ler	Banka Hizmeti	Posta Hizmeti	Kafe ve Restoran	Diğer Ulaşım Modları ile Bağlantısı	Sağlık Hizmeti
İstanbul Atatürk	3.556	12.509	KATLI OTOPARK KAPASİTESİ 7076 ARAÇ	OTOBÜS PARKI 36 ARAÇ KAPASİTESİDİR. OTOBÜS PARKI DAHİL TUM ACIK OTOPARK KAPASİTESİ : 1.631 ARAÇTIR	5 ING BANK, 2 AKBANK, 4 HSBC, 4 TÜRK EKONOMİ BANKASI, 4 YAPI KREDİ, 4 GARANTİ, 2 FINANSBANK, 2 VAKIFLAR BANKASI, 4 DENİZBANK, 4 İŞBANKASI, 2 HALK BANKASI, 2 ZİRAAT BANKASI, 1 ALBARAKA	Akbank, Garanti, İş Bankası, Türk Ekonomi Bankası	VAR	VAR	Metro, Taksit, Otobüs, Oto Kiralama HAVATAŞ	24 saat
Ankara Esenboğa	2.229	2.005	4041 KAPALI OTOPARK+ 82 VIP +53 CIP	36	1 (Ziraat Bankası), 1 (ING), 1 (Halk bank), 1 (Denizbank), 1 (Türk Ekonomi bank), 1 (Vakıfbank), 1 (Garanti Bankası), 1 (İş Bankası), 1 (HSCB), 2 (Yapi Kredi), 1 (Şekerbank), 1 (Bankaasya), 1 (Akbank)	Vakıfbank	VAR	VAR	Taksit, Otobüs (BELKO ve HAVAŞ), Oto Kiralama	24 saat
İzmir Adnan Menderes	7.737	5.316	4760 KAPALI OTOPARK+ 126 VIP +347 CIP/GENEL HAVACILIK+143 KIRALIK ARAÇ	110	1 (Halkbank), 2 (Ziraat Bankası), 2 (İş Bankası), 1 (ING), 2 (TEB), 2 (Denizbank), 1 (Garanti Bankası), 1 (Akbank), ve 1 (Yapi kredi Bankası), 3 (Vakıfbank), 1 (HSCB)	Vakıfbank, Denizbank	VAR	VAR	Taksit, Otobüs, Metro, Tren, Oto Kiralama HAVAŞ, ATLASJET, BBELEDİYE OTOBÜS	24 saat
Antalya	1.000	1.800	1.404	601	Garanti (3), İş Bankası (3), Denizbank (3), Akbank (3), YKB (3), ING (3), Halk Bankası (3), TEB (3) Ziraat Bankası (3)	Garanti	VAR	VAR	Taksit, Belediye Otobüsü, Tramvay, Havyolu Servis Otobüsleri, Oto Kiralama	24 saat
Muğla Dalaman	742	810	178	233	Halk Bankası, Denizbank, Garanti Bankası, İş Bankası, TEB, ING Bank, Ziraat Bankası, Akbank	Ziraat Bankası	-	VAR	Otobüs, Taksit, Oto Kiralama HAVAŞ, BBELEDİYESİ (MUTTAŞ)	24 saat
Milas-Bodrum	371	851	Dış hat:596 İç Hat:573	Dış Hat:109	Garanti Bankası, İş Bankası, Vakıfbankası, Halkbankası, Ziraat Bankası, Akbank (2) Denizbank(2), TEB	Denizbank	VAR	VAR	Taksit, Otobüs, Oto Kiralama HAVAŞ, PEGASUS, ATLASJET, BBELEDİYESİ (MUTTAŞ)	24 saat
Adana	278	100	İç Hat 400 Dış Hat 169	-	1 (AKBANK) 1 (HALKBANKASI), 1 (VAKIFBANK)	-	VAR	VAR	Taksit, Otobüs, Oto Kiralama HAVAŞ, THY, SUNEXPRESS, ONUR AIR, ATLASJET, PEGASUS, BORAJET	24 saat
Trabzon	700	215	385	-	1 (İşbank), 1 (Garanti), 1 (Halkbank), 1 (Vakıfbank), 1 (Denizbank)	-	-	VAR	Taksit, Havaş Otobüs, Oto Kiralama	24 saat
Erzurum	505	-	500	30	1-VAKIFBANK, 1-DENİZBANK	-	VAR	VAR	Taksit, Otobüs, Oto Kiralama BBELEDİYE OTOBÜS	24 saat
Gaziantep	525	112	585	-	1 (İşbank), 1 (Vakıfbank), 1 (Ziraatbank)	-	-	VAR	Taksit, Otobüs, Oto Kiralama HAVAŞ, ATLASJET	24 saat
Adıyaman	21	75	295	5 Otobüs, 7 Midibüs	-	-	-	VAR	THY Yolu servisi ve Oto Kiralama	Uçak İnış- Kalkış Saatlerinde
Ağrı Ahmed-i Hani	1.111	283	411	-	-	-	-	YOK	Taksit, Belediye ve THY Ulaşım ARAÇLARI	-
Amasya Merzifon	18	-	132	-	-	-	-	VAR	Taksit, Servis, Oto Kiralama THY, PEGASUS	Uçak İnış- Kalkış Saatlerinde
Balıkesir Koca Seyit	1.000	-	274	-	-	-	-	VAR	Taksit, Minibüs, Bora Jet ve Atlas Jet Yolu Servisi PEGASUS	Uçak İnış- Kalkış Saatlerinde
Balıkesir Merkez	20	-	35	-	-	-	-	-	Taksit, Otobüs	Uçak İnış- Kalkış Saatlerinde
Batman	1.119	-	237	5	1 (İşbank)	-	-	VAR	Taksit, Otobüs, Oto Kiralama BBELEDİYE OTOBÜS	Uçak İnış- Kalkış Saatlerinde
Bingöl	58	-	135	-	-	-	-	VAR	Taksit, Otobüs	Uçak İnış- Kalkış Saatlerinde
Bursa Yenişehir	225	-	152	11	-	-	-	VAR	Belediye Otobüsü, Minibüs ve Taksit	24 saat
Çanakkale	-	360	224 + 24 (VIP)	6	-	-	-	VAR	Taksit, Otobüs, Servis BBELEDİYE OTOBÜS	Uçak İnış- Kalkış Saatlerinde
Göççeada	25	-	42	-	-	-	-	-	-	Uçak İnış- Kalkış Saatlerinde
Denizli Çardak	490	259	400	36	1 (Vakıfbank)	YOK	YOK	VAR	Taksit, Otobüs ve Oto Kiralama THY, PEGASUS	Uçak İnış- Kalkış Saatlerinde
Diyarbakır	240	-	1.038	10 Otobüs	1 (Vakıfbank)	-	-	VAR	Belediye Otobüsü, Taksit, Oto Kiralama BBELEDİYE OTOBÜS	24 saat
Elazığ	540	-	232	-	-	-	-	VAR	Taksit, Servis, Oto Kiralama HAVAŞ, SUNEXPRESS, ONUR AIR	24 saat
Erzincan	255	-	334	11	1 (Vakıfbank)	-	VAR	VAR	Taksit, Oto Kiralama	Uçak İnış- Kalkış Saatlerinde
Hakkari Yüksekova	142	-	134	-	-	-	-	VAR	Taksit	Uçak İnış- Kalkış Saatlerinde
Selahattin Eyyubi Hatay	2.592	400	240- VIP 65	-	1 (Vakıfbank)	PTT-BANK	VAR	VAR	Taksit, Otobüs, Oto Kiralama HAVAŞ	24 Saat
Iğdır Şükrü Aydin	50	-	85	15	-	-	-	VAR	Taksit, Otobüs THY, Oto Kiralama	Uçak İnış- Kalkış Saatlerinde

Havalimanları	VIP Alanı (m ²)	CIP Alanı (m ²)	Binek Araç	Otobüs	ATM'ler	Banka Hizmeti	Posta Hizmeti	Kafe ve Restoran	Diğer Ulaşım Modları ile Bağlantısı	Sağlık Hizmeti
İsparta Süleyman Demirel	107	-	82	6	-	-	VAR	VAR	THY	Uçak İnş- Kalkış Saatlerinde
Kahramanmaraş	35	-	40	-	1 (Vakıfbank)	-	-	VAR	Taksi, Belediye Otobüsü	Uçak İnş- Kalkış Saatlerinde
Kars Harakani	1.125	850	380+60(VIP)	-	1(Ziraatbank)	-	-	VAR	Taksi, Otobüs ve Oto Kiralama	Uçak İnş- Kalkış Saatlerinde
Kastamonu	152	YOK	65	-	1(Vakıfbank)	YOK	YOK	VAR	THY, BELEDİYE OTOBÜS, SUNEXPRESS	Uçak İnş- Kalkış Saatlerinde
Kayseri	380	198	440	4	3 (İş Bankası, Ziraat Bankası "Vakıfbank Maaş Protokollü")	-	VAR	VAR	Taksi, Otobüs ve Oto Kiralama	Uçak İnş- Kalkış Saatlerinde
Kocaeli Cengiz Topel	50	-	93	-	-	-	-	-	Taksi, B.BELEDİYE OTOBÜS	Uçak İnş- Kalkış Saatlerinde
Konya	880	397	520	10	-	-	-	VAR	Taksi, Otobüs ve Oto Kiralama	24 Saat
Malatya	341	162	148	-	VAR	-	-	VAR	Taksi, Otobüs, Minibüs, Oto Kiralama, HAVAŞ, ONUR AIR, SUNEXPRESS	24 Saat
Mardin	1.300	455	701	10	-	-	-	VAR	Taksi, B.BELEDİYE OTOBÜS, Oto Kiralama	24 saat
Muş	240	-	60	-	-	-	-	VAR	Taksi-Otobüs, THY, PEGASUS, Oto Kiralama	Uçak İnş- Kalkış Saatlerinde
Kapadokya	43	-	360	40	1(İşbank) 2(Vakıfbank)	-	-	VAR	Taksi, Otobüs, Oto Kiralama	Uçak İnş- Kalkış Saatlerinde
Ordu-Giresun	1.343	415	283	6	1(Vakıfbank)	-	-	VAR	Taksi, HAVAŞ, Oto Kiralama	Uçak İnş- Kalkış Saatlerinde
Samsun Çarşamba	720	-	246	20	Vakıfbank	-	VAR	VAR	Taksi, Otobüs, Minibüs, Oto Kiralama, THY, PEGASUS, SUNEXPRESS, HAVAŞ, ONUR AIR'z	24 saat
Siirt	80	-	24	-	-	-	-	VAR	-	Uçak İnş- Kalkış Saatlerinde
Sinop	630	180	200+11 (VIP)	16	-	-	-	VAR	Taksi, THY Özel Servis, Oto Kiralama	Uçak İnş- Kalkış Saatlerinde
Sivas Nuri Demirağ	686	108,7 (G-Faal)	356	12	3 (Denizbank, PTT, Vakıfbank)	-	YOK	VAR	Taksi, Belediye Otobüsü, Otobüs, Oto Kiralama	Uçak İnş- Kalkış Saatlerinde
Şanlıurfa GAP	750	220	400	50	İşbank, Vakıfbank	-	-	VAR	Taksi, HAVAŞ, Oto kiralama	Uçak İnş- Kalkış Saatlerinde
Şınak Şerafettin Elçi	381	-	87	-	İşbank	-	-	VAR	Taksi, THY Özel Servis	Uçak İnş- Kalkış Saatlerinde
Tekirdağ Çorlu	160	-	290	7	1(Vakıfbank)	-	-	VAR	Taksi, Belediye Otobüsü, THY Özel Servis, Oto Kiralama	24 saat
Tokat	55	-	60	-	-	-	-	VAR	Taksi	Uçak İnş- Kalkış Saatlerinde
Uşak	42	-	50	-	-	-	-	-	-	Uçak İnş- Kalkış Saatlerinde
Van Ferit Melen	621	48	420	-	1 (Ziraat Bankası), 1 (İş bankası), 1 Vakıfbank	-	...	VAR	Taksi, THY Özel Servis, PEGASUS, Oto Kiralama	24 saat
İstanbul Sabiha Gökçen (*)	4.300	3.011	4.718	72	3(Akbank), 3(Denizbank), 2 (Finansbank), 2(HSBC), 2(ING Bank), 2(T.C. Ziraat Bankası), 4(Garanti Bankası), 2(Halk Bankası), 3(İş Bankası), 1(Vakıflar Bank), 3(Yapı ve Kredi), 1(TEB)	Yapı ve Kredi Bankası, İş Bankası	VAR	VAR	Taksi, Otobüs, Oto Kiralama, Havaşolları Yolcu Servisi, Havabus, (Metro çalışması devam etmektedir.)	24 Saat
Eskişehir Hasan Polatkan (*)	26	-	72	3	1 (Ziraat Bankası)	-	-	VAR	Taksi, Otobüs	Uçak İnş- Kalkış Saatlerinde
Zonguldak Çaycuma (*)	67	-	68	8	-	-	-	VAR	Taksi, Otobüs, Tren	Uçak İnş- Kalkış Saatlerinde
Gazipaşa Alanya (*)	-	-	150	8	-	İş Bankası, Teb, Denizbank, Akbank, TEB	-	VAR	Taksi, Otobüs HAVAŞ	24 saat
Zafer (*)	526	220	97	8	-	-	-	VAR	Otobüs, Taksit, Oto Kiralama	Uçak İnş- Kalkış Saatlerinde
Aydın Çıldır(*)										

Check-In, Kapı, Köprü Bilgileri ve Diğer Bilgiler

Havalimanları	Check-In Kontuarları			Yolcu Köprüleri				Yolcu Biniş Kapıları			Bilet Satış Bankoları
	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	Uçak Park Sistemi	İç Hat	Dış Hat	Toplam	Ticket
İstanbul Atatürk	96	296 (40 kontuar C Terminali)	392	12	30 (5 köprü çift tüneldir.)	42	VAR	9 busgates	30 busgates	39 busgates	159 (92 adedi ön ofis şeklinde)
Ankara Esenboğa	82	78	160	13	5	18	VAR	23	13	36 ad. (Terminal, VIP ve Gen Havacılık dahil)	23 ad. (Terminal ve CIP Dahil)
İzmir Adnan Menderes	77	66	143	8	9	17	VAR	6 Busgate	8 Busgate	14	31
Antalya	32	137	173	4	24	28	VAR	8	29	37	53
Muğla Dalaman	60 (ORTAK)			3 (ORTAK)	5	8	VAR	5 ORTAK	9	14	3
Milas-Bodrum	24	66	90	YOK	9	9	VAR	6	10	16	6
Adana	19	16	35			YOK		6	2	8	11
Trabzon	25	9	34			YOK		5	2	7	17
Erzurum	13	3	16			YOK		2	2	4	3
Gaziantep			17 (ORTAK)			YOK		4	2	6	5
Adıyaman	8	8	16			YOK		2	2	4	5 (1 Tanesi Engelli)
Ağrı Ahmed-i Hani	6+1VIP	6	13			YOK		2	2	4	6
Amasya Merzifon			4 (ORTAK)			YOK		1		1	2
Balkesir Merkez			1 (ORTAK)			YOK		1		1	1
Balkesir Koca Seyit			21 (ORTAK)			YOK		2	2	4	4
Batman		12 (ortak)	12			YOK		2	1	3	9
Bingöl			8 (ORTAK)			YOK		2		2	1
Bursa Yenişehir	7	7	14			YOK		2	2	4	1
Çanakkale	3	YOK	3			YOK		1		1	1
Gökçeada	4 (1Tanesi Engelli)	-	4			YOK		1	-	-	-
Denizli Çardak	11	11	22			YOK		3	3	6	4
Diyarbakır	11	1	12			6	VAR	2	2	4	4
Elazığ			19 (ORTAK)			YOK		2	2	4	3
Erzincan			10 (ORTAK)			YOK		2	2	4	4
Hakkari Yüksekova Selahattin Eyyubi	8		8			YOK		2		2	1
Hatay	9	9	18			YOK		2	2	4	5
İğdir Ş. Bülent Aydın			5 (ORTAK)			YOK		1		1	1

Havalimanları	Check-In Kontuarları				Yolcu Köprüleri				Yolcu Biniş Kapıları		Bilet Satış Bankaları
	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	Uçak Park Sistemi	İç Hat	Dış Hat	Toplam	Ticket
İsparta Süleyman Demirel	6 (ORTAK)				YOK			1	1	2	1
Kahramanmaraş	3 (ORTAK)				YOK			1		1	2(1 Adedi Seyyar)
Kars Harakani	9	8	17		YOK			1	1	2	4
Kastamonu	9		9		YOK			2		2	1
Kayseri	16 - (VIP 1)	12	29		YOK			3	2	5	17
Kocaeli Cengiz Topel		7 (ORTAK)			YOK			1		1	2
Konya		12 (ORTAK)			YOK			2	2	4	5
Malatya		13 (ORTAK)			YOK			2	2	4	7
Mardin	18 (ORTAK)				YOK			2	2	4	7
Muş		6 (ORTAK)			YOK			1		1	2
Kapadokya	6	10	16		YOK			1	1	2	1
Ordu-Giresun		20 (ORTAK)			YOK		-	2	2	4	2
Samsun Çarşamba	18 (ORTAK)				YOK			2	2	4	5
Silirt	4	-	4		YOK			2		2	-
Sinop	4 (ORTAK)				YOK			1		1	1
Sivas Nuri Demirağ	16 (ORTAK)				YOK			3	1	4	3
Şanlıurfa GAP	5	5	10		YOK			4	4	8	3
Şırnak Şerafettin Elçi	8 (ORTAK)				YOK			1		1	2
Tekirdağ Çorlu	7 (ORTAK)				YOK			2		2	1
Tokat	2 (ORTAK)				YOK			1		1	
Uşak	5 (ORTAK)				YOK			1		1	1
Van Ferit Melen	8 (ORTAK)			YOK				1		1	5
İstanbul Sabiha Gökçen (*)	62	62	124	8	8	16	VAR	14	16	30	30
Eskişehir Hasan Polatkan (*)		2(ORTAK)			YOK			1		1	2
Zonguldak Çaycuma (*)		3(ORTAK)			YOK			2	ORTAK	1	1
Gazipaşa Alanya (*)		16(ORTAK)			YOK			1	5	6	4
Zafer (*)	10	9	19		YOK			2	2	4	2
Aydın Çıldır(*)					YOK						

(*) NOT: Gelen yolcu konveyör sayıdır. Giden yolcu konveyörleri EDS sistemine bağlıdır.

Özel Maksatlı Araç Envanteri

Havalimanları	KURTARMA VE YANGINLA MÜCADELE					GENEL TOPLAM
	Yangın Söndürme	Arazöz	Ambulans	Kurtarma	İrtibat	Toplam
İstanbul Atatürk	10	2	2	2	4	20
Ankara Esenboğa	7	2	2	1	1	13
İzmir Adnan Menderes	7	2	1	1	2	13
Antalya	10	2	1	2	3	18
Muğla Dalaman	6	2	1	2	2	13
Milas-Bodrum	6	2		1	1	10
Adana	6	2	1	1	2	12
Trabzon	6	2	1	1		10
Erzurum	7	2	1	1	1	12
Gaziantep	6	2	1	1	1	11
Adıyaman	5	1		1	1	8
Ağrı Ahmed-i Hani	5	1		1	1	8
Amasya Merzifon	5	1		1		7
Balıkesir Merkez	4	1		1	1	7
Balıkesir Koca Seyit	4	1		1	1	7
Batman	5	1		1		7
Bingöl	5	1		1	1	8
Bursa Yenişehir	5	2	1	1	1	10
Çanakkale	4	1		1	1	7
Çanakkale Gökçeada	3	1		1		5
Denizli Çardak	4	1		1		6
Diyarbakır	5	2	2	1		10
Elazığ	5	1	2	1		9
Erzincan	4	2		1	1	8
Hakkari Y. Selahattin Eyyubi	4	1		1	1	7
Hatay	5	1	1	1	2	10
İğdır	5	1		2	1	9
İsparta Süleyman Demirel	4	1		2	1	8

Check-In, Kapı, Köprü Bilgileri ve Diğer Bilgiler

Havalimanları	Gümrük Kontrol Bankaları	Pasaport Kontrol Bankaları	Elektronik Pasaport Bankaları	Vize Bankaları	Elektronik Vize Bankaları	Bagaj Konveyörleri	Bagaj Ayırma Sistemi (BRS) (Var/Yok)
İstanbul Atatürk	14 adet Gümrük Kontrol Ofisi: (VIP/HABOM, Genel Havacılık Terminali ile A ve B kapıları hariç)	"100 (VIP, Gen Hav ve Uçuş Ekiplerine tahsisli toplam 4 banko dahil)"	4	7 Genel Havacılık'da Vize Hizmeti TAV tarafından sağlanmakta olup, sayıya dahil edilmemiştir.	10	11 dış hat karuseli + 6 iç hat bagaj alım karuseli + 2 over size bagaj alım karuseli	VAR
Ankara Esenboğa	6 ad. (Terminal, VIP ve Gen Havacılık dahil)	41 (Terminal, VIP ve Gen Havacılık dahil)		2		9	VAR
İzmir Adnan Menderes	4	37		4		11(1)	
Antalya	3	120		20		16	
Muğla Dalaman	8	44		12		6(1)	VAR
Milas-Bodrum	3	36	4	2		9(1)	
Adana	1	13		1		14	
Trabzon	2	8		1		9	
Erzurum	2	12		1		6	
Gaziantep	7	10		2		16	
Adıyaman	2	8		2		6	
Ağrı Ahmed-i Hani	1	8		1		3	
Amasya Merzifon	1	2		2		2	
Balıkesir Merkez						2	
Balıkesir Koca Seyit	2	7		2		3	
Batman	2	8		1		5	
Bingöl	2			4		2	
Bursa Yenişehir		8				5	
Çanakkale	1	1				1	
Gökçeada	-	-	-	-		2	
Denizli Çardak	2	12		1		6	
Diyarbakır	2	8		8		3	
Elazığ		8				3	
Erzincan	2	9		3		4	
Hakkari Yüksekova Selahattin Eyyubi						2	
Hatay	3	10		1		6	
İğdır Ş. Bülent Aydın	3	3				2	

Kahramanmaraş	5	1	1	1	1	8	15
Kars Harakani	4	1	1	1	1	7	27
Kastamonu	5	2	1	1	8	25	
Kayseri	5	2	1	1	9	24	
Kocaeli Cengiz Topel	5	1	1	1	1	8	19
Konya	5	2	2	1	2	12	30
Malatya	5	2	2	1	1	11	23
Mardin	5	1	1	1	7	13	
Muş	5	1	1	1	1	8	27
Kapadokya	4	1	2	2	9	25	
Ordu-Giresun	5	1	1	1	7	16	
Samsun Çarşamba	5	2	1	2	1	11	26
Siirt	5	1	1	1	7	16	
Sinop	5	1	1	1	1	8	19
Sivas Nuri Demirağ	4	1	1	2	8	30	
Şanlıurfa GAP	5	2	2	4	13	29	
Şırnak Şerafettin Elçi	4	2	1	2	9	24	
Tekirdağ Çorlu	6	2	2	1	1	12	26
Tokat	6	1	1	1	1	9	20
Uşak	6	1	1	2	10	22	
Van Ferit Melen	4	2	1	2	1	10	32
Depo						-	4
HV:TRF.KONT.MRK.			1		1	3	
MERKEZ							1
TOPLAM	255	71	27	58	54	465	1.281

İstanbul Sabiha Gökçen (*)	7	2	1	1	1	11	39
Eskişehir Hasan Polatkan (*)	2	1	1	1	-	5	13
Zonguldak Çaycuma (*)	1		1		2	2	
Gazipaşa Alanya(*)		1		3	4	7	
Zafer (*)	3	-			3	8	
Aydın Çıldır(*)	1	-	1	-	-	-	4
GENEL TOPLAM	269	73	31	61	58	490	1.354

İsparta Süleyman Demirel	1	6	1	3			
Kahramanmaraş		2 Adet (seyvar)		1			
Kars Harakani	2	10	4	4			
Kastamonu	1	5	1	2			
Kayseri	3	13	1	41			
Kocaeli Cengiz Topel	1	5	1	2			
Konya	2	12	2	5			
Malatya	1	6	1	4			
Mardin	2	10	2	4			
Muş	2	2		2			
Kapadokya	2	7	1	4			
Ordu-Giresun	1	8	1	4			
Samsun Çarşamba	2	10	2	5			
Siirt				2			
Sinop		4	-	2			
Sivas Nuri Demirağ	2	9	3	2			
Şanlıurfa GAP	1	4	1	6			
Şırnak Şerafettin Elçi	3	3		2			
Tekirdağ Çorlu	2	10	2	3			
Tokat				2			
Uşak	1	3	2	2			
Van Ferit Melen	1	3	1	2			

İstanbul Sabiha Gökçen (*)	3	77	4				VAR
Eskişehir Hasan Polatkan (*)	2	5	2	1			
Zonguldak Çaycuma (*)	2	5	1	2			
Gazipaşa Alanya (*)	1	14	1	4			
Zafer (*)	2	8	1	4			
Aydın Çıldır(*)							

Özel Maksudlı Araç Envanteri

Havalimanları		KAR VE BUZLA MÜCADELE										TEMİZLİK						TANZİM ARAÇLARI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
		Köpürü aleti kar aracı				Kar Küreme Süpürme ve Üfleme		Paletli Kar Aracı		Buz Çözme & Önleme		Toplam		Yol Süpürgesi		Pist Süpürgesi		Vidanör		Basıncılı Kanal Açma		Pist Boya İzi Silme Makinası		Lastik İzi Silme Makinası		Çöp Kamyonu		Toplam		Yükleyici		YOL SİLİNDİRİ		Dampertli Kamyon		Forklift		Sky Wonder		Pist Çizgi Makinası		Pist Frenleme Ölçümü		Bekholu Traktör		Terminal İçi Yüksekilebilir Platform		Kablo Arıza Bulma		Traktör		Toplam																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																		
		Rotatif																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				

[illegible]

İstanbul Sabiha Gökçen (*)	2	1	4	6	5	2	20	2	2	4	1	3	4															
Eskişehir Hasan Polatkan (*)	-	1	-	-	2	1	4	1	-	1	-	1	-	1	3													
Zonguldak Çayırca (*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-													
Gazipaşa Alanya (*)						1	-	1		1		1	2	1	2													
Zafer (*)	1	-	-	1	-	1	3	-	1	-	-	-	-	1	1													
Aydın Çıldır(*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-													
GENEL TOPLAM	19	37	11	64	49	26	15	42	263	18	77	2	11	2	7	1	118	21	1	4	61	32	112	6	18	1	121	398

Kargo, Bakım-Onarım ve Genel Havacılık Hizmetlerine İlişkin Bilgiler

Havalimanları	Kargo Hizmeti				Bakım-Onarım Hizmeti				Genel Havacılık Hizmeti				
	Kargo Hizmeti	Kargo Apronu (m ²)	Kargo Apronu Uçak Park Yeri Sayısı	Kargo Terminali (m ²)	Diğer Kargo Tesisleri	Bakım-Onarım Kuruluşları	Hangar Adedi	Toplam Hangar Alanı (m ²)	Bakım Onarım Apronu (m ²)	Genel Havacılık Terminali (m ²)	Genel Havacılık Apronu (m ²)	Genel Havacılık Uçak Park Yeri Sayısı	Toplam Hangar Alanı (m ²)
İstanbul Atatürk	VAR	80.750	26	66.807	THY, ÇELEBİ, HAVAŞ, PTT, MNG, SİSTEM LOJİSTİK, DHL WORLD	THY Technic, MNG Technic, ONUR Technic, Havacılık Teknik, Prima Havacılık, HABOM, AMAC, TDT Havacılık	THY Technic 3 MNG Technic 2 ONUR Technic 1	95.309	113.026	2.369	128.205	16	30.000
Ankara Esenboğa	VAR	-	-	15.866	THY,SİSTEM LOJİSTİK,MNG,HİTİT TRANS,HAVAŞ, EXPDİTORS A.Ş., MNG	THY TECHNİC, SKY LINE ULAŞIM, EM-AIR HAVACILIK A.Ş.	3	18.670	10.933	307	79.200	21	18.445
İzmir Adnan Menderes	VAR	26.400	2	7.794	MNG KARGO, SİSTEM LOJİSTİK, DHL, ÜNSPED, HAVAŞ KARGO	THY Tech., PEGASUS Tech., Güneş Express Tech.,ATS Team Tech. (Havacılık Teknik A.Ş.)	-	-	-	1.527	-	-	3.535
Antalya	VAR	-	-	4.636	THY, SİSTEM LOJİSTİK, MNG KARGO, KÜHNE NAGEL	Havacılık Teknik (ATS TEAM),THY Teknik, AZUR Havacılık, TDT Havacılık, Prima Havacılık, MRO Teknik, Volume Group	-	-	2.143	1.750	-	-	-
Muğla Dalaman	-	-	-	-	-	THY Teknik, Havacılık Teknik (ATS TEAM), TDT Havacılık, MATS	-	-	149	-	-	-	-
Milas-Bodrum	-	-	-	YOK	-	THY Teknik, Pegasus Teknik, Havacılık Teknik(ATS TEAM), TDT Havacılık, AMAC,MATS	-	-	8.057	1.243	-	-	-
Adana	VAR	-	-	9.600	UNSPED, THY	HAVACILIK TEKNİK	-	-	-	-	37	17	3.300
Trabzon	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Erzurum	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gaziantep	VAR	11.700	2	1.424	NASCO	-	-	-	-	-	-	-	-
Adıyaman	VAR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ağrı Ahmed-i Hani	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Amasya Merzifon	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Balıkesir Koca Seyit	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150
Balıkesir Merkez	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Batman	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bingöl	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bursa Yenişehir	VAR	16.200	1	9.460	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Çanakkale	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gökçeada	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Denizli Çardak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diyarbakır	VAR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Elazığ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Erzincan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Tahsis alanı değişikidir.	-	-
Hakkari Yüksekova	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Selahattin Eyyubi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hatay	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.745
İğdir Ş. Bülent Aydın	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Havalimanları	Kargo Hizmeti				Bakım Onarım Hizmeti				Genel Havacılık Hizmeti				
	Kargo Hizmeti	Kargo Apronu (m²)	Kargo Apronu Uçak Park Yeri Sayısı	Kargo Terminali (m²)	Diğer Kargo Tesisleri	Bakım-Onarım Kuruluşları	Hangar Adedi	Toplam Hangar Alanı (m²)	Bakım Onarım Apronu (m²)	Genel Havacılık Terminali (m²)	Genel Havacılık Apronu (m²)	Genel Havacılık Uçak Park Yeri Sayısı	Toplam Hangar Alanı (m²)
İsparta Süleyman Demirel	VAR	-	-	1.000	-	"Asal Havacılık ve Teknoloji Merkezi A.Ş. Havacılık Teknik A.Ş. (ATS Team)"	1	9.600	7.040	6.300	-	6	1 9.600
Kahramanmaraş	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kars Harekani	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-
Kastamonu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kayseri	VAR	-	-	-	THY KAPALI ALAN	-	-	-	-	-	-	-	-
Kocaeli Cengiz Topel	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Konya	VAR	-	-	300 m2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Malatya	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8.151	11.000	7	-
Mardin	VAR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-
Muş	-	-	-	-	-	THY Teknik	-	-	-	2.490	-	3	-
Kapadokya	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ordu-Giresun	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Samsun Çarşamba	VAR	-	-	4.110	SAMSUN GIDA	-	-	-	-	-	-	-	-
Silirt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sinop	-	-	-	-	-	-	-	-	-	600	15.500	1	-
Sivas Nuri Demirağ	VAR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Şanlıurfa GAP	VAR	21.840	2	3.820	THY	-	-	-	-	-	-	-	-
Şırnak Şerafettin Elçi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tekirdağ Çorlu	VAR	-	-	4.350	3150 M² ÖDRAP KARGO (BAGAJ SUNDURMA MEVCUT), MNG 1926 M² BOŞ	HAVACILIK TEKNİK	1	69	-	-	-	-	-
Tokat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uşak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Van Ferit Melen	VAR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
DHMI Toplamı	VAR	156.890	33	128.867	-	-	11	123.648	141.348	24.737	233.942	80	40 66.775
İstanbul Sabiha Gökçen (*)	VAR	129.300	14	8.160	31.088 m2 TNT geçici depo , 3457 m2 Soğuk geçici depo , 1140 m2 ISG bagaj Kabul sundurma Ve 375 m2 ISG Kargo iç hat kargo Kabul	THY HABOMİMy Technic	3	61.400	41.150	728	37.080	11	-
Eskişehir Hasan Polatkan (*)	-	-	-	-	-	Anadolu Üniversitesi Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi	2	4.730	4.000	-	-	1	-
Zonguldak Çaycuma (*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.430	-	-	-
Gazipaşa Alanya (*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zafer (*)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aydın Çıldır(*)	-	-	-	-	-	THY TEKNİK	-	-	4.600	-	3.600	2	1 3.254
GENEL TOPLAM	-	286.190	47	137.027	-	-	16	189.778	191.098	26.895	271.022	92	40 66.775

Genel Maksatlı Araç Envanteri																				
HAVALİMANLARI	Binek	Kiralık Binek	Arazi Binek	Kiralık Arazi Binek	Minibüs	Kiralık Minibüs	Midibüs	Otobüs	Pick-Up	Kiralık Pick-Up 4X2	Pick-Up 4X2	Pick-Up 4X4	Kiralık Pick-Up 4X4	Follow -Me	Dorse	Kamyon	TIR	Motorsiklet	Diğer Araçlar	Toplam
İstanbul Atatürk	2	5	2		1	3	3	1	9	5	1	2	3	18		2	1			58
Ankara Esenboğa	4	3	1		2	3	2	1	2	6		1	5	6	2	1	1			40
İzmir Adnan Menderes		2	1		4	1	1		3	3		2	1	5		1				24
Antalya	2	2	-		2	3	2	1	4	3		2	1	12						34
Muğla Dalaman	1	1	1		2	1		1	3	1			2	4						17
Milas-Bodrum		1			2	1	1		4	3			1	5						18
Adana		1	1		2	1	1		3	4			2	4						19
Trabzon	-	1			2	1	-		3				3	4						14
Erzurum	1	1				1			1			1	2	4		1				12
Gaziantep		1			2	1	1		2	1			1	2						11
Adıyaman	1	1			1	2	1	-	1	2				3						12
Ağrı Ahmed-i Hani	1	1	1		1	1	1		1			1	2	3						13
Amasya Merzifon	1	1				1	2		1				1	2						9
Balıkesir Merkez		1			1	2	1							2						7
Balıkesir Koca Seyit	1	1				1	2		1	1										7
Batman	1	1			1	1	1						1	2						8
Bingöl	1	1				1	1						2	2						8
Bursa Yenişehir	1	1			2	1			1			1	1	2						10
Çanakkale	1	1				1	1			1				3						8
Gökçeada	1	1				1	1						1	2						7
Denizli Çardak		1				1				2				3						7
Diyarbakır		1			1	1	1		2				1	3						10
Elazığ		1	1		1	1	1			1		1	1	3						11
Erzincan		1				1	2		1			1	1	3		1				11
Hakkari Yüksekova Selahattin Eyyubi		1				1	1						2	2						7
Hatay	1	1				1	2			1				3						9
Iğdır Şehit Bülent Aydın	1	1			1	1	2		1				1	3						11
Isparta Süleyman Demirel	1	1			3	2	3		1					2						13
Kahramanmaraş	1	1			1	1	2		1				1	3						11
Kars Harakani		1	1			1	2					1	1	2						9
Kastamonu	1	1				1	1		1				2	2						9
Kayseri	1	1	1			1	2		1			2	1	3						13
Kocaeli Cengiz Topel	1	1			1	1	1			1				2						8
Konya	1	1	1		1		1						2	3						10
Malatya	1	1			1	1	1			1			1	3						10
Mardin		1				1				1				2						5
Muş	1	1				1	2					1	1	2						9
Kapadokya		1			2	1	1		1				1	3						10

Genel Maksatlı Araç Envanteri																				
HAVALİMANLARI	Binek	Kiralık Binek	Arazi Binek	Kiralık Arazi Binek	Minibüs	Kiralık Minibüs	Midibüs	Otobüs	Pick-Up	Kiralık Pick-Up 4X2	Pick-Up 4X2	Pick-Up 4X4	Kiralık Pick-Up 4X4	Follow -Me	Dorse	Kamyon	TIR	Motorsiklet	Diğer Araçlar	Toplam
Ordu-Giresun	1	1				1	1			1				2						7
Samsun Çarşamba		1			2		1			1		1	1	2						9
Siirt		1				1	2						1	3						8
Sinop		1				1	1						2	3						8
Sivas Nuri Demirağ		1			1	1	2	1	1				2	4						13
Şanlıurfa GAP		1				1			1				2	2						7
Şırnak Şerafettin Elçi	1	1				1				1				2						6
Tekirdağ Çorlu	2	1			2	1	2		2				1	4						15
Tokat	1	1			1	1	1						1	2						8
Uşak	1	1				1	1						1	1						6
Van Ferit Melen		1	1			1	1		1				1	3						9
Depo (MERKEZ İKMAL)	1				1				1	1			1							5
ANATAMİR						1			2	1										4
SMART BİNASI		1				1				1			1							4
Merkez	1	12			1	1	2			1					1					19
DHİMİ Toplamı	37	70	12	-	45	59	61	5	56	44	1	17	59	160	3	6	2	-	-	637

HAVALİMANLARI	Binek	Kiralık Binek	Arazi Binek	Kiralık Arazi Binek	Minibüs	Kiralık Minibüs	Midibüs	Otobüs	Pick-Up	Kiralık Pick-Up 4X2	Pick-Up 4X2	Pick-Up 4X4	Kiralık Pick-Up 4X4	Follow -Me	Dorse	Kamyon	TIR	Motorsiklet	Diğer Araçlar	Toplam
İstanbul Atatürk (TAV)		6			1 (kiralık)		1 (kiralık)		4 (kamyonet)	1 (doble)								1	2 adet traktör	16
İstanbul Sabiha Gökçen (HEAŞ/İSG)	17	-	1	-	-		-	-	6	-		4	-	6	-	1	-	-		35
Zonguldak Çaycuma (Z.Ö.S.A.Ş.)												1								1
Ankara Esenboğa (TAV)		7								1										8
İzmir Adnan Menderes (TAV)		11							1 (kamyonet)										1 Traktör	13
Antalya (ICF)																				-
Muğla Dalaman (YDA)	4				2	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-	-	-		6
Milas-Bodrum (TAV)		2										1								3
Eskişehir Hasan Polatkan (Anadolu Üniversitesi)	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-		-	-	1	-	-	-	-	-	2
Gazipaşa Alanya (TAV)		4												1						5
Zafer (İC İÇTAŞ)	2													1						3
Aydın Çıldır (THY)		3	1		-	-	-	-	-	-	-	-		1	-	-	-		1 Traktör	6
Genel Toplamı	60	103	14	-	49	59	62	5	67	46	1	23	59	170	3	7	2	1	4	735

Elektrojen Grupları, Enerji Temini																								
Havalimanları	2.500 KVA	2.275 KVA	2.000 KVA	1.500 KVA	1.250 KVA	1.000 KVA	750 KVA	500 KVA	350 KVA	250 KVA	150 KVA	300KVA	100 KVA	75 KVA	50 KVA	36 ve 30 KVA	25 KVA	10 KVA	7,5 KVA	5 KVA	Toplam	Enerji Temini		
																						TEDAŞ	Havai Hat	Yer Altı
İstanbul Atatürk			4				1			2				1		1	10	2	3	1	25	X	X	X
Ankara Esenboğa			2	2							4		2			6	6	2		1	25	X	X	
İzmir Adnan Menderes			5										2	2	2	3	2	2		1	19	X	X	X
Antalya			4							2	1		2			1	1	1			12	X	X	X
Muğla Dalaman					1		2				3				1	1	1	1	1		11	X	X	X
Milas-Bodrum			2								2					3		2			9	X	X	
Adana			2						1	2	1					3	1	1	1	1	13	X		X
Trabzon				3							2					1		2			8	X	X	
Erzurum						4					2		2		2	1				1	12	X	X	X
Gaziantep			2													1		1			4	X	X	
Adıyaman				2														1			3	X	X	
Ağrı Ahmed-i Hani			2							2	2							1		1	8	X	X	
Amasya Merzifon									2				2								4	X		
Balıkesir Koca Seyit				2												1		1			4	X	X	
Balıkesir Merkez														2							2	X	X	
Batman				2							2										4	X	X	
Bingöl					2															1		X	X	
Bursa Yenişehir				2				2			2				2		2	1			11	X	X	
Çanakkale							2											1			3	X	X	
Gökçeada										2						1					3	X	X	
Denizli Çardak			2													1		1			4	X	X	X
Diyarbakır					3	2												1			6	X		X
Elazığ					2											3		1	1		7	X	X	
Erzincan			2										2	2		1		1			8	X	X	
Hakkari Yüksekova Selahattin Eyyubi						2												1			3			
Hatay				2					1	2	1		1			1		1			9	X	X	
Iğdır Şehit Bülent Aydın						2															2	X	X	
Isparta Süleyman Demirel								4								1		1	1		7	X	X	
Kahramanmaraş								2										1			3	X	X	X
Kars Harakani			2					2								1		1			6	X	X	
Kastamonu						2					2		2			1	1				8	X	X	X
Kayseri							2									1	2	1			6	X		X
Kocaeli Cengiz Topel									2											1	3	X	X	
Konya							3				2						2	1			8	X	X	X
Malatya							2		2							3		1			8	X	X	X
Mardin					2			2								1		1			6	X	X	
Muş									2							1		1			4	X	X	
Kapadokya							2									1		1			4	X	X	X
Ordu-Giresun					2																2			
Samsun Çarşamba					2								2		1	1		1			5	X	X	
Siirt							2					2						1			5	X	X	

Elektrojen Grupları, Enerji Temini																								
Havalimanları	2.500 KVA	2.275 KVA	2.000 KVA	1.500 KVA	1.250 KVA	1.000 KVA	750 KVA	500 KVA	350 KVA	250 KVA	150 KVA	300KVA	100 KVA	75 KVA	50 KVA	36 ve 30 KVA	25 KVA	10 KVA	7,5 KVA	5 KVA	Toplam	Enerji Temini		
																						TEDAŞ	Havai Hat	Yer Altı
Sinop									1		2							1			4	X		X
Sivas Nuri Demirağ			2												2	1		1	1		7	X	X	X
Şanlıurfa GAP			2										2			2		1			7	X	X	
Şırnak Şerafettin Elçi				2																	2	X	X	
Tekirdağ Çorlu								2			2							1			5	X	X	X
Tokat									1		2					1		1			5	X	X	
Uşak								2										1			3	X	X	X
Van Ferit Melen					2											1		1			4	X	X	X
Hava Trafik K.M.			4																		4	X		X
Merkez					1											1	1	3			6	X		X
Depo											4						5				9	X		X
DHMi Toplamı			37	24	16	6	14	18	12	12	36		19	7	10	46	34	46	8	8	353	50	42	22

Elektrojen Grupları, Enerji Temini																													
Havalimanları	2.500 KVA	2.275 KVA	2.000 KVA	1.500 KVA	1.600 KVA	1.250 KVA	1.100 KVA	1.000 KVA	750 KVA	500 KVA	350 KVA	300 KVA	250 KVA	150 KVA	100 KVA	75 KVA	50 KVA	30 VE 36 KVA	25 KVA	10 KVA	7,5 KVA	5 KVA	Toplam	Enerji Temini Power Supplier					
																								TEDAŞ	AK ENERJİ	AKFEN En.	Trijenerasyon	Havai Hat	Yer Altı
İstanbul Atatürk (TAV)	10										1							1				1	13			VAR	VAR 10 MW	YOK	VAR
AnkaraEsenboğa (TAV)		6																				6	2			VAR 4 MVA	YOK	VAR	
İzmir Adnan Menderes (TAV)		5																				5						VAR	VAR
Antalya (ICF)		3	4																			7					VAR	VAR	
Milas-Bodrum(TAV)		5																				5	VAR		VAR		VAR	KİSMİ MEV-CUT	
Muğla Dalaman (YDA)						5																5	VAR	VAR			VAR	VAR	
İstanbul Sabiha Gökçen (HEAŞ/ISG)	6			3																3		6	VAR				YOK	VAR	
Eskişehir Hasan Polatkan (Anadolu Üniversitesi)									2	1												3	6	VAR				YOK	VAR
Zonguldak Çaycuma (Z.Ö.S.A.Ş.)														1								1	VAR				YOK	VAR	
Gazipaşa Alanya (TAV)								2		2											4		8	VAR				YOK	VAR
Zafer (İC İÇTAŞ)						3															3		6	VAR				YOK	VAR
Aydın Çıldır (THY)						1		1				1	1		1	1		1	7	1	-	VAR							
YİD/KİD/ÖZEL Kapsamında Toplam BOT/ROT/PRIVATE Total		10	13	-	7	-	8	-	2	3	3	1	-	-	1	-	-	1	-	-	10	5	64						
GENEL TOPLAM	10	50	24	7	16	8	6	16	21	15	1	12	36	20	7	10	47	34	46	18	13	417							

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ FAALİYETLERİ

30.06 2012 tarih ve 28339 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan ve kamu ve özel sektör ayrımı gözetmeksizin tüm kurum ve kuruluşların yerine getirmesi gereken hususları içeren 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında, 2016 yılı başında Kuruluşumuz bünyesinde yürütülmekte olan çalışmalar hızlandırılmış olup, Genel Müdürlüğümüz bünyesinde 2016 yılı Mart ayında İş Sağlığı ve Güvenliği Müdürlüğü kurulmuştur.

- Genel Müdürlük bünyesinde sağlık ve güvenlik risklerine karşı yürütülecek her türlü koruyucu, önleyici ve düzeltici faaliyeti kapsayacak şekilde, çalışma ortamı gözetimi rehberliği yapılması ve öneriler hazırlanması;

- Çalışanların sağlığını korumak ve geliştirmek amacı ile yapılacak sağlık gözetiminin uygulanması,

- Genel Müdürlük bünyesinde kaza, yangın, doğal afet ve bunun gibi acil müdahale gerektiren durumların belirlenmesi, acil durum planının hazırlanması, ilkyardım ve acil müdahale bakımından yapılması gereken uygulamaların organizasyonu ile ilgili diğer birim, kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılması;

- Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik kapsamında Genel Müdürlük çalışanlarına iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin verilmesi konusunda planlama yapılması,

- Yıllık çalışma planı, yıllık değerlendirme raporu, çalışma ortamının gözetimi, çalışanların sağlık gözetimi, iş kazası ve meslek hastalığı ile iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin bilgilerin ve çalışma sonuçlarının kayıt altına alınması,

- Çalışanların yürüttüğü işler, Genel Müdürlükte yapılan risk değerlendirmesi sonuçları ve maruziyet bilgileri ile işe giriş ve periyodik sağlık muayenesi sonuçları, iş kazaları ile meslek hastalıkları kayıtlarının, Genel Müdürlükteki kişisel sağlık dosyalarında gizlilik ilkesine uyularak saklanması,

- İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik ile İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personelinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik kapsamında hizmet verdikleri alanlarda belirtilen görevlerin yerine getirilmesi,

- Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü içerisinde, iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup

uyulmadığını kendi sorumluluk alanı içerisinde izlenmesi ve denetlenmesi, amaçlarıyla kurulan İş Sağlığı ve Güvenliği Müdürlüğü, sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamı oluşturulmasını teminen 2017 yılı içerisinde;

- Yapılmış olan Risk Değerlendirmesi ve Acil Durum Planları Kapsamında iyileştirme çalışmalarının sürdürülmesi ve uygulamalara yönelik gerekli önlemlerin alınması,

- Tüm Başmüdürlük/ Havalimanı Müdürlüklerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Kurullarının güncellenmesi ve faaliyetlerin desteklenmesi,

- DHMİ genelinde yapılacak İş Sağlığı ve Güvenliği çalışmalarına rehberlik etmek üzere birim yönetmelikleri ve iç yönergelerin yeniden düzenlenmesi,

- Merkezde ve Başmüdürlük/ Havalimanı Müdürlüklerinde İş Sağlığı ve Güvenliği çalışmalarını yürüten çalışanlar arasındaki koordinasyonu güçlendirmek amacıyla toplantılar düzenlenmesi,

- Ulusal ve uluslararası düzeyde akademisyenler ile konunun uzmanlarının bir araya gelmesiyle, insanı merkeze alan ve yaşam kalitesini yükseltmeyi hedefleyen bir bakış açısıyla, yapılan iş sağlığı ve güvenliği çalışmalarının ve araştırmalarının ortaya konulduğu oturumların gerçekleştirildiği İstanbul Hilton Bosphorus Kongre Merkezi’nde 06-07 Aralık 2017 tarihleri arasında düzenlenen Uluslararası İş Sağlığı ve Güvenliği Kongresi’ne Havalimanlarımızda İş Güvenliği Uzmanı ve İşyeri Hekimi olarak görev yapan çalışanların katılımının sağlanması, çalışmalarını yürütmüş olup, bununla birlikte değişen ve gelişen mevzuatı takip etmek suretiyle uygulamaları güncel tutarak Kamuda İş Sağlığı ve Güvenliği alanında en iyi uygulamaların benimsenmesinde öncü Kuruluş olma hedefini sürdürmektedir.

HAVALİMANI İŞLETME EMNİYET YÖNETİM SİSTEMİ KAPSAMINDA YÜRÜTÜLEN FAALİYETLER

DHMI İşletme Hizmetleri Yönetim Sistemleri;

- TS EN ISO 9001:2008 Kalite Yönetim Sistemi,
- TS EN ISO 14001:2004 Çevre Yönetim Sistemi olmak üzere 2 adet belgeden oluşmaktadır.

İşletme Hizmetleri Yönetim Sistemleri (TS EN ISO 9001:2008 Kalite Yönetim Sistemi ve TS EN ISO 14001:2004 Çevre Yönetim Sistemi) kapsamında TSE tarafından yapılan planlama çerçevesinde Belge Yenileme, Gözetim ve Kapsam Değişikliği Tetkiki gerçekleştirilmiş olup, Ordu Giresun Havalimanı sisteme ilavesi sağlanmıştır. Bu kapsamda 2017 yılında toplamda 47 Havalimanı Yönetim Sistemleri Belgesine sahiptir.

Yönetim Sistemleri İç Tetkikleri, Eğitimleri ve Seminerleriyle Havalimanı İşletme Hizmetleri faaliyet uygulamaları tüm havalimanlarımızda standart hale getirilmiş olup, iç tetkikler, eğitimler ve seminerle sürekli iyileştirme çalışmaları devam etmektedir.

2017 Yılı içerisinde 24 Havalimanında İşletme Hizmetleri Yönetim Sistemleri iç tetkiki yapılmıştır.

İşletme Dairesi Başkanlığı Emniyet Yönetim Sistemi kapsamında Havalimanlarında İşletme Hizmetleri Faaliyetlerine yönelik Risk Tanımlamaları, Tehlike Bildirimleri, Emniyet Bülteni ve Emniyet Kütüphanesi çalışmaları yapılmaktadır.

DHMI bünyesinde işletilen 49 Havalimanında İşletme Hizmetleri Emniyet Yönetim Sistemi uygulanmaktadır.

İşletme Hizmetleri Emniyet Yönetim Sistemi kapsamında Ankara Esenboğa Havalimanında Sistemin iyileştirmesine yönelik 2016 Yılında ACI (Airports Council International'ın) tarafından APEX

(Airport Excellence in Safety) Emniyet İncelemesi yapılmıştır. Bu kapsamda ACI tarafından önerilen Pist Emniyet Ekibi(Runway Safety Go-Team) incelemesi ICAO tarafından 07-09.03.2017 tarihleri arasında Ankara Esenboğa Havalimanında gerçekleştirilmiştir.

27.10.2016 tarihinde güncellenen SHY-14A "Havaalanı Sertifikasyon ve İşletim Yönetmeliği" kapsamında 2017 yılı içerisinde tüm gereklilikler yerine getirilerek Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından Genel Müdürlüğümüzce işletilen 49 havalimanına "Havaalanı Sertifikası" alınmıştır.

SHY-14B "Heliport Yapım ve İşletim Yönetmeliği" kapsamında 1 Havalimanı Heliport İşletme Ruhsatına (Atatürk Hvl.) sahiptir.

SHY-14A ve SHY-14B kapsamında yeni hizmete açılacak havalimanlarına ait ilk sertifika alımı başvuru çalışmaları ve halihazırda sertifikası olan havalimanlarının sertifika temdit ödemelerine yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Ayrıca SHY-14A kapsamında yürütülmesi gereken (SHY-14A Denetim Raporlarının cevaplandırılması, Master Plan, RESA vb.) tüm çalışmalar yürütülmektedir.

SHY-14A Havaalanı Sertifikasyon ve İşletim Yönetmeliği ve SHY-14B Heliport Yapım ve İşletim Yönetmeliği kapsamında Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne Havaalanı Sertifikası için 2017 yılında 14.085.500,00 TL sertifika ilk verilmiş ve temdit ödemeleri yapılmıştır.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü uzmanlarınca SHY-14A ve SHT-HES kapsamında Havalimanlarında gerçekleştirilen denetimler sonrası hazırlanan raporlarda yer alan bulgu maddelerindeki eksikliklerin, Genel Müdürlüğümüz İlgili Birimleri ile gerekli koordinasyon sağlanarak ivedilikle giderilmesinin koordine edilmesi, herhangi bir olumsuzluğun yaşanmamasını teminen ilave tedbirlerin alınmasının sağlanması yönünde çalışmalar sürdürülmekte ve nihai durum Ek-4 Form ile SHGM'ye bildirilmektedir.

2017 Yılı DHMİ Çevresel Faaliyet Bilgileri;

Devlet Hava Meydanları İşletmeleri olarak sektörde birçok konuda olduğu gibi çevreye karşı hassasiyetinde de sektörde öncü olmaya devam etmektedir.

İşletmesini yaptığımız havalimanlarında TS EN ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi uygulayarak kaliteyi tüm alanlarda olduğu gibi çevrede de sağlamaktadır. Bu kapsamda havalimanlarımızda tüm personelimize her yıl çevre eğitimi verilmektedir. Bununla birlikte havalimanlarımızda deneyimli ve çevre konusunda eğitilmiş personellerimiz tarafından her sene iç tetkikler gerçekleştirilmektedir. Ayrıca Türk Standartları Enstitüsü tarafından da kalite standartlarımız her sene kontrol edilmektedir.

Yaptığı her işi daha ileriye taşımayı hedef haline getirmiş olarak Devlet Hava Meydanları, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü(SHGM) ile ortaklaşa uluslararası arenada örnek bir proje olan Yeşil Havaalanı Projesini yürütmektedir. 2013 yılından bu yana her yıl yaptırdığı sera gazı ölçümleri ile havalimanlarımızda oluşan sera gazı miktarları takip ederek azaltımını hedefleyen kuruluşumuzda, 42 havalimanı (İstanbul Atatürk, Antalya, Ankara Esenboğa, İzmir Adnan Menderes, Adana, Trabzon, Muğla Dalaman, Muğla Milas-Bodrum, Erzurum, Gaziantep, Isparta Süleyman Demirel, Kapadokya, Adıyaman, Amasya Merzifon, Balıkesir Koca Seyit, Balıkesir Merkez, Bursa Yenişehir, Elazığ, Erzincan, Hatay, Kocaeli Cengiz Topel, Konya, Malatya, Mardin, Samsun Çarşamba, Sivas Nuri Demirağ, Şanlıurfa GAP, Tokat, Uşak, Batman, Kayseri, Kars, Denizli Çardak, Van Ferit Melen, Siirt, Muş, Kahramanmaraş, Çanakkale, Tekirdağ Çorlu, Diyarbakır, Kastamonu ve Iğdır Şehit B. A. Havalimanları) proje kapsamında verilen Yeşil Kuruluş Sertifikasını sahiptir. Tüm havalimanlarımızda Yeşil Havaalanı (Green

Airport) Proje koordinesini yapmak ve çevre konularında hedeflerine ulaşmak amacıyla Çevre Sorumlusu personel görevlendirilmiştir. Havalimanlarımız, her yıl projenin etkin bir şekilde yürütülmesi kapsamında SHGM tarafında da denetimler geçirmektedir.

Ayrıca 2017 yılı içerisinde Adana, Tokat ve Uşak Havalimanları proje gerekliliklerini yerine getirerek "Yeşil Havaalanı" Sertifikası almaya hak kazanmıştır.

Yeşil Havaalanı Kuruluşu Sertifikası kapsamında Havalimanı İşletme Ruhsatı ve Havalimanı Sertifikası 2017 yılı temdit ödemelerinde 2.848.500,00 TL indirim sağlanmıştır

Ayrıca tüm havalimanlarımızda ulusal mevzuata uygunluğu da sağlamak amacıyla çevre danışmanlık hizmeti alınmaktadır. Her ay düzenli olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığından olaylı firmalar tarafından havalimanlarımızın çevresel durumu hakkında raporlar hazırlanarak Genel Müdürlüğümüze sunulmaktadır.

Çevre duyarlılığı kapsamında TÜBİTAK-MAM ile ortaklaşa yapılan çalışmalar neticesinde (İstanbul Atatürk, Ankara Esenboğa, Antalya, İzmir Adnan Menderes, Kayseri, Kahramanmaraş, Batman, Van Ferit Melen, Erzurum, Elazığ, Sivas Nuri Demirağ, Balıkesir Merkez, Diyarbakır, Adıyaman, Balıkesir Koca Seyit, Samsun Çarşamba, Trabzon, Kocaeli Cengiz Topel, Konya, Gaziantep, Adana, Amasya Merzifon, Hatay, Muğla Dalaman, Muğla Milas-Bodrum, Kapadokya, Şanlıurfa GAP, Tokat, Çanakkale, Isparta Süleyman Demirel, Bursa Yenişehir, Erzincan, Malatya, Tekirdağ Çorlu, Uşak) 35 havalimanımızda Stratejik Gürültü Haritaları hazırlanmış olup 2018 yılı itibarıyla bu sayının 40'a yükseltilmesi hedeflenmektedir. Ayrıca İstanbul Atatürk Havalimanı, Ankara Esenboğa Havalimanı, Antalya Havalimanı ve İzmir Adnan Menderes Havalimanlarımızda "Havaalanı Gürültü Ölçüm, İzleme ve Kontrol Sistemleri" (ANMS) ile uçaklardan kaynaklı gürültü sürekli takip edilmektedir.

Genel Müdürlüğümüzde ise TS EN ISO 14001 Çevre Yönetim Sisteminin organizasyonu ve yönetim faaliyetlerini yerine getirmek, Yeşil Havalimanı Projesi gerekliliklerinin takibini yapmak ve ulusal mevzuata uyumun devamını sağlamak amacıyla işletme faaliyetleri kapsamında 3 Çevre Mühendisi görevlendirilmiştir.

Havalimanı Stratejik Gürültü Haritalamaları

Birinci Proje; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından 04.06.2010 tarihinden yürürlüğe giren “Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği(ÇGDYY) gereğince; TÜBİTAK MAM (Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Marmara Araştırma Merkezi) ile Kuruluşumuz arasında”İstanbul Atatürk, Ankara Esenboğa, Antalya ve İzmir Adnan Menderes Havalimanları ile Kayseri, Kahramanmaraş, Batman, Van Ferit Melen Havalimanlarının Stratejik Gürültü Haritası Oluşturulması” Projesi.” 2013 yılında Tamamlandı.

İkinci Proje; Türkiye’de DHMİ Tarafından İşletilen Havalimanlarının Stratejik Gürültü Haritalarının Oluşturulması” Projesi kapsamında 31 havalimanında (Muğla Dalaman, Muğla Milas-Bodrum, Trabzon, Isparta Süleyman Demirel, Nevşehir Kapadokya, Erzurum, Gaziantep, Adıyaman, Ağrı, Amasya Merzifon, Balıkesir Koca Seyit, Balıkesir Merkez, Bursa Yenişehir, Çanakkale, Diyarbakır, Elazığ, Erzincan, Hatay, Kocaeli Cengiz Topel, Konya, Malatya, Mardin, Samsun Çarşamba, Siirt, Sivas Nuri Demirağ, Şanlıurfa GAP, Tekirdağ Çorlu, Tokat, Uşak, Bingöl ve Şırnak Şerafettin Elçi Havalimanları) söz konusu proje çalışmalarına başlanılmıştır.

2014 yılı içerisinde(5 adet) Erzurum, Elazığ, Sivas Nuri Demirağ, Balıkesir Merkez ve Diyarbakır Havalimanlarının,

2015 yılı içerisinde (7 adet) Adıyaman, Balıkesir Koca Seyit, Samsun Çarşamba, Trabzon, Kocaeli Cengiz Topel, Konya, Gaziantep Havalimanlarının Stratejik Gürültü Haritaları ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından Örnek Proje olarak Adana Havalimanı Stratejik Gürültü Haritası yaptırılmıştır.2015 Yılı itibari ile 21 Havalimanımızda Stratejik Gürültü Haritası bulunmaktadır.

2016 yılı içinde 7 (adet) Amasya Merzifon, Hatay, Muğla Dalaman, Muğla Milas-Bodrum, Kapadokya, Şanlıurfa GAP, Tokat Havalimanlarının Stratejik Gürültü Haritaları yaptırılmıştır.

2017 yılı içinde 7(adet) , Çanakkale, Isparta Süleyman Demirel, Bursa Yenişehir, Erzincan, Malatya, Tekirdağ Çorlu, Uşak Havalimanlarının Stratejik Gürültü Haritaları tamamlanarak 35 tane Havalimanımız Gürültü Haritasına sahiptir.

2018 yılı içerisinde 5 (adet) Mardin, Ağrı Ahmed-i Hani, Siirt, Bingöl ve Şırnak Şerafettin Elçi Havalimanları

manları Havalimanımızın gürültü haritaları tamamlanacak olup, sayı 40 olacaktır.

Yeşil Havalimanı Projesi

2016 itibari ile; 42 Havalimanımız(İstanbul Atatürk, Antalya, Ankara Esenboğa, İzmir Adnan Menderes, Adana, Trabzon, Muğla Dalaman, Muğla Milas-Bodrum, Erzurum, Gaziantep, Isparta Süleyman Demirel, Kapadokya, Adıyaman, Amasya Merzifon, Balıkesir Koca Seyit, Balıkesir Merkez, Bursa Yenişehir, Elazığ, Erzincan, Hatay, Kocaeli Cengiz Topel, Konya, Malatya, Mardin, Samsun Çarşamba, Sivas Nuri Demirağ, Şanlıurfa GAP, Tokat, Uşak, Batman, Kayseri, Kars, Denizli Çardak, Van Ferit Melen, Siirt, Muş, Kahramanmaraş, Çanakkale, Tekirdağ Çorlu, Diyarbakır, Kastamonu ve Iğdır Ş.B.A. Havalimanları Yeşil Kuruluş Belgesi almıştır. SHGM’ye ödenen temdit ve ruhsat ücretlerinde 1.350.000 TL indirim sağlanmıştır.

2017 itibari ile; 42 havalimanı (İstanbul Atatürk, Antalya, Ankara Esenboğa, İzmir Adnan Menderes, Adana, Trabzon, Muğla Dalaman, Muğla Milas-Bodrum, Erzurum, Gaziantep, Isparta Süleyman Demirel, Kapadokya, Adıyaman, Amasya Merzifon, Balıkesir Koca Seyit, Balıkesir Merkez, Bursa Yenişehir, Elazığ, Erzincan, Hatay, Kocaeli Cengiz Topel, Konya, Malatya, Mardin, Samsun Çarşamba, Sivas Nuri Demirağ, Şanlıurfa GAP, Tokat, Uşak, Batman, Kayseri, Kars, Denizli Çardak, Van Ferit Melen, Siirt, Muş, Kahramanmaraş, Çanakkale, Tekirdağ Çorlu, Diyarbakır, Kastamonu, Iğdır Ş.B.A. ve Sinop Havalimanları) proje kapsamında verilen Yeşil Kuruluş Sertifikasını sahiptir.

Bu yıl 42 yeşil kuruluş havalimanımıza ek olarak, 3 Havalimanımızda (Adana, Tokat, Uşak) Yeşil Havalimanı Belgesi almıştır. SHGM’ye ödenen temdit ve ruhsat ücretlerinde 2.848.500 TL indirim sağlanmıştır.

Eğitimler

Kuruluşumuz Yönetim Sistemlerine ait dokümanların 2015 revizyonu kapsamında yeniden güncellenmesi çerçevesinde 02.10.2017 - 13.10.2017 tarihleri arasında TSE ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemi Eğitimi ve Çalıştay Genel Müdürlük Mavi Salonda gerçekleştirilmiştir.(yaklaşık 25 kişi)

Çevre Yönetim Sisteminin iyileştirilmesi ve sürekliliğinin sağlanması, Yeşil Havalimanı Projesinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi amacıyla 20 - 24 Mart 2017 tarihleri arasında Antalya’da Çevre Sorumlusu Eğitimi düzenlenmiştir. (yaklaşık 50 kişi)

İşletme Hizmetleri Kapsamında Takip Edilen Proje ve Faaliyetler Tablosu

SIRA NO	HAVALİMANI ADI	HAVALİMANI SERTİFİKASI	İŞLETME HİZMETLERİ EMNİYET YÖNETİM SİSTEMİ	KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ BELGESİ 9001	ÇEVRE YÖNETİM SİSTEMİ BELGESİ 14001	YEŞİL KURULUŞ BELGESİ	YEŞİL HAVALİMANI SERTİFİKASI
1	ADANA HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2	ADİYAMAN HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
3	AĞRI AHMED-İ HANİ HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	-	-
4	İZMİR ADNAN MENDERES HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
5	AMASYA-MERZİFON HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
6	ANTALYA HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
7	İSTANBUL ATATÜRK HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
8	BALIKESİR KOCA SEYİT HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
9	BALIKESİR - MERKEZ HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
10	BATMAN HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
11	BURSA - YENİŞEHİR HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
12	ÇANAKKALE HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
13	GÖKÇEADA HAVALİMANI	✓	✓	-	-	-	-
14	MUĞLA DALAMAN HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
15	DENİZLİ - ÇARDAK HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
16	DİYARBAKIR HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
17	ELAZIĞ HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
18	ERZİNCAN HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
19	ERZURUM HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
20	ANKARA ESENBOĞA HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
21	GAZİANTEP HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
22	HATAY HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
23	ISPARTA - SÜLEYMAN DEMİREL HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
24	IĞDIR ŞEHİT BÜLENT AYDIN HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
25	KAHRAMANMARAŞ HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
26	KARS HAKKARİ HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
27	KAYSERİ HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
28	KOCAELİ CENGİZ TOPEL HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
29	KONYA HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
30	MALATYA HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
31	MARDİN HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
32	MİLAS - BODRUM HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
33	MUŞ HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
34	KAPADOKYA HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
35	SAMSUN - ÇARŞAMBA HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
36	SİİRT HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
37	SİNOP HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	-	-
38	SİVAS NURİ DEMİRAĞ HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
39	ŞANLIURFA - GAP HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
40	TEKİRDAĞ - ÇORLU HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
41	TOKAT HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	✓
42	TRABZON HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
43	UŞAK HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	✓
44	VAN- FERİT MELEN HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
45	ŞIRNAK ŞERAFETTİN ELÇİ HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	-	-
46	KASTAMONU HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	✓	-
47	BİNGÖL HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	-	-
48	ORDU - GİRESUN HAVALİMANI	✓	✓	✓	✓	-	-
49	HAKKARİ S.E. HAVALİMANI	✓	✓	-	-	-	-

STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ EMNİYET VE YÖNETİM SİSTEMLERİ FAALİYETLERİ

Emniyet ve Yönetim Sistemleri Müdürlüğü, 2017 yılı kasım ayından itibaren Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı bünyesinde çalışmalarına devam etmektedir. 2019 yılı sonunda tüm birimlerdeki çalışmaların ISO TSE EN 9001 Kalite Yönetim Sistemi ve 14001 Çevre Yönetim Sistemi doğrultusunda yapılmasının sağlanması planlanmaktadır.

Bu kapsamda, TSE tarafından tüm DHMİ personeline verilen ISO TSE EN 9001 Kalite Yönetim Sistemi ve 14001 Çevre Yönetim Sistemi eğitimleri devam etmektedir.

ISO TSE EN 9001 Kalite Yönetim Sistemi ve 14001 Çevre Yönetim Sistemi 2015 versiyonuna uyum çalışmaları kapsamında Birim Yönetmelikleri güncellenmiş, organizasyon el kitapları hazırlanmış, yönerge güncellemeleri yapılmış, dokümanların standart dosya planlarına uygun şekilde arşivlenmesi için düzenlemeler başlatılmıştır.

Emniyet ve Yönetim Sistemleri Müdürlüğü, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün Toplam Kalite Yönetimine geçiş için alt yapı çalışmalarına başlamıştır.

Toplam Kalite Yönetimi çerçevesinde havalimanlarının planlama ve dokümantasyon sürecine çalıştay ve toplantılarla başlanmıştır. Dokümantasyon sisteminin 2018'in ilk çeyreğinde aktif hale getirilmesi planlanmaktadır.

Emniyet ve Yönetim Sistemleri Müdürlüğü tarafından Havalimanları Performanslarının Ölçülmesine yönelik devam eden çalışmalar ile Toplam Kalite Yönetimi

sisteminin temel konularından biri olan performans yönetimi sürecinin oluşturulması için adım atılmıştır. Hava trafik yönetimi sistemlerinin sistematik moder-

nizasyonu için kurulan Hava Trafik Kontrol Merkezi Başmüdürlüğünde Toplam Kalite Yönetim Sistemine geçiş için dokümantasyon süreci başlatılmıştır.

Toplam Kalite Yönetim Sisteminin kurum içinde sağlıklı sürdürülmesi için teknolojik alt yapının sağlanması için web tabanlı sistemin çalışmaları için girişimde bulunulmuştur.

Emniyet ve Yönetim Sistemleri Müdürlüğü (Kalite, Çevre ve Emniyet Yönetim Sistemleri için), yeni görevlendirilmiş teknik/uzman personel ile kurumun Toplam Kalite Yönetimi yolculuğuna başlamış, sistemin temel prensipleri olan planlama, dokümantasyon, süreç yönetimi, ekip çalışması ve özdeğerlendirme ışığında çalışmalarına devam etmektedir.

KURULUŞUMUZ HAVALİMANLARI FAALİYET VE HİZMETLERİ MEMNUNİYET ANKETİ DEĞERLENDİRMESİ

Dış Müşteri; kuruma mensup olmayan ancak ürün/hizmetlerimizden yararlanan, süreçten etkilenen müşterileri, nihai kullanıcıları ifade eder.

Pilot Memnuniyeti Anketi ile;

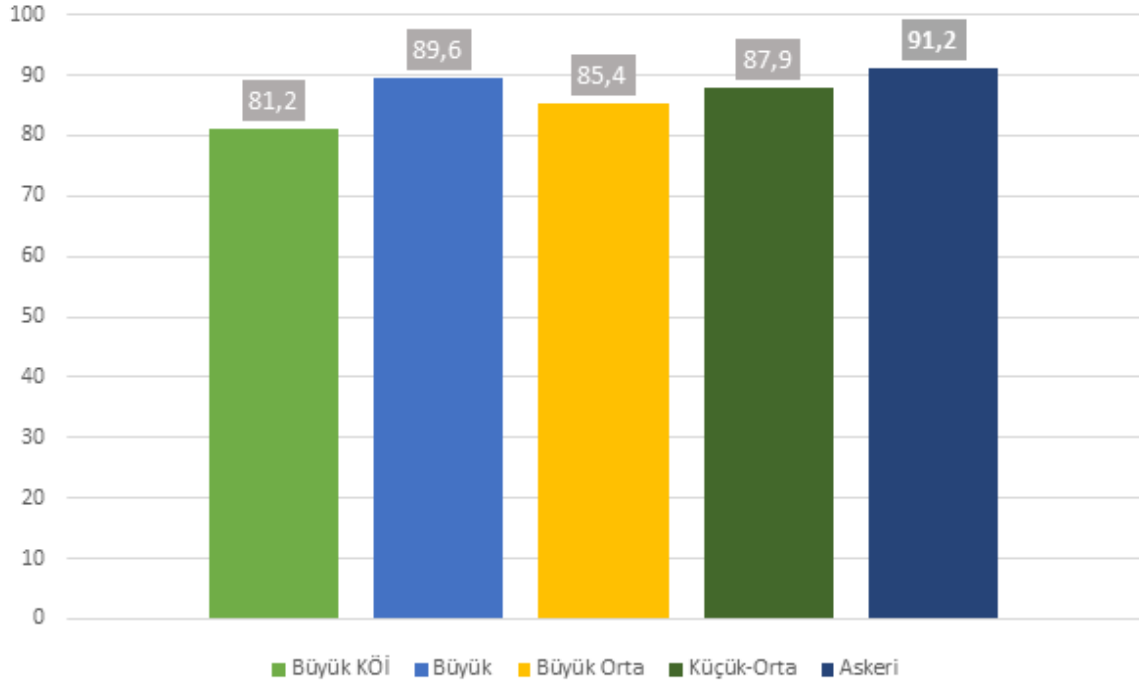
- İşletme hizmetleri faaliyetlerine yönelik memnuniyetin ölçülmesi,
- Sistem ve cihazlara yönelik memnuniyetin ölçülmesi,
- Pist, Taksiyolu, Apron, Pat Sahaları (Otla mücadele,

le, Karla mücadele vb.), Uçuş Emniyeti vb. konulardaki memnuniyetin ölçülmesi,

- Tekrar eden eksiklik/aksaklıkların tespit edilmesi hedeflenmektedir.

Bu kapsamda, 2017 yılı içerisinde pilotlara uygulanmak üzere anket soru formları hazırlanmış ve havalimanlarına gönderilmiştir. Bu çerçevede, pilot memnuniyet anketine katılan 933 pilottan elde edilen veriler değerlendirilerek raporda sunulmuştur.

Havalimanı Tiplerine Göre Genel Memnuniyet Puanları

Pilot memnuniyeti kapsamında, gerçekleştirilen anket uygulamaları, pilotların işletme hizmetlerinden duydukları memnuniyetlerini/memnuniyetsizliklerini ölçmek, ölçüm sonucunda durum tespitinin yapılarak, elde edilen sonuçlar çerçevesinde varsa hatalı uygulamaların düzeltilmesi, eksikliklerin giderilmesi ve bu kapsamda, memnuniyetin artırılması hedeflenmektedir.

Havalimanları kapasite, imkân ve olanakları doğrultusunda 5 gruba ayrılmıştır. Buna göre 6 havalimanı Büyük-KÖİ (Kamu Özel Sektör İşbirliği), 2 havalimanı Büyük, 5 havalimanı Büyük-Orta, 13 havalimanı

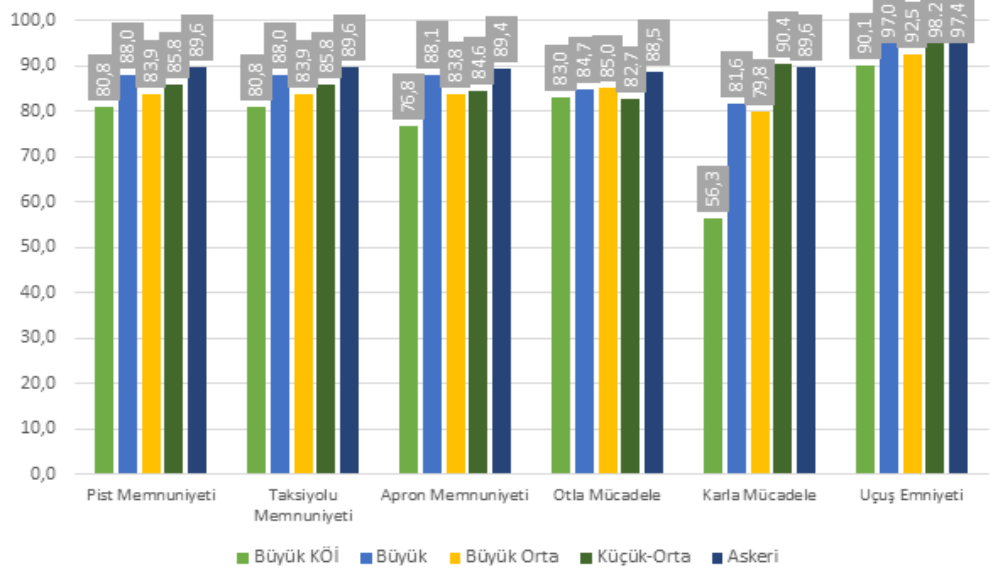
Küçük-Orta ve 13 havalimanı da Askeri olarak gruplanmıştır.

2017 yıl sonu pilotların genel memnuniyet puanı 86,5 olarak hesaplanmıştır.

2017 yıl sonu memnuniyet puanı en yüksek olan havalimanları, Büyük-KÖİ havalimanlarından Muğla Dalaman Havalimanı (90.0), Büyük havalimanlarından Adana Havalimanı (92.8), Büyük-Orta havalimanlarından Kapadokya Havalimanı (97.0), Küçük-Orta havalimanlarından Şanlıurfa GAP Havalimanı (97.9), Askeri havalimanlarından ise Batman Havalimanı'dır (97.5).

Havalimanı Tiplerine Göre Alt Boyutların Genel Memnuniyet Puanları

Yolcu Memnuniyet Anketi ile

- Müşteri ihtiyaçlarının belirlenmesi,
- Müşterilerin önceliklerinin belirlenmesi,
- Müşterilerin işletme hizmetlerinden duydukları memnuniyetin belirlenmesi,
- Müşteri memnuniyetini arttıran unsurların tespit edilmesi,
- Müşteri memnuniyetini azaltan unsurların tespit edilmesi, memnuniyetin artırılmasına yönelik gerekli çalışmaların yapılması,
- Müşteri memnuniyetinin karşılanıp karşılanmadığının ölçülmesi,
- Müşteri gözüyle işletme hizmetlerine yönelik yapılan iyileştirmelerin ölçülmesi

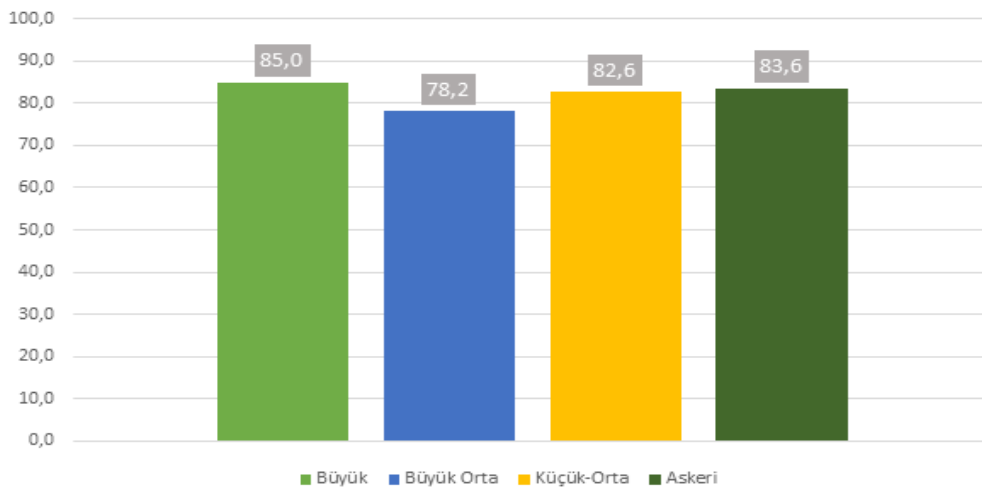
- Tekrar eden eksiklik/aksaklıkların tespit edilmesi hedeflenmektedir.

Bu kapsamda 2017 yılı içerisinde seyahat eden yolculara uygulanmak üzere anket soru formları hazırlanmış ve havalimanlarına gönderilmiştir. Bu değerlendirme raporu 37 adet havalimanında 1339 yolcunun verileri değerlendirilerek hazırlanmıştır.

Havalimanları kapasite, imkân ve olanakları doğrultusunda 4 gruba ayrılmıştır. Buna göre 2 havalimanı Büyük, 6 havalimanı Büyük-Orta, 13 havalimanı Küçük-Orta ve 16 havalimanı da Askeri olarak gruplanmıştır.

2017 yıl sonu itibarıyla yolcuların genel memnuniyet puanı 82,8 olarak hesaplanmıştır.

Havalimanı Tiplerine Göre Genel Memnuniyet Puanları

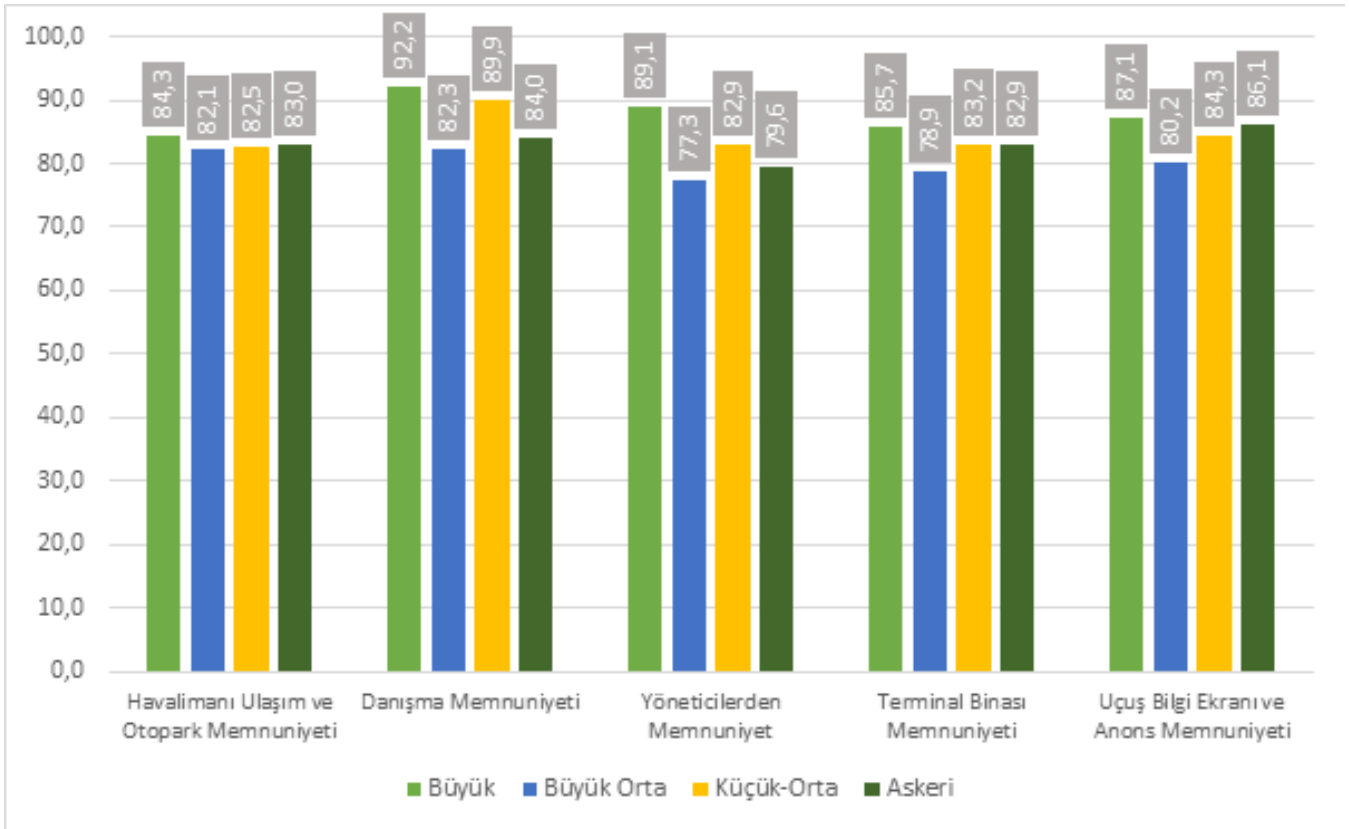
Yolcu Memnuniyeti anket formu kapsamında, gerçekleştirilecek anket uygulamaları, yolcuların işletme hizmetlerinden duydukları memnuniyetlerini / memnuniyetsizliklerini ölçmek, ölçüm sonucunda durum tespitinin yapılarak, elde edilen sonuçlar çerçevesinde varsa hatalı uygulamaların düzeltilmesi, eksikliklerin giderilmesi ve bu kapsamda, memnuniyetin artırılması hedeflenmektedir.

Havalimanları kapasite, imkân ve olanakları doğrultu-

sunda 4 gruba ayrılmıştır. Buna göre 2 havalimanı Büyük, 6 havalimanı Büyük-Orta, 17 havalimanı Küçük-Orta ve 14 havalimanı da Askeri olarak gruplanmıştır.

2017 yılı memnuniyet puanı en yüksek olan havalimanları, Büyük havalimanlarından Adana Havalimanı (85,7), Büyük-Orta havalimanlarından Kapadokya Havalimanı (97,5), Küçük-Orta havalimanlarından Mardin Havalimanı (98,7), Askeri havalimanlarından ise Tekirdağ Çorlu Havalimanı'dır (97,7).

Havalimanı Tiplerine Göre Alt Boyutların Genel Memnuniyet Puanları

Dış müşteriler;

- Havayolu ve Genel Havacılık Şirketleri
- Yer Hizmet Kuruluşları
- Havalimanında hizmet veren özel sektör kuruluşları ve müstecirler (rent a car, cafe, restaurant, taksi işletmecileri, freeshopv.b.)
- Havayolu kargo şirketleri
- Yakıt ikmal kuruluşları
- Havacılık ve Uçuş Eğitim Okulları

2. Paydaş

Kuruluşun ürün ve hizmetleri ile ilgisi olan, kuruluştan doğrudan veya dolaylı, olumlu yada olumsuz yönde etkilenen veya kuruluşu etkileyen kişi, grup veya kurumlardır.

Paydaşlar;

- Gümrük Müdürlüğü
- Gümrük Muhafaza Müdürlüğü
- Meteoroloji
- Hava Meydan Komutanlığı, Jandarma

- Sağlık Personeli (Hizmet alımı dahil)
- PTT
- Emniyet
- Bankalar
- Üniversiteler
- Belediyeler
- Diğer ilgili kurumlar

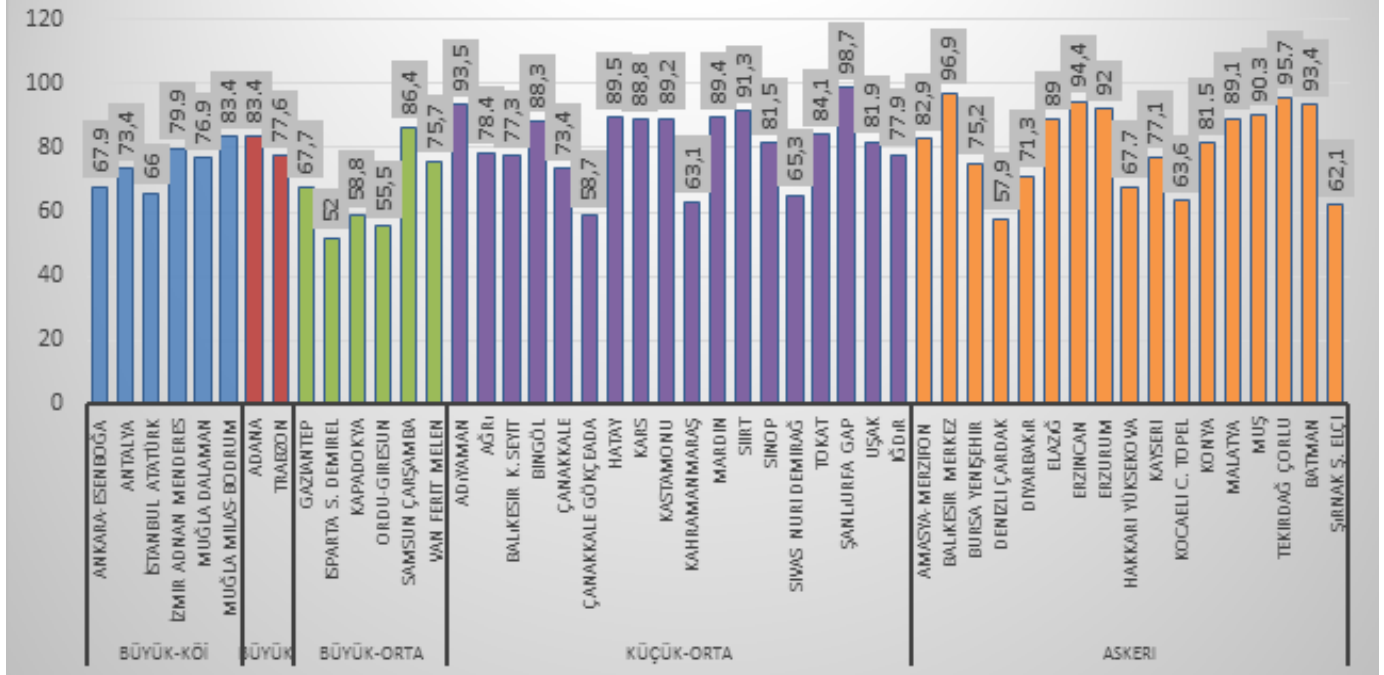
3. Tedarikçi

İşletme hizmetlerinden yararlanan ve yönetim sistemi içerisinde yer alan havalimanları müşteri tanım ve sınıflamasına göre Tedarikçi kapsamında yer alan kurum/kuruluşlardır. (Temizlik şirketi personeli, teknik işletimi destek hizmetleri personeli)

Tedarikçiler;

- Temizlik hizmet alımı
- Teknik İşletim Destek hizmetleri
- Terminal İşletmecileri (TAV, ATM vb.)
- Türk Telekom
- TEDAŞ vb.

2017 Yılı Genel Memnuniyet Puanları

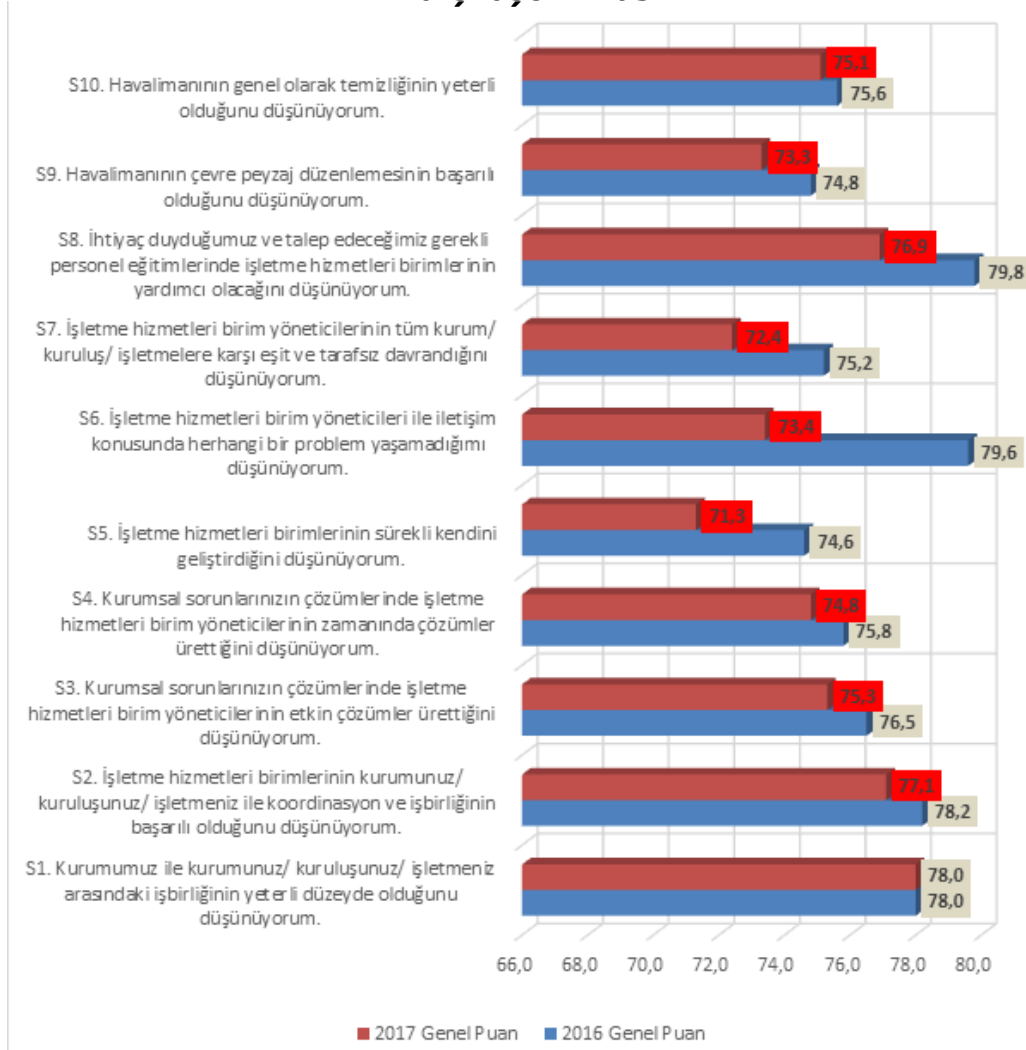
Bu çalışma 2017 yılında 49 adet havalimanının tamamına ait veriler ile gerçekleştirilmiştir. Toplam 3354 kişi ankete katılmıştır.

Havalimanları kapasite, imkan ve olanakları doğrultusunda 5 gruba ayrılmıştır. Buna göre 6 havalimanı Bü-

yük-KÖİ, 2 havalimanı Büyük, 6 havalimanı Büyük-Orta, 18 havalimanı Küçük-Orta ve 17 havalimanı da Askeri olarak gruplanmıştır.

2017 yılı dış müşteri/paydaş/tedarikçi memnuniyet puanı 74,7 olarak hesaplanmıştır.

Soru Bazında 2016 Yılı İle 2017 Yılı Memnuniyet Puanlarının Karşılaştırılması

Engelli Yolcu Memnuniyet Anketi ile

- Müşteri ihtiyaçlarının belirlenmesi,
- Müşterilerin önceliklerinin belirlenmesi,
- Müşterilerin işletme hizmetlerinden duydukları memnuniyetin veya memnuniyetsizliğin belirlenmesi,
- Müşteri memnuniyetini arttıran unsurların tespit edilmesi,
- Müşteri memnuniyetini azaltan unsurların tespit

edilmesi, memnuniyetin artırılmasına yönelik gerekli çalışmaların yapılması,

- Müşteri memnuniyetinin karşılanıp karşılanmadığının ölçülmesi,
- Müşteri gözüyle işletme hizmetlerine yönelik yapılan iyileştirmelerin ölçülmesi
- Tekrar eden eksiklik/aksaklıkların tespit edilmesi hedeflenmektedir.

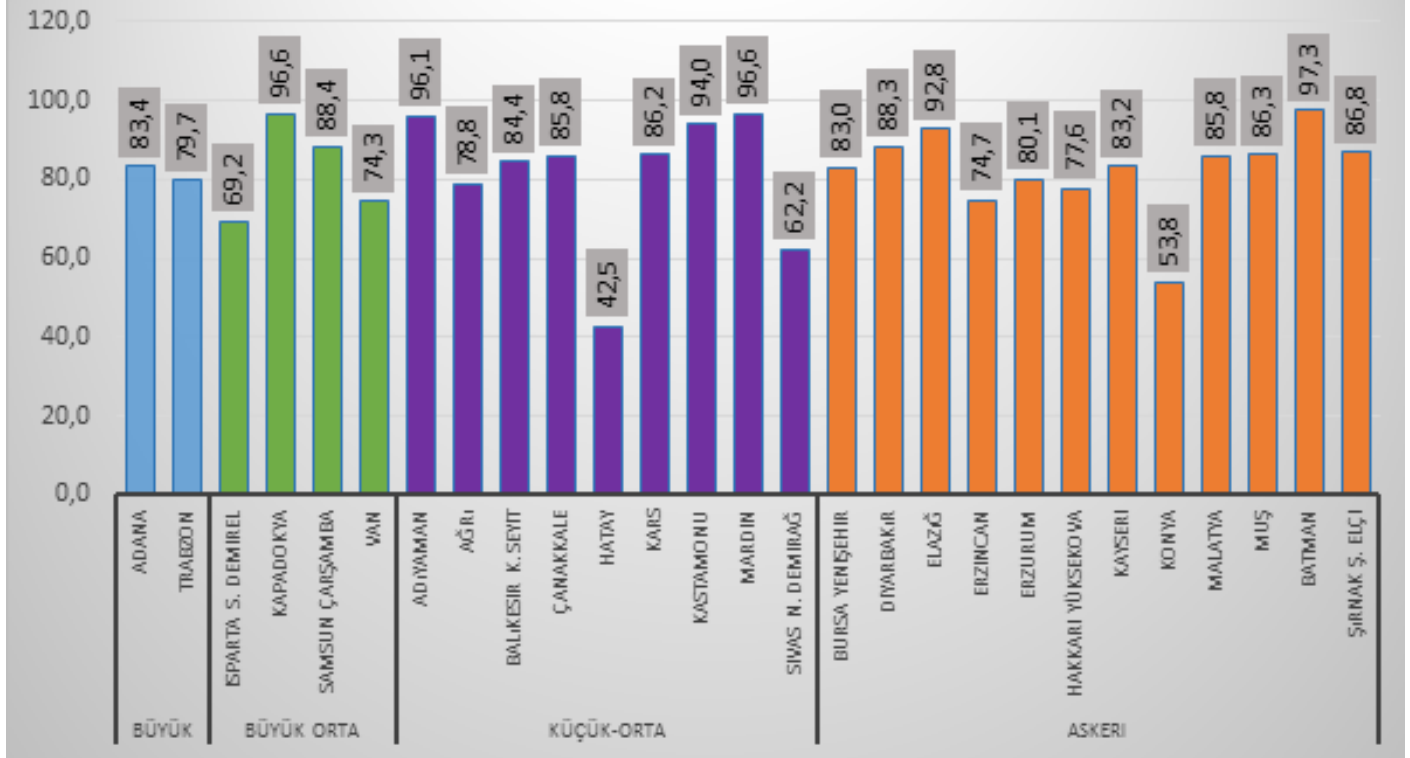

Bu kapsamda, 2017 yılı içerisinde seyahat eden yolculara uygulanmak üzere anket soru formları hazırlanmış ve havalimanlarına gönderilmiştir. Bu çerçevede, engelli yolcu memnuniyet anketine katılan 365 adet yolcunun verileri değerlendirilerek aşağıda sunulmuştur. Yapılan değerlendirmeler sonucunda İşletme Hizmetleri faaliyetlerinde görülen aksaklık /eksikliklere yönelik gerekli iyileştirme /düzenleme çalışmalarının yapılması amaçlanmaktadır. Bu değerlendirme raporu 2017 yılı içerisinde 49 adet havalimanından 27 adet havalimanına ait veriler ile hazırlanmıştır. Havalimanları kapasite, imkân ve olanakları doğrultusunda 4 gruba ayrılmıştır. Buna göre 2 havalimanı Büyük, 3 havalimanı Büyük-Orta, 9 havalimanı Küçük-Orta ve 13 havalimanı da Askeri olarak gruplanmıştır.

2017 yılında engelli yolcuların genel memnuniyet puanı 73,9 olarak hesaplanmıştır.

2017 Yılı Genel Memnuniyet Puanları

HAVA SEYRÜSEFER YARDIMCI CİHAZLARI VE KOLAYLIKLARI

2017 yılı sonu itibariyle 7 adet PSR (Primary Surveillance Radar-Birincil Gözetim Radarı) ve 24 adet SSR (Secondary Surveillance Radar-İkincil Gözetim Rada-

rı) ile 1 adet ADS-B (Automatic Dependent Surveillance-Broadcast - Otomatik Bağımlı Gözetim -Yayın) sistemi ülkemiz hava sahasında hizmet vermektedir

SMART Projesi Merkezi Ankara ACC ile Hava Trafik Kontrol Komplekslerinin Temin ve Tesisi İşİ

SMART Projesi kapsamında Ankara ACC, İstanbul APP, İzmir Adnan Menderes APP, Antalya APP, Dalaman APP, Milas Bodrum APP ve KKTC Ercan ATC ünitelerine tesis edilen ATC sistemleri transition (geçiş) sürecinin tamamlanmasından sonra 7 Temmuz 2015 tarihinden itibaren de SMART ATC sistemleri operas-

yonel olarak Hava Trafik Kontrol hizmetlerinde kullanılmaya başlanmış ve 09 Aralık 2016 tarihinde proje kapsamında yer alan ATC sistemlerinin kesin kabulü yapılmıştır. 2017 yılı içerisinde sistemlerin garanti süreci kapsamında faaliyetler sürdürülmüştür.

Esenboğa Havalimanı Kule ve Radar Simülatör Sisteminde Uygulama Yazılımlarının Güncellenmesi İle Bilgisayar Sistemleri Çevre Donanımı Temini İşİ

Esenboğa Havalimanı Simülatör Binası ve Eğitim Tesisleri'nde kurulu bulunan Kule ve Radar Simülatörü Sistemi'nin uygulama yazılımları güncellenmesi ile 3 boyutlu görüntüleme bilgisayar sistemleri ve çevre donanımı temin ve tesisine yönelik başlatılan proje

kapsamında gerçekleştirilen işlerin kesin kabulü 26 Aralık 2016 tarihinde yapılmıştır.

2017 yılı içerisinde sistemlerin garanti süreci kapsamında faaliyetler sürdürülmüştür.

AMAN/DMAN Sistemi

İstanbul Atatürk Havalimanına tesis edilen AMAN/DMAN (Arrival MANager/Departure MANager) sisteminin kesin kabulü 04.02.2016 tarihinde yapılmıştır. İstanbul Yeni Havalimanı (İYH) Yaklaşma Kontrol Hizmetinin, İstanbul Atatürk Havalimanı Yaklaşma Kont-

rol Ünitesinden sağlanacak olması nedeniyle, AMAN sisteminin yazılım ve donanım olarak güncellenmesine yönelik çalışmalar başlatılmış olup, Harris Orthogon GbmH firması ile Sözleşme imzalanmıştır.

Dalaman SSR Sisteminin Yenilenmesi ve İstanbul Yeni Havalimanına PSR/Mode-S SSR Sistemi Temin ve Tesisi İşİ

Ekonomik ömrünü dolduran Dalaman SSR radar sisteminin yenilenmesi ve İstanbul Yeni Havalimanına 1 adet PSR/SSR radar sistemi tesis edilmesi amacıyla, 08.12.2016 tarihinde İspanyol menşeli INDRA Sistem S.A. firması ile "Dalaman SSR Sisteminin Yenilen-

mesi ve İstanbul Yeni Havalimanına PSR/Mode-S SSR Sistemi Temin ve Tesisi İşİ Sözleşmesi" imzalanmıştır.

2017 yılında Sözleşme kapsamında çalışmalar sürdürülmüştür.

ATM Altyapısının Geliştirilmesine Yönelik Projeler

SMART Projesinin başlangıcında öngörülme- yen ancak teknolojik gelişmelere ve sistemin operasyonel kullanımına yönelik zamanla ortaya çıkan ihtiyaçların karşılanması, 2018 yılında hizmete açılacak olan İstanbul Yeni Havalimanına yönelik SMART ATC sistemlerinde yapılacak ilave donanımsal/yazılımsal

değişikliklerin ve entegrasyon ihtiyaçlarının karşılanması ve SMART ATC sistemlerinin idamesi ile sorumlu teknik personelin bilgi ve becerilerinin artırılmasına yönelik eğitimler alınması amacıyla "ATM Altyapısının Geliştirilmesine Yönelik Mini Proje" başlatılmıştır. Proje kapsamında aşağıda işler gerçekleştirilecektir:

1. SMART ATC Merkezleri Arasında Network Yedeklemesi İşi

SMART IP/MPLS networkü devre dışı kaldığında, uydu networkünde bulunmayan FDP verisinin, SMART ATC merkezleri (HTKM, İstanbul, Antalya, İzmir, Dalaman ve Bodrum) arasında yedekliliğinin sağlanması amacıyla yeni bir network tesis edilmesi ve bu network üzerinden FDP verilerinin aktarılmasının sağlanması için gerekli donanımların temin ve tesisi,

2. SMART ATC Arayüz Sistemi Temin ve Tesis Edilmesi İşi

SMART ATC sistemleri ile Kuruluşumuz tarafından tesis edilecek EFS, DCL, AMAN, DMAN, A-SMGCS, CDM vb. İdarenin teknolojik gelişme ve ihtiyaçlarına binaen ihtiyaç duyabileceği harici sistemler arasında veri alış-verişi sağlanması amacıyla tüm SMART ATC merkezlerine (HTKM, İstanbul, Antalya, İzmir, Dalaman ve Bodrum) Arayüz Sistemi temin ve tesisi,

3. İstanbul Yeni Havalimanının SMART ATC Sistemlerine Entegrasyonu İşi

İstanbul Yeni Havalimanına yönelik olarak SMART ATC sistemlerinde yapılacak yazılımsal/donanımsal değişiklik/ilavelerin yanı sıra Kuruluşumuzca İstanbul Yeni Havalimanına tesis edilecek/ettirilecek sistemlerin SMART ATC sistemleriyle entegrasyon ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik gerekli donanımların temin ve tesisi,

4. SMART ATC Test Bed Sistemi Temin ve Tesis Edilmesi İşi

SMART ATC sistemlerinde yapılacak yazılımsal güncellemelerin, gerçek ortama aktarılmasından

önce testine olanak sağlayacak düzeyde, tüm SMART fonksiyonlarını içeren bir Test Bed sistemi tesis edilecektir.

5. SMART ATC Sistemlerinin Kapasitesinin Artırılması İşi

SMART ATC sistemlerinin operasyonel anlamda daha etkin kullanımı amacıyla bir dizi ilave yazılımsal fonksiyonlar geliştirilecek, mevcut fonksiyonlar iyileştirilecektir. Ayrıca ilave teknik gereksinimler de karşılanacaktır.

6. SMART Sistem Bakım Tazeleme Eğitimleri

SMART ATC sistemlerine yönelik eğitim almamış Kuruluşumuz personelinin eğitim alması ve eğitim almış personelin bilgi ve becerilerinin tazelenmesi amacıyla SMART Sistem Bakım Tazeleme Eğitimi alınması,

7. SMART Sektör Konfigürasyon Eğitimi

SMART ATC sistemlerinde yeni sektör tanımlama/konfigürasyonlarının yapılmasına yönelik İdare personelinin bilgi ve becerilerinin artırılması amacıyla SMART Sektör Konfigürasyon Eğitimi alınması

SMART ATC sistemleri yüklenicisi Leonardo S.p.A. (eski adıyla SELEX Sistemi Integrati S.p.A.) firması ile 15.12.2016 tarihinde "ATM Altyapısının Geliştirilmesine Yönelik Mini Proje Sözleşmesi" imzalanmıştır.

2017 yılında SMART ATC Test Bed sisteminin geçici kabulü yapılmış olup, diğer iş paketlerine yönelik montaj çalışmaları tamamlanmıştır. Sözleşme kapsamındaki kalan iş paketlerinin geçici kabullerinin 2018 yılında tamamlanması öngörülmektedir.

Uzak Kule Sistemi

2017 yılında Ağrı Ahmed-i Hani Havalimanı Hava Trafik Kontrol Hizmetlerinin, Ankara Esenboğa Havalimanına tesis edilecek Uzak Kule Merkezinden sağlanması amacıyla bir proje başlatılmış olup, işin ihalesi 2018 yılında yapılacaktır.

Proje kapsamında, Ağrı Ahmed-i Hani Havalimanına tesis edilecek kameralardan elde edilen görüntüler, Uzak Kule Merkezinde sergilenecek, fiziki kulede bulunan tüm sistem/cihazlar Uzak Kule Merkezine aktarılacak ve Hava Trafik Kontrol Hizmeti bu merkezden sağlanacaktır.

HAVA SEYRÜSEFER SİSTEMLERİ

2017 Yılı Yatırım Programı kapsamında;

- Sinop ve Adıyaman Havalimanları için 2 Adet Glide Path Sistemi Gazipaşa Havalimanı için 1 Adet DVOR/DME Sistemi

-Zonguldak Çaycuma Havalimanına ILS temini, Esenboğa Havalimanı 03L Pisti ILS Sisteminin kategorisini yükseltmek amacıyla Localizer cihazı

- Mevcut ve Yeni açılacak Havalimanlarında kullanılmak üzere 3 adet Mobil NDB Sistemi temin edilmiştir.

Ordu Giresun Havalimanına DVOR/DME Sistemi ile 28 pist başında hizmet veren ILS Sistemine ilave olarak, Pistin diğer başına da (10 Pisti) ILS/Localizer Cihazı

UYDU VE HABERLEŞME SİSTEMLERİ

Uluslararası Havacılık Organizasyonlarınca (ICAO, FAA, Eurocontrol, vb.) ön görülen standartlarda; tüm uçuş seviyelerinde Hava Trafik Kontrol Merkezlerimizden hava sahamızda seyreden her bir uçak ile telsiz haberleşmesinin yapılabilmesi için Havalimanlarımızda ve Havalimanları dışındaki istasyonlarda tesis edilen VHF/UHF Hava Yer Telsiz Cihazlarının, Havalimanı içerisinde haberleşmeyi sağlayan Yer Yer Telsiz Cihazlarının, Hava Trafik Merkezlerinin birbirleriyle ve uçaklarla haberleşmesinde kullanılan Ses Haberleşme Sisteminin, Havacılık ile ilgili bilgilerin dağıtımını sağlayan AFTN (Aeronautical Fixed Telecommunications Network) Sisteminin, Arama ve Kurtarma (SAR) hizmetlerinin daha etkin ve hızlı yapılmasını sağlamak amacıyla uyduya dayalı Arama ve Kurtarma (COSPAS-SARSAT) sisteminin ve uçaklara belirli periyotlarla hava durumu ile havalimanı bilgisini yayınlayan ATIS/D-ATIS (Automatic Terminal Information Service) Sisteminin ihtiyaçlar doğrultusunda modernizasyonu ve yenilenmesi her yıl belirlenen hedef/plan çerçevesinde yapılmaktadır.

Bu çerçevede 2017 yılı Yatırım Programı kapsamında 2010E030020(2017) nolu Hava Seyrüsefer, Haberleşme ve Terminal Sistemleri Temin, Tesis ve Modernizasyonu Projesinin "2.Hava Haberleşme Sistemleri Temin Tesis ve Modernizasyonu kaleminden aşağıda

tesis edilerek hizmete verilmiştir.

Kayseri Havalimanına DVOR Sistemi tesis edilerek hizmete verilmiştir.

İstanbul Yeni Havalimanı CNS Sistemlerinin tesisine yönelik hazırlık çalışmaları sürdürülmüştür.

Bakanlığımız talimatı ve Genel Müdürlüğümüz ilkesi gereği, ILS Operasyonu yapılabilecek bütün Havalimanlarımıza ILS tesisi sağlanmıştır.

2017 yılı Aralık ayı itibarı ile; 47 Havalimanında 65 adet ILS Sistemi mevcut olup, bütün Havalimanlarımız ve uzak İstasyonlarımızda 71 adet VOR, 137 adet DME ve 73 adet NDB Sistemi hizmet vermektedir.

belirtilen sistemlerin/cihazların temini gerçekleştirilmiştir.

Proje Detayları:

1) Hava Trafik Kontrol Merkezi ile 2018 yılı Ekim ayında açılması planlanan İstanbul Yeni Havalimanı telsiz cihazı ihtiyacının karşılanması amacıyla "Hava Yer Telsiz Cihazları Temini " işi kapsamında 785 adet telsiz cihazının 8.400.725,- TL. bedel üzerinden temini gerçekleştirilmiştir.

2) Muhtelif Havalimanlarına, yetki verilmek suretiyle toplam 1.224.000,- TL bedel üzerinden 142 adet yer yer haberleşmesini sağlamak amacıyla telsiz cihazı ile haberleşme teçhizatı (switch, router, kabin,) temin edilerek hizmete verilmiştir.

3) Ordu Giresun, Sivas Nuri Demirağ, Van Ferit Melen ve Balıkesir Kocaseyit Havalimanlarına yetki verilmek suretiyle toplam 540.000,- TL bedel üzerinden ATIS Sistemi temin edilerek hizmete verilmiştir.

4) Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme A.Ş. ile yapılan protokol kapsamında Trabzon Havalimanında Haberleşme ve Radar Sistemlerine ait bilginin karasal hatlara yedek olarak uydu vasıtası ile de istenilen hava trafik birimine aktarılması için 80.956,- TL bedel üzerinden uydu sistemi temin edilerek hizmete verilmiştir.

RADAR VE HAVA SEYRÜSEFER SİSTEMLERİ

	Havalimanları	PSR	SSR	ILS	VOR	DVOR	DME	NDB	Toplam
1	İstanbul Atatürk	1	2	5	1	3	8	5	25
2	Ankara Esenboğa	1	3	4	2	2	10	10	32
3	İzmir Adnan Menderes	1	2	2	2	1	5	3	16
4	Antalya	1	3	4		2	7	3	20
5	Muğla Dalaman	1	2	2		1	3	1	10
6	Milas-Bodrum	1	1	2	1		3	1	9
7	Adana		1	1	1		2	1	6
8	Trabzon	1	1	2	1		3	1	9
9	Erzurum		1	2		1	3	1	8
10	Gaziantep			1	1		2	1	5
11	Adıyaman			1	1		1	1	4
12	Ağrı Ahmed-i Hani		1	1	1		2	1	6
13	Amasya Merzifon		1	1	1		2	1	6
14	Balıkesir Koca Seyit			1	1		2	1	5
15	Balıkesir Merkez			1	1		2	1	5
16	Batman		1	1	1		2	1	6
17	Bingöl			1	1		2	1	5
18	Bursa Yenişehir		1	1	1	1	3	1	8
19	Çanakkale			1	2		3	1	7
20	Gökçeada				1		1	1	3
21	Denizli Çardak			1	1		2	1	5
22	Diyarbakır			1	1		2	1	5
23	Elazığ			1	2		3	1	7
24	Erzincan		1	1	2		3	1	8
25	Hakkari Yüksekova Selahattin Eyyubi				1		1	1	3
26	Hatay			1	1		2	1	5
27	Isparta Süleyman Demirel			1	1		2	1	5
28	Iğdır Şehit Bülent Aydın			1	1		2	1	5
29	Kahramanmaraş				1		1	1	3

RADAR VE HAVA SEYRÜSEFER SİSTEMLERİ

	Havalimanları	PSR	SSR	ILS	VOR	DVOR	DME	NDB	Toplam
30	Kars Harakani			1	1		2	1	5
31	Kastamonu		1	1	2		2	1	7
32	Kayseri			1	1		2	1	5
33	Kocaeli Cengiz Topel			1	1		2	1	5
34	Konya		1	1	1	1	3	1	8
35	Malatya			1	1		2	1	5
36	Mardin			1	1		2	1	5
37	Muş			1	1		2	1	5
38	Kapadokya			1	1		2	1	5
39	Ordu-Giresun			2		1	3	1	7
40	Samsun Çarşamba			1	1		2	1	5
41	Siirt					1	2	1	4
42	Sinop			1	1		2	1	5
43	Sivas Nuri Demirağ			1	2		3	1	7
44	Şanlıurfa GAP		1	1	1		2	1	6
45	Şırnak Şerafettin Elçi			1	1		2	1	5
46	Tekirdağ Çorlu			1	1		2	1	5
47	Tokat				1		1	1	3
48	Uşak				1		1	1	3
49	Van Ferit Melen			1	1		2	1	5
50	DHİMİ Toplamı	7	24	59	51	14	125	66	346

51	İstanbul Sabiha Gökçen (*)			2		1	3	1	7
52	Eskişehir Hasan Polatkan(*)			1	1		1	1	4
53	Zonguldak Çaycuma (*)				1		1	1	3
54	Gazipaşa Alanya(*)			1			2	1	4
55	Zafer(*)			2	1	-	3	1	7
56	Selçuk Efes (*)				1		1	1	3
57	Aydın Çıldır(*)				1		1	1	3
	TOPLAM	7	24	65	56	15	137	73	377

SİSTEM, TESİS VE İŞLETME

Merkezde ve Havalimanlarında Haberleşme, Seyrüsefer, Gözetim (CNS) sistemlerinin kontrol/bakım/onarımında kullanılmakta olan test-ölçü cihazlarının kalibrasyonlarının Kuruluşumuz bünyesinde gerçekleştirilmesi amacıyla, Sistem Tesis ve İşletme Şube Müdürlüğü'nün Esenboğa Havalimanında bulunan binasında Kalibrasyon Laboratuvarı oluşturulmuştur. Kalibratör cihazların temini ve personelin gerekli eğitimleri alması sağlanarak CNS cihazlarında kullanılan multimetre, frekansmetre, osilaskop vb. 17 çeşit 555 adet cihazın kalibrasyonu Kuruluşumuzca yapılabilir hale getirilmiştir.

Muhtelif havalimanlarında hizmet vermekte iken arızalanan ve havalimanı personeli tarafından onarılmayan seyrüsefer yardımcı sistemlerinin ve haberleşme sistemlerinin tekrar hizmete verilebilmesi için teknik destek sağlanmıştır.

Ayrıca;

- Mardin Havalimanı, Kocaeli Cengiz Topel Havalimanı, Çanakkale Havalimanı, Hatay Havalimanı, Balıkesir Merkez Havalimanı, İzmir Adnan Menderes Havalimanı, Muş Havalimanı, Sinop Havalimanı ve Konya Havalimanında hizmet vermekte olan DME cihazlarının (yenileme veya yeni tahsis) montajı yapılmıştır.

- İzmir Adnan Menderes Havalimanı, Aydın Çıldır Havalimanı, Selçuk Efes Havalimanı, Sivas Nuri Demirağ Havalimanı, Muğla Milas-Bodrum Havalimanı, Balıkesir Koca Seyit Havalimanı, Kapadokya Havalimanı, Eskişehir Anadolu Üniversitesi Havalimanı, Siirt Havalimanı ve Malatya Havalimanında hizmet vermekte olan NDB cihazlarının (yenileme veya yeni tahsis) montajı yapılmıştır.
- Kars Harakani Havalimanında hizmet vermekte olan VOR/DME/NDB istasyonu Havalimanı PAT sahaları onarımı nedeniyle taşınarak yeni konumunda hizmete verilmiştir.
- Hatay Havalimanında hizmet vermekte olan VOR/DME/NDB istasyonu yenilenerek hizmete verilmiştir.
- Zonguldak Çaycuma Havalimanında VOR/DME/NDB cihazlarının bulunduğu istasyon binası ve konturpua yenilenerek hizmete verilmiştir.
- MUT VOR/DME istasyonuna yeni VOR cihazı montajı yapılmıştır.
- Çanakkale Havalimanı, Gökçeada Havalimanı, Iğdır Şehit Bülent Aydın Havalimanı, Sinop Havalimanı ve Van Ferit Melen Havalimanı kule haberleşme cihazlarının montajı yapılmıştır.

Haberleşme, Seyrüsefer Ve Gözetim Sistemlerinde Kullanılan Test-Ölçü Cihazlarının Kalibrasyonu İçin Laboratuvar Kuruldu:

Ülkemiz ve Uluslararası sivil hava trafiğine hizmet vermekte olan Haberleşme, Seyrüsefer ve Gözetim (CNS: Communication, Navigation, Surveillance) sistemlerinin kontrol, bakım ve onarımında kullanılan test-ölçü cihazlarının kalibrasyonlarının yapılması amacıyla DHMİ Genel Müdürlüğü Elektronik Dairesi Başkanlığınca oluşturulan Kalibrasyon Laboratuvarı hizmet vermeye başladı.

Kalibrasyon Laboratuvarı sayesinde, ICAO kuralları ve Elektronik Hizmetleri Kalite Yönetim Sistemi ge-

reği gerçekleştirilmesi gereken test-ölçü cihazlarının periyodik kalibrasyon işlemlerinin sistemli bir şekilde sürdürülmesi hedeflenmekte.

Kalibrasyon Laboratuvarında, halihazırda Genel Müdürlüğümüz envanterinde yer alan multimetre, frekansmetre, osiloskop vb. 17 çeşit cihazdan oluşan ve toplam 472 adet cihazın kalibrasyonu yapılabilecek.

VOR ve DME Sistemlerine Uzaktan Takip Yazılımı

VOR-DME istasyonlarının uzaktan izlenmesini sağlayan "Uzaktan Yönetim ve İşletim Projesi (UYİP)" kapsamında, DHMİ tarafından geliştirilen yazılımla 59 istasyondaki VOR ve DME sistemleri uzaktan kontrol ediliyor.

Hava sahasının radar kaplamasına ilave olarak uydu aracılığı ile Uzak Tabanlı ADS-B kaplaması konusunda çalışmalar yürüten uluslararası sağlayıcı firma ile Mutabakat Zaptı imzalandı.

TÜBİTAK ile geliştirilen "Çok Amaçlı Radar Ekranı (ÇARE)" 22 havalimanına kurulmuş olup, toplam 35 havalimanı olacak şekilde kurulum çalışmalarına devam ediliyor.

DHİMİ Haberleşme Telsiz Cihazları (Yer-Yer) ve (Hava-Yer) Diğer Sistem ve Cihazlar

Havallimanları	Kara Telsizleri						Yüksek Frekans-Yüksek Yan Bant HF-SSB	VHF Hava / Yer						UHF Hava / Yer			Haberleşme Cihazları				GENEL TOPLAM
	Sabit Telsiz	Röle	Trunk Telsizler					Sabit			Araç Telsizi	Portatif	El Telsizi	Sabit			Kayıt Cihazı	Ses Haberleşme Sistemi VCS	Radyolink	ATIS	
			Sabit Telsiz	El Telsizi	Araç Telsizi	Röle		Verici	Alıcı	Tx/Rx				Verici	Alıcı	Tx/Rx					
İstanbul Atatürk	2		1	429	128	5	2	230	234	35	57	6	10	10	10	5	2	1	4	2	1.293
Ankara Esenboğa	5	1	10	68	32	4	3	75	77	27	18	6	6	28	26	-	2	2	7	1	410
İzmir Adnan Menderes				287	143	5	4	178	196	23	26	2	1	37	48	11	2	1	8	1	973
Hava Trafik Kontrol Merkezi							2	140	139	5				38	35						359
Antalya			9	245	61	4	2	157	156	7	16	1	5	34	35	5	2	1	1	1	749
Muğla Dalaman			11	186	25	3	3	40	37	8	19	1	5	22	22	5	2	1	3	1	394
Milas-Bodrum			11	190	21	3	2	47	47	8	9	6	3	16	16	3	2	1	2	1	388
Adana			8	210	13	1	2	35	35	15	13	2	3	12	12	4	1	1		1	368
Trabzon			7	91	25	1	2	15	16	18	11	2		4	4	5	1	2	1	1	206
Isparta Süleyman Demirel	1	1					2	15	15	5	3	-	2	7	7	2	1	1			108
Kapadokya	2	1					2	18	18	10	5	2		10	10	1	1	1		1	151
Erzurum	5	2					2	27	27	8	11	3	4	16	16	3	1	1		1	231
Gaziantep			8	130	10	1	2	25	25	7	12	1	2	8	8	1	1	1		1	244
Adıyaman	4	1					2	10	10	4	8	2	1	6	6	-	1	1			95
Ağrı Ahmed-i Hani	1	1					2	20	20	8	1	1	2	8	8	2	1	1			100
Balıkesir Merkez		1					2	1	1	2	1	1					1				18
Balıkesir Koca Seyit	3	1					2	8	9	6	7	-	3	4	4	6	1	1			130
Batman	2	1					2	13	14	4	7	1	1	4	4		1				92
Bingöl	2	1					2	10	10	4	7		1	6	6	1	1				99
Bursa Yenişehir	4	1					2	32	32	4	10	2		9	9	4	1	1		1	179
Çanakkale	2	1					2	2	2	17	8	-	5	-	-	6	1	1			84
Denizli Çardak	1	1					2	12	13	6	7	1	1	6	6	2	1	1			108
Diyarbakır	5	2					2	26	26	6	11	-		4	4		2			1	145
Elazığ	6	2					2	16	16	7	10	3	1	10	10	5	1	1			176
Erzincan	6	1					2	21	21	9	8	-		11	11	4	1	1			148
Gökçeada	1						2	3	3	9	4	2	1	4	4	4	1				48
Hatay	1	1					2	10	10	7	6	1		6	6	4	1	1		1	115
Hakkari Yüksekova Selahattin Eyyubi	2	1					2	10	10	4	10			6	6	1	1				73
İğdır Şehit Bülent Aydın	2	1					2	8	8	6	4			4	3	2	1				65
Kahramanmaraş	7	1					2	4	4	9	6	1		3	3	3	1	1			96
Kars Harakani	3	1					2	10	10	11	4		1	7	8	2	1	1			133
Kastamonu	2	1					2	18	18	5	3		1	8	8	1	1				87

DHMİ Haberleşme Telsiz Cihazları (Yer-Yer) ve (Hava-Yer) Diğer Sistem ve Cihazlar

DHİMİ Haberleşme Telsiz Cihazları (Yer-Yer) ve (Hava-Yer) Diğer Sistem ve Cihazlar																					
Havallimanları	Kara Telsizleri						Yüksek Frekans-Yüksek Van Bant HF-SSB	VHF Hava / Yer						UHF Hava / Yer			Haberleşme Cihazları				GENEL TOPLAM
	Sabit Telsiz	Röle	Trunk Telsizler					Sabit			Araç Telsizi	Portatif	El Telsizi	Sabit			Kayıt Cihazı	Ses Haberleşme Sistemi UCS	Radyolink	ATIS	
			Sabit Telsiz	El Telsizi	Araç Telsizi	Röle		Verici	Alıcı	Tx/Rx				Verici	Alıcı	Tx/Rx					
Kayseri	1	2					2	1	1	8	8	2					2				112
Kocaeli Cengiz Topel	2	1					2	15	15	3	5						1				78
Konya	5	1					2	33	33	7	14	1		10	10		2				170
Malatya	4	1					2			8	9	2	1			1	1				85
Mardin	2	1					2	10	10	4	8	1	1	2	2	6	1	1			89
Amasya Merzifon	2	1					2	17	17	2	7	2	2	7	10		2				104
Muş	1	2					2	10	10	3	16	1	1	4	4	1	1	1			113
Ordu-Giresun	2	1					2	8	8	7	2		1	6	6	1	1				65
Samsun Çarşamba	3	1					2	23	23	10	8	-	-	8	10	6	1	1	1	1	170
Siirt	3	2					2	4	4	11	5		1	1		7	1	1			62
Sinop	1	1					2			9	4	1		1	1	2	1				42
Sivas Nuri Demirağ	3	1					2	20	21	7	5		1	10	10	1	1	1			132
Şanlıurfa GAP	3	2					2	27	27	6	9	1	2	12	12	-	1	1		1	164
Şırnak Şerafettin Elçi	2	1					2	10	10	5	2	2	1	6	6	1	1				64
Tekirdağ Çorlu	2	1					2	21	21	11	10	3	1	1	1	4	1	1		1	177
Tokat	3	1					2	9	9	3	4	1	2	8	8	2	1				78
Uşak	2	1					3	13	13	3	6	2	2	8	8	1	1				107
Van Ferit Melen	3	2					2	12	12	10	17	2	1	6	6	3	1	1			143
Depo																					-
DHİMİ Toplamı	113	48	65	1.836	458	27	105	1.469	1.493	421	461	68	76	438	449	128	59	33	27	18	9.820
İstanbul Atatürk (TAV)			9	108																	117
İstanbul Sabiha Gökçen (HEAŞ/ISG)				150	40	8	1	40	36	8	29	6	1	8	8	4	2	1			342
Ankara Esenboğa (TAV)				5	60	2															67
İzmir Adnan Menderes (TAV)				3	66		1		1	1											72
Antalya (ICF)				5	256				5											2	268
Muğla Dalaman (YDA)																					-
Eskişehir Hasan Polatkan (Anadolu Üniversitesi)	1	-	-	-	-	-	-		6	6	-	-	-	5	-	-	1		-		65
Zonguldak Çaycuma (Z.Ö.S.A.Ş.)		-	-	-	-	-	-	6	6			-	-	2	2		1		-		39
Gazipaşa Alanya (TAV)	2	-	-	-	-	-	2	8	8	5	-	-	-	1	-	3	1	1	1	1	33
Zafer (İC İÇTAŞ)	2	1		3	1	3	2	10	10	2	3	1	-	4	4	1	1	1	1		87
Milas-Bodrum (TAV)																					22
Aydın Çıldır(THY)									2	2	3						4				47
GENEL TOPLAM	118	49	74	2.110	881	40	111	1.533	1.567	445	496	75	77	458	463	136	69	36	29	21	10.979

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ HİZMET VE FAALİYETLERİ

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI GÖREV VE SORUMLULUKLARIYLA İLGİLİ OLARAK;

Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığının Yeni Birim Yönetmeliği DHMİ Yönetim Kurulunun 22.08.2017 tarih ve 112 No'lu kararı ile yürürlüğe girmiştir.

Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı uhdesinde Bilişim Güvenliği Şube Müdürlüğü kurulmuştur.

BİLGİ SİSTEMLERİNİN DESTEKLENMESİYLE İLGİLİ OLARAK;

Bilgisayar Sistemleri ve Çevre Donanımları Temini - Tesis

2017 yılı bilgisayar sistemleri ve çevre donanımları alımı kapsamında ve acil ihtiyaçlar doğrultusunda Açık İhale yöntemi ile artırım dâhil 717 adet Bilgisayar Sistemi, 46 adet Dizüstü Bilgisayar, 398 adet Siyah/Beyaz Yazıcı, 83 adet Renkli Yazıcı ve 154 adet Tarayıcı temin edilmiştir. Ayrıca doğrudan temin ve DMO kanalıyla 386 adet Bilgisayar Sistemi, 32 adet Dizüstü Bilgisayar, 62 adet Siyah/Beyaz Yazıcı, 18 adet Çok Fonksiyonlu Yazıcı, 17 adet Renkli Yazıcı, 19 adet Nokta Vuruşlu Yazıcı ve 51 adet Tarayıcı temin edilmiştir.

ARFF Temel ve Taktik Eğitim Sistemlerine yönelik olarak; ARFF personelinin ARFF Temel Eğitim Sistemindeki eğitimleri bireysel olarak da takip edebilmeleri için tüm havalimanlarına 169 adet Bilgisayar Sistemi temin edilmiştir.

Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığının AIM+ATC personeli tarafından yürütülen işlemlerin(Hava Trafik Kontrol hizmetleri, Uçuş Planları, Uçuş Emniyet Mesajları, Uçuş müsaadesi(Permi) takipleri, NOTAM yayınlama ve diğer havacılık bilgi işlemleri) hızlı ve performanslı bir şekilde yürütülebilmesi amacıyla Genel Müdürlüğümüz Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı ve Havalimanlarının Hava Seyrüsefer Birimlerine 218 adet Bilgisayar Sistemi ve 111 adet Yazıcı temin edilmiştir.

İstanbul Yeni Havalimanı (İYH) Hava Sahası Tasarım çalışmalarında, geliş kalkış rotalarının tasarlanması ve denemelerinin yapılması amacıyla atcTRsim'de yapılacak simülasyonlarda kullanılmak üzere 10 adet İş İstasyonu, 10 adet Bilgisayar Sistemi, 17 adet Monitör ve 2 adet Dizüstü Bilgisayar temin edilmiştir.

Havacılık Eğitim Dairesi Başkanlığı Esenboğa Simülatör ve Eğitim Merkezinde bulunan sınıflarda kullanılmak üzere 5 adet akıllı tahta ve 21 adet Bilgisayar Sistemi temin edilmiştir.

Ankara Esenboğa, Samsun Çarşamba, Sivas Nuri Demirağ, Elazığ, Balıkesir Koca Seyit, Çanakkale ve Amasya Merzifon Havalimanlarında pasaport kontrollerinin gerçekleştirilmesini sağlamak için 72 adet pasaport kontrol bilgisayar temin edilmiştir.

CUTE/CUPPS Sistemlerinin Geliştirilmesi

Adıyaman Havalimanı CUTE/CUPPS Sistemi Yazılım Lisanslarının Yenilenmesi işi gerçekleştirilmiştir.

İhtiyaçların Tespiti Çalışmaları

Yeni açılacak havalimanları ile ilave yapılacak olan terminal binalarına yönelik ihtiyaçlar belirlenerek ilgili Daire Başkanlıklarına gönderilmiştir.

Bilgi Teknolojileri Semineri

2017 Yılı Eğitim Planı ve Programı çerçevesinde Havalimanları Bilgi Teknolojilerinden Sorumlu Personelinin katılımları ile Antalya'da Bilgi Teknolojileri Semineri gerçekleştirilmiş olup, tüm katılımcılara sertifika verilmiştir.

Birimlerin İhtiyacı Doğrultusunda Temin Edilen Yazılımlar

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünün yapmış olduğu mania planlarının, diğer kamu kurum ve kuruluşlarından gelen muhtelif projelerin ve eklerinin incelenebilmesi için Netcad GIS sunucu lisansı temin edilmiş olup, Merkez ve Taşra teşkilatının kullanımına sunulmuştur.

İnşaat ve Emlak Dairesi Başkanlığında kullanılmak üzere 41 kullanıcı Autocad LT 2 boyutlu CAD yazılımı temin edilmiştir.

Bakım - Onarım İşlemleri

Genel Müdürlüğümüz ve Havalimanlarında bulunan Bilgisayar Sistemleri ve Çevre Donanımlarında oluşan arızalara müdahale edilerek Bakım ve Onarımlarının yapılması sağlanmıştır.

YAZILIM GELİŞTİRME ALANIYLA İLGİLİ OLARAK;

FIDs (Uçuş Bilgi Sistemi)

Başkanlığımız Yazılım Geliştirme Şube Müdürlüğünce geliştirilen Uçuş Bilgi Sistemi 2017 yılında 8 adet Havalimanına daha kurulmuş olup, hali hazırda 19 adet Havalimanında çalışmaktadır.

EAD-Notam Servisi

Başkanlığımız Yazılım Geliştirme Şube Müdürlüğünce Uçuş Plan Portal yazılımı geliştirilmiş olup, bu uygulama ile pilotların internet üzerinden uçuş planlarını AIS ofislerine gönderimi sağlanmıştır.

Oracle Exalytics İş Zekâsı Sunucusu Temini ve Tesisi

Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı bünyesinde geliştirilen uygulamalar aracılığıyla dijital ortamda biriken Kurumsal verilerimizin yorumlanabilir bilgiye dönüştürülmesi ve veri görselleştirilmesinin sağlanması amacı ile Veri Madenciliği ve İş Zekâsı Platformunun kurulumu yapılmıştır.

İş Zekâsı ve Veri Madenciliği Yazılımı

Üst yönetimin karar verme mekanizmalarını hızlandırmak ve kolaylaştırmak için Kuruluşumuz veri ambarı, veri madenciliği ve iş zekâsı ortamının oluşturulması amacıyla analiz, tasarım, kodlama, test ve uygulamaya verme planlarının hazırlanması ve uygulanması çalışmaları yapılmıştır.

Kuruluşumuz Web Sitelerinin Yazılım ve Tasarımlarının Güncellenmesi

Hâli hazırda faal olan Kuruluşumuz ana WEB Sayfası ve Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı WEB Sayfasının yenilenmesi ile Slot Koordinasyon Merkezimiz için yeni bir WEB Sayfası oluşturulması kapsamında; yeni bir tasarımla WEB Sitelerimizin kapsamının genişletilmesi, güncel tasarım kriterlerine uygun ve yeni nesil teknolojilerle uyumlu güçlü bir içerik yönetim sistemi ile hazırlanarak kullanıcı memnuniyetinin artırılması amacıyla Web Sitelerinin Yazılım ve Tasarımlarının Güncellenmesi Hizmeti Alımı" işi ihalesi yapılmış, çalışmalara başlanmış olup, yıl içerisinde tamamlanması planlanmaktadır.

Eğitim Portalı Kurulumu

Kuruluşumuzun havacılık sektörü eğitim faaliyetlerinin; uluslararası standartlara çıkarılması, hizmette etkinliğin ve verimliliğin artırılması, uzaktan eğitim

sisteminin yaygınlaştırılması amacıyla, Eğitim Portalı Uygulaması temini ve tesisi işi ihalesi yapılmış olup, hazırlanan proje 2018 yılı içerisinde devreye alınacaktır. Uygulama ile Kurs Planlaması ve Duyuruları ile Kursiyer ve Eğitimci talepleri toplanacak ve takibi yapılacaktır. İlave olarak uzaktan eğitim, Sanal POS ile ücret tahsilatı yapılabilecektir. Kurulacak Sistem ile Kuruluşumuz için güçlü bir Telekonferans alt yapısının tesisi de tamamlanmış olacaktır.

Kuruluşumuz Arşivlerinin Dijitalleştirilmesi (E-Arşiv Kurulumu)

Kuruluşumuz arşivinin (Belge, Doküman, Harita, Paf-ta, Kitap, Resim vb.) dijitalleştirilmesi çalışmalarına başlanmış olup, Kurumsal Dijital Arşiv Projesi kapsamında DHMİ Genel Müdürlüğüne bağlı Birimlere ait mevcut EBYS sisteminde bulunmayan arşiv niteliğinde yaklaşık 5 Milyon Evrakın taranıp dijital ortama aktarılması işi için TÜRKSAT A.Ş. ile sözleşme imzalanmıştır.

Sharepoint Kurumsal Portal Çalışmaları

Hızlı iletişim imkânlarıyla çalışanların iş hayatını kolaylaştıran, kurumsal verimliliği artıran ve aranan bilgiye hızla ulaşılmasını sağlayan Kurumsal Portal çalışmalarına Daire Başkanlıklarından gelen talepler ile yeni güncellemeler ve eklentiler yapılmıştır.

Oracle Veritabanı Bakım, İleri Düzey Teknik Destek ve Ürün Güncelleme ile Veritabanı Makineleri (Exadata) ve Yedekleme Ünitesi Sistemlerinin Parça Dâhil Donanım Bakımı

Kuruluşumuz Kurumsal uygulamaları kapsamında veri depolama sistemi olarak kullanılan Oracle Veritabanı Sisteminin bakım, ileri düzey teknik destek, ürün güncelleme, veritabanı makineleri (Exadata), yedekleme ünitesi (ZFS) sistemlerinin parça dâhil donanım bakım hizmeti sözleşmesine uygun olarak gerçekleştirilmiş olup, 2017 yılı sonunda bitecek olan bu hizmet için 2 yıllık yeni hizmet alımı yapılmıştır.

Yazılım Geliştirme Süreçleri

Kuruluşumuz birimlerinin kullanmakta olduğu DHMİ Yazılım Projesi yazılım modülleri üzerinde birimlerin ihtiyaçları doğrultusunda iyileştirme ve yeni modüller geliştirme çalışmaları yapılmış olup, aynı zamanda kanun ve yönetmeliklerin değişmesinden kaynaklanan uygulama esaslarının yazılım modüllerine ilaveleri ve adaptasyon çalışmaları yapılmıştır.

KEP Entegrasyonu

KEP entegrasyonu çalışmaları kapsamında, Genel Müdürlük, Hava Trafik Kontrol Merkezi ve 49 havalimanında olmak üzere toplamda 51 KEP adresi temin edilip DETSİS'e tanımlanmış olup, DHMİ yazılım projesi Evrak Otomasyon sistemi üzerinden Kamu Kurumları ve KEP adresi bulunan Özel Firmalar ile aktif olarak bilgi-belge alışverişi yapılmaktadır.

E-İmza talebi

2017 yılı içerisinde "yenileme" ve "ilk başvuru" kap-

samında TÜBİTAK'tan 847 adet

E-imza sertifikası temin edilerek kullanıcılara teslim edilmiştir.

E-Fatura Entegratör Hizmeti Alımı

Kurum tarafından ya da Kurum adına kesilen faturaların tek e-fatura sistemi üzerinden direkt GİB ve karşı alıcıya ulaştırılması, düzenlenen e-faturaların fatura kontrollerinin yapılarak kaydedilmesi ve arşivlenmesi işlemlerini yürütmek amacıyla alınan E-Fatura entegratör hizmet süresi uzatılmıştır.

SİSTEM İLETİŞİMİNİN SAĞLANMASIYLA İLGİLİ OLARAK;

KamuNet Ağı

Kamu kurumları arasındaki veri iletişiminin internete kapalı ve güvenli şekilde gerçekleştirilmesini sağlayan KAMUNET ağı için 15 Mbps hattın kurulum ve konfigürasyonları yapılarak Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ve Kamu SM ile veri iletişimi KamuNet ağı üzerinden sağlanmıştır.

Microsoft Premier Destek Hizmeti

Kuruluşumuz bünyesinde kullanılmakta olan tüm Microsoft ürünlerinin sorunsuz, güvenli ve performanslı çalışmasını sağlamak amacıyla, arıza oluşmasını önleyici(Proaktif) veya arıza çıkması durumunda(Reaktif) çözüm sağlayacak çalışmaları kapsayan Microsoft Premier Destek Hizmeti alım işi yapılmıştır.

Metro Ethernet Ağı

Genel Müdürlük Merkez binasına Noktadan noktaya Metro Ethernet üzerinden bağlı olan 57 nokta, servis sağlayıcı üzerinde oluşturulan Çok Noktadan Çok Noktaya (MPLS VPN) yapıya farklı pop noktalarından cihaz ve hat yedekli şekilde taşınarak veri iletimi sağlanmıştır.

Kablosuz İletişim Yapısı

Genel Müdürlük ve Ankara Esenboğa Havalimanı Başmüdürlüğü Simülatör binasında kurulum ve konfigürasyonları Başkanlığımız personeline yapılan 40 adet ağ erişim noktası (access point) ile büyük oranda kablosuz iletişim yapısı oluşturulmuştur.

Sistem Yazılımlarının Güncellenmesi

Sistem ve İletişim Müdürlüğü bünyesindeki tüm yazılımlar en güncel sürümlerine getirilmiştir.

Merkezi İz (Log) Kayıt Yönetim Sisteminin Temini - Tesis

Kurumsal olarak kullanmakta olduğumuz sunucuların, istemcilerin, güvenlik ve ağ cihazlarının üzerinde oluşan log kayıtlarının güvenli, yönetilebilir ve bütünsel merkezi bir yapıda toplanması, anlamlandırılması, log kayıtları arasında korelasyonun sağlanması, 5651 sayılı Bilişim Suçları Kanunu ve ISO 27001 standardı doğrultusunda kurumsal kuralların (algoritmaları) oluşturulması, bilgi güvenliği ile ulusal ve sektörel düzenlemelere uyum sağlanması ve bilgi güvenliği güvencesini arttırmak adına ileri düzey bir log yönetim sistemi (IBM QRadar) temin edilerek aktif olarak kullanılmaya başlanmıştır.

İş Sürekliliği - FKM Çalışmaları

Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme A.Ş. ile bilgi ve iletişim teknolojileri konularında işbirliği protokolü yapılarak; Kuruluşumuzun mevcut bilişim kaynaklarının hâlihazırda bulunan lokasyon dışında fiziksel olarak yedeklenmesine yönelik olarak Felaket Kurtarma-İş Sürekliliği Merkezi ve barındırma hizmetleri, bilişim danışmanlık ve destek hizmeti, e-devlet hizmetleri ve ihtiyaç duyulan tüm bilgi ve iletişim teknolojileri hizmetleri bu kapsamda alınmaya başlanmıştır.

HTKM' de bulunan veritabanı makinesi (Exadata) Türksat yerleşkesine taşınarak çalışır hale getirilmesi işlemleri gerçekleştirilmiştir.

Genel Müdürlük sistem odasındaki sunucu yapısının yedeği Türksat yerleşkesinde oluşturularak replikasyon işlemleri tamamlanmış ve test aşamasına geçilmiştir.

BİLİŞİM GÜVENLİĞİ ALANIYLA İLGİLİ OLARAK;

Merkezi İz (Log) Kayıt Yönetim Sistemi

Merkezi İz (Log) Kayıt sisteminin yapılandırma ve iyileştirme çalışmaları devam etmektedir.

Ağ Erişim Kontrol Sistemi (NAC)

ISO 27001 standartları kapsamında Kurumsal ağ yapımızda sistem güvenliğini, kullanıcı ve sistem yetkilendirmesini sağlamak, ağ güvenliğinin denetlenmesi, belirlenen ağ politikalarının uygulanması, siber güvenliğin sağlanabilmesi ve 21.06.2017 tarih ve 30103 sayılı Başbakanlık Genelgesi doğrultusunda KamuNet ağına bağlanmak için ağ erişim kontrol sisteminin kullanılmasının zorunlu hale getirilmesi amacıyla Ağ Erişim Kontrol Sistemi (NAC) temin edilmiştir.

Layer 7 DDoS Güvenlik Hizmeti

Siber olaylara karşı güvenlik katmanının daha üst seviyeye çıkarılması ve günümüz siber saldırılarının gelişen teknolojileri neticesinde Uygulama Katmanı Saldırıları ve Korunma tedbirlerine (Application Layer - HTTP Flood) duyulan ihtiyaç nedeniyle, Kuruluşumuz yapısındaki değişiklik ve ihtiyaçlara yönelik olarak politikaların hızlıca düzenlenebilmesi ve bu şekilde ideal korumanın sürekli olarak sağlanabilmesi, Kuruluşumuz servislerinin anlık ihtiyaçlarında sistemin tespit ve engelleme mekanizmalarındaki ayarlamaların hızlı bir biçimde gerçekleştirilebilmesi ve çift taraflı güvenlik hizmetinin sağlanması amacıyla Layer 7 DDoS Güvenlik Hizmeti temin edilmiştir.

Bilgi Teknolojileri Güvenlik Hizmeti

Bilgi Teknolojileri Güvenlik Hizmeti alım işi ihale edilmiş ve ilgili firması ile sözleşme imzalanmıştır. Bu ihale ile Kuruluşumuza ait Bilişim Sistemleri ve Altyapısı ile Kurumsal Uygulamaların Güvenlik Testlerinin yapılması ve TSE ISO: 27001/2013 Bilgi Güvenliği Yönetimi Sistemi belgesi temin edilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca bu ihale kapsamında; Güvenlik Testleri, Kuruluşumuz bilişim sistemlerinin Kurumsal Bilgi Güvenliğini arttırmaya yönelik, mevcut bilgi güvenliği altyapısının analizi, testleri, raporlanması ve iyileştirilmesi yapılacak, BT Sistemlerinde uygulanacak güvenlik politikalarının güncellenmesi/oluşturulması ve kurumsal güvenlik standartlarının güncel tutulmasına yönelik çözüm süreçlerinin belirlenerek raporlanması sağlanacak olup, bu belge ile bilginin gizliliği ve bütünlüğünü korunacak, erişilebilirlikle ilgili yetki kontrol altına alınacak, böylece Kuruluşumuza

özel olan bilgilerin izinsiz olarak Kuruluşumuz dışına çıkarılması ve/veya başka kişilerin eline geçmesi engellenmiş olunacaktır.

Uçuş Bilgi Sistemi

DHİM programcılarınca hazırlanan 'Uçuş Bilgi Sistemi' 2017 yılının Ekim ayında 17 havalimanında kullanılmaya başlandı. Sistem, 2018 yılında belli bir program dahilinde diğer havalimanlarına da kurulacak.

Yolcu, karşılayıcı, uğurlayıcılara, yer hizmet birimlerine uçuş bilgilerini gerçek zamanlı görsel olarak sunan sistem DHİM'nin kurumsal mobil uygulamalarına, web sitesine, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Ulaştırma Portalına uyumlu şekilde hizmet sunuyor. Ek olarak yolcular, güncel uçuş bilgilerine 35 milyonun üzerinde kullanıcısı bulunan e-devlet kapısından da ulaşabiliyor.

Uçuş Bilgi Sistemi'nin kurulduğu her bir havalimanında, yıllık 100.000 lira civarında tasarruf sağlandı. Sergilendiği uluslararası fuarlarda ilgi gören 'Uçuş Bilgi Sistemi' uygulaması, hem yurt içine ve hem yurt dışına pazarlanacak.

Kurumsal verilerin yorumlanabilir bilgiye dönüştürülmesi ve analizi amacıyla Veri Madenciliği ve İş Zekası Platformu kurulumu yapıldı.

Bilgi Teknolojileri Sistemleri Donanımları										
Havalimanları	Kişisel Bilgisayar	Sunucu	Dizüstü Bilgisayar	Yazıcı	Tarayıcı	Çizici	Toplam	UBS	CUTE	BRS
İstanbul Atatürk	589	31	73	347	97		1.137	✓	✓	✓
Ankara Esenboğa	631	3	36	309	115	1	1.095	✓	✓	✓
İzmir Adnan Menderes	273	8	29	227	109	1	647	✓	✓	✓
Antalya	280	2	30	230	78		620	✓	✓	✓
Muğla Dalaman	155	5	15	103	34	1	313	✓	✓	✓
Milas-Bodrum	188	6	16	115	39		364	✓	✓	✓
Adana	198	2	13	122	58		393	✓		
Trabzon	148	6	17	96	53		320	✓		
Erzurum	140	4	9	107	38		298	✓	✓	✓
Gaziantep	130	5	13	77	42		267	✓	✓	✓
Adıyaman	75	4	7	55	24		165	✓	✓	✓
Ağrı Ahmed-i Hani	68	4	6	47	27		152	✓		
Amasya Merzifon	54	3	4	32	14		107	✓		
Balıkesir Koca Seyit	89	3	14	51	27		184	✓	✓	✓
Balıkesir Merkez	28	2	2	16	12		60			
Batman	50	4	5	27	25		111	✓		
Bingöl	47	2	2	32	17		100	✓		
Bursa Yenişehir	112	4	6	49	17		188	✓		
Çanakkale	75	3	5	45	27		155	✓		
Gökçeada	36	2	4	20	18		80			
Denizli Çardak	67	4	4	51	35		161	✓		
Diyarbakır	96	2	3	53	22		176	✓	✓	✓
Elazığ	108	4	4	89	30		235	✓	✓	✓
Erzincan	113	4	14	75	14		220	✓	✓	✓
Hakkari Yüksekova	36		3	37	18		94	✓		
Selahattin Eyyubi	90	3	5	65	21		184	✓	✓	✓
Hatay	44		3	31	13		91	✓		
İğdır Şehit Bülent Aydın	81	3	4	68	24		180	✓		
İsparta Süleyman Demirel	61	4	5	44	21		135	✓		
Kahramanmaraş	95	3	2	51	19		170	✓	✓	✓
Kars Harakani	50	2	3	22	18		95	✓		
Kastamonu	118	6	7	72	45		248	✓		
Kayseri	47	2	3	33	21		106	✓		
Kocaeli Cengiz Topel	87	4	10	59	16		176	✓	✓	✓
Konya	108	5	4	58	20		195	✓		
Malatya	60	4	5	31	15		115	✓	✓	✓
Mardin	53	4	2	46	15		120			
Muş	81	4	3	47	29		164	✓		
Kapadokya	62		1	46	21		130	✓	✓	✓
Ordu-Giresun	108	4	2	63	27		204	✓		
Samsun Çarşamba	59	4	1	43	25		132	✓		
Siirt	49	3	3	28	11		94	✓		
Sinop	82	4	6	42	9		143	✓		
Sivas Nuri Demirağ	92	4	7	66	25		194	✓		
Şanlıurfa Gap	48	2	1	28	21		100	✓		
Şırnak Şerafettin Elçi	71	7	5	75	24		182	✓		
Tekirdağ Çorlu	56	4	8	43	19		130	✓		
Tokat	49	3	5	35	19		111			
Uşak	87	4	5	80	33		209	✓	✓	✓
Van Ferit Melen	166		30	117	73		386			
Hava Trafik Kontrol Merkezi	1.351	111	418	789	285	1	2.955			
DHMİ TOPLAMI	7.041	311	882	4.494	1.859	4	14.591			

Zonguldak Çaycuma	8		1	4	2		15			
Zafer	76	7	4	54	5		147	✓	✓	✓
İstanbul Sabiha Gökçen (HEAŞ/ISG)	150	10	15	43	20	1	239			
İstanbul Atatürk (TAV)	386	28	98	110	7		702	✓	✓	✓
Antalya (ICF)	292	6		439			737	✓	✓	✓
GENEL TOPLAM	7.953	362	1.000	5.144	1.893	5	16.431			

Hava Muhabere Sistemleri (AFTN/CIDIN/AMHS Bağlantıları ve AFTN/CIDIN/AMHS Sistemine Bağlı Lokal Bağlantılar)								
Havalimanları	AFTN/AIM Üniteleri	WAN	TCP/IP	TCP/PPP	CIDIN	IA-5	AMHS	Lokal Bağlantı Adedi
İstanbul Atatürk		X	X/34			X/3		37
Ankara Esenboğa	GH DSL	X	X/13	X	X/3	X/3	X/1	14
İzmir Adnan Menderes		X	X/9			X/2		11
Antalya		X/9	X			X/1		10
Muğla Dalaman		X/5	X			X/1		6
Milas-Bodrum		X/4	X			X/1		5
Adana		X	X/5					5
Trabzon		X/4	X					4
Erzurum		X	X/2					2
Gaziantep		X/3	X					3
Adıyaman		X	X/2					2
Ağrı Ahmed-i Hani		X	X/2					2
Amasya Merzifon			X/1	X				1
Balıkesir Koca Seyit			X/2	X				2
Balıkesir Merkez			X/2	X				2
Batman			X/2	X				2
Bingöl			X/2	X				2
Bursa Yenişehir		X	X/3					3
Çanakkale			X/3	X				3
Gökçeada			X/2	X				2
Denizli Çardak		X	X/2					2
Diyarbakır		X	X/2					2
Elazığ		X	X/2					2
Erzincan		X	X/2					2
Hakkari Yüksekova			X/2	X				2
Selahattin Eyyubi								
Hatay			X/2	X				2
İğdır Şehit Bülent Aydın			X/2	X				2
Isparta Süleyman Demirel		X	X/3					3
Kahramanmaraş		X	X/2					2
Kars Harakani			X/2	X				2
Kastamonu			X/2	X				2
Kayseri			X/2	X				2
Kocaeli Cengiz Topel			X/2	X				2
Konya			X/2	X				2
Malatya			X/2	X				2
Mardin			X/2	X				2
Muş			X/2	X				2
Kapadokya		X	X/3					3
Ordu-Giresun			X/2	X				2
Samsun Çarşamba		X	X/3					3
Sıirt			X/2	X				2
Sinop			X/2	X				2
Sivas Nuri Demirağ			X/2	X				2
Şanlıurfa GAP		X	X/2					2
Şırnak Şerafettin Elçi			X/2	X				2
Tekirdağ Çorlu			X/5	X				5
Tokat			X/2	X				2
Uşak		X	X/2					2
Van Ferit Melen		X	X/2					2
İstanbul Sabiha Gökçen (*)						X/1		1
Eskişehir Hasan Polatkan (*)			X/4	X				4
Zonguldak Çaycuma (*)	GH DSL		X/2	X				2
Gazipaşa Alanya (*)			X/2	X				2
Zafer (*)			X/2	X				2
Aydın Çıldır(*)			X/2	X				2

SATIN ALMA VE İKMAL FAALİYETLERİ

a) Satın alma işlemleri;

Kuruluşumuz Ana Statüsünde belirtilen görevlerin icrasına yönelik ihtiyaç duyulan mal, hizmet ve yapım işlerine ilişkin alımları; 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu ile ana faaliyetleri çerçevesinde ihtiyaç duyacağı bir kısım mal ve hizmet alımları ile sınırlı olmak üzere, 4734 Sayılı Kanunun 3 ncü maddesi (g) bendi hüküm ve limitleri kapsamında, DHMİ Genel Müdürlüğü İhale Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda 85 ihale gerçekleştirilmiş olup, gerçekleşen ihalelerden 5 ihale; İtalya, İngiltere, Norveç, Çin ve Fransa ülkelerine sipariş edilmiştir.

Genel Müdürlüğümüz Merkez Teşkilatı birimlerce yapılan 760 satın alma talebi, doğrudan temin yöntemi ile tedarik edilerek hizmete verilmiştir.

Genel Müdürlüğümüz Merkez Teşkilatı birimlerince, çeşitli sistem ve donanımlara ilişkin 64 bakım onarım talebi Başkanlığımızca sözleşmeye bağlanmıştır.

b) Tahakkuk ve ödenek işlemleri;

Kuruluşumuz ihtiyaçlarının temine yönelik mal ve hizmetlere ilişkin tahakkuk işlemleri ilgili mevzuatı çerçevesinde yürütülmesinin yanı sıra Genel Yatırım Finansman Program çalışmalarında havalimanları İdame ve Yenileme Projesi alt başlığında yer alan ve Satın Alma ve İkmal Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda yürütülen, "Demirbaş, Mefruşat ve İmalat Malzemeleri Andakondü Alımı ve Müteferrik işler " faslı için hazırlamış olduğumuz program teklifimize tahsis edilen yatırım ödeneği ile birlikte İşletme Bütçesi " Yedek Parça ve Malzeme Alımı" için Programlanan Bütçe Ödeneği muhteviyatında Merkez ve Taşra Teşkilatlarımızın tefrişlerine yönelik (demirbaş nitelikli) sabit kıymet ve kayda tabi malzeme ihtiyaçlarını temin amacıyla 1631 adet satın alma onayına istinaden harcama yapılmıştır.

c) İkmal işlemleri;

Kuruluşumuz merkez ve taşra teşkilatınca temin edilen malzemenin DHMİ İkmal Usulleri Yönergesi kapsamında, depo giriş/çıkış kayıtlarının tanzim ve takibi, Merkez depodan/piyasadan karşılanacak Havalimanları ihtiyacı malzemenin nakil ve sevkini sağlanması ile kullanılamaz durumdaki malzemenin kayıt silme ve hurdaya ayırma işlemleri kapsamında;

Hurda ve Tehlikeli atık sahasından MKE Hurda İşletmeleri Müdürlüğüne ve Yetkili Lisanslı Geri Dönüşüm Firmasına 43.930 kg hurda malzeme teslimatı yapılarak tasfiye edilmiştir.

Yıl içerisinde merkez ünitelerinden oto, elektrik, elektronik, döşeme demirbaş ve müteferrik olmak üzere ekonomik ve ömrünü tamamlaya ve kullanım dışı kalan 1.297 adet malzeme kal edilmek suretiyle tasfiye edilmiştir.

Merkezde ikmal işlemlerinde 8.043 adet, Havalimanları ikmal işlemlerinde 59.845 adet belge hareketi olmak üzere toplam 67.888 adet belge tanzim edilerek envanter kayıtlarında kontrol ve takip işlemi gerçekleştirilmiştir.

Yıl içerisinde havayolu ve karayolu ile toplam 2.069 adet çeşitli nitelikte nakliye ve kargo hizmetleri gerçekleştirilmiştir.

Merkez ve Havalimanlarında 2017 yılı mali yılsonu sayımları yapılarak sonuçlandırılmıştır.

d) Sigorta işlemleri;

Kuruluşumuz Merkez ve Taşra teşkilatı envanterindeki bina, tesis, cihaz, sistem, kara ve hava araçlarının ilgili Başkanlıkların talebine istinaden;

Elektronik cihaz sigortası, binalar, elektrojen grupları ve depo muhteviyatı malzeme sigortası, 2 adet helikopter ve 2 adet uçak sigortası, Havalimanları 3. şahıs mali sorumluluk sigortası, genişletilmiş kasko sigortası ile yurt dışı, yurt içi nakliye sigortaları Başkanlığımızca yapılmış ve 499 hasar dosyası sonuçlandırılmıştır. Yap İşlet Devret/kiralama/imtiyaz modeli ile işletilen Havalimanlarına ilişkin sigorta işlemleri ile bunlara ilişkin inşaat ALL Risk sigortalarının, takibi ve yenilenmesi hususları izlenmiştir.

e) Eğitim ve dokümantasyon;

4734 Kamu İhale Kanunu ve ikincil mevzuatı kapsamında gerçekleştirilmekte olan Kuruluşumuz ihtiyaçlarının tedarikine yönelik satın alma süreçlerinin her aşamasında Görev alan Merkez ve Taşra teşkilatı personelinin mevzuat değişiklikleri karşısındaki dinamizmini sürekli kılmak üzere iki dönem planlı eğitim düzenlenmiştir.

HAVACILIK ACIL YARDIM VE GÜVENLİK HİZMETLERİNİN ULUSAL VE ULUSLARARASI STANDARTLARDA SAĞLANMASI

Kuruluşumuzca işletilen havalimanlarımızda Havacılık Acil Yardım ve Güvenlik Hizmetleri, Havacılık Acil Yardım ve Güvenlik Dairesi Başkanlığı görev ve sorumluluğunda yürütülmektedir.

Havalimanlarında oluşabilecek uçak kaza kırım olaylarında Acil Sağlık Hizmetleri verilmesi önem

HAVALİMANLARI GÜVENLİK SİSTEMLERİ TEMİN VE TESİSİ

Ülkemizin en büyük giriş-çıkış kapıları konumunda bulunan havalimanlarımızın en son teknolojik cihaz, teçhizat ve sistemlerle donatılmasına, her türlü mal ve can güvenliğinin sağlanmasına, ayrıca ülkemizin prestijinin en üst düzeyde tutulmasına Kuruluşumuzca büyük önem verilmektedir.

Bu nedenle Genel Müdürlüğümüz merkez teşkilatı ve hâlihazırda faal durumda bulunan mevcut havalimanlarımız ile yeni hizmete verilecek havalimanı/terminallerimizin ihtiyacı olan 13 adet Kapı Tipi Metal Dedektörü, 39 adet Güvenlik Tarayıcı (Vücut Tarayıcı) cihazların tahsis yerlerine dağıtımları tamamlanmıştır.

47 adet ECAC Standart 1 Kapı Tipi Metal Dedektörü cihazının Standart 2'ye güncellemesi yapılmıştır.

Mevcut durumda Patlayıcı Tespit Sistemi (EDS) bulunmayan 35 havalimanımıza uçak altı bagajlarının mevzuata uygun şekilde taranabilmesi için iki farklı açıdan görüntü verebilen 52 adet Çift Açılı X-Ray Bagaj Kontrol Cihazının 2016'da tedarik süreci tamamlanmış olup söz konusu cihazlar 2017 yılı içerisinde havalimanlarımızda hizmete verilmiştir.

Havalimanlarından gelen talepler doğrultusunda mevcut Kapalı Devre TV (CCTV) Sistemi'ne ve Kartlı Geçiş Kontrol Sistemi'ne (CACS) ilaveler ve bunların modernizasyonları ile Plaka Tanıma Sistemi (PTS) kurulumu için 13 havalimanımız yetkilendirildi.

4 havalimanımıza Araç Altı Görüntüleme Sistemi temin edilmiştir.

Kuruluşumuzca son 1 yıl içerisinde toplam 136 adet Patlayıcı İz Dedektörü (ETD) temin edilmiştir.

Uluslararası tarifeli seferi bulunan havalimanlarımızda 45 adet Sıvı Patlayıcı Tespit Cihazı (LEDs) temini

arz eden bir husustur.

Vatandaşlarımızın güvenliği için havalimanlarımızda ICAO, ECAC, AB ve TSA (Transportation Security Administration/(ABD) Ulaştırma Güvenliği İdaresi) standartlarında son teknolojik güvenlik cihazları kullanılmaktadır.

amacıyla ihale gerçekleştirilmiş ve sözleşmeye bağlanmıştır.

45 adet Sıvı Patlayıcı Tespit Sistemi'nin yanı sıra, oluşacak alarm durumunun çözümü amacıyla tedarik edilen cihazdan farklı bir teknolojiyle çalışan 43 adet Sıvı Patlayıcı Tespit Cihazı (LEDs) temini ihalesi gerçekleştirilmiş ve sözleşmeye bağlanmıştır.

Bakanlığımız koordinesinde, ABD ve İngiltere uçuşları için uygulanan Tablet/Laptop yasaklarının kaldırılmasını teminen İstanbul Atatürk Havalimanımızda kabin bagajlarının ilave güvenlik tedbiri olarak taranması amacıyla son teknoloji 2 adet Tomografi cihazı ve 2 adet "X-Ray tabanlı Patlayıcı Tespit Sistemi" temin edilmiştir.

Havalimanlarımızda görev yapan güvenlik personeli tarafından kullanılmak üzere 400 adet balistik (çelik) yelek alımı yapılmış olup havalimanı personelimize dağıtımı sağlanmıştır.

331 adet 9mm Tabanca, 64 adet G3-A3 Piyade Tüfengi ve 75 adet MP-5 Otomatik Tabanca siparişi Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumuna (MKEK) iletilmiştir.

Özel Güvenlik Hizmet Alımı Denetimi

45 Havalimanı ve Merkezde Özel Güvenlik Hizmet Alımı Denetimi:

2017 yılı içerisinde; Trabzon - Ordu Giresun - Adana - Hatay - Gaziantep - Kahramanmaraş - Şanlıurfa GAP - Adıyaman - Malatya - Elazığ - Kapadokya - Kayseri - Sivas - Sinop - Kastamonu Samsun - Bursa Yenişehir - Balıkesir Kocaseyit - Çanakkale - Gökçeada - Erzurum - Erzincan - İstanbul Atatürk - Tekirdağ Çorlu - Milas Bodrum - Muğla Dalaman - Denizli Çardak - Iğdır Ş.B.A. - Kars Harakani -Ankara Esenboğa - Ağrı - Mardin - Siirt - Batman - Diyarbakır - Bingöl - Muş - Van - Hakkari Yüksekova -Tokat - Amasya Merzifon - Konya - Isparta Süleyman Demirel - Şırnak Şerafettin Elçi - Antalya - İzmir Adnan Menderes - Kocaeli Cengiz Topel Havalimanlarında, Genel Müdürlük Merkez Binasında denetimler yapılmıştır.

1. Sağlık ve Acil Yardım Hizmetleriyle ilgili olarak:

DHİMİ kadrosunda 19 doktor, 2 diş hekimi, 45 hemşire, 7 sağlık memuru ve 3 ATT olmak üzere 76 personel görev yapmaktadır. Havalimanlarımızda uçak kaza-kırım durumlarında acil müdahalede bulunmak amacıyla acil sağlık hizmetleri İdareimizce 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında ihale ile 01.04.2014 - 31.12.2015 tarihleri arasında 44 Havalimanında 236 sağlık personeli ile özelden sağlık hizmeti alımı yoluyla yürütülmekte iken, 01.09.2009 tarihinde yapılan sağlık hizmetleri satın alınmasına yönelik ihalenin iptali istemiyle açılan davanın Danıştay incelemesi neticesi son nihai kararı ile işlemin iptaline karar verilmiştir. Söz konusu karar doğrultusunda sağlık hizmetlerine ilişkin 01.04.2013 - 31.12.2015 dönemini kapsayan sözleşme 26.11.2014 tarih ve 145 sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile feshedilmiştir. Havalimanı Başmüdürlük/Müdürlüklerinde sağlık hizmetleri, kesintiye uğramadan yürütülmesi amacıyla 27.11.2014 tarihinden itibaren Sağlık Bakanlığı 112 Acil Yardım Baştabiplikleri tarafından yerine getirilmeye başlanmıştır. Sağlık Bakanlığı ile yapılan protokoller çerçevesinde Havalimanlarımızda 293 personel ile Sağlık Bakanlığı sağlık desteği sunmaktadır.

a) Merkez, Hava Trafik Kontrol Merkezi, A.Esenboğa, İ.Adnan Menderes ve M.Dalaman Havalimanlarında DHİMİ kadrolu sağlık personeli ile,

- b) Atatürk, Antalya, Adana ve Trabzon Havalimanlarında DHİMİ kadrolu ve Sağlık Bakanlığı personeli ile 24 saat esasına göre,
- c) 16 Havalimanında Sağlık Bakanlığı Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü tarafından 209 sağlık personeli ile 24 saat esasına göre,
- d) 28 Havalimanında uçak iniş-kalkış saatlerine göre 84 sağlık personeli ve 28 Acil Yardım Ambulansı ile Sağlık Bakanlığı Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü 112 Acil Servisleri ile sağlık hizmeti verilmektedir.
- e) Merkez ve Havalimanlarımızda 76 DHİMİ kadrolu 84, 112 Acil Sağlık Personeli, 209 Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü personeli olmak üzere 368 sağlık personeli ve 55 Acil Yardım Ambulansı ile Sağlık Hizmeti verilmektedir.

2. Koruma ve Güvenlik Hizmetleriyle ilgili olarak:

a) 2017 yılı Yatırım Programı çerçevesinde "Havalimanları Güvenlik Sistemleri Temin ve Tesisi" başlığı altında belirtilen güvenlik cihaz/sistem temin ve tesis çalışmaları yapılmıştır.

b) 2017 yılı içerisinde 50 Havalimanında halen hizmet vermekte olan (CACS) Kartlı Geçiş Kontrol Sistemlerinde; havalimanı giriş kartlarının tanziminde kullanılacak olan 130.000 adet Proximity ((ISOProx-II)(Elekttronik)) Giriş Kartı, 626 adet Ribbon Şerit, 200 adet

Fargo DTC4500e Laminasyon (Hologram/Kaplama) Şerit, 20.000 adet Boş PVC Kartı (Pasif Kart), 4 adet DTC4500e Kart Kafası, 17.900 adet Timsah Ağızlı Klips, 17.800 adet Yatay Şeffaf Poşet ve 17.000 adet Dikey Şeffaf Poşet ihale yöntemiyle alınmış ve söz konusu malzemelerin ilgili havalimanlarına dağıtımı yapılmıştır. Ayrıca, 2017 yılında 43.227 adet Tüm Havalimanları Giriş Kartı ücreti mukabili tanzim edilmiştir.

3. İstihdama Yönelik İş Artış ve Eksilişleri:

5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine dair kanun kapsamında 01.01.2017 - 31.12.2018 Tarihleri arası (24 ay) Merkez, Havalimanları ile Havalimanlarına bağlı Seyrüsefer Yardımcı İstasyonları olmak üzere toplam 2850 personelle Özel Güvenlik Hizmeti Alı-

mı işi 171.190.273,85 TL bedelle PARS Koruma ve Güvenlik Hizmetleri Ltd. Şti. ne ihale edilmiştir. 2017 yılında 444 kişilik iş artışı yapılmış ve 2017 sonu itibarı ile 3294 kişi hizmet alımı personel ile görev yapmaktadır.

Havacılık Acil Yardım ve Güvenlik 2017 Eğitim Faaliyetleri

Kurslar	Kurs Süresi (Gün)	Kursiyer Sayısı	Kurs Yeri
Koruma ve Güvenlik Hizmet İçi Eğitimi	15 (3 Grup)	120	Antalya - Dalaman
Havalimanları Güvenlik Yönetici Semineri	3	60	Ankara

Destek Hizmetleri Faaliyetleri

Hizmet Alımının Niteliği	Hizmet Alımı Kapsamında Çalıştırılan Kişi Sayısı	Hizmet Alımının 2017 Yılı Gerçekleşmesi
Temizlik	2227	75.939.349,84
Özel Güvenlik	3294	171.190.273,85
Teknik İşletimi Destek	947	64.431.601,56
Araç Kiralama	11	4.005.472,90
Yemekhane	53	2.426.970,18
Personel Servis Hizmeti		26.295.956,78
Genel TOPLAM	6532	344.289.625,11

Güvenlik Sistemleri ve Bilgilendirme Amaçlı Sistemler

Havalimanları	X-Ray Cihazı	Kapı Tipi Metal Dedektörü	Patlayıcı İz Dedektörü	Patlayıcı Tespit Sistemi		Mobil X-Ray Cihazı	El Dedektörü	Araç Altı Tarama Cihazı	Kapalı Devre Kamera Sistemi	Kartlı Geçiş Sistemi	Araç Altı Görüntüleme Sistemi	Plaka Tanıma Sistemi	Vücut Tarama Cihazı	Sıvı Patlayıcı Tespit Cihazı	Yangın İhbar Sistemi	Anons Sistem	Saat Sistemi
				Tomografi Cihazı	Patlayıcı İz Dedektörü												
DHMI Genel Müdürlük	1	3	-	-	-	-	4	-	VAR	VAR	-	-	-	-	-	-	VAR
İstanbul Atatürk (DHMI)	6	7	5	-	-	1	29	1	VAR	VAR	-	-	-	-	VAR	VAR	VAR
Ankara Esenboğa (DHMI)	11	11	4	-	-	1	20	1	VAR	VAR	2	1	-	-	VAR	VAR	VAR
Hava Trafik Kontrol Merkezi										VAR							
Esenboğa İkmal Müdürlüğü Deposu	-	23	-	-	-	-	-	-	YOK	YOK	-	-	-	-	VAR	VAR	VAR
Izmir Adnan Menderes (DHMI)	2	5	-	2	-	1	14	2	VAR	VAR	-	-	-	-	VAR	VAR	VAR
Antalya (DHMI)	4	8	2	-	-	1	4	4	YOK	VAR	1	1	-	-	VAR	VAR	VAR
Muğla Dalaman (DHMI)	1	2	-	-	-	-	5	4	YOK	VAR	2	-	-	-	VAR	VAR	VAR
Milas-Bodrum (DHMI)	8	11	-	-	-	-	5	1	VAR	VAR	1	-	-	-	VAR	VAR	VAR
Adana	29	20	5	-	-	1	28	3	VAR	VAR	-	-	-	8	VAR	VAR	VAR
Trabzon	18	16	4	-	2	1	24	-	VAR	VAR	-	1	-	6	VAR	VAR	VAR
Erzurum	13	12	2	-	2	1	19	5	VAR	VAR	-	-	-	6	VAR	VAR	VAR
Gaziantep	13	14	3	-	2	1	26	5	VAR	VAR	-	-	-	6	VAR	VAR	VAR
Adıyaman	16	17	2	-	-	-	16	4	VAR	VAR	-	-	-	-	VAR	VAR	VAR
Ağrı Ahmed-i Hani	11	14	2	-	2	-	12	2	VAR	VAR	-	-	-	-	VAR	VAR	VAR
Amasya Merzifon	3	3	1	-	-	-	4	3	VAR	YOK	-	-	-	-	VAR	VAR	VAR
Balıkesir Koca Seyit	12	11	2	2	-	1	11	-	VAR	VAR	-	-	-	-	VAR	VAR	VAR
Balıkesir Merkez	2	2	1	-	-	-	8	1	VAR	YOK	-	-	-	-	VAR	VAR	VAR
Batman	12	8	3	-	-	-	20	2	VAR	VAR	-	1	-	-	VAR	VAR	VAR
Bingöl	4	6	2	-	-	-	8	2	VAR	VAR	-	-	-	-	VAR	VAR	VAR
Bursa Yenişehir	14	15	2	-	-	-	14	-	VAR	VAR	-	-	-	6	VAR	VAR	VAR
Çanakkale Merkez	3	3	2	-	-	-	12	2	VAR	YOK	-	-	-	-	VAR	VAR	VAR
Denizli Çardak	11	13	2	-	-	-	10	2	VAR	VAR	-	-	-	6	VAR	VAR	VAR
Diyarbakır	39	41	3	-	2	1	5	3	VAR	VAR	-	-	-	-	VAR	VAR	VAR
Elazığ	13	17	4	-	-	-	26	-	VAR	VAR	-	-	-	6	VAR	VAR	VAR
Erzincan	15	16	2	-	-	-	16	3	VAR	VAR	-	-	-	8	VAR	VAR	VAR
Hakkari Yüksekova Selahattin Eyyubi	7	7	3	-	-	-	14	2	VAR	VAR	-	-	-	-	-	-	-
Gökçeada	2	2	-	-	-	-	4	1	VAR	YOK	-	-	-	-	VAR	VAR	VAR
Hatay	15	13	4	-	-	-	16	5	VAR	VAR	-	-	-	8	VAR	VAR	VAR
İğdır Şehit Bülent Aydın	5	5	3	-	-	-	13	2	VAR	VAR	-	-	-	-	VAR	VAR	VAR
İsparta Süleyman Demirel	17	10	2	-	-	-	10	3	VAR	VAR	-	1	-	-	VAR	VAR	VAR
Kahramanmaraş	5	6	1	-	-	-	11	2	VAR	YOK	-	-	-	-	VAR	VAR	VAR
Kars Harakani	9	13	2	-	-	-	18	3	VAR	VAR	-	-	-	-	VAR	VAR	VAR
Kastamonu	9	6	1	-	-	-	14	1	VAR	VAR	-	-	-	-	VAR	VAR	VAR

Havalimanları	X-Ray Cihazı	Kapı Tipi	Patlayıcı İz Dedektörü	Patlayıcı Tespit Sistemi			Mobil X-Ray Cihazı	El Dedektörü	Arag Altı Tara- ma Cihazı	Kameralı Devre- li Sistem	Kartlı Geçiş Sistemi	Arag Altı Görüntüleme Sistemi	Plaka Tanıma Sistemi	Vücut Tarama	Sıvı Patlayıcı Tespit Cihazı	Yangın İhbar Sistemi	Anons Sistemi	Saat Sistemi
				Akıllı X-Ray Cihazı	Tomografi Cihazı	Patlayıcı İz Dedektörü												
Kayseri	16	25	3	-	-	-	-	12	3	VAR	VAR	1	-	-	6	VAR	VAR	VAR
Kocaeli Cengiz Topel	5	4	1	-	-	-	-	5	3	VAR	VAR	-	-	-	-	VAR	VAR	VAR
Konya	18	16	3	-	2	1	-	22	4	VAR	VAR	1	-	-	8	VAR	VAR	VAR
Malatya	10	13	3	-	-	-	-	27	4	VAR	VAR	-	-	-	-	VAR	VAR	VAR
Mardin	14	15	2	-	2	1	-	8	3	VAR	VAR	-	1	-	-	VAR	VAR	VAR
Muş	3	5	2	-	-	-	-	5	-	VAR	YOK	-	-	-	-	VAR	VAR	VAR
Kapadokya	7	11	3	-	-	-	-	10	2	VAR	VAR	-	-	-	2	VAR	VAR	VAR
Ordu-Giresun	15	12	3	-	2	1	-	26	1	VAR	VAR	-	-	-	6	-	-	-
Samsun Çarşamba	16	14	3	-	-	-	-	15	3	VAR	VAR	-	1	-	6	VAR	VAR	VAR
Siirt	5	5	2	-	-	-	-	10	4	VAR	VAR	-	-	-	-	VAR	VAR	VAR
Sinop	4	6	2	-	-	-	-	3	2	VAR	VAR	-	-	-	-	VAR	VAR	VAR
Sivas Nuri Demirağ	14	15	2	-	-	-	-	13	4	VAR	VAR	-	-	-	-	VAR	VAR	VAR
Şanlıurfa GAP	17	13	4	-	-	-	-	21	4	VAR	VAR	-	1	-	-	VAR	VAR	VAR
Şırnak Şerafettin Elçi	5	5	3	-	-	-	-	10	3	VAR	VAR	-	-	-	-	VAR	VAR	VAR
Tekirdağ Çorlu	8	9	1	-	-	-	-	12	2	VAR	VAR	-	-	-	-	VAR	VAR	VAR
Tokat	5	5	1	-	-	-	-	9	1	VAR	VAR	-	-	-	-	VAR	VAR	VAR
Uşak	4	5	2	-	-	-	-	5	1	VAR	YOK	-	-	-	-	VAR	VAR	VAR
Van Ferit Melen	16	15	4	-	-	-	-	21	3	VAR	VAR	1	-	-	-	VAR	VAR	VAR
Diğer (Bakanlık)	1	2	-	-	-	-	-	-	-	YOK	YOK	-	-	-	-	VAR	VAR	VAR
DHMI Toplamı	513	555	113	4	16	8	5	674	116	-	-	9	8	-	88	-	-	-
İstanbul Atatürk (TAV)	134	126	20	15	9 (2 adet C terminali)	8 (2 adet C terminali)	-	55	31	VAR	VAR	-	1	10	21	VAR	VAR	VAR
Ankara Esenboğa (TAV)	49	47	10	7	2	2	-	68	-	VAR	VAR	-	-	4	9	VAR	VAR	VAR
İzmir Adnan Menderes (TAV)	65	70	5	4 EDX	8 CTX	3 ETD	-	52	-	VAR	VAR	-	-	6	10	VAR	VAR	VAR
Antalya (İCF)	96	74	16	11	6	3	-	120	-	VAR	VAR	-	-	12	12	VAR	VAR	VAR
Muğla Dalaman (YDA)	37	36	7	4	2	-	-	35	VAR	VAR	VAR	-	-	-	6	VAR	VAR	VAR
Milas-Bodrum (TAV-İç Hat)	15	12	1	-	-	-	-	13	-	VAR	VAR	-	-	2	-	VAR	VAR	VAR
Milas-Bodrum (TAV-Dış Hat)	32	33	-	4	2	2	-	32	1	VAR	VAR	-	-	3	7	-	-	-
İstanbul Sabiha Gökçen (HEAŞ/İSG)	78	74	5	7	2	4	-	137	-	VAR	VAR	1	1	-	-	VAR	VAR	VAR
Eskişehir Hasan Polatkan	4	3	1	-	-	-	-	10	-	-	VAR	-	-	-	-	-	VAR	-
Zonguldak Çaycuma (Z.Ö.S.A.Ş.)	3	2	-	-	-	-	-	3	-	VAR	YOK	-	-	-	-	VAR	VAR	-
Gazipaşa Alanya (TAV)	8	7	2	1	-	1	-	8	-	VAR	VAR	-	1	2	-	VAR	VAR	VAR
Zafer (İC İÇTAŞ)	8	8	2	-	-	-	-	15	-	VAR	VAR	-	-	-	-	VAR	VAR	VAR
Aydın Çıldır (THY)	1	2	-	-	-	-	-	YOK	YOK	VAR	YOK	-	-	-	-	-	-	-
YİD / KİD / ÖZEL Kapsamında Toplam	465	494	69	53	29	23	-	548	32	-	-	1	3	39	65	-	-	-
BÖT / ROT / PRIVATE Total	978	1.049	182	57	45	31	5	1.222	148	-	-	10	11	39	153	-	-	-
Genel Toplam																		

HAVALİMANLARINA SON TEKNOLOJİ GÜVENLİK SİSTEMLERİ

Uluslararası yolcu trafiğinin yoğun olduğu büyük havalimanlarında son teknoloji vücut tarayıcıları alımı ve kurulumu gerçekleştirildi.

UDH Bakanlığı koordinesinde, ABD ve İngiltere uçuşlarında kabin bagajları için ilave güvenlik tedbiri olarak; son teknoloji tomografi ve X-ray tabanlı patlayıcı tespit sistemleri temin edildi. Ayrıca havalimanlarına sıvı patlayıcı tespit cihazları alımı ve kurulumu çalışmaları devam ediyor.

Havalimanı çevre güvenliğinde radar tabanlı sisteme geçilmesi için çalışmalar hızla sürdürülüyor. Pilot uygulaması Antalya Havalimanı'na yapılacak olan proje ile kısa zamanda İstanbul Yeni Havalimanı ve büyük havalimanlarında çevre güvenliğinin radarlar, sensörler, termal ve IP kameralarla yapılmasına olanak tanıyacak.

İSTANBUL YENİ HAVALİMANI

GÜVENLİK ÖNLEMLERİ :

Havalimanlarımızda uygulanan güvenlik önlemlerinde ECAC (Avrupa Sivil Havacılık Konferansı) (Policy Statement In The Field Of Civil Aviation Security Doc No. 30) güvenlik metodolojisi baz alınmaktadır. Bu nedenle, havalimanlarımızda alınan güvenlik önlemleri AB üyesi herhangi bir ülkenin güvenlik önlemleriyle rahatlıkla kıyaslanabilmektedir.

Terminal Ana Giriş Kontrol Noktalarında

- Konvansiyonel X-ray Cihazları,
- Kapı Tipi Metal Dedektörleri (KTMD),
- El Tipi Metal Dedektörleri,
- CCTV ve
- CACS sistemleri

Güvenlik Tahditli Alan Girişlerinde - Yolcular ve Kabin Bagajlarının Taranmasında (Merkezi Arama)

İstanbul Yeni Havalimanında;

- ECAC (Avrupa Sivil Havacılık Konferansı) onaylı EDSCB (Kabin Bagajları İçin Patlayıcı Tespit Sistemi)

sertifikalı X-ray Cihazları,

- Kapı Tipi Metal Dedektörleri (KTMD),
- El Tipi Metal Dedektörleri,
- Güvenlik Tarayıcıları (Vücut Tarayıcıları),
- Patlayıcı İz Dedektörleri (PID),
- Sıvı Patlayıcı Tespit Cihazları,
- CCTV ve
- CACS sistemleri

Uçak Altı Bagajlarının Taranmasında ;

İstanbul Yeni Havalimanında

- ECAC ve TSA (ABD Ulaştırma Güvenliği İdaresi) onaylı EDS (Patlayıcı Tespit Sistemi).

Ayrıca, İngiltere ve ABD uçuşları için özel uçuş kapı(-gate) bölgesi oluşturulacaktır. Söz konusu bölgede talepte bulunan ülkenin istediği ilave güvenlik önlemleri ise ilgili Havayolları firması tarafından alınabilecektir.

HAVA SEYRÜSEFER FAALİYETLERİ VE GÖREV TANIMLARI

Hava Trafik Hizmetleri

Türk Hava Sahasında verilmekte olan hava trafik kontrol hizmetlerinin teknolojik yenilikler ve değişen kurallar doğrultusunda en iyi şekilde yürütülmesi ve hava trafik kontrol hizmetinin sağlandığı Saha Kontrol, Yaklaşma Kontrol ve Meydan Kontrol Üniteleri-mizle sürekli koordineli olarak, hizmetlerin en etkin şekilde ifası amacıyla;

- Türk Hava Sahasında hava trafik kontrol hizmetlerinin uluslararası kurallar ve ulusal mevzuata uygun olarak yürütülmesi,

- Kurulmuş veya kurulacak olan ATC üniteleri için gerekli personel planlamasını yapmak ve ihtiyaçları tespit etmek bu ihtiyaçların tespit edilmesi aşamasında, mevcut personel sayısı doğrultusunda geleceğe yönelik ihtiyaçların belirlenmesi,

- Temel Hava Trafik Kontrol Kursları için planlama, öğretim elemanı görevlendirme, eğitim kolaylıklarının kullanımı ve gerektiğinde dışa açılmasını sağlamak amacıyla gerekli çalışmaların yapılması,

- Hava trafik hizmetlerinin ifasına yönelik her türlü Yönerge, Yönetmelik ve Talimatları hazırlamak, Türkiye AIP' sinin ilgili bölümlerinde uluslararası (ICAO) ve ulusal mevzuata yönelik hava trafik usullerinin yenilenerek yayınlanması,

- ICAO, EUROCONTROL ve diğer uluslararası kuruluşların ilgili çalışma birimlerince düzenlenen toplantılara katılım sağlanması, hazırlanan rapor ve dokümanların takip edilerek gerekli çalışmaların yapılması,

- Hava Trafik Kontrol Üniteleri arasındaki Anlaşma Mektuplarının takip edilmesi ve bunlarla ilgili üniteler arasındaki koordinasyonun sağlanması,

- Temel ATC eğitimini tamamlanmış personelin hizmet içi eğitimlerini (OJT) gözlemlemek ve kontrol etmek, Temel Hava Trafik Kontrol Kursları sonrasında ATC ünitelerinde göreve başlayan aday kontrolörlerin İşbaşı Eğitimlerini verecek uzman personelin yetiştirilmesi amacıyla gerek yurt içi gerekse yurt dışı eğitimlerin yıllık dönemler halinde planlanması,

- Hava trafik kontrol sistem alt yapısı ve her türlü teknik donanımın planlanması,

- Hava Trafik Kontrolörlerinin Lisans ve Derece işlemlerinin takip edilmesi, sınavlarının yapılması, sonuçlarının değerlendirilmesi,

- Havalimanları hava tarafı kapasiteleri ile hava sahası ve sektör kapasitelerinin belirlenmesi, geliştirilmesi-ne yönelik çalışmalarda bulunulması,

- Hava hadiselerinin incelenmesi, değerlendirilmesi, sonuçlandırılması, tekrarının önlenmesi amacıyla gerekli önlemlerin alınması, talep edilmesi halinde kaza/kırım komisyonlarına eleman tefrik edilmesi,

- Standart aletli yaklaşma ve kalkış/iniş usullerinin etüt ve planlamalarının yürütülmesi, mevcutların geliştirilmesi, gerektiğinde değiştirilmesinin sağlanması, uçuş kontrol raporlarının neticelerine göre ilgili şubelerle koordine edilmesi ve gerekli yayınların yapılmasının sağlanması,

- Hava sahasında yer alan CTR, TMA, MTMA ve ATS yolları gibi mevcut kontrollü sahalarda yapılacak değişiklikler ile bunlardan yeni ihdas edilecek olanların çalışmalarının yapılması, gerektiğinde sivil/asker koordinasyonunun sağlanmasından sorumludur.

Ülkemizde Sağlanmakta Olan Hava Trafik Kontrol Hizmetleri:

Türkiye Hükümler Hava Sahası ve toprakları üzerinde 982.286 kilometre karelik hava sahası dahilinde

uçuşların; emniyetli, düzenli ve en az gecikme ile gerçekleştirilmesi amacı ile verilen Hava Trafik Kontrol Hizmeti, üç temel kategoride sağlanmaktadır.

A-Saha Kontrol Hizmeti: Kontrol sahalarındaki kontrollü uçuşlara verilen ATC hizmetini,

B-Yaklaşma Kontrol Hizmeti: Bir veya birden fazla meydana iniş/kalkış yapan kontrollü uçuşlara verilen ATC hizmetini,

C-Meydan Kontrol Hizmeti: Bir Meydan manevra sahasında ve meydan civarında uçan bütün hava araçları için verilen ATC hizmetini tanımlamakta olup,

Hava sahamızda bu hizmetleri vermek üzere tesis edilmiş;

1 Saha Kontrol Merkezi (ACC),

46 Yaklaşma Kontrol Ünitesi (APP) ve Meydan Kontrol Ünitesinde (TWR),

görev yapan 1510 Hava Trafik Kontrolörünce, Türk Hava Sahasında uçuş düzenleyen sivil hava trafiğinin ve askeri GAT uçuşlarının her safhasında 24 saat hizmet verilmektedir.

2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ve DHMİ Ana Sözleşmesi gereği Hava Seyrüsefer Hizmetlerini yerine getirmekle yükümlü olan Kuruluşumuz; ICAO tarafından (Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü) hava seyrüsefer alanında geliştirilen standart ve tavsiye edilen uygulamalar (SARPs) ile bunların dünya çapında uygulanmasını teminen Şikago Konvansiyona getirilen Ek'ler (ANNEX's), Bölgesel İlave Usuller (Regional Supplementary Procedures), El Kitapları (Manuals) ve sirkülerin takibi ile bunlarda yer alan kural ve usullerin hayata geçirilmesi, kara sularımız ile hükümler hava sahamızın tamamında uçuş emniyetinin sağlanması, hava trafiğinin düzenlenmesi / ATM hizmetlerinin yerine getirilmesinden sorumludur.

Ayrıca, EUROCONTROL (Hava Seyrüsefer Emniyeti için Avrupa Teşkilatı) tarafından geliştirilen ve tüm üye ülkelerde takip edilerek hedef tarihlerde ortak uygulamaya geçilen temel plan ve konseptler (ATM 2000+ STRATEGY / EATMP- Avrupa Hava Trafik Yönetim Programı / ECIP-Avrupa ATM yakınlaştırma/

birleştirme ve uygulama programı / SES-Single European Sky-Tek Avrupa Hava Sahası) doğrultusunda geliştirilen Hava Seyrüsefer Hizmet politikası ve stratejilerinin harmonizasyonu ve entegrasyonu da faaliyet alanımız içinde yer almaktadır.

Hava Trafik Kontrol Personeli:

Hava seyrüsefer hizmetleri için istihdam edilen personelin en üst düzeyde eğitilmiş olması gereğinin bilincinde olan Kuruluşumuz, hava trafik kontrol personelimizin temel ve tekamül hizmet içi eğitimlerini yetişmiş kadroları ve ileri teknoloji eğitim kolaylıklarıyla kendisi yürütmektedir.

Hava seyrüseferinin her alanında kalifiye eleman yetiştirilmesi konusunda bilgi birikimi ve deneyimi ile kilit kuruluş konumundaki Genel Müdürlüğümüz, hava trafik kontrolörü eğitimlerini Esenboğa Havalimanında tesis edilmiş, dünyanın sayılı modern eğitim tesislerinden birisi olan Eğitim Merkezimizde kurulu, 3 boyutlu, 360 derecelik, entegre çalışabilen meydan kontrol ve radar simülatörleri ile sağlamaktadır.

Görevlerinin doğası gereği her an can ve mal kaybına yol açma riski ile hizmet vermekte olan Hava Trafik Kontrolörlerinin görevlerini başarıyla yerine getirebilmeleri için uzun bir eğitim sürecini başarı ile tamamlamaları gerekliliğinin yanı sıra işe uygun kişisel özellikleri taşıyor olmaları son derece önemlidir. Bu amaçla, Hava Trafik Kontrolörü Adaylarının seçiminde FEAST Kontrolör Seçme Programının kullanılması ve aday personelin istihdam edilmesi önem arz etmektedir.

Eurocontrol teşkilatınca üye devletler için geliştirilen ve tüm üye ülkelerde uygulanmaya başlanan FEAST (First European ATCO Selection Test - İlk Avrupa Hava Trafik Kontrolörleri Seçme Testi) paketi web tabanlı testlerden oluşmakta olup,

Sözel Algılama

Reaksiyon Zamanı (Talimatları takip / yeniden düzenleme)

Planlama Kabiliyeti(Çözüm, İşbirliği)

Kuralları Uygulama ve Öğrenme

Hız ve Dikkat Testi (Hafıza kapasitesi/ Anlık Reaksiyon ve Gelişmeler)

Üç Boyutlu Düşünme (Sayısal ve Şekilsel Algılama)

Problem çözme/ ortadan kaldırma alanlarında zamana karşı yarış formatında adayların mesleğe uygunluk kriterleri belirlenmektedir.

FEAST sonuçlarına göre Öğrenci Hava Trafik Kontrolörü olarak istihdam edilen personelimiz, EUROCONTROL (Common Core Content - Ortak Çekirdek Eğitim) müfredatına uygun olarak yoğun ve kapsamlı bir eğitimden geçirilmekte ve eğitimin bitiminde yapılan sınavlarda başarılı olmaları halinde Stajyer Hava Trafik Kontrolörü olarak mezun edilmektedir.

Kuruluşumuzca verilen kurslardan başarı ile mezun olan personelimiz, Hava Trafik Asistan Kontrolörü olabilmek için, SHY 65-01 Hava Trafik Kontrolörleri Lisans Yönetmeliği gereğince Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından oluşturulan Sınav Komisyonu marifetinde Lisans sınavına tabi tutulmakta, başarılı olanlar ve tayin oldukları havalimanlarında hizmet içi eğitimlerine başlamaktadırlar. Bu personelin, Hava Trafik Kontrolörü olabilmesi için gerekli süreç, personelin hizmet vereceği ATC ünitelerinden en az biri (TWR, APP, ACC) için yeterli çalışma saatini doldurmuş olmasının yanı sıra mesleki yeterliliği de değerlendirilerek, Genel Müdürlüğümüzce çalışacağı ünite için derece sınavına alınmasına kadar geçen uzun bir dönemi kapsamaktadır.

Ayrıca, Eskişehir Anadolu Üniversitesi Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi Hava Trafik Kontrol Bölümü mezunları da Kuruluşumuzca istihdam edilmektedir. FEAST'e tabi tutularak hava trafik kontrol ünitelerine doğrudan Asistan Hava Trafik Kontrolörü olarak atanmış personel, normal iş başı eğitimine tabii tutularak ilgili ünite eğitimini ve değerlendirmelerini başarı ile tamamlamaları halinde derece sınavına alınarak Hava Trafik Kontrolörü olmaya hak kazanmaktadırlar.

Kontrolörlerin eğitimi yukarıda açıklanan uzun süreçle de sınırlı olmayıp, verilen hizmetin önemi ve sonuçları dikkate alındığında, aktif olarak kontrolörlük görevi sona erinceye kadar devam etmektedir. Bu amaçla ATC personelinin gerek yurt içi gerekse yurt

dışı eğitimleri (EUROCONTROL IANS) 6'şar aylık veya yıllık dönemler halinde planlanmakta; yurt içi eğitimler Genel Müdürlüğümüz bünyesinde ve Havalimanlarımızda oluşturulan eğitim ünitelerimizde gerçekleştirilmektedir.

Bunlara ilave olarak, işbaşı eğitimleri (OJT) ve derece yenileme sınavları vasıtasıyla, değişen kural ve yönetmeliklerle ilgili bilgiler hava trafik kontrolörlerine aktarılmakta ve bu şekilde mesleki bilgilerin sürekli güncellenmesi ile kontrolörlerin bilgi seviyelerinin denetimi sağlanmaktadır.

a) Hava Hadiseleri:

2017 yılı içerisinde toplam 251 hava hadisesi rapor edilmiş olup söz konusu hadiselere ilişkin kontrolör raporları, pozisyon formları, strip örnekleri, ses ve görüntü kaydı dökümleri ile hava hadisesi rapor formları ilgili havalimanlarından talep edilmiştir.

2017 yılında rapor edilen hadiseler Hava Trafik Hizmetleri ile Bağlantılı Emniyet Olaylarının Rapor Edilmesi ve Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik (SHY 65-02) hükümleri çerçevesinde değerlendirilmektedir.

Yapılan değerlendirmeler neticesinde hadiselerin tekrarının önlenmesi için;

- Kuruluşumuzu ilgilendiren bir eksiklik tespit edildiği durumlarda (personelin hatası ya da ihmali bulunan hadiselere personelin derecesinin alınması, yazılı ikaz edilmesi, yazılı hatırlatma yapılması ya da eğitim verilmesi, prosedürlerin yenilenmesi vb.) her türlü önlem alınmaktadır.
- Şirketlerin ikaz edilmesi gereken durumlarda da Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü nezdinde girişimde bulunulması talep edilmektedir.

b) Personel ve Sınav:

2017 yılında Temmuz ve Ekim aylarında olmak üzere 2 defa FEAST sınavı ile personel alımı yapılmıştır. Toplam 350 kişi FEAST sınavına katılmış olup, başarılı olan 100 kişi Öğrenci Hava Trafik Kontrolörü olarak Temel ATC Kurslarında (121,122 ve 123. Dönem) eğitime başlamış, Eskişehir Anadolu Üniversitesi Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi Hava Trafik Kontrol

Bölümü mezunu Temmuz Ayında 1 ve Ekim Ayında ise 7 kişi ise görev yapacakları Havalimanlarına Asistan Hava Trafik Kontrolörü olarak atanmışlardır.

Bunun dışında, 2017 yılı içerisinde, Uzaktan Sınav Sistemi (USS) marifetiyle, Havalimanlarımızda görev yapmakta olan toplam 1611 kişiye derece alma/yenileme sınavı yapılmıştır.

c) Hava Sahası Tasarımı:

2017 yılı içerisinde; Adana, Adıyaman, Ankara Esenboğa, Denizli Çardak, Çanakkale, Erzurum, S.Efes, Kars Harakani, Mardin ve Ordu Giresun Havalimanlarımız için;

- 24 adet aletli alçalma ve
- 103 adet SID/STAR, tasarımı yapılmış ve Ülkemiz AIP'sinde yayınlanmıştır.

Ayrıca, 2 Şubat 2017 tarihinde yürürlüğe girecek şekilde; İstanbul Bölgesi Havalimanlarımız ile İzmir Adnan Menderes, Muğla Dalaman, Milas Bodrum, Adana, Hatay ve Gaziantep Havalimanları arasında direkt rotalar (hava koridorları) ihdas edilmiştir.

Öte taraftan; havacılık çalışması, Rüzgâr Enerji Santrali / Rüzgâr Ölçüm Direği, İmar Planı Düzenlemesi vb. kapsamında yaklaşık 900 mânia / proje değerlendirmeleri yapılarak Ülkemiz AIP'sinde yayımlanmış olan aletle alçalma, standart aletli kalkış ve geliş usulleri ile minimum radar vektör irtifai değerlerine etkileri tespit edilmiş ve gerekli tedbirlerin hayata geçirilmesi sağlanmıştır.

- Türk hava sahasında havayolu şirketlerine yakıt ve zaman tasarrufu sağlayacak olan 8 direkt rota hizmete sunuldu.

- Türk hava sahasındaki uçuş mesafelerini kısaltarak, havayolu şirketleri için önemli ekonomik katkı sağlayacak olan Serbest Rota Hava Sahası (FRA) uygulamasına 2019 yılı sonunda geçilmesi için gerekli çalışmalar başlatıldı.
- Hava sahası kapasitemizin artırılması amacıyla EUROCONTROL teşkilatı ile ortaklaşa yürütülen Kapasite Analiz ve Geliştirme (CAPAN) çalışmaları tamamlandı.
- Sefer iptalleri ve divert'lerin azaltılması için havalimanlarında uyduya dayalı hava seyrüsefer sistemlerinin kullanımına imkân sağlayan Yaklaşma, Geliş ve Kalkış Usulleri tasarlanarak 20 havalimanı için hizmete verildi.
- Adana, Adıyaman, Ankara Esenboğa, Denizli Çardak, Çanakkale, Erzurum, Selçuk-Efes, Kars Harakani, Mardin ve Ordu-Giresun Havalimanlarımız için, 24 adet Aletli Alçalma ve 103 adet Standart Aletli Kalkış ve Standart Geliş Rotası tasarlanarak AIP'de yayımlandı.

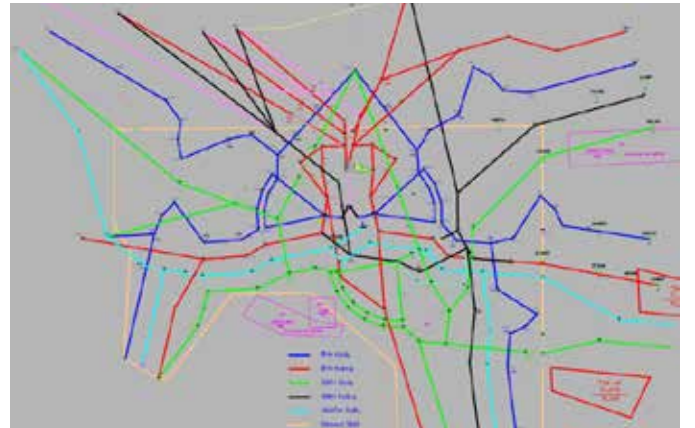
d) İstanbul Yeni Havalimanı (İYH) Çalışmaları:

İstanbul Yeni Havalimanı (İYH) Faz 1a'nın (2 tam bağımsız pist, ilgili taksi yolları ve tesisleri) hedeflenen açılış tarihinde tüm fonksiyonlarıyla hazır hale getirilmesi için yoğun bir süreç yaşanmaktadır.

Bu süreçte yapılan işler ve planlamalar konu başlıkları esas alınarak aşağıda belirtilmiştir;

Hava Sahası Tasarımı:

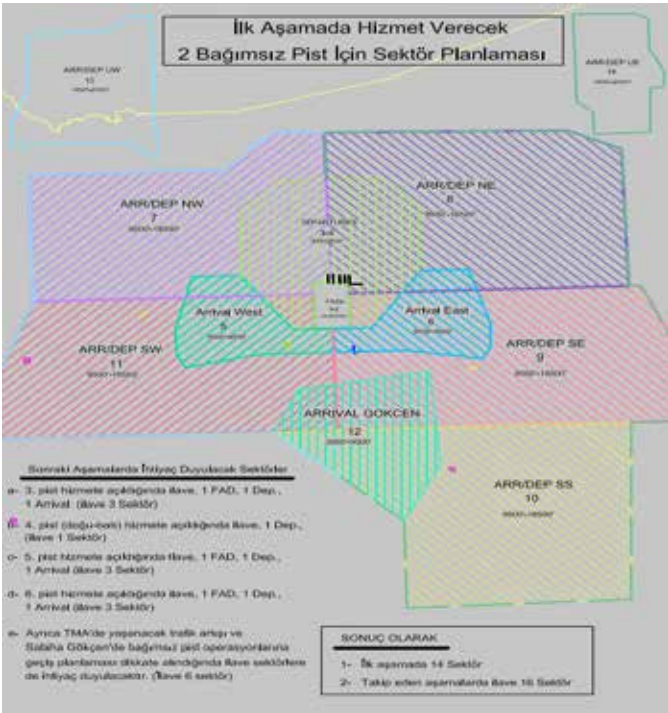
- İYH, Atatürk Havalimanı ve Sabiha Gökçen Havalimanları için standart geliş ve kalkış usullerinin tasarımları hazırlanmıştır.

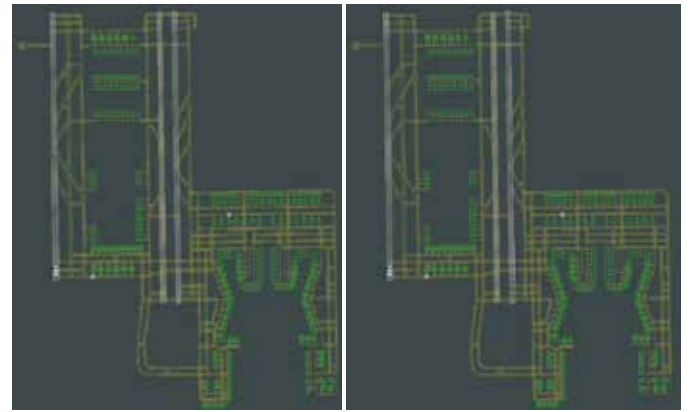
- Yeni geliş ve kalkış usullerine uygun olarak İstanbul Terminal Sahasının (İST-TMA) genişletilmesi ne ihtiyaç duyulmuş ve ilk taslak hazırlanmıştır.

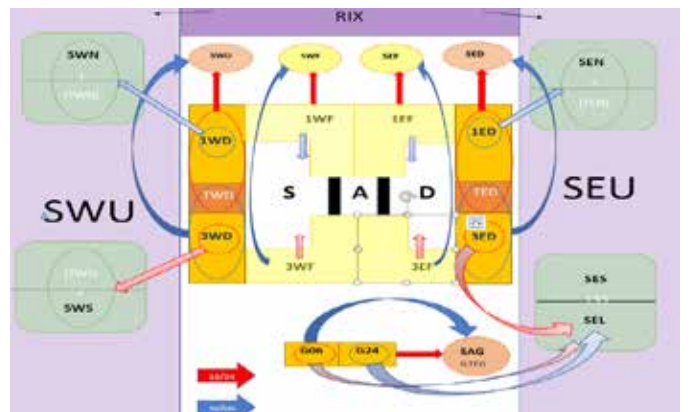
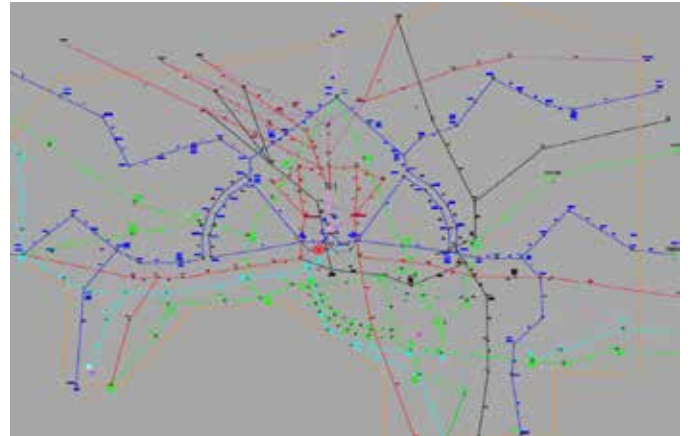
- Yeni Hava Sahası Tasarımı yapısına uygun olarak İstanbul TMA'deki mevcut sektör yapısına 7 ATC sektörü daha eklenmesi ihtiyacı tespit edilmiş, gerekli planlamalar yapılmıştır.

- Atatürk Havalimanı Hava Trafik Kontrol personelinin yer aldığı bir Ekip oluşturularak, Genel Müdürlüğümüz gözetiminde hazırlanan taslak usullerin ilk değerlendirilme aşaması tamamlanmıştır.
- Bu değerlendirmelerde, milli imkânlarla geliştirilen atcTRsim kullanılmış, test ve deneme çalışmaları yapılmıştır.

- Bahse konu çalışmalar neticesinde tespit edilen hususlar istişare edilerek Hava Sahası Tasarımı kriterlerine uygun olan güncellemelerle kayda değer ilerleme sağlanmıştır.

- Diğer taraftan İYH Faz1a Hava Sahası Düzenlemelerinin gerçek operasyon ortamındaki muhtemel yansımalarının test edilerek değerlendirilmesi için ihtiyaç duyulan Gerçek Zamanlı Hava Trafik Kontrol Simülasyonu (ATC-RTS) hazırlık çalışmaları da devam ettirilmiştir.
- Eurocontrol ile Kuruluşumuz arasındaki 2017 Nisan ayında imzalanan anlaşma kapsamında, gerekli hazırlık süreci tamamlanmıştır.

Bu aşamada, Eurocontrol Deney Merkezi (EEC) ile Kuruluşumuz Hava Trafik Kontrol personelinin oluşan bir ekip yoğun çalışmalar yapmış, elektronik posta aracılığıyla yapılan yüzlerce yazışma, Paris ve İstanbul'da gerçekleştirilen toplantılar ve kabul testleri sonucunda İYH ATC-RTS hazırlıkları tamamlanmıştır.

- İYH Hava Sahası Tasarımı, Sektör Yapısı ve RTS Senaryolarının zorluk düzeyi EEC tarafından da teyit edilmiştir.

Bu aşamada, EEC, İstanbul Yeni Havalimanı ATC-RTS hazırlık çalışmalarının ne kadar zorlu geçtiğini anlatan ve örnek olarak gösteren bir video filmi hazırlamayı talep etmiş, bu talep uygun bulunmuştur.

- Geline aşamada, alınan Bakanlık Onayı uyarınca, 2017 Ekim -2018 Ocak ayı arasında planlanan toplam 8 haftalık sürede, Atatürk Havalimanı Hava Trafik Kontrol personelinin tamamınca, Eurocontrol Deney Merkezi'nde İstanbul Yeni Havalimanı ATC-RTS Simülasyonlarına katılım sağlanmaktadır.
- Bahse konu personelinin tamamen yenilenen Hava Sahası ve Sektör yapısı ile ilgili bilgilendirilmesi ve farkındalığının artırılarak ATC-RTS' den azami fayda sağlanması için İstanbul Terminal Sahası ATC-RTS El Kitabı hazırlanmış ve ilgili personele dağıtımı sağlanmıştır.

İYH Hava Trafik Kontrol Personeli İhtiyacı:

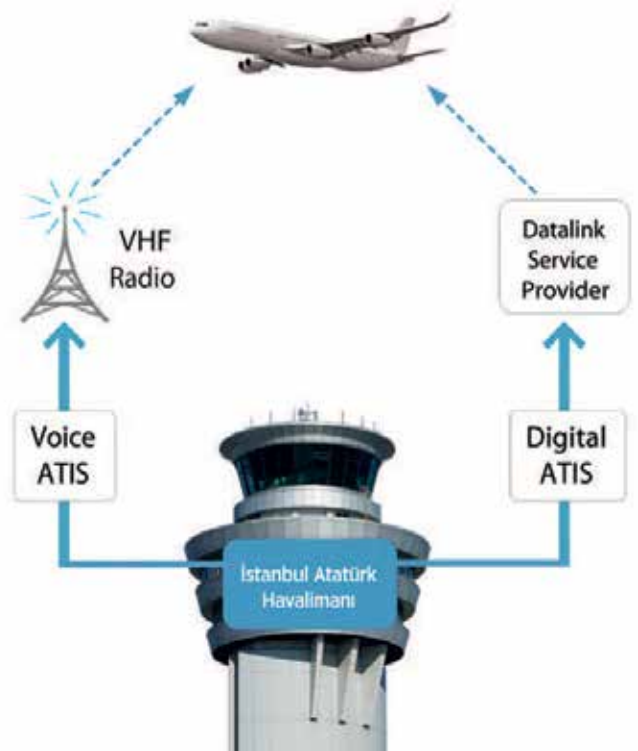
- İYH Hava Sahası Tasarımı konseptine uygun olarak ihtiyaç duyulan ilave 7 ATC sektörü ile İYH Faz1a'da hizmete açılacak yeni Kule' de görev-

lendirilecek personel planlaması yapılmıştır. Bu planlamada İYH' nin son aşaması dahi dikkate alınmıştır.

- Bu aşamada, 2016 ila 2017 yıllarında toplam 109 yeni ATC personelinin istihdamı ve intibakları tamamlamış olup 26 yeni personel için süreç başlatılmıştır.

İYH Hava Trafik Kontrol Sistemleri İhtiyacı:

- İYH Faz1a kapsamında ihtiyaç duyulan yeni sektör ihtiyacını karşılamak üzere, geçiş sürecinde Yeşilköy Yaklaşma Kontrol' de temin ve tesisi gerekli görülen 7 ilave sektör için gerekli talepler yapılmıştır.
- Bahse konu ATC sistemlerinin temin ve tesisi "ATM Altyapısının Geliştirilmesine Yönelik Mini Proje" kapsamına alınmış olup, İstanbul Yeni Havalimanının SMART ATC sistemlerine entegre edilmesi işi planlamalara uygun şekilde devam etmektedir.
- AMAN, ASMGCS, PSR-SSR Radarlar, Muhabere imkânları, seyrüsefer yardımcı cihazları, EFS, DCL, D-ATIS için her türlü altyapı, sistem ve teknik donanım ihtiyaçları belirlenmiş ve tedarik/kurulum çalışmaları başlatılmıştır.

İYH Kapsamında Yapılan Diğer Çalışma ve Planlamalar:

- 25 Ağustos 2016 tarihinde Genel Müdürlüğümüzde "İYH Hava Sahası Tasarımı ve Hava Trafik Yönetimi" konulu bir toplantı düzenlenmiş, tüm paydaşlara, hazırlanan Sunum ve Simülasyon gösterimi yapılarak proje detayları anlatılmıştır.
- Sunumda; İYH Proje Etapları özetlenmiş, açılış aşamasında devreye verilmesi planlanan ATC Sistemleri tanıtılmış, Hava Trafik Kontrol Personeli Planlamalarına yönelik bilgiler aktarılmış, İYH açılış zamanı dikkate alınarak hazırlanan Hava Sahası Tasarım Konsepti sunulmuş, Taslak Geliş ve Kalkış Usulleri ile Sektör Planlamalarının tanıtımı yapılmıştır.
- Toplantıda, ana kullanıcı olan THY A.O. ile sağlanan mutabakat kapsamında, hazırlanan taslak Geliş ve Kalkış usullerin uçulabilirlik açısından uçuş simülatörlerinde denemelerinin yapılarak, uygulanacak hız ve seviye tahditlerinin netleştirilmesi, ATC-Pilot işbirliğine yönelik çalışmalar yapılması için gerekli planlamalar da yapılmıştır.

Gelinen aşamada, hazırlanan taslak usuller THY A.O.'na gönderilmiş olup, veri tabanına girilmesi sürecinin tamamlanmasını takiben uçuş simülatörlerinde deneme aşamasına geçilecek ve ortak çalışmalar devam ettirilecektir.

- Diğer taraftan, IATA, IACA gibi derneklerin temsil edildiği Eurocontrol RND SG, ICAO RDGE gibi toplantılarda da İYH ile ilgili sunumlar yapılmış, İYH Hava Sahası Tasarımı Konsepti uluslararası platformlarda tanıtılmıştır.
- Ayrıca, İYH'nin Avrupa Network ağına etkileri dikkate alınarak Eurocontrol ve Komşu Ülkelerle yapılacak ortak çalışmaların takvimi de belirlenmiştir.

Bu aşamada, Eurocontrol, Bulgaristan, Romanya ve Ülkemiz Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcılarının katıldığı ilk toplantı 2017 yılı Ocak ayında Eurocontrol ev sahipliğinde gerçekleşmiştir.

Devamında ise, Eurocontrol ile aramızda İYH'nin açılı-

şının Avrupa Network ağına muhtemel etkilerini değerlendiren ikili bir toplantı daha yapılmıştır.

Bahse konu toplantılarda, Bulgaristan ile Ülkemiz arasındaki mevcut yol ağının geliştirilmesi, İYH aşamaları dikkate alınarak ihtiyaç duyulabilecek yeni FIR giriş çıkış noktaları, İYH'nin açılışı ve ilerleyen aşamalarda trafik beklentisinin Avrupa Yol Ağına muhtemel etkileri, Ukrayna krizinin muhtemel yansımaları gibi hususlar görüşülmüştür.

- Diğer taraftan, Bulgaristan ile Ülkemiz arasındaki mevcut FIR giriş çıkış noktaları İstanbul Havalimanlarında öngörülen trafik artışı dikkate alınarak değerlendirilmiş, bu noktalara ilave açılan giriş çıkış noktaları ile trafiğin dengeli dağılımına katkı sağlanmıştır.

Ayrıca yeni açılan noktalar ile birlikte BULATSA ile DHMI arasındaki mevcut Anlaşma Mektubu da güncellenmiş olup, İYH FAZ1a'nın devreye verilmesinden yeterli süre öncesinde yeniden güncellenmesi için ortak çalışmalar yapılacaktır.

AIM (Havacılık Bilgi Yönetim) Faaliyetleri

ICAO gereği, her devlet ulusal ve uluslararası hava seyrüseferinin emniyet, düzen, verimlilik ve etkinliğini artırmak için gerekli havacılık veri ve bilgi akışını sağlamaktan sorumludur.

Ülkemizde Havacılık Bilgi Hizmetleri, Genel Müdürlüğümüz Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı bünyesinde görev yürüten AIM birimleri ile Havalimanlarındaki AIM birimlerince yerine getirilmektedir.

- Havacılık Bilgi Yönetimi (AIM) birimleri kapsamında;
 - Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı AIM birimleri (AIS, FIC, AIP, Haberleşme Şeflikleri)
 - 1 Uçuş Bilgi Merkezi (FIC) ve 2 Hava Kurtarma Koordinasyon Merkezi (RCC), (HTKM ve Atatürk Havalimanı)
 - 1 Uluslararası NOTAM ofisi (NOF), (HTKM)
 - 1 Domestik NOTAM ofisi, (Atatürk Havalimanı)
 - 1 Haberleşme Merkezi (Esenboğa Havalimanı)

- 48 Havacılık Bilgi Yönetimi/Servisi (AIM/AIS) birimi,
- 47 Arama-Kurtarma Koordinasyon Alt Ünitesi faaliyet göstermektedir. (Tüm sivil trafiğe açık Havalimanları)
- Toplam personel sayısı: 449 AIM Personeli (AIM memuru, AIM Şefi, Şube Müdürleri), Ayrıca 69 Stajyer AIM personeli (Kurs görmekte)
- Türk Hava sahası ve havalimanlarına ilişkin değişiklik, düzeltme ve yenilikleri içeren havacılık bilgi/verilerinin ICAO tarafından belirlenen periyotlara uygun olarak Türkçe/İngilizce olarak hazırlanması, basımı ve zamanında dağıtım işlemleri kapsamında;
 - * Ortalama 150-200 sayfa olmak üzere 10 adet AIP Değişiklikleri (AIP AMDT ve AIRAC AIP AMDT)
 - * 4 Adet AIP Geçici değişiklikleri (AIP SUP ve AIRAC AIP SUP)
 - * 5 adet Havacılık Bilgi Genelgesi (AIC) yurt içine, 4 Adet AIC yurt dışına yayımlanmıştır.
- 2017 yılında Eylül ayı itibari ile Türk Hava sahası ve havalimanlarına ilişkin 14295 adet Dahili NOTAM, 11665 adet Harici NOTAM ile 298 adet SNOWTAM olmak üzere toplam 26258 adet NOTAM yayımlanmıştır.
- Ayrıca KKTC adına 225 adet dahili, 256 adet harici NOTAM yayımlanmıştır.
- Ülkemiz, daha çok sayıda havacılık bilgisi/verisi ve de havacılık mesajlarının hızlı ve güvenli bir şekilde İnternet Protokolü (IP) alt yapısı üzerinden yazılı ve görüntülü iletilmesini sağlamak için Tüm Avrupa ülkeleri arasında oluşturulan PENS (Pan Avrupa Network Sistemi) alt yapısına dahil olmuş ve gerekli anlaşmaları imza altına almıştır. 2018 yılında bitecek olan mevcut PENS anlaşmasına ek olarak Yeni PENS projesine geçiş süreci olan Kasım 2019'a kadar uzatma işlemi gerçekleştirilmiştir
- Havacılık mesajlarının anında değişimini IP aracılığıyla daha büyük bant genişliğinde iletimini sağlamak için AFTN/CIDIN/AMHS sistemi yenilenerek ve ilgili ATS birimlerine montaj işlemleri başlatılmıştır.
- Söz konusu AFTN/AMHS Sisteminin yazılımı Alman AVITECH firmasınca yapılmış olup Almanya'da 20 AIM personeline 2'şer haftalık süreler ile Haziran ve Temmuz aylarında yeni sistemle ilgili eğitim verilmiştir. Ayrıca AFTN/AMHS sisteminin kullanımı konusunda tüm havalimanlarımızda çalışan AIM ve ATC personeli katılımı ile gerekli eğitim sağlanmıştır. Söz konusu sistemin 2018 yılı ortalarında hizmete geçmesi öngörülmektedir.
- Kasım 2017 tarihi itibariyle Haberleşme (COM) Merkezince AFTN/CIDIN sistemi üzerinden 16.272.414 adet alma işlemi, 207.494.848 adet mesaj gönderme işlemi olmak üzere Toplamda 223.767.262 adet mesaja işlemi gerçekleştirilmiştir.
- Ankara Uçuş Bilgi Merkezi (FIC) ofisi tarafından hava sahamızı kullanan 1656 adet Uçuşa müsade (PERMI) verilme işlemi ile 415.487 adet transit uçuşun takibi yapılmıştır.
- Tüm hava sahası kullanıcılarının internet (Web) üzerinden uçuş planlarını (FPL) ve ilgili Hava Trafik Hizmetleri (ATS) mesajlarını havalimanı Havacılık Bilgi Yönetimi (AIM) ofislerine Bilgisayar veya cep telefonunu kullanarak sunmasını sağlamak, yapılan işlemlerin pilot yada Havayolu işleticisi ile ilgili AIM birimince sorgulanması ve anında izlenmesi ile mevcut sisteme kazandırılması için AIS Portal Projesi Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı ile yapılan ortak çalışma ile kendi imkanlarımızla geliştirmiştir.
- Ayrıca, bu sistem sayesinde Türkiye ve tüm dünya ülkelerine ait uçuşu doğrudan etkileyen, Havacılara uyarı özelliği taşıyan NOTAM bilgilerinin yazılı olarak dünyanın herhangi bir yerinden anında tedarik edilebilme ve ülkemiz hava sahasında yayınlanmış NOTAM'ların anlık olarak harita üzerinde görüntülenebilme özelliği bulunmaktadır.
- DHMİ AIS PORTAL sisteminde yer alan Uçuş Planı sunma Servisi ile uçuş Planı ve ilgili ATS mesaj-

larının WEB (İnternet) üzerinden Havacılık Bilgi Yönetimi (AIM) ofislerine gönderimi yapılmakta ve yapılan işlemin sonucundan yine WEB üzerinden bilgi alabilmektedir. Uçuş Planı (FPL) sunma Servisi çalışmaları tamamlanmış olup, test çalışmalarının tamamlanmasını müteakip 2018 yılı içerisinde hizmete verilmesi planlanmaktadır.

* Havalimanı Annex-14 mânia verileri 3 boyutlu görüntüleme imkânı veren AIXM 5.1(Havacılık Bilgi Değişim Formatı) kullanılarak sayısal ortama dönüştürülmesi ve Havalimanı mânia kriterlerini aşan tüm mania bilgileri 3 boyutlu görüntülenebilecek şekilde www.ssd.dhmi.gov.tr web adresinde sayısal olarak yayımlanması sağlanmıştır.

* 2017 yılı sonu itibariyle 32 havalimanı için Annex-14 mania yüzeylerini delen havalimanı maniaları 3 boyutlu görüntülenebilecek şekilde hazırlanmış ve AIP'de yayımlanmıştır.

Elektronik Arazi ve Mania Verileri (eTOD)

ICAO gerekliliği olarak Elektronik Arazi ve Mania verileri projesi kapsamında;

Saha-1:

100 m ve üzeri mania verileri HGK düşey engel veri tabanında bulunan veriler HGK'dan protokol kapsamında temin edilerek Aralık 2014'ten itibaren AIP'de yayımlanmıştır. HGK'ya iletilmeyen 100 m üzeri mania verileri bu veri setinde bulunmamaktadır. 17 Ağustos 2017 tarih itibari ile söz konusu veri seti HGK'dan temin edilerek güncellenmiştir.

Saha-2a:

- Samsun Çarşamba, Milas-Bodrum, İzmir Adnan Menderes, İstanbul Atatürk, Ankara Esenboğa,

Antalya havalimanları için yayımlanmıştır. Ş.GAP ve Erzurum havalimanı için veriler hazırlanmış olup AIP' de yayım süreci devam etmektedir.

Saha-3:

- İstanbul Atatürk, Ankara Esenboğa, Antalya havalimanları için yayımlanmıştır. GAP ve Erzurum havalimanı için veriler hazırlanmış olup AIP'de yayım süreci devam etmektedir.

Saha-4 :

- Samsun Çarşamba, Milas-Bodrum, İzmir Adnan Menderes, İstanbul Atatürk, Ankara Esenboğa, Antalya havalimanları için yayımlanmıştır. Ş.GAP ve Erzurum havalimanı için veriler hazırlanmış olup AIP' de yayım süreci devam etmektedir.
- Sonuç: CAT II kategorisinde olan havalimanlarının tamamı için hedef gerçekleşmiştir.

- Elektronik AIP, mevcut Entegre Havacılık Bilgi Paketi'nin (IAIP) kâğıt tabanlı Havacılık Bilgi Yayınları yerine metin ve grafik olarak görüntülenebilir özelliğini haiz, daha kolay ulaşılabilen, postalama maliyetlerini azaltacak, gecikmeleri bertaraf ede-

cek, güvenilir ve kolay arşivlenebilir elektronik formatta oluşturularak dağıtılması prensibine dayanır.

- eAIP Veri tabanı ile ilişkilendirilmekte olup operasyonel veriler doğrudan veri tabanından gelmektedir. 2017 yılı Eylül ayı itibarı ile AIP'nin GEN ve ENR bölümleri tamamlanmış AD bölümünden ise 10 Havalimanı bilgileri eAIP formatında hazırlanmış olup çalışmalar devam etmektedir.
- 07-12 Mayıs 2017 tarihleri arasında Antalya'da Genel Müdürlük ve Havalimanlarında görevli 136 AIM personelinin katılımı ile Havacılık Bilgi Hizmetleri alanındaki güncel konular ve gelişmelerle ilgili AIM Semineri düzenlenmiştir.
- AIM Personel Sayısı 5 ve altında olan 19 Havalimanı için 15 Mart - 25 Nisan 2017 tarihleri arasında Genel Müdürlük, A.Esenboğa, İ.Atatürk ve Antalya Havalimanı AIM Birimlerinden 2'şer AIM Personeli tarafından yerinde eğitim vermek üzere eğitim planı yapılmış olup, söz konusu eğitimler tamamlanmıştır.
- 22-26 Mayıs 2017 tarihinde Uganda'da düzenlenen Havacılık Bilgi Yönetimi alanındaki yenilikler ile teknolojik gelişmelerin ele alındığı, ülkelerin bilgi ve tecrübelerini aktardığı Küresel AIM Kongresine katılım sağlanmıştır.
- AIM personelinin bilgi ve becerisini artırmak, son gelişmeleri takip etmek üzere EUROCONTROL tarafından 2017 yılı içinde düzenlenen IANS kurslarına 42 AIM personelinin katılımı sağlanmıştır.
- Ege, Akdeniz ve Karadeniz'in Uluslararası Sularında ve Hava sahalarında FIR'larımız dışında Türk Silahlı Kuvvetlerimiz veya NATO unsurlarınca gerçekleştirilen 121 adet Askeri Tatbikat ve Arama-Kurtarma faaliyetleri ile ilgili Yabancı Ülke Sivil Havacılık Otoriteleriyle NOTAM'lama konusunda koordinasyon sağlanmıştır.

SHGM Yönetmelik Çalışmaları

- AIM Personeli Lisans ve Derecelendirme Yönetmeliği (SHY 65-07); Türkiye hava sahası içinde havacılık bilgi yönetim hizmetlerini yürüten AIM

personeline lisans ve derece verilmesine ilişkin gereklilikleri, lisanslarının yenilenmesi, askıya alınması ve iptaline ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla hazırlanmış olup 14 Haziran 2017 tarihinde 30096 sayılı Resmi Gazete ile yayımlanmıştır.

- SHY 65-07 gereği AIM personelinin derece sınavlarının yapılması için TÜBİTAK işbirliği ile Uzakta Sınav Sistemi çalışmaları tamamlanmış olup test çalışmaları devam etmektedir.
- Havacılık Haritalarının Hazırlanmasına İlişkin Usul Ve Esaslara Dair Yönetmelik (SHY-HH); Türk hava sahasında kullanılacak havacılık haritalarının hazırlanması sırasında Uluslararası sivil havacılık teşkilatı tarafından yayınlanan standart ve tavsiyelere ilişkin usul ve esasların belirleyen yönetmelik çalışmalarına katılım sağlanmıştır.

ATM AR-GE Faaliyetleri

Hava Trafik Yönetimi Ar-Ge faaliyetleri ile havacılık sektöründe gereksinimleri karşılayan sistem ve teknolojileri özgün olarak araştırıp geliştirmek ve üretmek; dünya ölçeğinde rekabet edebilirlik, işbirliği ve karşılıklı çalışabilirlik imkanlarının sağlanması amaçlanmaktadır.

DHİM Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen Ar-Ge projelerinde stratejik hedefimiz; dışarıya bağımlı olmayan, %100 yerli imkanlar ile geliştirilip üretilmiş sistemlerin kullanımına başlamak ve bu hususta öncülük yaparak, elde edilen referans uygulamaları tüm dünya ülkelerine pazarlamak, uluslararası alanda bir marka olmak ve standartların belirlenmesinde aktif rol almaktır.

AR-GE PROJELERİ

KONSEY-2 (Havacılık Uzaktan Eğitim ve Bilgi Paylaşım Portalı)

Söz konusu AR-GE Projesi Asistan Hava Trafik Kontrolörlerini seçme kriterlerine uygun şekilde, ICAO ve EUROCONTROL'ün belirlemiş olduğu Standartlara uygun olarak, Ülkemizin yapısı ve insan alışkanlıkları da göz ardı edilmeden tamamı milli olacak bir Hava Trafik Kontrolörü Seçme Yazılımının geliştirilmesi esas amaç olarak belirlenmiştir.

Proje için donanım ve yazılımların test işlemleri, kabulü 18 aylık proje süreci başarıyla bitirilmiştir. Söz konusu yazılım, yaklaşık 5 senedir Hava Trafik Kontrolörlerimizin derece yenileme sınavlarında aktif olarak kullanılmaktadır.

Bununla birlikte yine ilk safhada geliştirilmiş olan ve Hava Trafik Kontrolörlerimizin yıllık derece yenileme sınavlarında kullanılmaya başlanılan yazılımın daha da geliştirilerek tüm ihtiyaçlara cevap verecek hale getirilmiş; AIM Memuru ve ATSEP personelinin de kullanımına sunulması hedeflenerek çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Diğer taraftan yine proje kapsamında Uzaktan Eğitim Sistemi modülü ile WEB tabanlı Hava Trafik Kontrol, AIM ve ATSEP eğitimlerine yönelik çalışmalar tamamlanmıştır.

ATC Meydan Kontrol ve Yaklaşma / Yol Kontrol Radar Simülatörü (atcTRsim) 2. Safha (Kurulum) AR-GE Projesi

Kuruluşumuz ve TÜBİTAK arasında imzalanan ATM Ar-Ge kapsamlı iş birliği anlaşması kapsamında ön hazırlıkları tamamlanarak 17 Ekim 2010 tarihinde başlayan, ilk safha (yazılım üretimi) olarak adlandırılan proje 22 Kasım 2013 tarihinde "Geçici Kabul" testleri yapılarak başarı ile neticelendirilmiş; 2014 yılında Esenboğa Havalimanı Simülatör Eğitim Tesislerine test platformu kurularak sistemin kullanımına ve tanıtımına başlanılmıştır. Projenin bir ileri safhası olan ve 360 derece arkadan yansıtımlı projektörleri ihtiva eden kurulum aşaması olan atcTRsim 2.Safha Ar-Ge Projesine de başlanmıştır.

Anılan yazılımın geliştirilmesi ile Kurumumuza ait,

gerektiğinde Ülkemiz adına tüm dünyaya pazarlanabilecek nitelikte, zaman içerisinde ortaya çıkabilecek yeni ihtiyaçları karşılayabilmek üzere geliştirilmeye açık, dışa bağımlılığın ortadan kaldırıldığı bir eğitim altyapısı elde edilmiş, 2.safha proje ile 2016 yılı içerisinde kurulum çalışmaları neticelendirilerek, söz konusu sistem DHMİ Havacılık Akademisinde, 2017 yılı temel Hava Trafik Kontrolörü eğitimlerinde kullanılmaya başlanmıştır.

KUŞRAD (Kuş Radarı) Ar-Ge Projesi

KUŞRAD projesi ile kuş radarının kendi imkanlarımızla TÜBİTAK ile birlikte üretiminin yapılması, gerek duyulan hava limanlarında kuş sürülerinin kontrol kulelerinde ilgili personel tarafından kuş radarı ile tespit edilerek pilotlara ön bilgi verilmesi ve bilhassa göçmen kuşların geçiş güzergahında bulunan havalimanları civarında istatistik tutulması ile uçuş güvenliğine yönelik kuş çarpması tehdidinin azaltılması amaçlanmıştır.

Proje kapsamında, DHMİ'ye bağlı olan havaalanlarına ait kritik sahalarda, kuş-uçak çarpışmalarını önleme maksadıyla yerli bir Kuş Radarı Sistemi geliştirilmiştir. Ayrıca bu proje kapsamında; hava trafik kontrol maksadıyla kullanılan PSR (Primary Surveillance Radar : Birincil Gözetim Radarı) sistemi gereksinimlerini sağlayan bir Milli Gözetim Radarı (MGR) geliştirilmiştir. Uçak ile mukayese edildiğinde çok küçük bir cisim olan kuşlardan yansıyan radyo frekansı sinyalinin enerjisi çok küçük olduğundan, kuşların Radar Sistemlerince tespit edilmesi teknolojik açıdan çok kolay olmayıp, bu iş için özel olarak tasarlanan elektronik alıcı devreleri ve algoritmaların geliştirilmesi gerekmekte olup, bu hususların başarıyla gerçekleştirilmesi sağlanmıştır. Yatay S-Band darbe radarı ve dikey X-Band FMCW radarı olmak üzere iki farklı radar bileşeninden oluşan KUŞRAD sisteminde, veri kaynaştırma ve istatistik çıkartma özellikleri bulunmaktadır.

KUŞRAD Projesinde elde edilen teknik başarımın, dünyada bu alanda hazır diğer ürünler ile kıyaslandığında müstesna bir konuma geldiği görülmektedir. 2015-2016 yılları arasında KUŞRAD ürününün ATA-TÜRK Havalimanına kurularak kullanımına başlanması için başlanmış olan Ar-Ge projesi 2016 yılı içerisinde başarı ile tamamlanmıştır. 2017 yılında sistem aktif olarak izlenerek gerekli iyileştirme çalışmaları devam etmiştir.

FODRAD (FOD Tespit Sistemi) Ar-Ge Projesi

Pist kontrolleri, dünyada yaygın olarak uygulandığı şekliyle, Ülkemizde de bu iş için tahsis edilmiş apron araçlarıyla günlük belirlenmiş zaman aralıklarında

görsel olarak yapılmaktadır. Hava trafiği yoğun olan Havalimanlarımızda, trafik akışının izin verdiği zaman dilimlerinde genellikle hızlı ancak sağlıklı olmayan şekilde yapılmak zorundadır. Ayrıca söz konusu kontroller, gece koşullarında araba farlarının sağladığı görsellik imkanı dahilinde icra edilmektedir. Dolayısıyla PAT (Pist-Apron-Taksi Yolu) Sahalarında uçuş emniyet seviyesini üst düzeye taşımak için TÜBİTAK ile yapılan çalışmalar neticesinde milimetre dalga boyu esasına dayalı ve optik sensörler ile desteklenen milli bir FOD radarı geliştirilmesine ihtiyaç duyulmuştur.

FOD Radarı Ar-Ge Projesi Laboratuvar gösterimleri tamamlanmıştır. Antalya Havalimanına kurulum çalışmaları devam etmektedir. Sistemin 2018 yılında kurulumu tamamlanarak faaliyete geçmesi öngörülmektedir.

SSR Sinyal İşleme Sistemi Ar-Ge Projesi

Mevcut Radarların Yenilenmesi ve İlave İhtiyaçların Temini Projesi kapsamında alınan Mode-S radar istasyonlarının kabulüyle birlikte, 20 yıla yakın bir süredir kullanılan eski tip SSR (Secondary Surveillance Radar)'ların birçoğu devreden alınmıştır. Ankara Esenboğa Havalimanı yakınlarında bulunan Başpınar SSR istasyonunun alternatifi olarak daha yüksek rakıma sahip Mira Haberleşme istasyonuna yeni bir Mode-S radar temin edilmiştir. Mira Mode-S SSR'nin halen operasyonel olarak kullanılan Interim sistemlerine entegrasyonundan sonra Başpınar SSR'nin fiilen devreden alınarak Ar-Ge platformu olarak kullanılması, SSR, Mode-S, ADS-B ve MLAT teknolojilerinde kullanılan uçak transponder'ı 1090 MHz frekansındaki işaretlerin işlenmesi kabiliyetinin milli olarak geliştirilmesi ve standart ASTERIX CAT048 veri formatı üretilmiştir.

SSR Sinyal İşleme Ar-Ge Projesi 2017 yılında tamamlanmıştır. Proje Kapsamında SSR Sinyal İşleme Birimi ve Milli ADS-B cihazları üretilmiştir. Diğer taraftan geliştirilen milli ADS-B cihazları Antalya Gazipaşa, Alanya, Adana, Gaziantep, Milas - Bodrum, Van, Ağrı, Ahmed-i Hani, Erzurum, Muğla-Dalaman ve İzmir Adnan Menderes Havalimanlarına kurulmuştur.

Özgün CWP Ar-Ge Projesi

Gözetim verileri için kullanılan standart ASTERIX formatının desteklenerek, kayıt etme/geri oynatma, hadise analizi ve performans değerlendirme kabiliyetlerinin milli olarak elde edilmesi ihtiyacı, ATC Meydan Kontrol ve Yaklaşma/Yol Kontrol Radar Simülatörü 1. safha Ar-Ge Projesi içerisinde ön görülerek ÇARE (Çok Amaçlı Radar Ekranı) yazılımı geliştirilmiştir.

ÇARE yazılımı; belli başlı ASTERIX kategorilerini desteklemektedir. Radar sistemlerince üretilen verilerin

gösteriminin sağlanması ile önemli bir kabiliyet kazanımı sağlanmıştır. Özgün CWP (Controller Working Position) Geliştirilmesi ve Uygulanması Ar-Ge Projesi kapsamında ÇARE yazılımının, 10 adet Radar Bilgi İşlem Merkezi'ne tesis edilerek; kesintisiz plot ve iz (track) kaydının yapılması ve ilgili teknik personele analiz imkanlarının sağlanması amaçlanmaktadır.

Çok Amaçlı Radar Ekranı (ÇARE) 35 Havalimanına kurularak kullanılmaya başlanmıştır. Ayrıca Esenboğa Havalimanı Teknik Blok içerisinde Özgün CWP Ar-Ge Projesi test laboratuvarı kurulmuştur.

TAMAM Ar-Ge Projesi

Hava Trafik Yönetim Sistemlerinin üç ana unsuru olan CNS (Communication-Navigation-Surveillance = Muhabere-Seyrüsefer-Gözetim) altyapısının içerisinde en önemli yeri muhabere sistemleri teşkil etmektedir.

Muhabere altyapısının oluşturan bileşenlerin tümü ile sağlanan hizmet kalitesinin sürekli ölçülmesi, altyapının aksayan yönleri var ise tespit edilerek gerekli iyileştirmelerin zamanında ve etkin biçimde yapılması açısından önem arz etmektedir.

Sesli hava/yer muhaberesinde kullanılan sistemler şu bileşenlerden oluşmaktadır: hava/yer telsiz cihazları ile bu cihazlara ait RF (Radyo Frekans) bileşenler, analog sesin sayısal ortamda taşınması için uzak istasyon ve merkezde kullanılan analog/sayısal dönüştürücüler, sayısal veri iletim ağı, VCSS (Voice Communication Switching System) ve bas-konuş kulaklık setleri.

Analog işaret niteliğindeki insan sesinin sayısal ortamda taşınması sağlanarak, işaretin çevresel şartlardan etkilenmemesi için tedbirler alınmış olmakla birlikte, hava/yer telsiz cihazının içerisinde bulunan radyo dalga alıcı/verici modüllerinde ve radyo frekans bileşenlerinde işin doğası gereği analog bir yapı zorunlu olarak yer aldığından, meteorolojik şartlar ve çevresel etkiler nedeniyle gürültüler (noise) oluşabilmektedir. Ayrıca sesin sayısallaştırması esnasında yapılan örnekleme (sampling) ve kodlama (coding) sonucu işaretin bozulması (distortion) ve gecikmesi (delay), veri iletim altyapısından kaynaklanabilecek gecikme ve kesintiler meydana gelmesi gibi çok sayı-

da neden, hava/yer sesli muhabere hizmetinin kalitesini etkileyebilmektedir.

Yukarıda açıklanan ihtiyaçlar doğrultusunda, Ar-Ge ürünlerinin haberleşme alanındaki uluslararası standartlara uyumunun sağlanması, hava/yer sesli muhaberesinde kalite ölçümü ve aksayan yönlerin tespitinin sağlanması, uzun vadede CPDLC uyumluluğu için gereken hazırlıkların şimdiden sağlanması ve EFS ürününün OLDI bağlantısı kazandırılarak daha kabiliyetli hale getirilmesi işleri anılan proje ile amaçlanmaktadır.

MGR/Mode-S Ar-Ge Projesi

Bu proje ile KUŞRAD projesi kapsamında geliştirilen MİLLİ GÖZETİM RADARI (MGR) sisteminin Gaziantep Havalimanı civarında kurulması ve çalışır hale getirilmesi amaçlanmaktadır. Proje kapsamında ayrıca milli imkânlar ile geliştirilecek 1 (bir) adet Mode-S SSR prototipinin gösterimi TÜBİTAK Gebze yerleşkesinde yapılacak ve daha sonra ürün haline getirilerek Gaziantep MGR sistemine kurulumu yapılacaktır.

Proje kapsamında TÜBİTAK BİLGEM tarafından mevcut MGR sistemine gerekli ek geliştirmeler ile redundant (yedekli) çalışma özelliği kazandırılacak ve sistem Gaziantep Havalimanı civarında kurulacaktır. Ayrıca sistemin DHMİ tarafından ayrı bir sözleşme ile projelendirilen Gaziantep yaklaşma sistemine entegrasyonu sağlanacaktır.

Sistemin diğer sistemler ile olan arayüzü ASTERIX (CAT 240, CAT 34, CAT 48, CAT 008) formatında olup havalimanında istenilen diğer sistemlere MGR çıktıları ASTERIX formatında TCP-UDP/IP üzerinden gönderilebilecektir.

Milli imkanlar ile geliştirilecek Mode-S SSR Prototipi Gebze yerleşkesinde tesis edilecek ve Gaziantep Havalimanı MGR Sistemine entegre edilecektir. Hazırlıkları tamamlanarak 2017 yılı aralık ayında imzalanan sözleşme ile proje çalışmalarına başlanmıştır.

İstanbul Atatürk Havalimanı atcTRsim Kurulumu Ar-Ge Proje

İstanbul Yeni Havalimanına geçiş öncesinde İstanbul Atatürk Havalimanında görev yapan Hava Trafik Kontrolörlerinin ihtiyaç duyacağı eğitimlerin karşılanabilmesi amacıyla atcTRsim sisteminin İstanbul Atatürk Havalimanına kurulması ve öncelikle İstanbul Yeni Havalimanına geçiş öncesinde Hava Trafik Kontrolörlerinin simülasyon çalışmalarında kullanılması amaçlanmıştır.

Hazırlıkları tamamlanarak 2017 yılı aralık ayında imzalanan sözleşme ile kurulum çalışmalarına başlanmıştır.

Ar-Ge İşbirlikleri Zirvesi ve Fuarı

3-5 Mayıs 2017 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirilen Ar-Ge İşbirlikleri Zirvesi ve Fuarına Altın Sponsor/Sergileyici sıfatıyla katılım sağlanarak Kuruluşumuz temsil edilmiştir. Hava Seyrüsefer Dairesi ATM Ar-Ge projeleri tanıtılarak katılımcılara projeler ile ilgili bilgiler verilmiştir.

EUROCONTROL Milli Maliyet Hesaplamaları

Ülkemizin de üyesi olduğu EUROCONTROL (Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyeti Teşkilatı) kural ve yönetmelikleri uyarınca, genel hava trafiği için hava seyrüseferine yönelik olarak sağlanan tesis ve hizmetlere ait harcamaların hava sahası kullanıcılarından geri alınması temel prensip olup, bu çerçevede; anılan Teşkilat'a üye Devletler her mali yıl için söz konusu harcamalarını içeren Maliyet Tabanı hazırlamaktadır. Maliyet tabanı genel olarak; personel maliyetleri,

diğer cari giderler, amortismanlar ve sermaye maliyetinden oluşmaktadır.

Hava seyrüsefer hizmetlerine yönelik oluşan maliyet tabanı üzerinden hava sahası kullanıcıları ücretlendirilmekte ve söz konusu milli maliyetler Ülkemize ait hava seyrüsefer hizmetlerine ilişkin gelirlere teşkil etmektedir.

Milli maliyetler (maliyetlerin geri dönüşüm sistemi), hava seyrüsefer alanındaki ileri teknolojinin kullanımından, yüksek nitelikli işgücü istihdamına yönelik yatırım ve insan kaynakları projelerinin ileri perspektif ölçeğinde yapılmasına kadar, verilen hizmetin sürekliliğinin güvenilir ve kaliteli olarak artırılmasına olanak sağlayan ve aynı zamanda hem Ülkemize hem de havacılık sektörüne önemli gelir sağlayan bir sistemdir.

Bu çerçevede; 2017 yılı milli maliyetleri ve hava sahası kullanıcılarına ücretlendirme için uygulanan birim fiyatlar tespit edilmiş, Milli Maliyet gelirleri artışına göre Ülkemiz %12,58 ile Avrupa'da en yüksek artış kaydeden ülkelerden biri olmuştur. 2017 yılı gerçekleşmesi beklenen Ülkemiz milli maliyeti yaklaşık 175,5 milyon TL artışla 1.569,7 milyar TL'ye ulaşmıştır.¹

Milli maliyet tabanının büyüklüğü endeksine göre Ülkemiz 2017 yılında EUROCONTROL üyesi 41 Devlet içerisinde en yüksek 6. gelir sırasında yer almıştır.

Ülkemiz 2017 yılı gerçekleşen Hizmet Birim Sayısı² (HBS) yaklaşık 15,9 milyon olup, son yıllarda Ortadoğu'da devam eden gelişmeler Ülkemiz hava sahasını kullanan hava trafiği açısından etkili olurken, bu duruma ilaveten 2017 yılında özellikle Rusya'dan Ülkemize yapılan turizm amaçlı trafik artışı beklentiden daha yüksek seviyede trafik artışını sağlayan memnuniyet verici bir gelişmedir.

Ülkemizin jeopolitik konumu sayesinde özellikle doğu-batı aksındaki hava trafiği açısından hava sahamızın yegane koridor niteliğinde olması yüksek değerde bir HBS kazanımı sağlamakta olup, böylece hava

sahasına olan talep sıralamasında Ülkemizin 2. sırada yer almasını sağlamıştır.

Öte yandan, tahmini HBS'ları tüm üye devletler için yıllık bazda EUROCONTROL (STATFOR Birimi) tarafından hesaplanmakta iken, Ülkemiz 2012 yılında başlattığı kendi tahminlerini hesaplama uygulamasına 2017'de de devam etmiş ve son olarak 2018 yılı ile 2018-2022 beş yıllık orta vadeli HBS tahminlerini de kendisi hesaplamıştır. 2017 yılına ilişkin tutarlılık oranı EUROCONTROL için %90.3 iken, DHMİ yapılan hesaplamaların tutarlılık oranı %94.4 olarak gerçekleşmiştir.

2017 yılı Ülkemiz Birim Fiyatı ise tüm Avrupa sahasında en yüksek artışı kaydetmiş ve %13,2 artış ile 82,18 TL'den 93,04 TL'ye yükselmiştir.

Dipnot:

2017 yılı gerçekleşen milli maliyetlerin tespit süreci Raporun basımı esnasında devam etmekte olduğundan 2017 yılı beklenen rakamları sunulmuş olup, nihai gerçekleşme rakamları "2017 DHMİ Annual Report" da (Temmuz-2018) yer alacaktır.

¹ 2017 yılı beklenen milli maliyet tutarı.

² HBS: İlgili ücretlendirme alanına ait trafik sayısı, uçulan mesafe ve hava aracı ağırlıklarının dikkate alınarak, birim fiyatın ve kullanıcılara tahakkuk ettirilecek ücretin hesaplanması amacıyla oluşturulan parametrik değer.

HAVA SEYRÜSEFER EMNİYET YÖNETİMİ Faaliyetleri

- 2017 Yılı içinde Bingöl, Hakkari Yüksekova Selahaddin Eyyubi ve Ordu-Giresun Havalimanlarının (KYS) Kalite Yönetim Sistemine dahil edilmiştir.
- 27 Mart 2017 - 09 Haziran 2017 tarihleri arasında 50 havalimanında KYS kapsamında İç Tetkikleri yapılmıştır.
- 02-20 Ekim 2017 tarihlerinde havalimanlarındaki BKSS/BKSSY TS EN-ISO 9001:2015 kapsamında KYS Temel, iç tetkik, Dokümantasyon ve Risk Tabanlı Proses Yönetimi Eğitimleri yapılmıştır.
- 23-27 Ekim 2017 tarihlerinde sistem ve dokümantasyon yapısının değişikliğine ilişkin Çalıştay yapılmıştır.
- 16-17 Kasım 2017 tarihinde (YGG) Yönetimi Gözden Geçirme toplantısı yapılmıştır.
- 11-14 Aralık 2017 tarihlerinde 13 havalimanında Gözetim-Tesis değişikliği (TSE) Türk Standartları Enstitüsü tarafından dış tetkiki gerçekleştirilmiştir.

HAVA ARAÇLARI Teknik Hizmetler

- Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan "Sürekli Uçuşa Elverişlilik ve Bakım Sorumluluğu Yönetmeliği" (SHY-M) kapsamında Kuruluşumuzda SYK (Sürekli Uçuşa Elverişlilik Kuruluşu) 20.05.2015 tarihinde SHGM onayı ile kurulmuş ve bu tarihten itibaren hava araçlarının sürekli uçuşa elverişli olmalarından sorumlu olarak çalışmalarına devam etmektedir.
- 2017 yılı içerisinde Kuruluşumuz bünyesindeki SYK (Sürekli Uçuşa Elverişlilik Kuruluşu) tarafından hava araçlarının Uçuşa Elverişlilik denetlemeleri tamamlanmıştır.
- Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü mevzuatları gereğince uçaklar için Emir Havacılık ve Ticaret A.Ş. ile Bakım ve Destek Protokolü yenilenmiş olup, helikopterler için ise Helicopter Italia S.r.l. Unipersonale firması ile 04.12.2017 tarihinde imzalanan Bakım ve Destek Protokolü yürürlüğe girmiştir.
- Kuruluşumuz envanterinde bulunan uçakların yıllık planlı bakımları Emair Havacılık ve Ticaret A.Ş. helikopterlerin yıllık planlı bakımları ise Skyline Teknik Eğitim A.Ş. ve Helicopter Italia S.r.l. Uni-

personale firmalarına yaptırılarak Hava araçlarının Faal kalmaları sağlanmıştır.

- Hava araçlarına ait Bakım Prosedürlerindeki değişiklikler Bakım Program dosyalarında revize edilerek SHGM onayı alınmıştır.
- Hava araçlarına ait RVSM/RNAV sertifikalarının temdit işlemleri tamamlanarak SHGM onayı alınmıştır.
- Müdürlüğümüzde Şubat ayında göreve başlayan Helikopter Bakım Teknisyenlerinin hava aracı tip eğitimleri tamamlamış olup, lisanslarına SHGM tarafından işlenmiştir.
- Hava Araçları Teknik Şube personelinin eğitim, sağlık muayenesi ve izin işlemleri zamanında tamamlanmıştır.
- Hava araçlarına ait 2017 yılı Motorlu Taşıtlar Vergisi (MTV) ödemeleri gerçekleştirilmiştir.
- Hava araçlarına ait 2017 yılı Telsiz Kullanım ücreti ödemeleri gerçekleştirilmiştir.
- Hava araçlarına ait 2018 yılı Sigorta işlemlerinin ihale süreci tamamlanmıştır.
- Hava araçlarının 2017 yılı Jet A1 yakıt ihalesine istinaden temin edilen yakıtın fatura ödemeleri ve 2018 yılı Jet A1 yakıt temin işlemlerinin ihale süreci tamamlanmıştır.
- Hava araçlarına ait FAA/EASA/Üretici Firma yayınları takip edilerek güncelliği sağlanmıştır.
- Kuruluşumuza ait Airbus Helicopters EC-145 tipi helikopterlerin uçuş emniyeti ve görev etkinliğini arttırmak için EGPWS (Enhanced Ground Proximity Warning System - Yer Yaklaşım İkaz Sistemi) yazılımının ve EuroNav Sisteminin Dijital Harita güncelleme işlemi yapılmıştır.

Hava Trafik Kontrol ve Havacılık Bilgi Yönetimi (AIM) Birimleri

Havalimanları	Yol Kontrol Merkezi	Yaklaşma Kontrol	Meydan Kontrol	Uçuş Bilgi Merkezi	Havacılık Bilgi Servisi	NOTAM Ofis	VFR Uçuş Takip	Kurtarma koordinasyon Merkezi	Kurtarma koordinasyon Alt Merkezi	Haberleşme Merkezi
Hava Trafik Kontrol Merkezi	X	X		X		X		X		
İstanbul Atatürk	X*****	X	X		X	X(1)	X	X		
Ankara Esenboğa		X	X		X				x	X
İzmir Adnan Menderes	X*****	X	X		X				X	
Antalya		X	X		X				X	
Muğla Dalaman		X	X		X				X	
Milas-Bodrum		X	X		X				X	
Adana		X	X		X				X	
Trabzon		X	X		X				X	
Erzurum		X	X		X				X	
Gaziantep		X	X		X				X	
Adıyaman		X	X		X				X	
Ağrı Ahmed-i Hani		X	X		X*				X*	
Amasya Merzifon		Askeri	Askeri		X**				X**	
Balıkesir Koca Seyit		X	X		X				X	
Balıkesir Merkez		Askeri	Askeri		X*				X*	
Batman		Askeri	Askeri		X*				X*	
Bingöl		X	X		X*				X*	
Bursa Yenişehir		X	X		X				X	
Çanakkale		X	X		X				X	
Gökçeada		X	X		X*				X*	
Denizli Çardak		X	X		X				X	
Diyarbakır		Askeri	Askeri		X*				X*	
Elazığ		X	X		X**				X**	
Erzincan		X	X		X**				X**	
Hakkari Yüksekova Selahattin Eyyubi		X	X		X*				X*	
Hatay		X	X		X				X	
Iğdır Ş.Bülent Aydın		X	X		X**				X**	
Isparta Süleyman Demirel		X	X		X				X	
Kahramanmaraş		X	X		X**				X**	
Kars Harakani		X	X		X*				X*	
Kastamonu		X	X		X*				X*	

Havalimanları	Yol Kontrol Merkezi	Yaklaşma Kontrol	Meydan Kontrol	Uçuş Bilgi Merkezi	Havacılık Bilgi Servisi	NOTAM Ofis	VFR Uçuş Takip	Kurtarma koordinasyon Merkezi	Kurtarma koordinasyon Alt Merkezi	Haberleşme Merkezi
Kayseri		Askeri	Askeri		X				X	
Kocaeli Cengiz Topel		Askeri	Askeri		X				X	
Konya		Askeri	Askeri		X				X	
Malatya		Askeri	Askeri		X				X	
Mardin		X	X		X*				X*	
Muş		X	X		X**				X**	
Kapadokya		X	X		X				X	
Ordu-Giresun		X	X		X**				X**	
Samsun Çarşamba		X	X		X				X	
Siirt		X	X		X**				X**	
Sinop		X	X		X				X	
Sivas Nuri Demirağ		X	X		X**				X**	
Şanlıurfa GAP		X	X		X				X	
Şırnak Şerafettin Elçi		X	X		X*				X*	
Tekirdağ Çorlu		X	X		X				X	
Tokat		X	X		X**				X**	
Uşak		X	X		X				X	
Van Ferit Melen		X	X		X				X	
DHMİ Toplamı	1	38	41	1	48				48	

İstanbul Sabiha Gökçen (*)		X		X(1)	X(1)				X***	
Eskişehir Hasan Polatkan(*)		Askeri	X		X***				X***	
Zonguldak Çaycuma (*)		X	X		X***				X***	
Gazipaşa Alanya(*)		X	X		X***				X***	
Zafer(*)		X	X		X				X	
Aydın Çıldır(*)										
Selçuk Efes(*)		X	X		X*				X*	
Genel Toplam	1	41	46		52	2	1	2	52	1

X*: AIM Hizmetleri diğer havalimanları tarafından 24 saat esaslı olarak yürütülmektedir. Ağrı Ahmed-i Hani, Kars Harakani, Kastamonu AIM Hizmetleri Ankara Esenboğa Havalimanı AIS/FIC birimleri tarafından, Bingöl, Batman, Şırnak Şerafettin Elçi Havalimanı AIM Hizmetleri Gaziantep Havalimanı, AIM birimi tarafından, Mardin, Diyarbakır Havalimanı AIM Hizmetleri Adana Havalimanı AIM birimi tarafından, Aydın Çıldır, Balıkesir Merkez ve Gökçeada Havalimanı AIM Hizmetleri İzmir Adnan Menderes Havalimanı AIM birimi tarafından Hakkari Yüksekova S.Eyyubi Hv. AIM hizmetleri Van Ferit Melen Hv. AIM Birimi tarafından yürütülmektedir.

X**: AIM Hizmetleri normal çalışma saatleri dışında, hafta sonu ve resmi tatil günlerinde diğer havalimanları tarafından yürütülmektedir. Siirt Havalimanı AIM Hizmetleri Adana Havalimanı AIM birimi tarafından, Erzincan, Iğdır, Muş Havalimanı AIM Hizmetleri Ankara Esenboğa Havalimanı AIM birimleri tarafından, Elazığ havalimanı AIM hizmetleri Malatya Hv.AIM birimi tarafından, Amasya Merzifon Havalimanı AIM hizmetleri Samsun Çarşamba Hava Limanı AIM birimi tarafından, Tokat, Ordu Giresun Hv.AIM Hizmetleri Trabzon Hv.AIM Birimi tarafından, Kahramanmaraş ve Sivas Nuri Demirağ Havalimanı AIM Hizmetleri Kayseri Havalimanı AIM birimi tarafından yürütülmektedir.

X***: AIM hizmetleri Havalimanı İşleticisi tarafından verilmektedir. X(1) İstanbul uçuş Bilgi Bölgesinde (Flight Information Region (FIR)) yer alan havalimanlarına ilişkin yalnızca yurt içine NOTAM yayınlamakla sorumludur.

X****: İstanbul Sabiha Gökçen, Zonguldak Çaycuma, Gazipaşa Alanya, Zafer ve Aydın Çıldır Havalimanlarında Hava Trafik Kontrol Hizmeti DHMİ tarafından yürütülmektedir.

X*****: İstanbul Atatürk ve İzmir Adnan Menderes Havalimanlarında Yeşilköy ve Menderes Yaklaşma Kontrol Ofisleri Contingency durumlarda Saha Kontrol Hizmeti vermektedir.

- 2017 yılı içerisinde yedek malzeme, parça ve ikmal işlerinin zamanında ve eksiksiz olarak giderilmiştir.
- Yıllık bütçe çalışmalarına esas olacak bilgiler tespit edilerek ilgili yerlere bildirilmiştir.
- Hangar ve yer teçhizatının arızaları giderilerek faal kalmaları sağlanmıştır.
- Esenboğa Havalimanı'nda ve İstanbul Yeni Havalimanı'nda yapımı planlanan DHMİ Hava Araçları Hangarlarına ait çalışma yapılarak İnşaat Emlak Dairesi Başkanlığı'na gönderilmiştir.

UÇUŞ KONTROL Faaliyetleri

- Uçuş Kontrol Şube Müdürlüğüne envanterimizde mevcut iki adet Cessna Citation XLS tipi uçağımız ile bu güne kadar 315:30 saati Uçuş Kontrol faaliyetine, 197:45 saati İdari ve diğer uçuşlara ait olmak üzere toplam 513:15 saat uçuş icra edilmiştir.
- Envanterimizdeki iki adet EC-145 tipi helikopterimiz ile; 123:45 saati idari uçuş faaliyetlerine, 58:15 saati bakım olmak üzere toplam 182:00 saat uçuş icra edilmiştir.
- İlk Hizmete Verme Uçuş Kontrol Kapsamında; 1 adet Localizer, 3 adet VOR, 5 adet DME, 10 adet DME ve 3 adet RNAV usulü hizmete verilmiştir.
- Hava Seyrüsefer Yardımcı Sistem ve Cihazlarının periyodik Uçuş Kontrol faaliyetleri; yapılan yıllık - aylık planlamalara uygun olarak düzenli icra edilmiştir.
- Makam tarafından tevdi edilen yurtiçi-yurtdışı İdari Uçuş görevleri eksiksiz yerine getirilmiştir.

- Uçaklarımızda mevcut Uçuş Kontrol Sistemlerinin bakım ve update işlemleri daha önceden yapılmış olan sözleşme kapsamında iki kez icra edilmiştir.
- NSM firmasından gelen ekip tarafından sözleşme kapsamında olan Uçuş Kontrol Uçaklarındaki Uçuş Kontrol İşletim Sistemi (AFIS) yazılım güncellemeleri tamamlanmıştır.
- Pilotların SHGM mevzuatlarına uygun olarak Lisans gereklilikleri kapsamında almaları zorunlu olan RNAV, RVSM, CRM ve tazeleme eğitimleri önceden yapılan planlamalar uygun olarak yurtiçi ve yurtdışından alınması sağlanmıştır.
- SHGM mevzuatı ve Lisans gerekliliği kapsamında; Pilot ve Uçuş Kontrol Elektronik Teknisyenlerinin periyodik sağlık kontrolleri yetkili sağlık kuruluşlarında yaptırılması sağlanmıştır.
- Kurumumuza yeni katılan iki pilotun almaları gerekli tüm kurs ve eğitimler yurtiçi-yurtdışı yetkili firma ve organizasyonlardan alınarak göreve hazır duruma gelmeleri sağlanmıştır.

**İNSAN KAYNAKLARI, KURUMSAL
İLETİŞİM VE EĞİTİM FAALİYETLERİ**

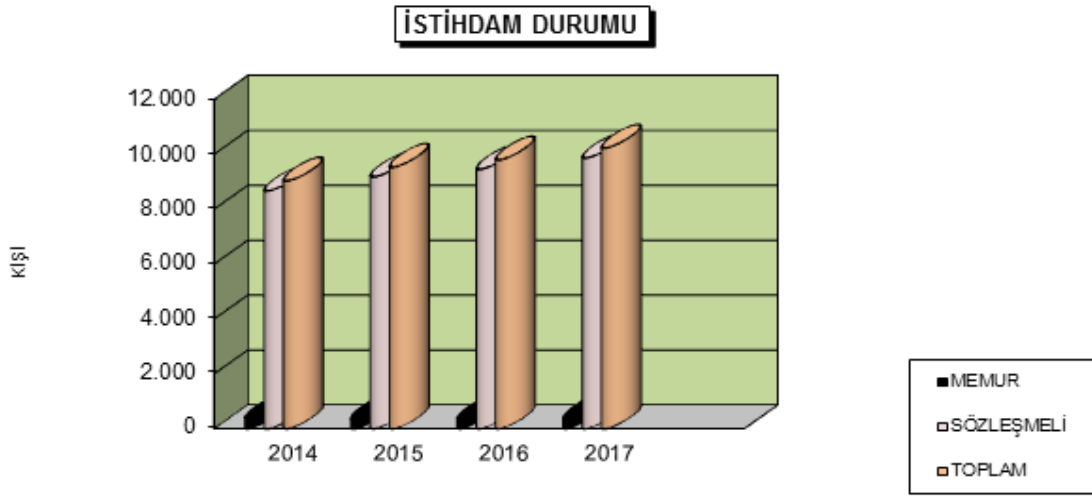
03

PERSONEL BİLGİLERİ

A. İSTİHDAM DURUMU

Kuruluşumuz personel ihtiyacı, bunların kadro, unvan, sayı ve yerleri iş programı ile belirlenmektedir. İşin gerektirdiği niteliklere haiz elemanların işe alınması, yapacağı işe uygun olarak yetiştirilmesi, verimlilik ve karlılık ilkelerine bağlı olarak maliyet bilinci içinde çalıştırılması, göreve devamı özendirecek özlük hakları sisteminin gerçekleştirilmesi, yaratıcılığı, girişimciliği, başarı ve çabanın maddi ve manevi olarak değerlendirilmesi teşvik ilkelerine dayanan Kuruluşumuz personel politikası, 2017 yılında da titizlikle uygulanmıştır. Kuruluşumuzda çalışan personelin büyük bir bölümü 233 sayılı KHK ve bu kararnamenin personele ilişkin hükümlerini değiştiren 399 sayılı KHK hükümlerine göre sözleşmeli olarak çalışanlardan, küçük bir bölümü memurlardan oluşmaktadır.

dirilmesini teşvik ilkelerine dayanan Kuruluşumuz personel politikası, 2017 yılında da titizlikle uygulanmıştır. Kuruluşumuzda çalışan personelin büyük bir bölümü 233 sayılı KHK ve bu kararnamenin personele ilişkin hükümlerini değiştiren 399 sayılı KHK hükümlerine göre sözleşmeli olarak çalışanlardan, küçük bir bölümü memurlardan oluşmaktadır.

2017 Yılı İş Programı ile yıl içinde; 12.557 sözleşmeli ve 513 memur (I sayılı cetvel dahil) olmak üzere ortalama 13.070 kişinin istihdam edilmesi program-

lanmış olup, buna karşılık 9.857 sözleşmeli ve 361 memur olmak üzere ortalama 10.218 toplam kişi istihdam edilmiştir.

İSTİHDAM DURUMU 2017

İSTİHDAM TÜRÜ	PROGRAM (ORTALAMA)		GERÇEKLEŞME	
	İLK DURUM KADRO	REVİZE KADRO	YIL ORTALAMASI	YIL SONU
A. KADROLU MEMUR	513	513	351	361
1. 657'ye tabi Memur Hiz.	1	1	1	1
2. I Sayılı Cetvel	512	512	350	360
B. SÖZLEŞMELİ (II sayılı cetvel)	12.557	12.557	9.527	9.857
TOPLAM	13.070	13.070	9.878	10.218

2017 yılı personel durumu dönem başı-dönem sonu olarak incelendiğinde, dönem başında; 343 memur ve 9.443 sözleşmeli olmak üzere toplam 9.786 kişi ile faaliyete başlayan Kuruluşumuza, dönem içinde 727 kişi giriş yapmış, buna karşılık çeşitli nedenlerle

295 kişi ayrılmış olup, dönem sonunda 361 memur ve 9.857 sözleşmeli olmak üzere toplam 10.218 kişi çalışmıştır. Dönem başına göre dönem sonunda 432 kişilik personel artışı meydana gelmiştir.

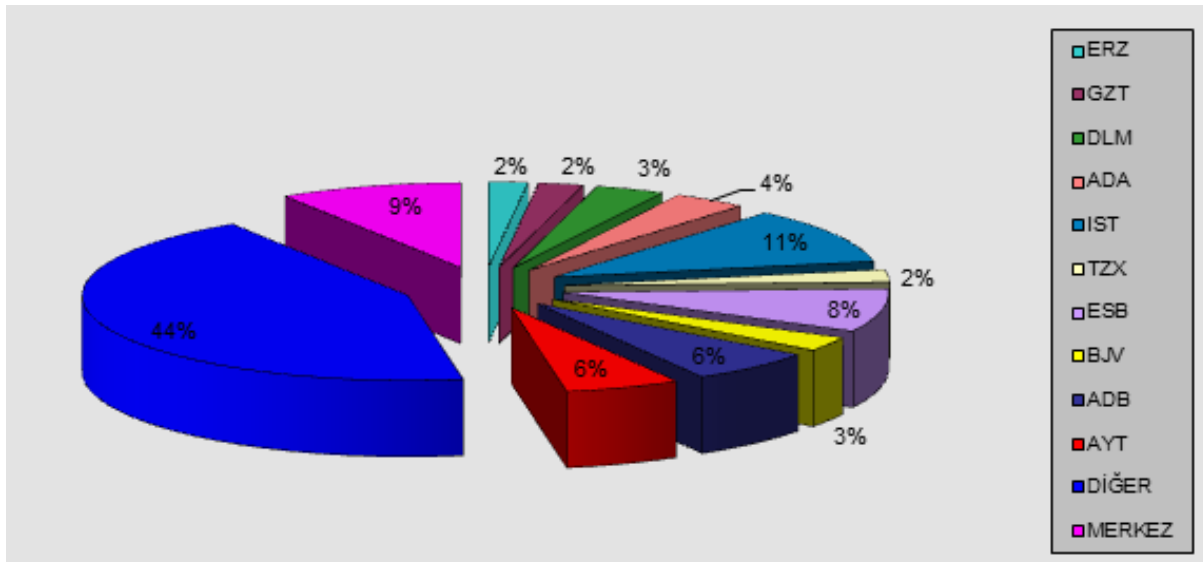
PERSONEL HAREKETLERİ 2017

İSTİHDAM TÜRÜ	MEMUR	SÖZLEŞMELİ	TOPLAM
A. YILBAŞI MEVCUDU	353	9.443	9.786
B. YIL İÇİ GİRİŞLERİ	40	687	727
1. Açıktan Tayin	1	619	620
2. Nakil			
3. Askerlik Dönüşü		25	25
4. Diğer	39	43	82
C. YIL İÇİ ÇIKIŞLARI	22	273	295
1. İstifa	1	30	31
2. Nakil	2		2
3. Askerlik		48	48
4. Emekli	14	117	131
5. Vefat	3	10	13
6. Diğer	2	68	70
D. YIL SONU MEVCUDU	361	9.857	10.218

Havalimanlarında çalışan personelin beşte birine yakını Atatürk ve Esenboğa Havalimanlarında toplanmıştır. En çok personel yoğunluğu 24 memur ve 1.074 sözleşmeli olmak üzere toplam 1.098 per-

sonel ile Atatürk Havalimanında bulunurken en az personel sayısı 33 kişi ile Gökçeada Havalimanında gerçekleşmiştir.

PERSONELİN MEYDANLARA DAĞILIMI

PERSONELİN MEYDANLARA DAĞILIMI

MEYDANLAR	MEMUR		1 SAYILI CETVEL		SÖZLEŞMELİ		TOPLAM	
	PROG.	GER.	PROG.	GER.	PROG.	GER.	PROG.	GER.
İSTANBUL ATATÜRK			40	24	1.086	1.074	1.126	1.098
ANKARA ESENBOĞA			48	40	1.010	799	1.058	839
İZMİR ADNAN MENDERES			31	22	765	621	796	643
ANTALYA			27	17	666	566	693	583
MUĞLA DALAMAN			22	14	511	336	533	350
MİLAS-BODRUM			23	14	389	265	412	279
ADANA			25	18	536	358	561	376
TRABZON			22	12	435	227	457	239
ERZURUM			20	6	315	192	335	198
GAZİANTEP			20	18	335	209	355	227
ADİYAMAN			2	1	106	85	108	86
AĞRI AHMED-İ HANİ			1	1	101	83	102	84
AMASYA MERZİFON			1	1	82	68	83	69
BALIKESİR KOCAEYİT			1	1	148	129	149	130
BALIKESİR MERKEZ			1	1	90	40	91	41
BATMAN			1	1	91	86	92	87
BİNGÖL			1	1	84	66	85	67
BURSA YENİŞEHİR			2	2	185	166	187	168
ÇANAKKALE			1	1	110	109	111	110
GÖKÇEADA			1	1	65	32	66	33
DENİZLİ ÇARDAK			1	1	137	101	138	102
DİYARBAKIR			1	1	150	147	151	148
ELAZIĞ			1	1	163	142	164	143
ERZİNCAN			1	1	118	94	119	95
HAKKARİ YÜKSEKOVA SELAHADDİN EYYUBİ			1	1	89	61	90	62
HATAY			1	1	125	111	126	112
HAVA TRAFİK KONT.MRK.			15	11	650	588	665	599
IĞDIR ŞEHİT BÜLENT AYDIN			1	1	90	64	91	65
ISPARTA S.DEMİREL			1	1	156	108	157	109
KAHRAMANMARAŞ			1	1	123	111	124	112
KAPADOKYA			2	2	180	111	182	113
KASTAMONU			1	1	91	65	92	66
KARS HARAKANİ			1	1	115	96	116	97
KAYSERİ			1	2	150	131	151	133
KOCAELİ CENGİZ TOPEL			1	1	92	76	93	77

PERSONELİN MEYDANLARA DAĞILIMI

MEYDANLAR	MEMUR		1 SAYILI CETVEL		SÖZLEŞMELİ		TOPLAM	
	PROG.	GER.	PROG.	GER.	PROG.	GER.	PROG.	GER.
KONYA			1	1	185	176	186	177
MALATYA			1	1	137	125	138	126
MARDİN			2	2	89	79	91	81
MUŞ			1	1	91	75	92	76
ORDU GİRESUN			1	1	92	81	93	82
SAMSUN ÇARŞAMBA			1	1	245	180	246	181
SIİRT			1	1	92	67	93	68
SİNOP			1	1	87	58	88	59
SİVAS NURİ DEMİRAĞ			1	1	125	110	126	111
ŞANLIURFA GAP			1	2	155	115	156	117
ŞIRNAK ŞERAFETTİN ELÇİ			1	1	88	67	89	68
TEKİRDAĞ ÇORLU			1		142	134	143	134
TOKAT			1	1	92	63	93	64
UŞAK			1	1	94	63	95	64
VAN FERİT MELEN			1	1	169	141	170	142

GAZİPAŞA ALANYA						0		
İSTANBUL SABİHA GÖKÇEN						0		
AYDIN ÇILDIR					6	0	6	
ZAFER					6	0	6	
MERKEZ	1	1	176	121	1.123	806	1.300	928
TOPLAM	1	1	512	360	12.557	9.857	13.070	10.218

Kuruluşumuz çalışanları içinde çoğunluğu 8.470 kişi ile yüksek okul mezunları oluşturmaktadır. Personelimizin 2017 yılı itibariyle %82,89'una tekabül eden Yüksek okul mezunlarının sayısı önceki yıllara göre artış göstermeye devam etmektedir.

PERSONELİN ÖĞRENİM DURUMU

YIL	2014	2015	2016	2017
ÜNİVERSİTE/Y.O MEZUNU	7056	7651	8012	8470
LİSE MEZUNU	1532	1469	1407	1410
İLKÖĞRETİM MEZUNU	434	401	365	336
OKUR-YAZAR	2	2	2	2
TOPLAM	9024	9523	9786	10.218

B. PERSONEL ÜCRET VE GİDERLERİ

2017 yılı İşletme Bütçesi ile personel ücret ve giderleri için 919.638.000 TL ödenek ayrılmış olup; bilahare bu ödenek 996.381.000 TL olarak revize edilmiştir. 2017 yılı İşletme Bütçesi ile personel ücret

ve giderleri 993.416.000 TL olarak gerçekleşmiştir. 2017 yılında 399 sayılı KHK'nın I ve II sayılı cetveline dahil personelin ücretine I. Dönem için %3, II. Dönem için %6,92 oranlarında artış yapılmıştır.

PERSONEL ÜCRET VE GİDERLERİ				(BİN TL)
YILLAR	2016G	2017P	2017R	2017G
A. MEMUR ÜCRET VE GİDERLERİ	33.715	39.522	42.163	41.872
1. Temel Maaş Giderleri	7.729	8.456	8.504	8.456
2. Ek Ücretler	21.052	25.327	28.007	27.872
3. Sosyal Yardımlar	2.212	2.679	2.592	2.562
4. Emeklilik Ödemeleri	2.722	3.060	3.060	2.982
B. SÖZLEŞMELİ ÜCRET VE GİDER.	779.411	880.116	954.218	951.936
1. Sözleşme Tutarı	413.794	452.298	471.194	469.293
2. Ek Ücretler	270.527	325.893	375.940	360.367
3. Sosyal Yardımlar	38.329	39.225	42.752	58.142
4. Emeklilik Ödemeleri	56.761	62.700	64.332	64.135
T O P L A M	813.126	919.638	996.381	993.808

1. MEMUR ÜCRET VE GİDERLERİ (I SAYILI CETVEL DAHİL)

Memurlarla ilgili işlemler, 657 sayılı Kanun ve 233 sayılı KHK ile bunların ek ve değişikliklerine göre yürütülmektedir. Memurlar aylık ve özlük hakları bakımından da 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile bunun ek ve değişikliklerine tabidir.

Bu kapsamda; 2017 yılında yaklaşık 8.456.000. TL

Katsayı tutarı, 27.872.000. TL ek ücret, 2.562.000. TL sosyal yardım ve 2.982.000. TL emeklilik ödemeleri olmak üzere 2017 yılında 41.872.000. TL ödeme yapılmıştır. 2016 yılında 33.715.000. TL olan memur personelin ücret giderlerine göre artış yaklaşık %24,19 dur. 2017 memur başına düşen aylık ücret ve giderleri tutarı 9.940 TL'dir

2. SÖZLEŞMELİ ÜCRET VE GİDERLERİ

Kuruluşumuzdaki sözleşmeli personelin tamamı 399 sayılı KHK'nın 3/c maddesine göre çalıştırılan ve 399 sayılı KHK'ya ekli I sayılı cetvele tabi olmayan personeldir. Sözleşmeli personel 399 sayılı KHK'da belirtildiği üzere, genel idari esasları dahilinde hizmetlerin yine 399 sayılı KHK'da belirtilen esaslara göre akdedilecek bir sözleşme ile çalıştırılan ve işçi olmayan personeldir. Sözleşmeli personele ödenecek olan sözleşme ücretlerinin tavanı her yıl Bütçe Kanunu ile belirlenmekte olup, sözleşmeli personel sosyal güvenlik yönünden 5510 sayılı Sosyal Sigor-

talar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4/c maddesine tabidir.

Bu Kapsamda; 2017 yılı içerisinde 469.293.000. TL sözleşme tutarı, 360.367.000. TL ek ücret, 58.142.000. TL sosyal yardım ve 64.135.000 TL emeklilik ödemeleri olmak üzere 2017 yılında sözleşmeli personele 951.936.000 TL ödeme yapılmıştır. 2016 yılında 779.411.000. TL olan personel ve ücret giderlerine göre artış yaklaşık %22,08 dir. 2016 yılında sözleşmeli personel başına düşen aylık ücret ve giderleri tutarı yaklaşık 8.320 TL'dir.

KURUMSAL İLETİŞİM FAALİYETLERİ

2017 yılında Genel Müdürlüğümüzün görev alanına giren konular hakkında medyada yer alan haberlerin sayısı artırıldı. Medyada yer alan haber, yazı ve programlar takip edildi, bu doğrultuda ilgili birimler ve havalimanları bilgilendirildi. Böylece kuruluşun medyada nitel ve nicel olarak nasıl yer aldığı izlendi. Buradan elde edilen sonuçlar kuruluşun itibar yönetimi ve iletişim stratejisini şekillendirmede en önemli ölçütlerden biri olarak kullanıldı.

Genel Müdürümüzün Twitter hesabından yaptığı paylaşımlar Elektronik Basın tarafından büyük ilgi görmektedir. Kuruluşumuzun faaliyetleri hakkında bilgiler veren bu tweetleri kaynak alan bini aşkın haber özellikle elektronik basında yer bulmuştur. Bu haberlerin reklam eşdeğerleri milyon dolarlara ulaşmıştır.

Havalimanlarının aylık istatistikleri yerel basın bültenleri haline getirilerek, havalimanları vasıtasıyla yerel basına ulaştırıldı. Bu sistemle, İstatistik haberlerinin Türkiye'nin dört bir yanındaki yerel basın organlarında yer alması sağlandı.

Kuruluşumuz ve sektörle ilgili konular haberleştirilerek, 2017 yılı boyunca yaklaşık 180 haber web sayfamızın ilgili bölümünde yayımlandı. Böylelikle haberin güncelliği yitirilmeden hızlı bir şekilde yayılımı sağlandı.

Ulusal ve uluslararası sunumlarda kullanılmak üzere, Uzun ve kısa metraj tanıtım filmleri yaptırıldı. Bu filmler sosyal medya ve kullanılan diğer tüm iletişim kanallarından yayımlanarak binlerce kişiye ulaştı. Etkileşimin artırılması amacıyla İngilizce ve işaret dilinde versiyonlarının hazırlatıldığı tanıtım filmleri, yüksek kalitede çekimleri ve faaliyetlerin özünü anlatan nitelikli senaryosuyla kuruluşun anlaşılması ve marka tanınırlığının artırılmasına hizmet etmektedir.

2017 yılında kuruluşumuzun Led Panolarında yayımlanmak üzere çok sayıda video hazırlandı. Genel

Müdürlüğümüz ve havalimanlarımızda bulunan Led Panolar ile Kuruluşumuzun güncel faaliyetleri daha geniş kitlelere, daha etkili ve hızlı bir şekilde duyuruldu.

Genel Müdürlüğümüzün faaliyetleri; sürekli olarak takibi ve güncellemesi yapılan, önemli ölçüde takipçisi bulunan sosyal medya hesaplarımızla çok geniş bir hedef kitleye doğrudan duyuruldu. Bu ortamlarda paylaşılan mesajların yüksek düzeyde olumlu geri bildirimleri bulunmakta. (beğeni sayıları, yapılan yorumlar vb. ölçüt alınıyor.)

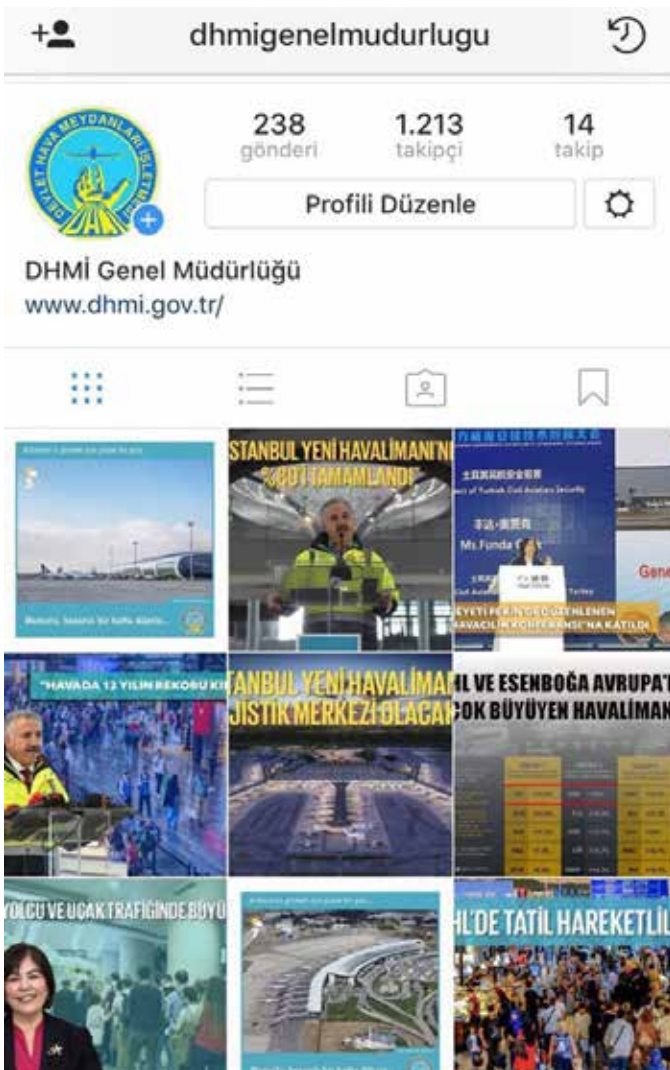
Toplam beğeni sayısı 14.906 olan Facebook'taki 2 sayfamızdan yapılan paylaşımlarla 2017 yılı boyunca milyonlarca kişiye ulaşıldı.

14.267 takipçisi bulunan Twitter sayfamızdan gönderilen tweetlerin bir yılda erişim sayısı milyonlarla ifade edilebilir.

İnstagram sayfamızın toplam takipçi sayısı 1.213.
2017 yılında instagram sayfamızdan paylaştığımız
gönderiler 1 yılda binlerce kişiye ulaştı.

Kurum içi iletişimimizde daha hızlı ve etkili bir araç olan WhatsApp grupları gerek Genel Müdürlük içinde gerekse havalimanları ile iletişimde sürekli hale getirildi.

Genel Müdürlüğümüzün, kurum içi veya kurum dışı gönderceği taziye, kutlama, yılbaşı ve dini bayram mesajları hazırlandı. Bunlarla ilgili dokümanlar temin edildi ve bunların ilgili oldukları yerlere zamanında ulaşması için gerekli işlemler yapıldı.

Ayrıca yıl içinde ilk kez, personelimizin meslekleriyle ilgili özel günler, ilgili personel belirlenerek özel olarak mail ya da SMS yoluyla Genel Müdürümüz adıyla kutlandı.

Genel Müdürlüğümüz ve bağlı birimlerin tanıtılmasını sağlayacak (genel ve özel araştırmalarla) projeler hazırlandı, gerektiğinde bu iş uzman kişi ve kuruluşlara yaptırıldı. Bu doğrultuda broşür ve dergi basımı organize edildi; hazırlanan broşür ve dergiler ilgili kurum ve kuruluşlara, kamuoyunun bilgisine sunuldu. Bu sayede kamuoyu ve sosyal paydaşlarımıza sektörümüz ve kuruluşumuzla ilgili bilgiye uzun süreli erişim olanağı sağlandı.

Bu kapsamda aylık dergimiz Uçuş Noktası'nın zenginleştirilmesi adına her sayıda içerik ve fotoğraf desteği yapıldı.

BİMER ve CİMER kanalıyla vatandaşlarımızdan gelen talep ve şikayetler mevzuat çerçevesinde değerlendirildi, görüş ve teklifler incelenerek en kısa sürede ilgili birimlerle koordinasyonu sağlandı.

Bu çerçevede 2017 yılında tarihleri arasında BİMER kanalıyla gelen 3.601 ve CİMER kanalıyla gelen 411 başvuru incelenerek ilgili birimlere ulaştırıldı.

DHİM Çağrı Merkezi (444 34 64) operasyonları yürütüldü ve gelen giden çağrılar kontrolü sağlandı. Gelen çağrılar zamanında ele alınıp alınmadığı kontrol edildi, vatandaşlarımızın diğer kanallardan olduğu gibi telefonla da kuruluşumuza ulaşımı kolaylaştırıldı.

2017 yılında çağrı merkezimize bildirim kaydı alınan 15.786 çağrı gelmiştir.

DHİMİ YURT DIŞINA AÇILIYOR

Hizmet ve yatırımlarıyla Türkiye'nin en büyük kuruluşları arasında yer alan DHİMİ, küresel bir marka haline gelebilmek için ileri adımlar atıyor.

Bakanlar kurulu kararı ile DHİMİ'ye yurt dışında şirket kurma yetkisi verildi. Ağırlıklı olarak yurt dışında faaliyette bulunması planlanan şirketin kurulumu ile ilgili çalışmalara başlandı.

DHİMİ Küresel Temaslarda Türkiye'yi En İyi Şekilde Temsil Ediyor

Türk sivil havacılığını dünya sivil havacılığının zirvesine taşıma hedefiyle, DHİMİ Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdürü Funda Ocak önderliğinde çalışmalar yoğun bir şekilde devam ediyor. Genel Müdürümüz görev süresi içinde 26 ülkeden resmi ve gayri resmi davet aldı; bu davetlerin 7'sine katıldı.

Almanya

Gürcistan

Güney Kore

ABD

ABD

Senegal

DHİMİ Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdür Funda OCAK'a 8. Uluslararası Buhara Medya Ödülleri Kapsamında "Yılın Kadın Bürokratı" Ödülü verildi.

ABD

Çin

SOSYAL FAALİYETLER

TÜRKİYE HAVA TRAFİK KONTROL MERKEZİNDE 23 NİSAN ULUSAL EGEMENLİK VE ÇOCUK BAYRAMI COŞKUYLA KUTLANDI

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı nedeniyle Türkiye Hava Trafik Kontrol Merkezinde (HTKM) kutlama programı düzenlendi.

Türkiye Hava Trafik Kontrol Merkezi, bu anlamlı gün nedeniyle kapılarını Sarayköy Sevgi Evlerinde oturan çocuklara açtı. Merkezde misafir edilen yaklaşık 50 çocuk, spor salonuna kurulan oyun parkında, animatörler eşliğinde doyasıya eğlendi.

HTKM Başmüdürü Şükrü Tarhan, program için talimat veren Genel Müdür ve Yönetim Kurulu Başkanımız Funda Ocak ile etkinliğe katkıda bulunan Türkiye Hava Trafik Kontrolörleri Derneği (TATCA) yönetimine teşekkür etti.

EĞİTİM FAALİYETLERİ

Günümüz teknoloji toplumunda havacılık sistemini tanımlayabilecek anahtar kelimelerden biri sürekli eğitimidir. Tüm kaynakları, verimlilik ve kârlılık esasına göre kullanmak ve değerlendirmek hususunda gereken gayret ve basireti göstermekle sorumlu olan Kuruluşumuz personeli, bu yükümlülüğünü yerine en iyi şekilde getirebilmesi için ihtiyaç duyulan alanlarda eğitime tabi tutulmaktadır. Gerek havacılıkla ilgili yeni teknolojilerin tanınması gerekse mevcut teknoloji ile eskiyen bilgilerin yenilenmesi amacı ile kuruluş içinde seminer, kurs, çalıştay düzenlemekte veya kuruluş dışında düzenlenen yurt içi ve yurt dışı kurs, seminer ile çalıştaylara iştirak edilmektedir.

Bu hususu teminen, Ana Statümüzün 4.maddesinin 6.bendi ile Kuruluşumuza; Sivil Havacılık ihtisas alanlarında, dünya standartlarına göre personel yetiştirmek üzere eğitim tesisleri işletmek amaç olarak verilmiş olup, hava seyrüsefer, işletme, teknik ve idari konularda ihtiyaç duyulan hizmet içi eğitimler merkez ve taşra da gerçekleştirilmektedir. Havalimanlarımızda yer alan lisan, hava trafik, kule ve yaklaşma kontrol laboratuvarları, TV/Video odası, derslikler eğitim hizmetleri için tüm yıl faal durumdadır.

Esenboğa Havalimanında yer alan DHMİ Havacılık Akademisi'nde DHMİ-TÜBİTAK anlaşmalı Radar Simülatörleri ve Kule Simülatörü sistemleri vasıtasıyla hava trafik kontrolör adaylarına temel hava tra-

fik kursları, hava trafik kontrolörlerine ise tekamül kursları ve işbaşı eğitimleri ile diğer eğitimler, genel amaçlı sınav laboratuvarlarında verilmektedir. Ayrıca, Adana, Atatürk, Adnan Menderes, Muğla Dalaman, Antalya, Erzincan, Erzurum, Hatay, Ankara Esenboğa, Muğla Milas Bodrum, Gaziantep ve Trabzon Havalimanlarında toplamda 27 derslik, 6 eğitim/konferans salonu ve 11 laboratuvar mevcuttur. Erzincan Havalimanında ise ARFF personeline yönelik Uçak Yangın Simülatörü Eğitim Merkezi, Özel Maksatlı Araç Simülatörü Eğitim Merkezi ve ARFF Taktik Eğitim Merkezi açılarak hizmete sunulmuştur.

Başkanlığımız eğitim faaliyetlerini; 2018 yılından itibaren Esenboğa Havalimanında yer alan Simülatör ve Eğitim Merkezi ile Erzincan Havalimanında yer alan Uçak Yangın Simülatörü, Özel Maksatlı Araç Simülatörü ile ARFF Taktik Eğitim Merkezleri yerine DHMİ Havacılık Akademisi çatısı altında yürütecektir.

Kuruluşumuz, DHMİ Havacılık Akademisi olarak havacılık sektörünün var olan eğitim ihtiyaçlarını, bilgi birikim ve tecrübemiz ile karşılamak, havacılık sektöründe çalışan personelin eğitimlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak ve Türk Sivil Havacılığına dünya sivil havacılığındaki gelişmeleri taşıyarak eğitimde bütünleşmeyi sağlamak üzere kurulmuş gerek yurt içi gerekse yurt dışında öncü bir eğitim Kuruluşu olmaktadır.

Sivil havacılık sektöründe söz sahibi olan Kuruluşumuz eğitim faaliyetlerinin kendi personeline olduğu gibi yurt içi ve yurt dışı paydaşlara eğitim vermek üzere, eğitim üssü olma çalışmaları kapsamında Milli Eğitim Bakanlığı'na müracaat edilmiş, müracaatımız olumlu karşılanmış ve 29 adet Eğitim Programı Talim ve Terbiye Kurulunca onaylanmış ve Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne de hizmet içi eğitim ve ticari eğitim kuruluştur olarak yetkilendirilmiştir. Hâlihazırda 17 eğitim programı da onaylanmak üzere Talim Terbiye Kuruluna sunulmuştur.

Eğitim faaliyetlerimizin etkin ve verimli hale getirilebilmesi için teknolojik alt yapıyı da kullanarak paydaşlara sınıf eğitimi, uzaktan eğitim ve e-öğrenme ortamında sunulmak üzere eğitim portalı yıl içerisinde hizmete sunulacaktır.

Büyüyen sektörün eğitim ihtiyacının karşılanması için Bölgesel Eğitim Üssü (Atatürk, Dalaman, Erzin-can) çalışmaları hız kesmeden sürdürülüyor. MEB,

SHGM ve YÖK ile koordineli yürütülen Eğitim Merkezinin kuruluş çalışmaları yoğun bir şekilde devam ediyor.

2017 yılı Eğitim Planı ve Programı kapsamında 8.655 personel için 180 adet yurt içi, 205 adet yurt dışı kurs ve seminer gerçekleştirilmesi için planlama yapılmıştır. Dönem sonuna kadar 226 adet yurt içi kurs ve seminer gerçekleştirilmiş olup, yurt dışında gerçekleştirilen 82 adet eğitim ile birlikte toplam 6.930 personelimiz kurs ve seminerlere katılım sağlamıştır.

2017 yılında, çeşitli havacılık kurum ve kuruluşlarına Uçak Yangın Simülatörü Eğitimi ile Cumhurbaşkanlığı Koruma Dairesi Başkanlığı personeline Güvenlik Cihazları Kullanım Kursu verilmiştir.

2017 yılında toplam Eğitim Ödeneği olarak 12.555.000,00-TL ayrılmış olup, 11.533.788,19-TL harcamıştır. Bu harcamanın içerisinde eğitim ve eğitimci ücreti, sınav, staj, yurt içi ve yurtdışı yolluğu ile hizmet satın alınan eğitim ücreti yer almaktadır.

2017 EĞİTİM FAALİYETLERİ

Kurslar	Kurs Süresi (Gün)	Kursiyer Sayısı	Kurs Yeri
Havacılık Eğitim	10	62	Ankara/Dalaman
Seyrüsefer	695	109	İstanbul / DHMİ Havacılık Akd.
İşletme	637	2.347	Esenboğa, Dalaman, Erzin-can
Elektronik	287	238	DHMİ Havacılık Akd., HTKM
Pazarlama ve Ticaret	-----	-----	-----
Strateji Geliştirme	-----	-----	-----
Havacılık Acil Yardım ve Güvenlik	55	1.189	DHMİ Havacılık Akd., Dalaman, Ağrı
Kurum Dışı Kurs ve Seminerler	299	1.622	Ankara, Çeşitli Havalimanları
Satın Alma ve İkmal	15	308	Antalya
Muhasebe	24	231	Antalya, DHMİ Havacılık Akd.
İnsan Kaynakları	10	188	Antalya
Bilgi Teknolojileri	6	139	Antalya
Genel	-----	-----	-----
Destek Hizmetleri	20	183	Havalimanları
Yurt Dışı	400	314	Lüksemburg, ABD, Kanada, Almanya, İngiltere, İtalya, Belçika, Fransa, İspanya, Irak, Güney Kore, Avusturya
GENEL TOPLAM	2.458	6.930	

İSTATİSTİKLER

04

TRAFİKLER

A. UÇAK TRAFİĞİ

a. Havalimanları Uçak Trafikliği

2017 yılında Türkiye genelinde sivil ticari uçak trafiğine açık 55 havalimanına inen-kalkan uçak trafiği; iç hatlarda 909.332 ve dış hatlarda 591.125 olmak üzere, toplam 1.500.457 olmuş ve bir önceki yıla göre toplam uçak trafiğinde % 3,2 oranında artış kaydedilmiştir. 2017 yılında iç hat uçak trafiği % 2,6 ; dış hat uçak trafiği % 4,2 oranında artmıştır. 2017

yılında toplam uçak trafiği içindeki iç hat uçak trafiği payı % 60,6'dır.

2017 yılında en çok uçak trafiği İstanbul Atatürk Havalimanı'nda yaşanmıştır. İstanbul Atatürk Havalimanı'nı, İstanbul Sabiha Gökçen, Antalya, Ankara Esenboğa ve İzmir Adnan Menderes Havalimanları izlemiştir.

UÇAK TRAFİĞİ (2013 - 2017)

HAVALİMANLARI	2013			2014			2015			2016			2017		
	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam
İSTANBUL ATATÜRK	139.043	267.274	406.317	144.771	294.761	439.532	143.958	320.816	464.774	141.361	325.035	466.396	142.451	318.334	460.785
İSTANBUL SABİHA GÖKÇEN (*)	91.848	58.727	150.575	113.097	73.055	186.152	136.393	82.765	219.158	147.053	84.874	231.927	139.267	80.904	220.171
ANKARA ESENBOĞA	80.107	16.711	96.818	78.712	15.706	94.418	82.852	15.758	98.610	89.458	16.152	105.610	99.384	18.453	117.837
İZMİR ADNAN MENDERES	58.658	18.207	76.865	62.873	18.883	81.756	66.157	20.837	86.994	69.037	17.211	86.248	72.073	17.834	89.907
ANTALYA	44.479	127.064	171.543	48.472	129.412	177.884	50.949	123.766	174.715	50.872	76.486	127.358	51.703	107.632	159.335
GAZİPAŞA ALANYA (*)	965	1.760	2.725	2.773	2.882	5.655	3.332	3.722	7.054	3.586	2.489	6.075	3.888	2.504	6.392
MUĞLA DALAMAN	11.170	19.150	30.320	12.174	19.829	32.003	14.311	19.343	33.654	13.942	12.212	26.154	14.399	13.858	28.257
MİLAS-BODRUM	16.457	13.590	30.047	20.036	13.937	33.973	21.592	12.805	34.397	23.348	8.169	31.517	20.565	7.955	28.520
ADANA	37.129	4.801	41.930	37.604	7.376	44.980	38.753	7.886	46.639	39.958	8.600	48.558	38.528	6.407	44.935
TRABZON	18.170	2.618	20.788	18.588	2.990	21.578	23.056	2.335	25.391	23.787	2.472	26.259	26.172	2.931	29.103
ERZURUM	7.044	252	7.296	7.799	235	8.034	8.541	223	8.764	8.915	155	9.070	9.805	229	10.034
GAZİANTEP	14.002	1.324	15.326	15.313	1.477	16.790	16.201	1.416	17.617	15.735	1.888	17.623	16.897	1.882	18.779
ADİYAMAN	1.337		1.337	1.424		1.424	1.700	11	1.711	1.794	42	1.836	1.988	28	2.016
AĞRI AHMED-İ HANİ	1.576		1.576	1.682	1	1.683	1.832	15	1.847	1.990	5	1.995	2.152	8	2.160
AMASYA MERZİFON	1.064	9	1.073	1.159	23	1.182	1.142	31	1.173	678	35	713	1.547	95	1.642
AYDIN ÇILDİR (*)				13.468		13.468	16.315	1	16.316	16.047		16.047	20.720		20.720
BALIKESİR KOCA SEYİT	5.265	49	5.314	5.966	93	6.059	7.991	122	8.113	20.276	179	20.455	22.793	129	22.922
BALIKESİR MERKEZ	185	1	186	147		147	156		156	114		114	131		131
BATMAN	3.802	11	3.813	3.555	2	3.557	1.606	5	1.611	3.157	20	3.177	3.564	37	3.601
BİNGÖL	300		300	1.164		1.164	1.216	19	1.235	1.317	13	1.330	1.351	25	1.376
BURSA YENİŞEHİR	6.193	361	6.554	7.146	420	7.566	6.507	349	6.856	6.731	409	7.140	7.683	420	8.103
ÇANAKKALE	548		548	802	12	814	4.522	73	4.595	5.481	34	5.515	6.278	103	6.381
GÖKÇEADA	104		104	70		70	118		118	234		234	232		232
DENİZLİ ÇARDAK	5.230	60	5.290	6.135	67	6.202	6.189	81	6.270	6.194	147	6.341	10.960	634	11.594
DIYARBAKIR	13.819	159	13.978	13.628	195	13.823	14.161	148	14.309	13.436	387	13.823	12.776	646	13.422
ELAZIĞ	6.514	294	6.808	6.706	341	7.047	6.836	258	7.094	7.187	241	7.428	6.887	249	7.136
ERZİNCAN	2.609		2.609	2.573	16	2.589	2.635	16	2.651	2.851	26	2.877	3.379	25	3.404
ESKİŞEHİR HASAN POLATKAN (*)	5.382	306	5.688	4.274	422	4.696	4.568	508	5.076	6.046	477	6.523	4.232	678	4.910
HAKKARİ YÜKSEKOVA SELAHADDİN EYYUBİ							196		196	358		358	1.312	2	1.314
HATAY	6.155	1.798	7.953	6.774	2.904	9.678	7.107	2.499	9.606	7.142	2.266	9.408	7.208	2.308	9.516
İÇDİR ŞEHİT BÜLENT AYDIN	1.730		1.730	1.413		1.413	1.549	13	1.562	1.492	3	1.495	1.786	2	1.788
İSPARTA SÜLEYMAN DEMİREL	10.295	805	11.100	13.782	796	14.578	22.300	1.072	23.372	23.230	834	24.064	24.101	607	24.708
KAHRAMANMARAŞ	1.692		1.692	1.889		1.889	2.362	2	2.364	2.460	13	2.473	2.573	45	2.618
KARS HARAKANI	3.654	3	3.657	3.083	12	3.095	3.205	15	3.220	3.949	13	3.962	4.106	13	4.119
KASTAMONU	433		433	844		844	833	1	834	1.012	10	1.022	883	24	907
KAYSERİ	11.834	2.036	13.870	11.748	2.352	14.100	12.992	2.056	15.048	13.621	1.770	15.391	13.148	2.193	15.341

UÇAK TRAFİĞİ (2013 - 2017)

HAVALİMANLARI	2013			2014			2015			2016			2017		
	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam
KOCAELİ CENGİZ TOPEL	700	10	710	697	20	717	843	34	877	1.082	34	1.116	1.470	39	1.509
KONYA	7.050	721	7.771	8.928	849	9.777	7.921	806	8.727	8.087	875	8.962	8.499	917	9.416
MALATYA	7.030	110	7.140	6.480	110	6.590	6.971	107	7.078	6.462	78	6.540	7.073	122	7.195
MARDİN	2.945		2.945	3.546	1	3.547	4.389	13	4.402	5.301	38	5.339	4.450	42	4.492
MUŞ	2.163	12	2.175	2.282	12	2.294	2.476	16	2.492	2.523	12	2.535	3.000	15	3.015
KAPADOKYA	2.340	63	2.403	2.912	74	2.986	3.619	107	3.726	6.319	42	6.361	2.670	32	2.702
ORDU-GİRESUN							1.806	8	1.814	6.360	190	6.550	8.114	670	8.784
SAMSUN ÇARŞAMBA	10.352	804	11.156	13.662	827	14.489	16.281	816	17.097	19.290	875	20.165	10.875	538	11.413
SİİRT	572		572	418		418	1.106		1.106	1.532		1.532	386		386
SİNOP	26		26	1.132		1.132	1.062	8	1.070	865	23	888	1.372	116	1.488
SİVAS NURİ DEMİR AÇ	2.885	80	2.965	3.496	80	3.576	4.194	65	4.259	4.201	73	4.274	4.074	99	4.173
ŞANLIURFA GAP	4.535	92	4.627	4.941	96	5.037	5.580	174	5.754	5.508	186	5.694	6.162	175	6.337
ŞIRNAK ŞERAFETTİN ELÇİ	453		453	2.306	3	2.309	2.598	12	2.610	2.662	1	2.663	2.449	14	2.463
TEKİRDAĞ ÇORLU	20.322	1.278	21.600	18.393	835	19.228	24.905	2.005	26.910	27.220	1.032	28.252	35.325	581	35.906
TOKAT	510		510	899		899	1.177		1.177	1.142		1.142	442		442
UŞAK	1.203	2	1.205	2.214	4	2.218	1.793	7	1.800	1.240	3	1.243	1.229	8	1.237
VAN FERİT MELEN	9.420	84	9.504	9.305	81	9.386	11.123	135	11.258	11.583	208	11.791	13.776	117	13.893
ZAHER (*)	1.176	200	1.376	819	246	1.065	803	211	1.014	741	162	903	791	203	994
ZONGULDAK ÇAYCUMA (*)	210	284	494	185	258	443	178	224	402	261	268	529	253	243	496
DHİMİ TOPLAM	583.104	479.833	1.062.937	619.643	514.832	1.134.475	671.369	536.284	1.207.653	712.494	478.497	1.190.991	740.181	506.593	1.246.774
TÜRKİYE GENELİ	682.685	541.110	1.223.795	754.259	591.695	1.345.954	832.958	623.715	1.456.673	886.228	566.767	1.452.995	909.332	591.125	1.500.457

b. Üst geçiş (Overflight) Uçak Trafiği

Üstgeçiş (Overflight) Uçak Trafiği 2017 yılında % 9,7 oranında artarak 413.560 olarak gerçekleşmiştir.

2012-2017 Yılları Üst Geçiş (Overflight) Uçak Trafiğinin Aylara Göre Dağılımı

Yıllar	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Toplam
2012	21.607	19.802	22.309	23.047	24.108	24.745	26.530	26.411	25.090	25.350	22.543	21.897	283.439
2013	20.759	18.474	22.117	23.175	24.866	25.706	26.821	26.297	24.225	24.803	21.978	21.957	281.178
2014	21.889	19.741	23.108	26.079	28.057	28.663	32.822	34.905	32.074	31.234	27.800	26.645	333.017
2015	27.377	23.826	27.839	29.287	30.985	32.018	34.268	35.017	32.625	32.029	27.557	25.457	358.285
2016	26.100	24.253	28.212	29.293	32.030	32.993	36.115	37.454	35.162	34.312	30.106	30.883	376.916
2017	29.870	26.425	30.727	32.416	32.577	36.318	40.164	40.536	38.376	37.808	33.876	34.467	413.560
17/16 %	14,4	9,0	8,9	10,7	1,7	10,1	11,2	8,2	9,1	10,2	12,5	11,6	9,7

c. Havalimanları Sivil Ticari Uçak Trafiği

Sivil ticari uçak trafiği, iç hatlarda 712.181 ve dış hatlarda 560.160 olmak üzere, toplam 1.272.341 olarak gerçekleşmiş olup, 2016 yılına kıyasla % 3'lük bir artış olmuştur.

TİCARİ UÇAK TRAFİĞİ (2013 - 2017)

HAVALİMANLARI	2013			2014			2015			2016			2017		
	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam
İSTANBUL ATATÜRK	126.566	259.432	385.998	132.965	286.932	419.897	132.873	314.071	446.944	129.608	318.355	447.963	131.683	310.808	442.491
İSTANBUL SABIHA GÖKÇEN (*)	83.335	51.130	134.465	105.467	65.826	171.293	129.117	75.713	204.830	140.003	79.446	219.449	134.207	76.048	210.255
ANKARA ESENBOĞA	72.026	13.051	85.077	70.468	11.640	82.108	75.836	12.134	87.970	81.476	12.694	94.170	91.198	15.462	106.660
İZMİR ADNAN MENDERES	52.599	16.617	69.216	55.325	17.372	72.697	60.415	19.156	79.571	63.149	15.697	78.846	65.545	16.269	81.814
ANTALYA	38.022	120.825	158.847	42.176	122.584	164.760	45.573	116.087	161.660	46.622	71.128	117.750	47.676	102.678	150.354
GAZİPAŞA ALANYA (*)	771	1.698	2.469	2.486	2.788	5.274	2.985	3.432	6.417	3.051	2.287	5.338	3.378	2.146	5.524
MUĞLA DALAMAN	6.816	17.450	24.266	7.372	18.323	25.695	9.109	17.952	27.061	9.513	11.252	20.765	9.872	12.628	22.500
MİLAS-BODRUM	12.718	11.215	23.933	15.103	11.205	26.308	16.374	9.910	26.284	16.333	6.499	22.832	16.839	6.051	22.890
ADANA	26.963	4.387	31.350	28.739	5.915	34.654	31.186	6.522	37.708	34.017	7.342	41.359	32.319	5.141	37.460
TRABZON	17.141	910	18.051	17.569	1.136	18.705	22.126	911	23.037	22.768	989	23.757	25.083	1.520	26.603
ERZURUM	5.934	168	6.102	6.376	112	6.488	6.859	91	6.950	7.577	73	7.650	8.418	94	8.512
GAZİANTEP	12.033	1.164	13.197	13.490	1.304	14.794	14.452	1.282	15.734	13.922	1.708	15.630	15.317	1.699	17.016
ADIVAMAN	1.223		1.223	1.293		1.293	1.545	1	1.546	1.688	25	1.713	1.727	18	1.745
AĞRI AHMED-İ HANİ	1.441		1.441	1.406		1.406	1.400		1.400	1.590		1.590	1.857	2	1.859
AMASYA MERZİFON	957	4	961	1.025	14	1.039	1.072	24	1.096	631	30	661	1.419	69	1.488
AYDIN ÇILDIR (*)															
BALIKESİR KOCA SEYİT	1.379	5	1.384	2.628	60	2.688	3.057	79	3.136	3.171	122	3.293	2.964	70	3.034
BALIKESİR MERKEZ	85		85	7		7	3		3						
BATMAN	3.273	2	3.275	3.178	2	3.180	1.356	4	1.360	2.854	15	2.869	3.236	21	3.257
BİNGÖL	270		270	1.046		1.046	1.072		1.072	1.167	3	1.170	1.158	9	1.167
BURSA YENİŞEHİR	1.262	182	1.444	1.043	255	1.298	1.347	187	1.534	1.878	182	2.060	1.594	188	1.782
ÇANAKKALE	158		158	372	2	374	1.587	3	1.590	1.637	22	1.659	1.357	78	1.435
GÖKÇEADA	50		50												
DENİZLİ ÇARDAK	2.373	25	2.398	3.122	29	3.151	3.868	49	3.917	3.971	95	4.066	4.083	574	4.657
DIYARBAKIR	12.276	96	12.372	12.219	96	12.315	13.433	92	13.525	12.916	344	13.260	12.291	573	12.864
ELAZIĞ	5.891	245	6.136	6.113	273	6.386	6.181	218	6.399	6.359	208	6.567	6.338	206	6.544
ERZİNCAN	2.217		2.217	2.142	7	2.149	2.160	4	2.164	2.381	8	2.389	2.903	13	2.916
ESKİŞEHİR HASAN POLATKAN (*)	27	265	292	29	348	377	28	418	446	12	379	391	20	562	582

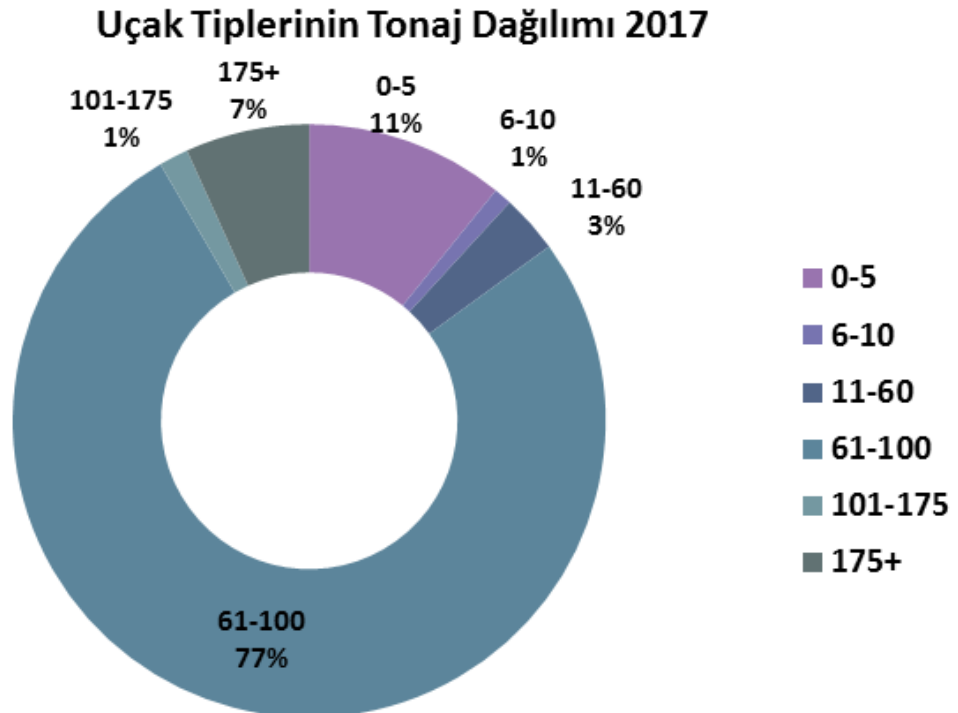
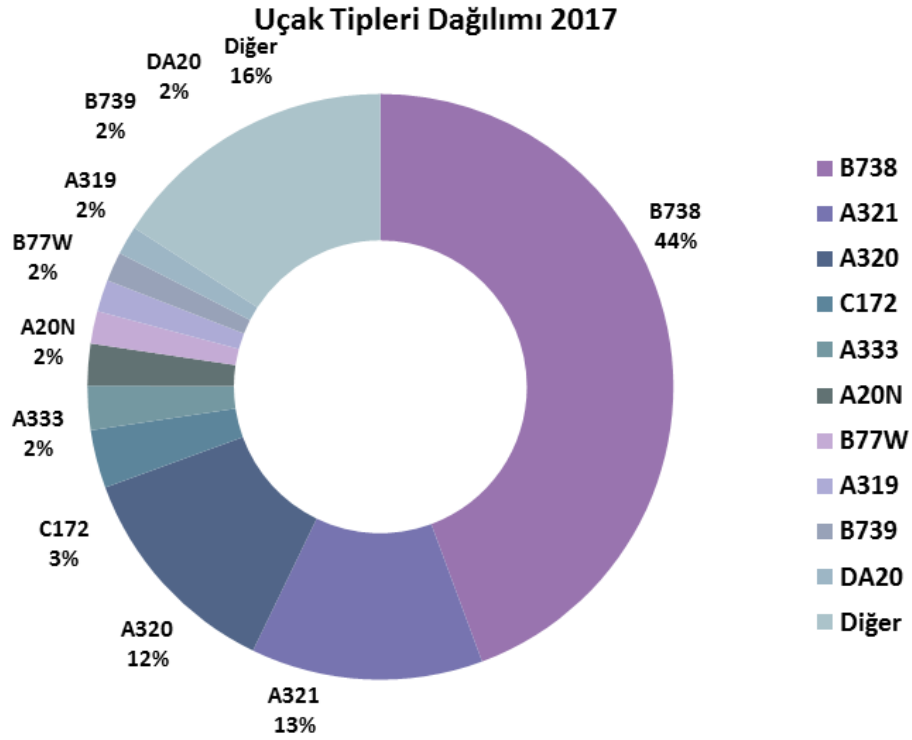
TİCARİ UÇAK TRAFİĞİ (2013 - 2017)

HAVALİMANLARI	2013			2014			2015			2016			2017		
	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam
HAKKARİ YÜKSEKOVA SELAHADDİN EYYUBİ							183		183	329		329	1.159		1.159
HATAY	5.380	1.662	7.042	6.071	2.826	8.897	6.381	2.399	8.780	6.516	2.169	8.685	6.648	2.216	8.864
İÇDİR ŞEHİT BÜLENT AYDIN	1.653		1.653	1.298		1.298	1.385		1.385	1.398		1.398	1.582		1.582
İSPARTA SÜLEYMAN DEMİREL	196	703	899	558	643	1.201	677	879	1.556	662	670	1.332	671	570	1.241
KAHRAMAN- MARAŞ	1.404		1.404	1.510		1.510	1.911		1.911	2.023	7	2.030	2.146	20	2.166
KARS HARAKANI	3.202		3.202	2.568	3	2.571	2.699		2.699	3.345		3.345	3.598		3.598
KASTAMONU	327		327	636		636	744		744	877	4	881	732	15	747
KAYSERİ	10.953	1.804	12.757	10.873	2.047	12.920	12.327	1.833	14.160	12.831	1.561	14.392	12.373	1.971	14.344
KOCAELİ CENGİZ TOPEL	309		309	260		260	354	1	355	422	10	432	308	19	327
KONYA	5.920	489	6.409	6.797	593	7.390	7.228	631	7.859	7.298	590	7.888	7.931	694	8.625
MALATYA	4.601	90	4.691	4.283	77	4.360	4.954	70	5.024	5.056	50	5.106	5.571	66	5.637
MARDİN	2.598		2.598	3.243		3.243	3.884	2	3.886	4.282	14	4.296	4.261	25	4.286
MUŞ	1.826	9	1.835	2.054	6	2.060	2.194	8	2.202	2.352	6	2.358	2.749	10	2.759
KAPADOKYA	1.704	20	1.724	2.279	8	2.287	2.792	26	2.818	2.987	15	3.002	946	13	959
ORDU-GİRESUN							1.584	8	1.592	5.234	160	5.394	7.087	618	7.705
SAMSUN ÇARŞAMBA	9.098	562	9.660	10.138	565	10.703	11.332	503	11.835	11.562	532	12.094	7.543	313	7.856
ŞİRT	469		469	334		334	912		912	1.334		1.334	300		300
SINOP				817		817	716	3	719	704	11	715	1.102	9	1.111
SIVAS NURİ DEMİRAĞ	2.550	37	2.587	3.087	47	3.134	3.727	39	3.766	3.817	47	3.864	3.653	58	3.711
ŞANLIURFA GAP	3.983	65	4.048	4.073	48	4.121	4.806	128	4.934	5.000	145	5.145	5.308	132	5.440
ŞIRNAK ŞERAFETTİN ELÇİ	319		319	1.838		1.838	1.819	1	1.820	1.667		1.667	2.109	1	2.110
TEKİRDAĞ ÇORLU	799	537	1.336	1.074	221	1.295	1.006	514	1.520	755	108	863	758	78	836
TOKAT	406		406	598		598	810		810	632		632	164		164
UŞAK				239		239	152		152	142	2	144			
VAN FERİT MELEN	7.854	36	7.890	7.606	18	7.624	8.537	24	8.561	9.019	85	9.104	10.334	27	10.361
ZAFER (*)	699	148	847	670	209	879	689	179	868	628	137	765	666	150	816
ZONGULDAK ÇAYCUMA (*)	110	192	302		240	240		210	210		243	243		228	228
DHİMİ TOPLAM	469.224	451.792	921.016	497.411	484.363	981.774	535.998	505.846	1.041.844	555.472	452.977	1.008.449	573.910	481.026	1.054.936
TÜRKİYE GENELİ	554.166	505.225	1.059.391	606.063	553.774	1.159.837	668.817	585.798	1.254.615	699.166	535.469	1.234.635	712.181	560.160	1.272.341

d. Tiplerine ve Tonajlarına Göre Uçak Trafiği

2017 yılında havalimanlarına inen-kalkan uçakların; % 44'ü B-738, % 13'ü A321, % 12'si A320 tipindeki uçaklardır.

Uçak tiplerinin tonajlarına göre dağılımında ise, 61 ton ile 100 ton aralığındaki uçakların toplam iniş - kalkışların % 77'sini oluşturduğu görülmüştür.

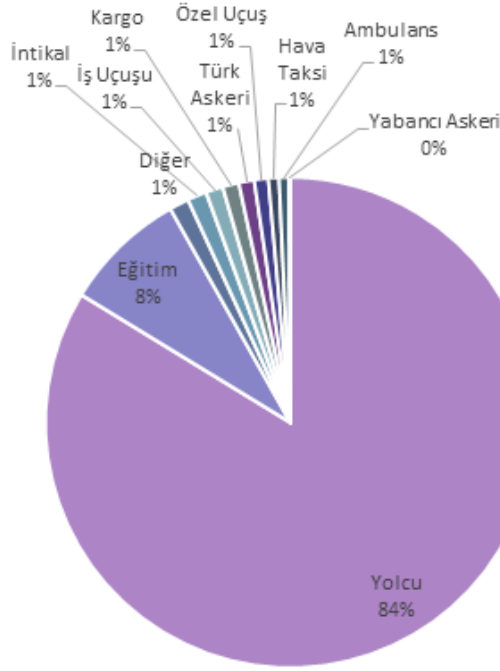

e. Uçuş Amaçlarına Göre Uçak Trafiği

2017 yılında havalimanlarında gerçekleşen uçak trafiğinin % 84'ü yolcu taşıma amacıyla yapılmış, bunu sırasıyla eğitim (% 8), intikal (% 1), iş (% 1), kargo (% 1), Türk Askeri (% 1), özel uçuş (% 1) ve hava taksi (%1) amaçlı trafikler izlemiştir.

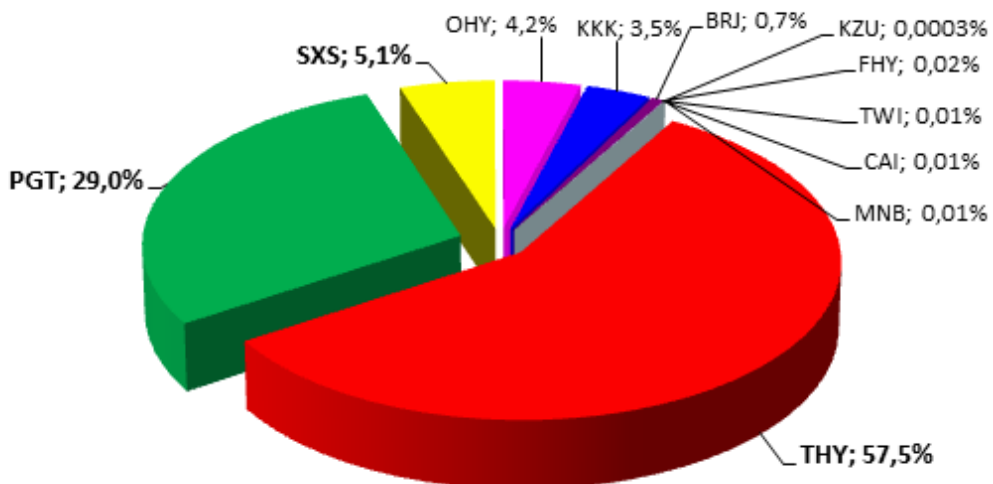
Uçuş Amaçları Dağılımı-2017

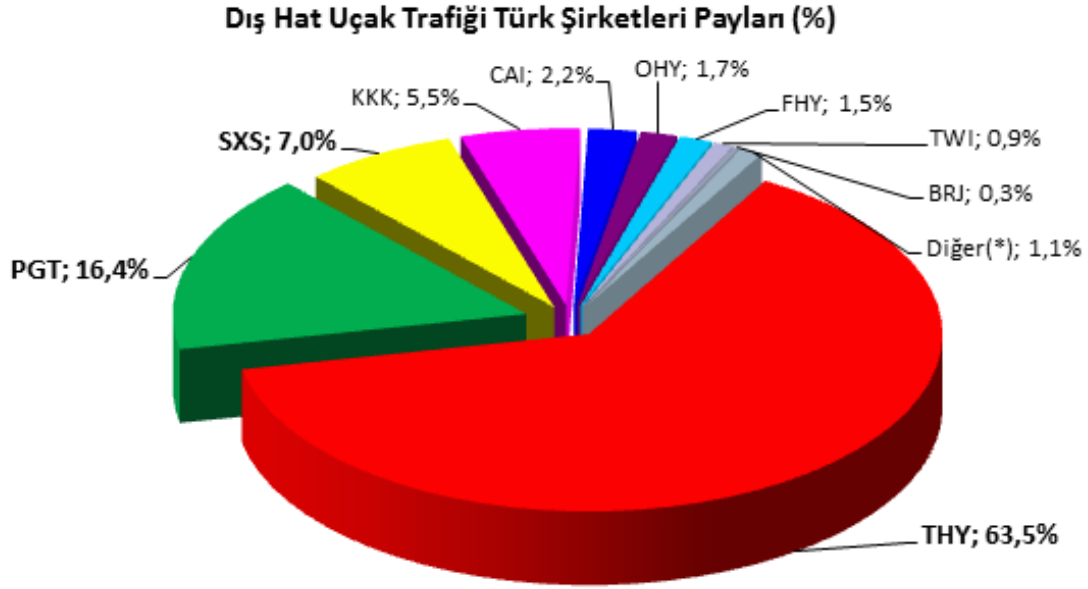
f. Havayolu Taşıyıcılarına Göre Ticari Uçak Trafiği

Havayolu taşıyıcılarının 2017 yılı iç hat ticari uçak trafiğinde THY'nin (TÜRK HAVA YOLLARI) % 57,5 , GT'nin (PEGASUS HAVA TASIMACILIĞI A.S.) % 29,0 , SXS'in (GÜNEŞ EKSPRES HAVACILIK A.Ş.) % 5,1 , OHY'nin (ONUR HAVA TAŞIMACILIK) % 4,2 , KKK'nın (ATLAS JET) % 3,5 , BRJ'nin (BORA JET) % 0,7 oranında pazar payına sahip olduğu görülmüştür.

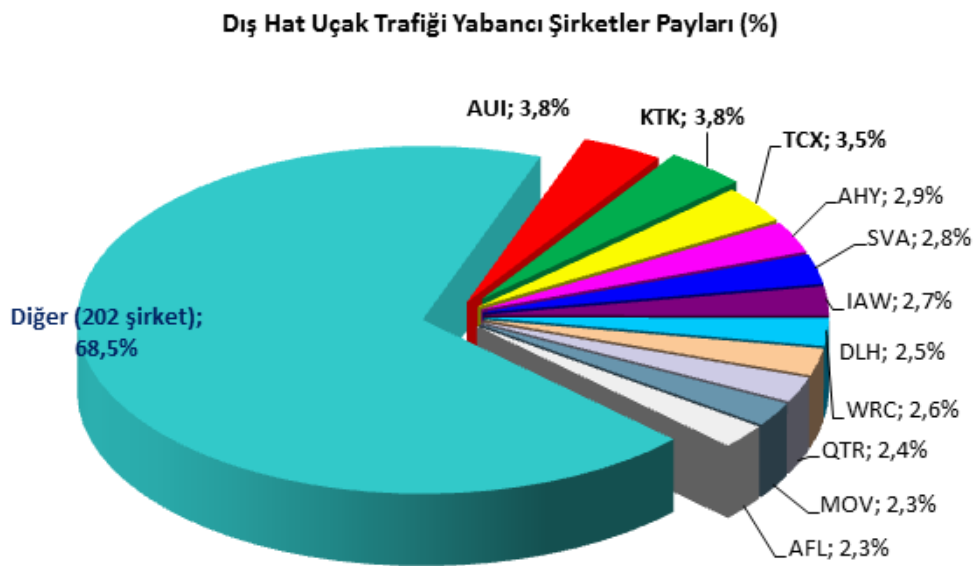
İç Hat Uçak Trafiği Şirket Payları (%)

TC Tescilli Havayolu taşıyıcılarının 2017 yılı dış hat ticari uçak trafiğindeki paylarına göre THY'nin (TÜRK HAVA YOLLARI) % 63,5 , PGT'nin (PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş.) % 16,4 , SXS'in (GÜNEŞ EKSPRES HAVACILIK A.Ş.) % 7,0 , KKK'nın (ATLAS JET) % 5,5 , CAI'nın (TURİSTİK HAVA TAŞIMACILIK A.Ş.) % 2,2 oranında pazar payına sahip olduğu görülmüştür

2017 yılı dış hat ticari uçak trafiğinde Yabancı Tescilli Havayolu taşıyıcılarının paylarına göre ilk sırayı %3,8 payla Ukrayna milliyetli AUI (UKRAINE INTERNATIONAL AIRLINES) almıştır, bunu yine % 3,8 payla Rusya Milliyetli KTK (AZUR AIR) , %3,5 payla İngiltere milliyetli TCX (THOMAS COOK AIRLINES (UK) LTD) ve %2,9 ile Azerbaycan milliyetli AHY (AZERBAIJAN HAVA YOLLARI, NATIONAL AIRLINE) takip etmiştir.

g. Havalimanlarının Uçak Trafiğinin Diğer Özet Göstergeleri

Dışhat trafiğe açık havalimanları için 2017 yılına ait pik gün uçak trafikleri ile ticari sefer düzenleyen havayolu taşıyıcıları sayıları aşağıda yer almıştır.

Bilgi	İstanbul Atatürk	Sabiha Gökçen	Ankara Esenboğa	Adnan Menderes	Antalya	Muğla Dalaman	Adana	Trabzon	Milas-Bodrum	Isparta Süleyman Demirel	Nevşehir Kapadokya	Erzurum	Gaziantep
SEFER DÜZENLEYEN TİCARİ ŞİRKET SAYISI	89	87	59	65	112	59	19	14	58	9	16	12	10
EN ÇOK UÇAN YABANCI ŞİRKET	SVA	QTR	DLH	DLH	KTK	TCX	KNE	ABY	EZY	IZG	AFG	SXD	SXD
PİK GÜN UÇAK TRAFİĞİ	1499	749	392	324	900	208	198	119	213	157	46	70	93

Tablodaki bilgilere göre en çok iniş-kalkış olan havalimanı; pik günde gerçekleşen 1499 trafik ile İstanbul Atatürk Havalimanı'dır. Antalya Havalimanı ise sefer düzenleyen ticari şirket sayısına göre 112 adet ile birinci olmuştur.

B. YOLCU TRAFİĞİ

a. Havalimanları Yolcu Trafiği

2017 yılında Türkiye genelinde sivil ticari uçak trafiğine açık 55 havalimanına gelen-giden yolcu trafiği 109.511.390 iç hat ve 83.533.953 dış hat olmak üzere toplam 193.045.323 olarak gerçekleşmiş olup, 2016 yılına göre (direkt transit hariç) toplam yolcu trafiğinde % 11,1 oranında artış olmuştur. 2017 yılında iç hat yolcu trafiğinde % 6,8 , dış hat yolcu trafiğinde ise % 17,3 oranında artış olmuştur. 2016 yılında iç hat yolcu trafiğinin toplam yolcu trafiği için-

deki payı % 59 iken, 2017 yılında % 56,7'ye yükselmiştir. 531.501 direkt transit yolcu ile birlikte havalimanları toplam yolcu sayısı 193.576.824 olmuştur.

2017 yılında en çok yolcu trafiği İstanbul Atatürk Havalimanı'nda gerçekleşmiştir. İç hatlarda İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı'nı İstanbul Atatürk ve Ankara Esenboğa Havalimanları izlemekte; dış hatlarda ise İstanbul Atatürk Havalimanı'nı Antalya ve İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanları izlemektedir.

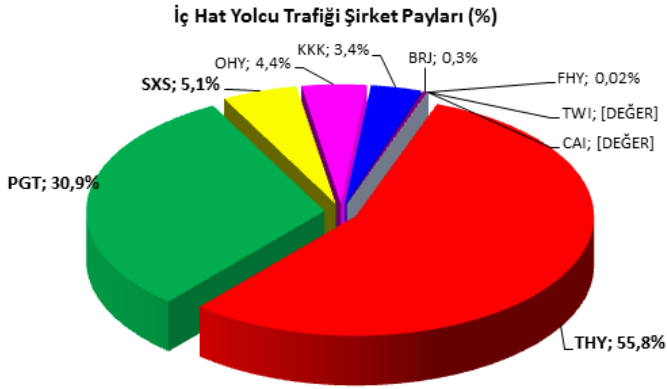
YOLCU TRAFİĞİ (2013- 2017)									
HAVALİMANLARI	2013			2014			2015		
	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam			
İSTANBUL ATATÜRK	17.218.672	34.079.118	51.297.790	18.542.295	38.152.871	56.695.166	19.333.873	41.998.251	61.332.124
İSTANBUL SABIHA GÖKÇEN (*)	11.928.074	6.593.688	18.521.762	14.955.571	8.539.075	23.494.646	18.525.649	9.583.089	28.108.738
ANKARA ESENBOĞA	9.369.832	1.572.228	10.942.060	9.591.350	1.444.256	11.035.606	10.562.282	1.551.157	12.113.439
İZMİR ADNAN MENDERES	7.753.983	2.479.157	10.233.140	8.390.425	2.580.238	10.970.663	9.545.443	2.632.657	12.178.100
ANTALYA	5.526.485	21.492.138	27.018.623	6.230.885	22.072.307	28.303.192	6.906.364	20.863.040	27.769.404
GAZİPAŞA ALANYA (*)	110.590	227.932	338.522	319.578	405.264	724.842	403.792	510.225	914.017
MUĞLA DALAMAN	851.704	3.203.926	4.055.630	1.012.396	3.297.084	4.309.480	1.229.318	3.152.765	4.382.083
MİLAS-BODRUM	1.738.027	1.890.293	3.628.320	2.011.444	1.835.103	3.846.547	2.309.115	1.568.758	3.877.873
ADANA	3.754.227	561.551	4.315.778	4.057.291	630.203	4.687.494	4.582.185	727.521	5.309.706
TRABZON	2.528.990	91.897	2.620.887	2.668.349	109.187	2.777.536	3.249.120	113.679	3.362.799
ERZURUM	852.616	23.505	876.121	962.023	14.313	976.336	1.069.090	12.019	1.081.109
GAZİANTEP	1.662.457	166.342	1.828.799	1.889.937	192.884	2.082.821	2.136.123	195.104	2.331.227
ADİYAMAN	118.124		118.124	159.268		159.268	191.477	153	191.630
AĞRI AHMED-İ HANİ	181.921		181.921	201.140		201.140	211.723		211.723
AMASYA MERZİFON	112.659	799	113.458	135.073	2.680	137.753	142.378	3.830	146.208
AYDIN ÇILDIR (*)									
BALIKESİR KOCA SEYİT	90.581	997	91.578	199.280	7.108	206.388	311.785	9.735	321.520
BALIKESİR MERKEZ	2.876		2.876	534		534	286		286
BATMAN	419.852	318	420.170	434.511	338	434.849	197.083	350	197.433
BİNGÖL	29.443		29.443	123.782		123.782	135.864		135.864
BURSA YENİŞEHİR	43.818	23.111	66.929	43.494	30.614	74.108	158.957	28.560	187.517
ÇANAKKALE	7.737		7.737	43.446	359	43.805	167.628	489	168.117
GÖKÇEADA	1.726		1.726						
DENİZLİ ÇARDAK	277.047	4.596	281.643	399.079	5.261	404.340	506.882	7.577	514.459
DIYARBAKIR	1.782.827	15.826	1.798.653	1.796.067	16.141	1.812.208	2.085.114	15.087	2.100.201
ELAZIĞ	805.062	32.293	837.355	859.823	35.379	895.202	929.329	28.840	958.169
ERZİNCAN	281.502		281.502	294.055	1.237	295.292	295.246	594	295.840
ESKİŞEHİR HASAN POLATKAN (*)	1.955	32.445	34.400	2.459	43.413	45.872	2.389	49.536	51.925
HAKKARİ YÜKSEKOVA SELAHADDİN EYYUBİ							20.876		20.876
HATAY	747.749	216.958	964.707	820.665	293.264	1.113.929	889.808	281.943	1.171.751
İÇİDIR ŞEHİT BÜLENT AYDIN	216.715		216.715	198.270		198.270	212.104		212.104
ISPARTA SÜLEYMAN DEMİREL	21.043	126.617	147.660	63.030	121.899	184.929	77.139	164.228	241.367
KAHRAMANMARAŞ	140.938		140.938	187.268		187.268	228.768		228.768
KARS HAKKANİ	430.175		430.175	388.431	482	388.913	428.061		428.061
KASTAMONU	35.126		35.126	67.362		67.362	82.960		82.960
KAYSERİ	1.414.826	218.186	1.633.012	1.501.520	224.326	1.725.846	1.756.787	215.361	1.972.148
KOCAELİ CENGİZ TOPEL	13.200		13.200	11.841		11.841	41.625	103	41.728
KONYA	767.123	68.828	835.951	906.530	82.868	989.398	977.369	92.274	1.069.643
MALATYA	628.892	10.915	639.807	637.590	10.363	647.953	756.728	10.725	767.453
MARDİN	359.809		359.809	469.935		469.935	568.348	362	568.710
MUŞ	266.635	1.519	268.154	313.656	1.213	314.869	340.703	1.163	341.866
KAPADOKYA	194.234	2.594	196.828	296.036	1.496	297.532	359.106	3.549	362.655
ORDU-GİRESUN							221.372	1.564	222.936
SAMSUN ÇARŞAMBA	1.258.740	73.408	1.332.148	1.445.872	76.186	1.522.058	1.639.226	74.021	1.713.247
SİİRT	16.896		16.896	19.526		19.526	66.753		66.753
SİNOP				81.497		81.497	91.894	517	92.411
SİVAS NURİ DEMİRAĞ	331.771	6.959	338.730	415.451	7.105	422.556	524.666	6.275	530.941
ŞANLIURFA GAP	532.580	13.047	545.627	583.963	8.981	592.944	677.109	20.718	697.827
ŞIRNAK ŞERAFETTİN ELÇİ	39.074		39.074	254.254		254.254	273.396	71	273.467
TEKİRDAĞ ÇORLU	74.844	3.021	77.865	122.025	543	122.568	97.710	52.630	150.340
TOKAT	17.796		17.796	35.067		35.067	56.165		56.165
UŞAK				8.405		8.405	11.017		11.017
VAN FERİT MELEN	1.120.522	4.218	1.124.740	1.204.114	3.031	1.207.145	1.382.455	3.866	1.386.321
ZAFER (*)	63.872	20.902	84.774	60.303	26.274	86.577	70.570	23.304	93.874
ZONGULDAK ÇAYCUMA (*)	3.179	22.563	25.742		30.722	30.722		27.631	27.631
DHİMİ TOPLAM	64.040.856	66.384.365	130.425.221	70.078.255	71.259.320	141.337.575	78.038.810	73.839.536	151.878.346
TÜRKİYE GENELİ	76.148.526	73.281.895	149.430.421	85.416.166	80.304.068	165.720.234	97.041.210	84.033.321	181.074.531

YOLCU TRAFİĞİ (2013- 2017)						
HAVALİMANLARI	2016			2017		
	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam
İSTANBUL ATATÜRK	19.133.533	41.281.937	60.415.470	19.629.425	44.476.589	64.106.014
İSTANBUL SABİHA GÖKÇEN (*)	20.196.261	9.471.592	29.667.853	21.075.833	10.310.205	31.386.038
ANKARA ESENBOĞA	11.547.240	1.496.876	13.044.116	13.828.365	1.988.793	15.817.158
İZMİR ADNAN MENDERES	9.955.167	2.096.076	12.051.243	10.474.760	2.349.550	12.824.310
ANTALYA	7.048.239	11.720.296	18.768.535	7.423.766	18.448.685	25.872.451
GAZİPAŞA ALANYA (*)	411.471	307.247	718.718	478.837	342.341	821.178
MUĞLA DALAMAN	1.279.611	1.822.291	3.101.902	1.461.033	2.257.735	3.718.768
MİLAS-BODRUM	2.312.042	909.734	3.221.776	2.576.262	925.268	3.501.530
ADANA	4.872.365	713.337	5.585.702	4.960.627	649.549	5.610.176
TRABZON	3.588.177	125.817	3.713.994	3.944.881	204.048	4.148.929
ERZURUM	1.193.182	6.771	1.199.953	1.339.461	10.172	1.349.633
GAZİANTEP	2.099.976	230.514	2.330.490	2.376.737	252.832	2.629.569
ADİYAMAN	241.459	3.297	244.756	257.741	2.039	259.780
AĞRI AHMED-İ HANİ	235.770		235.770	283.273	347	283.620
AMASYA MERZİFON	88.318	3.411	91.729	211.834	10.162	221.996
AYDIN ÇILDIR (*)						
BALIKESİR KOCA SEYİT	353.567	11.181	364.748	426.705	9.556	436.261
BALIKESİR MERKEZ						
BATMAN	437.732	1.902	439.634	516.612	2.724	519.336
BİNGÖL	156.603	312	156.915	167.127	1.093	168.220
BURSA YENİŞEHİR	251.227	23.664	274.891	226.456	24.691	251.147
ÇANAKKALE	180.839	3.119	183.958	204.789	13.266	218.055
GÖKÇEADA						
DENİZLİ ÇARDAK	534.695	16.260	550.955	582.499	98.500	680.999
DİYARBAKIR	1.945.097	32.920	1.978.017	1.979.021	74.181	2.053.202
ELAZIĞ	995.980	28.075	1.024.055	1.001.374	29.138	1.030.512
ERZİNCAN	345.800	1.144	346.944	440.322	1.305	441.627
ESKİŞEHİR HASAN POLATKAN (*)	1.057	55.397	56.454	1.808	78.240	80.048
HAKKARİ YÜKSEKOVA SELAHADDİN EYYUBİ	37.720		37.720	153.700		153.700
HATAY	935.969	267.461	1.203.430	1.007.385	277.172	1.284.557
İÇDİR ŞEHİT BÜLENT AYDIN	216.252		216.252	248.005		248.005
İSPARTA SÜLEYMAN DEMİREL	77.225	126.982	204.207	85.615	102.594	188.209
KAHRAMANMARAŞ	263.706	875	264.581	296.263	2.699	298.962
KARS HARAKANI	528.637		528.637	577.051		577.051
KASTAMONU	106.561	638	107.199	90.254	2.276	92.530
KAYSERİ	1.781.989	202.536	1.984.525	1.884.103	263.217	2.147.320
KOCAELİ CENGİZ TOPEL	57.753	1.296	59.049	46.363	2.879	49.242
KONYA	1.000.446	92.994	1.093.440	1.140.421	107.284	1.247.705
MALATYA	783.181	5.898	789.079	878.991	7.421	886.412
MARDİN	637.816	2.564	640.380	677.418	3.440	680.858
MUŞ	373.025	1.129	374.154	436.610	1.427	438.037
KAPADOKYA	365.544	2.196	367.740	127.381	488	127.869
ORDU-GİRESUN	777.108	19.080	796.188	1.103.514	84.272	1.187.786
SAMSUN ÇARŞAMBA	1.706.248	77.591	1.783.839	1.134.756	40.769	1.175.525
SİİRT	97.912		97.912	22.674		22.674
SİNOP	89.678	1.537	91.215	152.558	512	153.070
SİVAS NURİ DEMİRAĞ	556.474	5.685	562.159	560.867	6.822	567.689
ŞANLIURFA GAP	755.923	22.081	778.004	821.647	19.122	840.769
ŞIRNAK ŞERAFETTİN ELÇİ	241.311		241.311	339.725	116	339.841
TEKİRDAĞ ÇORLU	94.626	3.243	97.869	103.678	1.201	104.879
TOKAT	51.744		51.744	13.058		13.058
UŞAK	12.303	330	12.633			
VAN FERİT MELEN	1.477.518	4.355	1.481.873	1.657.864	3.671	1.661.535
ZAFER (*)	67.281	19.452	86.733	81.941	21.423	103.364
ZONGULDAK ÇAYCUMA (*)		17.723	17.723		24.139	24.139
DHİMİ TOPLAM	81.823.288	61.367.405	143.190.693	87.872.971	72.757.605	160.630.576
TÜRKİYE GENELİ	102.499.358	71.238.816	173.738.174	109.511.390	83.533.953	193.045.343

b. Havayolu Taşıyıcılarına Göre Yolcu Trafikliği

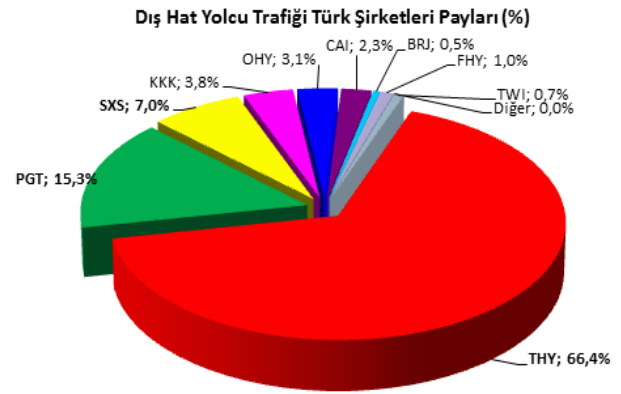
Havayolu taşıyıcılarının 2017 yılı iç hat yolcu trafiğindeki paylarına göre geçen yılki sıralamanın değiştiği ve THY'nin (TÜRK HAVA YOLLARI) % 55,8, PGT'nin (PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş.) % 30,9, SXS'in (GÜNEŞ EKSPRES HAVACILIK A.Ş.) % 5,1, OHY'nin (ONUR HAVA TAŞIMACILIK) % 4,4, KKK'nın (ATLAS JET) % 3,4, BRJ'nin (BORA JET) % 0,3 oranında pazar payına sahip olduğu görülmüştür.

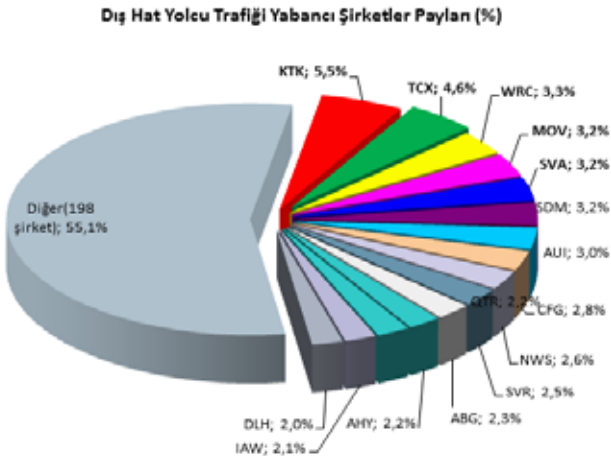
THY : Türk Hava Yolları
PGT : Pegasus Hava Yolları
SXS : Sun Express Hava Yolları
OHY : Onur Hava Yolları
KKK : Atlas- Jet Hava Yolları
BRJ : Borajet Hava Yolları
FHY : Free Bird Hava Yolları
TWI : TAILWIND Hava Yolları
CAI : Turistik Hava Taşımacılık

TC Tescilli Havayolu taşıyıcılarının 2017 yılı dış hat yolcu trafiğindeki paylarına göre THY'nin (TÜRK HAVA YOLLARI) % 64,3, PGT'nin (PEGASUS HAVA TAŞIMACILIĞI A.Ş.) % 16,8, SXS'in (GÜNEŞ EKSPRES HAVACILIK A.Ş.) % 7,4, KKK'nın (ATLAS JET) % 5,2, CAI'nın (TURİSTİK HAVA TAŞIMACILIK A.Ş.) % 2,2 ve OHY'nin (ONUR HAVA TAŞIMACILIK) %2,1 oranlarında pazar payına sahip olduğu görülmüştür.

• Kargo Taşımacılığı Ruhsatlı MNB, KZU ve RUN Havayolu Taşıyıcıları Diğer 'de belirtilmiştir.

2017 yılı dış hat yolcu trafiğinde Yabancı Tescilli Havayolu taşıyıcılarının paylarına göre ilk sırayı % 5,5 payla KTK (AZUR AIR) almıştır. Bunu % 4,6 payla TCX (THOMAS COOK AIRLINES (UK) LTD), %3,3 payla WRC (WIND ROSE AIRLINES), %3,2 payla MOV (VIM AIRLINES), %3,2 payla SVA (SAUDI ARABIAN AIRLINES), % 3,2 payla SDM (ROSSIYA AIRLINES), %3,0 payla AUI (UKRAINE INTERNATIONAL AIRLINES) takip etmektedir.

KTK : AZUR AIR
TCX : THOMAS COOK AIRLINES (UK) LTD
WRC : WIND ROSE AIRLINES
MOV : VIM AIRLINES
SVA : SAUDI ARABIAN AIRLINES
SDM : ROSSIYA AIRLINES
AUI : UKRAINE INTERNATIONAL AIRLINES

C. YÜK TRAFİĞİ

a. Havalimanlarına göre Yük (Kargo+Posta+Bagaj) Trafikliği

Türkiye Geneli 55 havalimanında, 884.811 tonu iç hat ve 2.596.400 tonu dış hat olmak üzere, toplam 3.481.211 ton yük (kargo+posta+bagaj) trafiği gerçekleşmiş olup, önceki yıla göre % 13'lük bir artış olmuştur. 2017 yılında iç hat yük trafiği % 3,2 oranında, dış hat yük trafiği ise % 17 oranında artmıştır.

2017 yılında en çok yük (Kargo+Posta+Bagaj) trafiği İstanbul Atatürk Havalimanı'nda gerçekleşmiştir. Toplam yük trafiğinde (Kargo+Posta+Bagaj) İstanbul Atatürk Havalimanı'nı İstanbul Sabiha Gökçen ve Antalya Havalimanları takip etmiştir.

YÜK TRAFİĞİ (Kargo+Posta+Bagaj) (2013 - 2017)															(TON)
HAVALİMANLARI	2013			2014			2015			2016			2017		
	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam
İSTANBUL ATATÜRK	211.442	1.221.711	1.433.153	222.207	1.409.321	1.631.528	222.648	1.532.074	1.754.722	205.090	1.701.938	1.907.028	205.133	1.983.815	2.188.947
İSTANBUL SABİHA GÖKÇEN (*)	92.481	136.907	229.387	113.929	169.136	283.065	135.636	193.772	329.408	139.722	201.493	341.215	139.881	208.140	348.021
ANKARA ESENBOĞA	78.507	30.369	108.876	79.089	31.177	110.266	82.548	30.475	113.023	85.566	26.507	112.073	96.682	33.839	130.521
İZMİR ADNAN MENDERES	76.697	44.674	121.371	81.410	46.233	127.643	86.842	47.774	134.616	80.613	40.308	120.922	79.685	49.304	128.990
ANTALYA	54.754	290.552	345.307	60.413	301.136	361.548	64.210	283.683	347.893	62.423	166.294	228.717	65.176	230.678	295.853
GAZİPAŞA ALANYA (*)	1.002	3.208	4.210	2.763	5.588	8.351	3.620	7.095	10.715	3.692	4.030	7.721	4.566	4.063	8.630
MUĞLA DALAMAN	8.871	43.926	52.797	9.993	44.324	54.317	11.413	42.612	54.025	11.019	25.159	36.179	12.448	29.172	41.620
MİLAS-BODRUM	16.396	26.526	42.922	18.401	25.096	43.497	20.008	21.649	41.657	18.632	12.388	31.020	20.681	11.918	32.599
ADANA	34.945	8.865	43.810	36.219	10.213	46.431	38.530	11.651	50.181	38.225	11.559	49.784	38.089	9.671	47.759
TRABZON	23.749	10.576	34.325	24.623	9.978	34.601	28.356	2.432	30.788	29.357	2.702	32.060	31.678	4.160	35.837
ERZURUM	7.745	548	8.293	8.432	366	8.798	8.890	304	9.194	9.436	221	9.657	9.714	272	9.986
GAZİANTEP	16.763	3.247	20.010	18.134	3.630	21.765	18.928	3.503	22.431	17.885	3.840	21.724	19.743	4.340	24.082
ADİYAMAN	1.048		1.048	1.320		1.320	1.627	2	1.629	1.922	76	1.998	2.023	43	2.066
AĞRI AHMED-İ HANİ	1.784		1.784	1.989		1.989	2.080		2.080	2.240		2.240	2.609		2.609
AMASYA MERZİFON	959	18	977	1.147	52	1.199	1.146	83	1.229	639	73	712	1.601	223	1.825
AYDIN ÇILDIR (*)															
BALIKESİR KOCA SEYİT	714	21	735	1.478	167	1.645	2.122	217	2.339	2.319	249	2.568	2.898	215	3.114
BALIKESİR MERKEZ	25		25	1		1	1		1						
BATMAN	4.072	8	4.080	4.375	8	4.382	1.831	8	1.839	3.920	50	3.970	4.702	66	4.768
BİNGÖL	297		297	1.208		1.208	1.360		1.360	1.434	6	1.440	1.538	26	1.564
BURSA YENİŞEHİR	341	646	988	356	652	1.008	1.360	695	2.055	2.390	624	3.014	2.048	712	2.760
ÇANAKKALE	65		65	338	6	344	911		911	978	65	1.043	1.383	139	1.522
GÖKÇEADA	15		15												
DENİZLİ ÇARDAK	2.544	105	2.650	3.373	113	3.486	3.949	162	4.111	4.027	350	4.377	4.315	1.679	5.994
DİYARBAKIR	15.447	413	15.860	15.179	407	15.586	16.534	381	16.915	14.318	504	14.822	14.258	1.004	15.262
ELAZIĞ	7.433	819	8.253	7.620	840	8.460	8.026	723	8.749	8.328	716	9.045	8.207	722	8.929
ERZİNCAN	2.780		2.780	2.864	27	2.891	2.792	12	2.804	3.003	47	3.050	3.609	34	3.644
ESKİŞEHİR HASAN POLATKAN (*)	17	775	792	26	1.032	1.058	24	1.159	1.183	9	1.184	1.193	11	1.739	1.749
HAKKARİ YÜKSEKOVA SELAHATTİN EYYUBİ							218		218	407		407	1.445		1.445
HATAY	7.714	3.942	11.656	8.095	5.016	13.111	8.404	4.749	13.153	8.491	4.334	12.825	8.974	4.566	13.540
İÇİDİR ŞEHİT BÜLENT AYDIN	2.419		2.419	2.240		2.240	2.422		2.422	2.410		2.410	2.622		2.622
ISPARTA SÜLEYMAN DEMİREL	185	1.783	1.967	561	1.740	2.300	634	2.386	3.020	597	1.924	2.521	663	1.468	2.131
KAHRAMANMARAŞ	1.311		1.311	1.622		1.622	2.016		2.016	2.369	24	2.393	2.452	63	2.516
KARS HARAKANİ	4.566		4.566	4.021	3	4.024	4.287		4.287	4.990		4.990	5.170		5.170
KASTAMONU	263		263	520		520	592		592	722	15	737	615	52	667
KAYSERİ	14.662	5.285	19.947	15.371	5.324	20.694	16.793	5.172	21.965	15.137	4.853	19.990	16.118	6.104	22.222
KOCAELİ CENGİZ TOPEL	107		107	69		69	341	1	342	511	28	539	409	60	469
KONYA	6.775	1.596	8.371	7.643	1.917	9.560	7.917	2.121	10.038	7.735	2.100	9.835	8.680	2.399	11.080
MALATYA	6.063	285	6.348	6.064	262	6.326	6.719	274	6.993	6.414	149	6.562	7.147	187	7.333
MARDİN	3.550		3.550	4.285		4.285	5.258	9	5.267	5.846	62	5.908	6.081	88	6.169
MUŞ	2.696	36	2.732	3.040	29	3.070	3.249	26	3.275	3.417	25	3.443	3.889	35	3.924
KAPADOKYA	2.105	34	2.139	3.204	25	3.229	3.632	65	3.697	2.995	48	3.043	992	13	1.004

YÜK TRAFİĞİ (Kargo+Posta+Bagaj) (2013 - 2017) (TON)															
HAVALİMANLARI	2013			2014			2015			2016			2017		
	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam
ORDU-GİRESUN							1.822	30	1.852	5.785	259	6.044	8.489	1.570	10.058
SAMSUN ÇARŞAMBA	11.476	1.937	13.414	12.659	1.920	14.579	13.683	1.884	15.567	13.817	1.916	15.732	8.691	960	9.651
SİİRT	123		123	185		185	612		612	818		818	181		181
SINOP				802		802	894	9	903	809	22	831	1.352	9	1.361
SİVAS NURİ DEMİRAÇ	3.136	158	3.295	3.828	163	3.991	4.399	145	4.544	4.446	130	4.576	4.464	161	4.624
ŞANLIURFA GAP	4.241	323	4.564	4.570	219	4.789	5.104	483	5.587	5.385	534	5.919	5.723	497	6.220
ŞIRNAK ŞERAFETTİN ELÇİ	435		435	2.566		2.566	2.809		2.809	2.682		2.682	3.276	0.762	3.277
TEKİRDAĞ ÇORLU	446	10.914	11.360	775	4.636	5.410	616	2.397	3.013	551	1.688	2.240	615	1.107	1.722
TOKAT	155		155	283		283	417		417	365		365	87		87
UŞAK				54		54	76		76	92	8	100			
VAN FERİT MELEN	10.114	89	10.203	11.044	74	11.117	12.309	86	12.395	12.796	93	12.889	13.371	78	13.449
ZAFER (*)	563	483	1.046	470	636	1.106	554	568	1.122	562	432	994	628	483	1.111
ZONGULDAK ÇAYCUMA (*)	28	510	538		679	679		603	603		552	552		525	525
DHMI TOPLAM	649.936	1.709.406	2.359.342	693.669	1.905.072	2.598.741	731.335	1.998.277	2.729.612	713.351	2.011.888	2.725.239	739.724	2.381.451	3.121.175
TÜRKİYE GENELİ	744.027	1.851.289	2.595.317	810.858	2.082.142	2.893.000	871.169	2.201.474	3.072.643	857.335	2.219.579	3.076.914	884.811	2.596.400	3.481.211

b. Havalimanları Kargo Trafiki

Türkiye genelindeki 55 Havalimanında 2017 yılında, 75.254 tonu iç hat ve 1.180.969 tonu dış hat olmak üzere, toplam 1.256.224 ton kargo trafiği ile % 21,6'lık bir artış kaydedilmiştir. 2016 yılında iç hat kargoda % 7,8 azalış, dış hat kargoda ise % 24,1'lik artış gerçekleşmiştir.

KARGO TRAFİĞİ (Ton)									
2016 YILI SONU			2017 YILI SONU			2017 / 2016 (%)			
HAVALİMANLARI	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam
İstanbul Atatürk	32.587	885.549	918.136	29.164	1.100.325	1.129.489	-11	24	23
İstanbul Sabiha Gökçen (*)	6.885	56.161	63.046	6.715	66.734	73.449	-2	19	16
Ankara Esenboğa	11.029	2.099	13.129	11.023	2.422	13.445	-0,1	15	2
İzmir Adnan Menderes	16.164	3.456	19.620	12.816	8.405	21.221	-21	143	8
Antalya	5.032	2.410	7.442	5.415	2.498	7.913	8	4	6
Gazipaşa Alanya (*)				0,4		0,4			
Muğla Dalaman	57	23	80	62	4	66	8	-83	-18
Milas-Bodrum	66	11	77	87	11	98	31	2	27
Adana	4.435	1.084	5.518	4.345	96	4.440	-2	-91	-20
Trabzon	834	29	863	1.167	20	1.186	40	-32	37
Erzurum	262		262	139	0,4	139	-47		-47
Gaziantep	1.110	3	1.113	1.364	34	1.398	23	1.187	26
Adıyaman	59		59	51		51	-12		-12
Ağrı	12		12	4		4	-71		-71
Amasya Merzifon	1		1	12		12	1.085		1.085
Aydın Çıldır (*)									
Balıkesir Koca Seyit	2		2	1		1	-16		-16
Balıkesir Merkez									
Batman	81		81	172		172	112		112
Bingöl	3		3	4		4	8		8
Bursa Yenişehir	2	70	72	1	143	145	-40	105	100

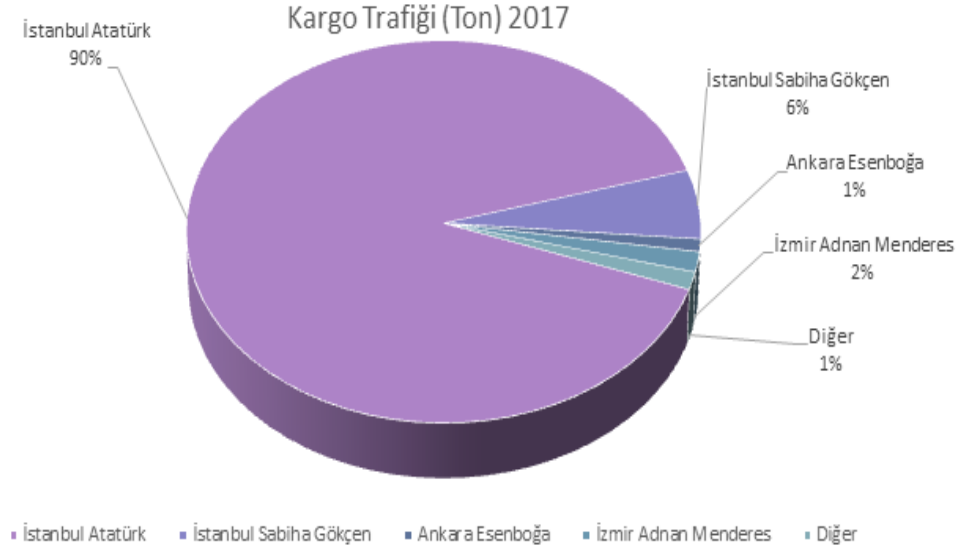
KARGO TRAFİĞİ (Ton)									
HAVALİMANLARI	2016 YILI SONU			2017 YILI SONU			2017 / 2016 (%)		
	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam
Çanakkale	3		3	1		1	-70		-70
Gökçeada									
Denizli Çardak	368		368	388		388	6		6
Diyarbakır	564		564	573	0,1	573	2		2
Elazığ	60		60	59		59	-2		-2
Erzincan	43		43	41		41	-4		-4
Eskişehir Hasan Polatkan (*)					3	3			
Hakkari Yüksekova Selahaddin Eyyubi				0,1		0,1			
Hatay	38	1	39	43	1	44	12	4	12
Iğdır Şehit Bülent Aydın	22		22	24		24	9		9
Isparta Süleyman Demirel	3		3	5		5	72		72
Kahramanmaraş	164		164	89		89	-46		-46
Kars Harakani	23		23	22		22	-5		-5
Kastamonu	4		4	1		1	-64		-64
Kayseri	370		370	380	8	388	3		5
Kocaeli Cengiz Topel									
Konya	77		77	86	1	87	12		13
Malatya	194		194	211		211	9		9
Mardin	44		44	37		37	-16		-16
Muş	37		37	41		41	12		12
Kapadokya	5		5	5		5	0		0
Ordu-Giresun	11		11	16	0,2	16	45		47
Samsun									
Çarşamba	632		632	373		373	-41		-41
Siirt									
Sinop	1		1	4		4	222		222
Sivas Nuri Demirağ	28		28	26		26	-6		-6
Şanlıurfa Gap	73		73	82	17	99	13		36
Şırnak Şerafettin Elçi	3		3	2		2	-9		-9
Tekirdağ Çorlu	1	450	451	1	247	248	-9	-45	-45
Tokat									
Uşak									
Van Ferit Melen	198		198	203		203	3		3
Zafer (*)	1		1	0,1		0,1	-88		-88
Zonguldak Çaycuma (*)									
DHİMİ TOPLAMI	74.701	895.184	969.885	68.539	1.114.233	1.182.772	-8,2	24,5	21,9
TÜRKİYE GENELİ	81.587	951.345	1.032.932	75.254	1.180.969	1.256.224	-7,8	24,1	21,6

(*)İşaretli havalimanlarından Zonguldak Çaycuma,Gazipaşa Alanya,Zafer ve Aydın Çıldır Havalimanları DHİMİ denetimli özel şirket tarafından işletilmektedir. İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanı Savunma Sanayi Müsteşarlığı denetiminde özel şirket tarafından,Eskişehir Anadolu Üniversitesi Havalimanı, Eskişehir Anadolu Üniversitesi SHYO tarafından işletilmekte olduğundan DHİMİ toplamında hariç tutulmuştur.Gökçen Havalimanı Savunma Sanayi Müsteşarlığı denetiminde özel şirket tarafından, (4)Eskişehir Anadolu Üniversitesi Havalimanı, Eskişehir Anadolu Üniversitesi SHYO tarafından işletilmekte olduğundan DHİMİ toplamında hariç tutulmuştur.

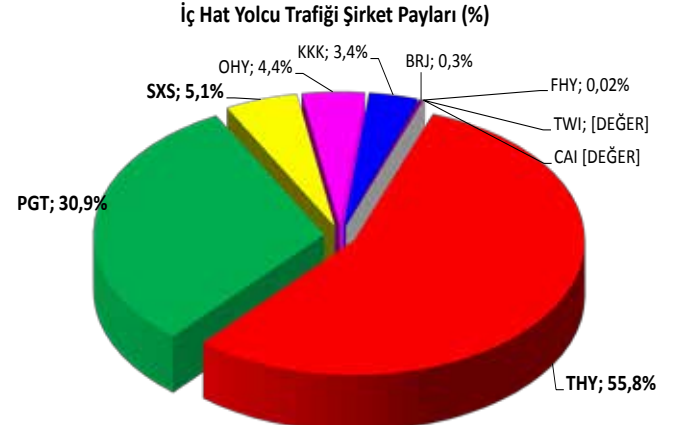
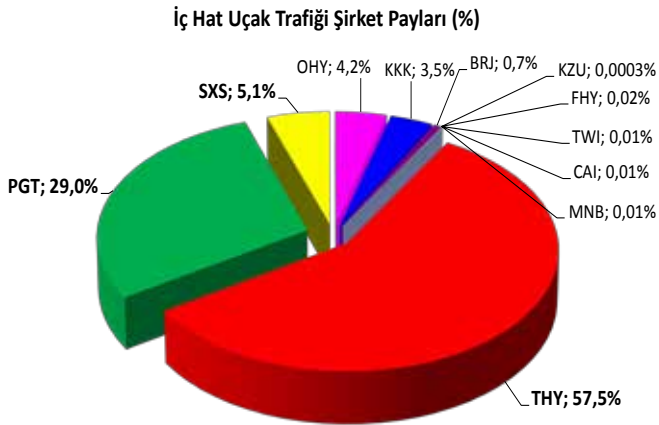
(**)Aylık dağılımlarda kargo bilgileri yukarı yuvarlama yöntemi ile metrik tona çevrilmiştir.

2017 yılında en çok kargo trafiği İstanbul Atatürk Havalimanı'nda gerçekleşmiştir. İstanbul Atatürk Havalimanı'nda 1.129.489 ton olarak gerçekleşen kargo trafiğinin Türkiye Geneli payı % 90 olmuştur.

İç hatlarda İstanbul Atatürk Havalimanı'nı İzmir Adnan Menderes ve Ankara Esenboğa Havalimanları; dış hatlarda ise İstanbul Atatürk Havalimanı'nı İstanbul Sabiha Gökçen, İzmir Adnan Menderes ve Antalya Havalimanları izlemiştir.

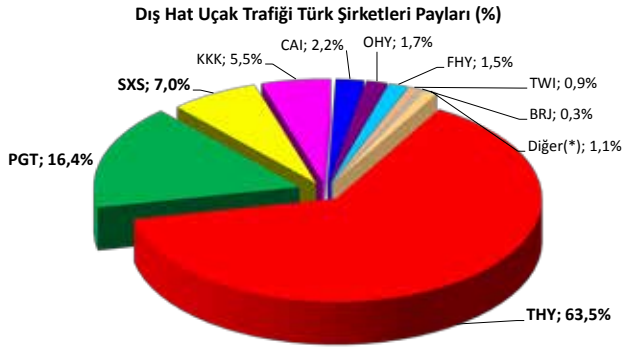
İÇ HAT TİCARİ UÇAK VE YOLCU PAYLARI (2017 YIL SONU)

Şirket Kodu	İÇ HAT		İç hat Şirket Payı (%)	
	Uçak	Yolcu	Uçak	Yolcu
THY	409.548	61.082.015	57,5%	55,8%
PGT	206.716	33.845.026	29,0%	30,9%
SXS	36.381	5.598.169	5,1%	5,1%
OHY	29.696	4.822.436	4,2%	4,4%
KKK	24.676	3.771.585	3,5%	3,4%
BRJ	4.759	344.851	0,7%	0,3%
FHY	161	21.494	0,02%	0,02%
TWI	105	16.040	0,01%	0,01%
CAI	81	9.774	0,01%	0,01%
MNB	56		0,01%	
KZU	2		0,0003%	
TOPLAM	712.181	109.511.390	100,0%	100,0%

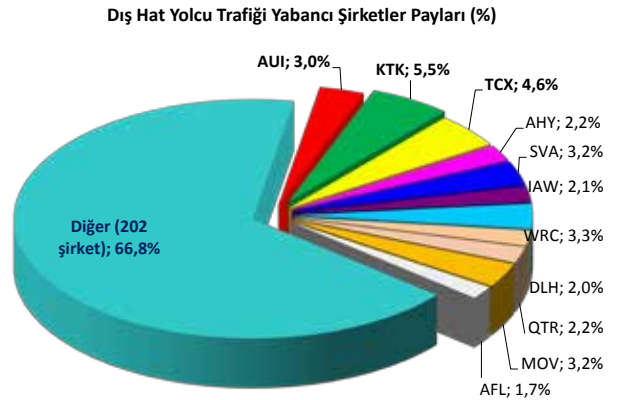
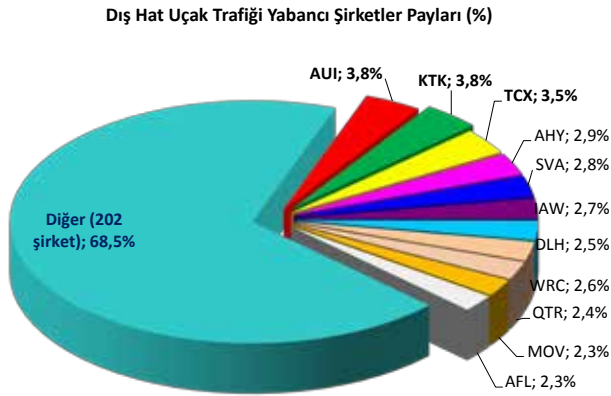

TÜRK ŞİRKETLERİNE GÖRE DIŞ HAT TİCARİ UÇAK VE YOLCU PAYLARI (2017 YIL SONU)

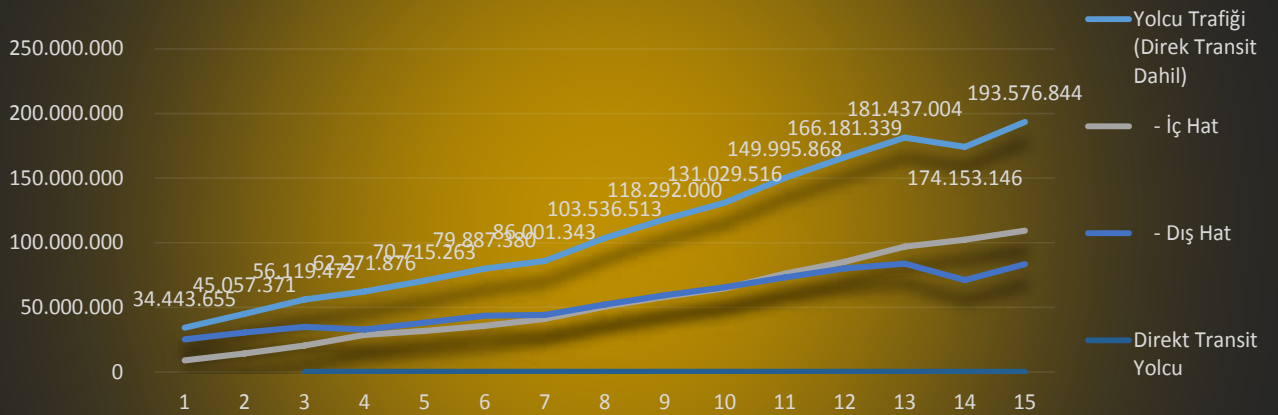
Şirket Kodu	İÇ HAT		Dış Hat Şirket Payı (%)	
	Uçak	Yolcu	Uçak	Yolcu
THY	261.991	38.696.921	63,5%	64,3%
PGT	67.728	10.132.592	16,4%	16,8%
SXS	28.713	4.469.051	7,0%	7,4%
KKK	22.581	3.100.589	5,5%	5,2%
CAI	9.191	1.343.028	2,2%	2,2%
OHY	6.909	1.259.618	1,7%	2,1%
FHY	6.304	673.314	1,5%	1,1%
TWI	3.715	414.621	0,9%	0,7%
BRJ	1.263	72.812	0,3%	0,1%
Diğer(*)	4.348		1,1%	
TOPLAM	412.743	60.162.546	100,0%	100,0%

YABANCI ŞİRKETLERE GÖRE DIŞ HAT TİCARİ UÇAK VE YOLCU PAYLARI (2017 YIL SONU)

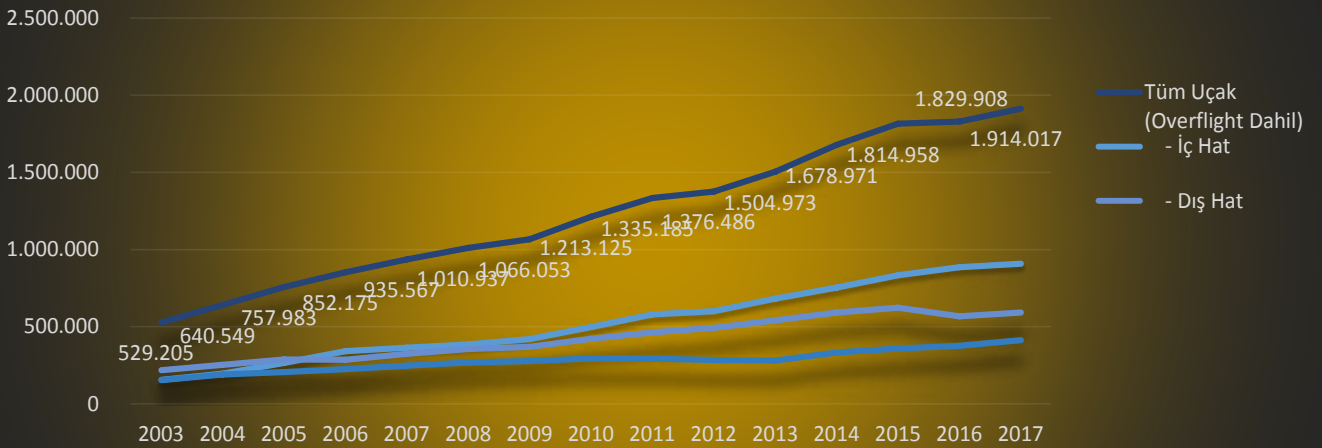

Şirket Kodu	İÇ HAT		Dış Hat Şirket Payı (%)	
	Uçak	Yolcu	Uçak	Yolcu
AUI	5.639	709.681	3,8%	3,0%
CTK	5.618	1.291.023	3,8%	5,5%
TCX	5.102	1.082.967	3,5%	4,6%
AHY	4.312	508.908	2,9%	2,2%
SVA	4.113	751.291	2,8%	3,2%
IAW	3.960	488.177	2,7%	2,1%
WRC	3.799	782.741	2,6%	3,3%
DLH	3.731	478.943	2,5%	2,0%
QTR	3.498	508.887	2,4%	2,2%
MOV	3.336	755.994	2,3%	3,2%
AFL	3.332	403.225	2,3%	1,7%
Diğer (202 şirket)	100.977	15.609.570	68,5%	66,8%
TOPLAM	147.417	23.371.407	100,0%	100,0%

Türkiye Geneli Havalimanları Yolcu Trafiği (2003-2017)

Türkiye Geneli Havalimanları Uçak Grafiği (2003-2017)

YILLARA GÖRE MALİ BİLGİLER (Bin TL)

YILLAR	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
ÖDENEN TEMETTÜ	160.885	206.174	200.000	343.866	336.244	424.749	450.111	444.061	483.372	449.065	474.746	448.178	914.520	500.000	1.128.917
ÖDENEN BÜTÇE KATKI PAYI	62.250	79.472	70.958	73.408	105.122	120.318	139.679	151.411	184.349	188.585	220.191	272.957	332.990	379.518	466.003
KURUMLAR VERGİSİ	69.314	111.970	128.513	115.950	113.289	143.060	151.661	149.248	161.295	150.968	158.123	299.762	340.005	329.056	409.438
GELİR-GİDER-KAR DURUMU (Bin TL)															
SAFİ GELİR	611.691	778.878	905.832	1.226.084	1.155.455	1.709.666	1.613.009	1.653.247	1.929.818	1.953.200	2.299.052	3.027.030	3.853.926	3.884.831	4.643.851
GİDER	355.047	399.931	433.189	647.753	590.044	995.483	856.116	906.944	1.118.743	1.198.444	1.502.777	2.108.107	2.280.692	2.357.774	2.713.211
VERGİ ÖNCESİ KAZANÇ	256.644	378.947	472.643	578.331	565.410	714.183	756.893	746.303	811.075	754.756	796.275	918.923	1.573.234	1.527.057	1.930.640

TÜRKİYE'NİN HAVAYOLU YOLCU TRAFİĞİ BAZINDA DÜNYADAKİ YERİ

ÜLKELER	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
ABD	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ÇİN	8	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
İNGİLTERE	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	4	3
HİNDİSTAN	15	14	13	12	11	12	11	11	8	8	10	7	7	5	4
JAPONYA	3	4	4	4	4	4	5	5	6	6	6	3	3	3	5
ALMANYA	5	6	5	5	5	5	4	4	4	4	4	6	5	7	6
İSPANYA	4	5	6	6	6	6	6	7	7	7	9	11	9	6	7
BREZİLYA	9	10	9	9	9	10	8	6	5	5	5	5	6	8	8
TÜRKİYE	18	16	16	15	16	14	13	13	12	12	11	9	8	11	9
FRANSA	6	7	7	7	7	7	7	9	9	9	8	10	11	10	10
İTALYA	7	8	8	8	8	9	9	8	10	10	13	12	12	12	11
KANADA	10	11	11	11	12	8	12	12	13	13	15	15	15	15	12
G.KORE	12	13	14	14	14	15	15	14	14	16	16	16	17	17	13
TAYLAND	17	15	17	16	15	16	19	19	18	18	17	17	16	16	14
MEKSİKA	13	12	12	13	13	13	14	20	16	17	19	18	18	18	15

TÜRKİYE'NİN HAVAYOLU YOLCU TRAFİĞİ BAZINDA AVRUPA'DAKİ YERİ

ÜLKELER	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
İNGİLTERE	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ALMANYA	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
İSPANYA	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	4	5	4	3	3
TÜRKİYE	7	6	6	6	6	6	6	6	6	6	5	3	3	5	4
FRANSA	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	3	4	5	4	5
İTALYA	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	6	6	6	6	6
RUSYA	8	8	9	9	8	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
HOLLANDA	6	7	7	7	7	9	8	8	8	8	8	8	8	8	8
YUNANİSTAN		9	8	8	10	8	10	10	10	12		19		10	9
NORVEÇ	9	10	10	10	9	10	9	9	9	9	9	9	9	9	10

2017 YILI İŞLETME BÜTÇESİ YOLCU TRAFİĞİ TAHMİNLERİ

YILLAR	2015	2016	2017	2018	2019	2020
HAVALİMANLARI	GERÇEKLEŞEN	GERÇEKLEŞEN	GERÇEKLEŞEN	BEKLENEN	BEKLENEN	BEKLENEN
İSTANBUL ATATÜRK	61.332.124	60.415.470	64.106.014	66.186.992	79.659.538	89.236.726
ANKARA ESENBOĞA	12.113.439	13.044.116	15.817.158	16.045.625	17.053.580	18.061.534
İZMİR ADNAN MENDERES	12.178.100	12.051.243	12.824.310	14.635.845	15.490.348	16.344.852
ANTALYA	27.769.404	18.768.535	25.872.451	20.915.400	22.736.000	24.627.653
MUĞLA DALAMAN	4.382.083	3.101.902	3.718.768	3.505.900	3.518.500	3.639.934
MİLAS-BODRUM	3.877.873	3.221.776	3.501.530	3.700.557	3.928.740	4.150.426
ADANA	5.309.706	5.585.702	5.610.176	6.449.040	6.864.902	7.280.763
TRABZON	3.362.799	3.713.994	4.148.929	4.393.666	4.658.294	4.922.921
ISPARTA SÜLEYMAN DEMİREL	241.367	204.207	188.209	341.770	368.516	395.262
KAPADOKYA	362.655	367.740	127.869	394.716	411.712	430.298
ERZURUM	1.081.109	1.199.953	1.349.633	1.406.041	1.480.126	1.554.211
GAZİANTEP	2.331.227	2.330.490	2.629.569	2.875.533	3.070.179	3.264.825
ADİYAMAN	191.630	244.756	259.780	267.395	289.616	311.258
AĞRI AHMED-İ HANİ	211.723	235.770	283.620	227.063	240.849	254.634
BALIKESİR MERKEZ	286	0	0	0	0	0
BALIKESİR KOCA SEYİT	321.520	364.748	436.261	539.661	594.997	650.332
BATMAN	197.433	439.634	519.336	503.700	542.300	571.151
BİNGÖL	135.864	156.915	168.220	172.402	178.126	180.478
BURSA YENİŞEHİR	187.517	274.891	251.147	292.873	299.535	304.645
ÇANAKKALE	168.117	183.958	218.055	180.900	202.300	221.155
DENİZLİ ÇARDAK	514.459	550.955	680.999	684.329	760.575	843.194
DİYARBAKIR	2.100.201	1.978.017	2.053.202	2.315.402	2.444.472	2.573.543
ELAZIĞ	958.169	1.024.055	1.030.512	1.176.092	1.272.111	1.368.131
ERZİNCAN	295.840	346.944	441.627	471.603	508.596	545.589
ÇANAKKALE GÖKÇEADA			0		0	0
HAKKARI YÜKSEKOVA SELAHADDİN EYYUBİ	20.876	37.720	153.700	211.286	274.756	338.226
HATAY	1.171.751	1.203.430	1.284.557	1.441.970	1.583.699	1.724.291
İÇDİR ŞEHİT BÜLENT AYDIN	212.104	216.252	248.005	181.500	183.800	188.064
KAHRAMANMARAŞ	228.768	264.581	298.962	318.504	346.075	373.003
KASTAMONU	82.960	107.199	92.530	112.856	128.402	143.948
KARS HARAKANI	428.061	528.637	577.051	662.794	740.355	817.917
KAYSERİ	1.972.148	1.984.525	2.147.320	2.303.603	2.443.448	2.583.294
KOCAELİ CENGİZ TOPEL	41.728	59.049	49.242	26.242	26.588	26.939
KONYA	1.069.643	1.093.440	1.247.705	1.333.338	1.431.998	1.530.659
MALATYA	767.453	789.079	886.412	870.776	911.624	952.472
MARDİN	568.710	640.380	680.858	665.567	710.807	755.269
AMASYA MERZİFON	146.208	91.729	221.996	227.123	252.581	277.570
MUŞ	341.866	374.154	438.037	457.535	496.956	536.377
ORDU GİRESUN	222.936	796.188	1.187.786	1.419.569	1.856.794	2.300.595
SAMSUN ÇARŞAMBA	1.713.247	1.783.839	1.175.525	2.056.737	2.193.187	2.329.636
SIİRT	66.753	97.912	22.674	120.031	133.075	146.119
SINOP	92.411	91.215	153.070	103.688	113.080	122.471
SIVAS NURİ DEMİRAĞ	530.941	562.159	567.689	591.709	636.231	680.754
ŞANLIURFA GAP	697.827	778.004	840.769	861.282	916.112	970.942
ŞIRNAK ŞERAFETTİN ELÇİ	273.467	241.311	339.841	207.794	207.794	207.794
TEKİRDAĞ ÇORLU	150.340	97.869	104.879	163.043	175.159	187.275
TOKAT	56.165	51.744	13.058	34.671	34.671	34.671
UŞAK	11.017	12.633	0	0	0	0
VAN FERİT MELEN	1.386.321	1.481.873	1.661.535	1.696.727	1.817.326	1.937.925
DHMİ TOPLAM	151.878.346	143.190.693	160.630.576	163.750.850	184.188.430	200.899.726

İSTANBUL SABİHA GÖKÇEN (*)	28.108.738	29.667.853	31.386.038	35.662.995	38.801.175	41.939.356
ESKİŞEHİR HASAN POLATKAN (*)	51.925	56.454	80.048	60.900	63.700	65.815
ZONGULDAK ÇAYCUMA (*)	27.631	17.723	24.139	20.500	21.181	21.672
GAZİPAŞA ALANYA (*)	914.017	718.718	821.178	905.298	1.005.886	1.106.475
AYDIN ÇILDİR (*)			0			0
ZAFER (*)	93.874	86.733	103.364	82.800	92.000	93.214
TÜRKİYE GENELİ	181.074.531	173.738.174	193.045.343	200.483.343	224.172.372	244.126.258

2017 YILI HAVALİMANLARI UÇAK KAPASİTE KULLANIMLARI					
HAVALİMANLARI	2016 YILI		2017 YILI		2018 BEKLENEN
	UÇAK KAPASİTESİ	UÇAK TRAFİĞİ	UÇAK KAPASİTESİ	UÇAK TRAFİĞİ	
İSTANBUL ATATÜRK	551.880	466.227	639.480	460.785	72,06
ANKARA ESENOĞA	219.000	105.615	473.040	117.837	24,91
İZMİR ADNAN MENDERES	162.060	86.220	162.060	89.907	55,48
ANTALYA	411.720	127.497	411.720	159.335	38,70
MUĞLA DALAMAN	179.580	26.153	249.660	28.257	11,32
MİLAS-BODRUM	214.620	31.696	249.660	28.520	11,42
ADANA	91.980	48.556	214.620	44.935	20,94
TRABZON	78.840	26.267	78.840	29.103	36,91
ISPARTA SÜLEYMAN DEMİREL	26.280	24.064	48.180	24.708	51,28
KAPADOKYA	21.900	6.361	21.900	2.702	12,34
ERZURUM	61.320	9.068	61.320	10.034	16,36
GAZİANTEP	43.800	17.633	43.800	18.779	42,87
ADIYAMAN	21.900	1.832	21.900	2.016	9,21
AĞRI AHMED-i HANİ	21.900	2.008	21.900	2.160	9,86
BALIKESİR MERKEZ	4.380	115	4.380	131	2,99
BALIKESİR KOCA SEYİT	26.280	20.362	26.280	22.922	87,22
BATMAN	13.140	3.182	13.140	3.601	27,40
BURSA YENİŞEHİR	26.280	7.134	26.280	8.103	30,83
ÇANAKKALE	8.760	5.516	8.760	6.381	72,84
DENİZLİ ÇARDAK	17.520	6.341	21.900	11.594	52,94
DİYARBAKIR	43.800	13.804	43.800	13.422	30,64
ELAZIĞ	30.660	7.428	30.660	7.136	23,27
ERZİNCAN	26.280	2.877	26.280	3.404	12,95
ÇANAKKALE GÖKÇEADA	13.140	234	13.140	232	1,77
HATAY	26.280	9.611	26.280	9.516	36,21
İĞDIR ŞEHİT BÜLENT AYDIN	21.900	1.487	21.900	1.788	8,16
KAHRAMANMARAŞ	8.760	2.008	8.760	2.618	29,89
KARS HARAKANİ	21.900	3.958	21.900	4.119	18,81
KASTAMONU	8.760	1.032	8.760	907	10,35
KAYSERİ	35.040	15.390	39.420	15.341	38,92
KOCAELİ CENGİZ TOPEL	13.140	1.117	35.040	1.509	4,31
KONYA	35.040	8.859	43.800	9.416	21,50
MALATYA	30.660	6.542	30.660	7.195	23,47
MARDİN	17.520	5.146	17.520	4.492	25,64
AMASYA MERZİFON	8.760	698	8.760	1.642	18,74
MUŞ	13.140	2.533	13.140	3.015	22,95
SAMSUN ÇARŞAMBA	43.800	20.168	43.800	11.413	26,06
SİİRT	4.380	1.522	4.380	386	8,81
SİNOP	4.380	888	17.520	1.488	8,49
SİVAS NURİ DEMİRAĞ	26.280	4.221	48.180	4.173	8,66
ŞANLIURFA GAP	48.180	5.662	48.180	6.337	13,15
ŞIRNAK ŞERAFETTİN ELÇİ	13.140	2.754	13.140	2.463	18,74
TEKİRDAĞ ÇORLU	48.180	27.870	219.000	35.906	16,40
TOKAT	4.380	1.143	4.380	442	10,09
UŞAK	4.380	1.243	4.380	1.237	28,24
VAN FERİT MELEN	26.280	11.799	35.040	13.893	39,65
TÜRKİYE GENELİ	2.781.300	1.181.841	3.626.640	1.500.457	42,49

2017 YILI HAVALİMANLARI UÇAK KAPASİTE KULLANIMLARI							
HAVALİMANLARI	2015 YILI		2016 YILI		2017 YILI		2017 YILI KAPASİTE KULLANIMI
	YOLCU KAPASİTESİ	YOLCU TRAFİĞİ	YOLCU KAPASİTESİ	YOLCU TRAFİĞİ	YOLCU KAPASİTESİ	YOLCU TRAFİĞİ	
İSTANBUL ATATÜRK	45.000.000	61.332.124	45.000.000	60.415.470	45.000.000	64.106.014	142%
ANKARA ESENBOĞA	20.000.000	12.113.439	20.000.000	13.044.116	20.000.000	15.817.158	79%
İZMİR ADNAN MENDERES	30.000.000	12.178.100	30.000.000	12.051.243	30.000.000	12.824.310	43%
ANTALYA	35.000.000	27.769.404	35.000.000	18.768.535	35.000.000	25.872.451	74%
MUĞLA DALAMAN	8.000.000	4.382.083	8.000.000	3.101.902	5.000.000	3.718.768	74%
MİLAS-BODRUM	7.600.000	3.877.873	7.600.000	3.221.776	7.600.000	3.501.530	46%
ADANA	3.000.000	5.309.706	3.000.000	5.585.702	3.000.000	5.610.176	187%
TRABZON	3.500.000	3.362.799	3.500.000	3.713.994	3.500.000	4.148.929	119%
ISPARTA SÜLEYMAN DEMİREL	1.500.000	241.367	1.500.000	204.207	1.500.000	188.209	13%
KAPADOKYA	700.000	362.655	700.000	367.740	700.000	127.869	18%
ERZURUM	2.000.000	1.081.109	2.000.000	1.199.953	2.000.000	1.349.633	67%
GAZİANTEP	4.000.000	2.331.227	4.000.000	2.330.490	4.000.000	2.629.569	66%
ADIYAMAN	2.500.000	191.630	2.500.000	244.756	2.500.000	259.780	10%
AĞRI AHMED-İ HANİ	2.500.000	211.723	2.500.000	235.770	2.500.000	283.620	11%
BALIKESİR MERKEZ	100.000	286	100.000	0	100.000	0	0%
BALIKESİR KOCA SEYİT	3.000.000	321.520	3.000.000	364.748	3.000.000	436.261	15%
BATMAN	2.000.000	197.433	2.000.000	439.634	2.000.000	519.336	26%
BİNGÖL	1.000.000	135.864	1.000.000	156.915	1.000.000	168.220	17%
BURSA YENİŞEHİR	2.250.000	187.517	2.250.000	274.891	2.250.000	251.147	11%
ÇANAKKALE	450.000	168.117	450.000	183.958	2.000.000	218.055	11%
DENİZLİ ÇARDAK	2.500.000	514.459	2.500.000	550.955	2.500.000	680.999	27%
DIYARBAKIR	5.000.000	2.100.201	5.000.000	1.978.017	5.000.000	2.053.202	41%
ELAZIĞ	2.500.000	958.169	2.500.000	1.024.055	2.500.000	1.030.512	41%
ERZİNCAN	3.000.000	295.840	3.000.000	346.944	3.000.000	441.627	15%
GÖKÇEADA	450.000		450.000		450.000	0	0%
HAKKARİ YÜKSEKOVA SELAHADDİN EYYUBİ	1.000.000	20.876	1.000.000	37.720	1.000.000	153.700	15%
HATAY	4.000.000	1.171.751	4.000.000	1.203.430	4.000.000	1.284.557	32%
İÇİDİR ŞEHİT BÜLENT AYDIN	800.000	212.104	800.000	216.252	800.000	248.005	31%
KAHRAMANMARAŞ	400.000	228.768	400.000	264.581	400.000	298.962	75%
KARS HARAKANI	3.500.000	428.061	3.500.000	107.199	3.500.000	577.051	16%
KASTAMONU	1.500.000	82.960	1.500.000	528.637	1.500.000	92.530	6%
KAYSERİ	5.500.000	1.972.148	5.500.000	1.984.525	5.500.000	2.147.320	39%
KOCAELİ CENGİZ TOPEL	800.000	41.728	800.000	59.049	800.000	49.242	6%
KONYA	3.000.000	1.069.643	3.000.000	1.093.440	3.000.000	1.247.705	42%
MALATYA	1.500.000	767.453	1.500.000	789.079	1.500.000	886.412	59%
MARDİN	3.000.000	568.710	3.000.000	640.380	3.000.000	680.858	23%
AMASYA MERZİFON	450.000	146.208	450.000	91.729	450.000	221.996	49%
MUŞ	400.000	341.866	400.000	374.154	400.000	438.037	110%
ORDU-GİRESUN	2.000.000	222.936	2.000.000	796.188	2.000.000	1.187.786	59%
SAMSUN ÇARŞAMBA	2.000.000	1.713.247	2.000.000	1.783.839	2.000.000	1.175.525	59%
SIİRT	100.000	66.753	100.000	97.912	100.000	22.674	23%
SİNOP	150.000	92.411	150.000	91.215	2.000.000	153.070	8%
SİVAS NURİ DEMİRAĞ	3.000.000	530.941	3.000.000	562.159	3.000.000	567.689	19%
ŞANLIURFA GAP	2.000.000	697.827	2.000.000	778.004	2.000.000	840.769	42%
ŞIRNAK ŞERAFETTİN ELÇİ	1.000.000	273.467	1.000.000	241.311	1.000.000	339.841	34%
TEKİRDAĞ ÇORLU	1.000.000	150.340	1.000.000	97.869	1.000.000	104.879	10%
TOKAT	150.000	56.165	150.000	51.744	150.000	13.058	9%
UŞAK	500.000	11.017	500.000	12.633	500.000	0	0%
VAN FERİT MELEN	2.000.000	1.386.321	2.000.000	1.481.873	2.500.000	1.661.535	66%
DHMİ TOPLAM	227.300.000	151.878.346	227.300.000	143.190.693	228.200.000	160.630.576	70%
İSTANBUL SABİHA GÖKÇEN (*)	25.000.000	28.108.738	25.000.000	29.667.853	25.000.000	31.386.038	126%
ESKİŞEHİR HASAN POLATKAN (*)	500.000	51.925	500.000	56.454	500.000	80.048	16%
GAZİPAŞA ALANYA (*)	1.500.000	914.017	1.500.000	718.718	1.500.000	821.178	55%
ZONGULDAK ÇAYCUMA (*)	500.000	27.631	500.000	17.723	500.000	24.139	5%
ZAFER (*)	2.000.000	93.874	2.000.000	86.733	2.000.000	103.364	5%
AYDIN ÇILDİR (*)	50.000		50.000		50.000	0	0%
TÜRKİYE GENELİ	256.850.000	181.074.531	256.850.000	173.738.174	257.750.000	193.045.343	75%

YATIRIMLAR, PROJELER VE PERFORMANS HEDEFLERİ

05

2017 YILI YATIRIM HARCAMALARI

Sivil Havacılık Faaliyetlerinin gereği olan; havalimanlarının işletilmesi, meydan yer hizmetlerinin yapılması, hava trafik kontrol hizmetlerinin ifası, seyrüsefer sistem ve kolaylıklarının kurulması ve işletilmesi, bu faaliyetler ile ilgili diğer tesis ve sistemlerin kurulması, işletilmesi en son teknoloji ile donatılması, eski olanların modernize edilmesi, çağdaş havacılık düzeyine çıkartılması ve yeni havalimanlarının inşaa edilip, sektöre kazandırılmasını sağlamak amacıyla Kuruluşumuza 2017 yılı Genel Yatırım ve Finansman Programı ile 39 ana proje için 621.138.000 TL ödenek tahsis edilmiştir. Yıl içerisinde Kalkınma Bakanlığından alınan 25.04.2017 tarih ve 1953 sayılı yazıyla ödenek ihtiyacı olan projeler için 200.000.000 TL ek ödenek tahsis edilmiş olup toplam ödenek miktarı 821.138.000 TL'ye yükselmiştir. Ayrıca, Kalkınma Bakanlığının 02.11.2017 tarih ve 5055 sayılı yazısı ile "Siirt Havalimanı Muhtelif Altyapı İşleri" projesi, Kalkınma Bakanlığının 02.11.2017 tarih ve 5056 sayılı yazısı ile "Atatürk Havalimanı Devlet Konukevinde Muhtelif Tadilatların Yapılması" projesi, Kalkınma Bakanlığının 24.11.2017 tarih ve 5476 sayılı yazısı ile "Atatürk Havalimanı atcTRsim Kurulumu AR-Ge Projesi" Hava Trafik Sistem Ar-Ge Projelerinin alt projesi olarak 2017 yılı Yatırım programına alınarak toplam proje sayısı 41'e yükselmiştir. 2017 yılı Yatırım Programımızda yer alan söz konusu 41 projeden 32 adedi devam eden, 9 adedi de yeni projedir.

Yıl içerisinde; yatırım programımızda yer alan projelerin uygulama durumlarının değerlendirilmesi neticesinde; ihale sürecinin devam ettiği ya da ihalesi yapıp, sözleşmeye bağlandığı halde harcama imkânı olmayan işler ile bazı ihalelerin gerçekleştirilememiş olması ya da çeşitli nedenlerden dolayı ihaleleri iptal edilmiş/vazgeçilmiş işlere ait harcanamayacağı tespit edilen bir kısım ödeneklerin ihtiyaç duyulan projelere, 2017 yılı Yatırım Programının Uygulama, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair 2016/9368 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesinin ilgili hükümleri uyarınca 01.02.2017 tarih ve 11972 sayılı Bakanlık Oluru ile Genel Müdürlüğümüze verilen yetki çerçevesinde yatay, proje içi ve projeler arası aktarma yapılarak, sonuçtan ilgili merciler bilgilendirilmiştir. 2017 yılsonu itibarıyla toplam 795.922.454,88 TL harcama yapılmış olup başlangıç ödeneğine göre %128,1 oranında, revize ödeneğe göre % 96,9 oranında gerçekleşme sağlanmıştır.

A) ETÜD PROJE İŞLERİ TOPLAMI

2017 Yılında Bitenler

1. HAVALİMANLARI MASTER PLANLARI (2009E030010)

Ülkemizin yolcu ve uçak trafiğinin, Dünya istatistiklerinin de üstünde bir artış trendi gösteriyor olması nedeniyle; kısa, orta ve uzun vadede ülkemiz havalimanlarının alt ve üst yapısının, artan bu trafiklere uygun standartlarda cevap verebilmesi; yanı sıra da gelişen ve büyüyen havalimanlarının gelişen ve büyüyen kentlerle ilişkisi ve etkileşiminin sağlıklı bir planlamaya oturtulması amacıyla 20 yılı kapsayan bir Master Plan çalışması başlatılmıştır.

Bu kapsamda; 2009 yılında Atatürk, Esenboğa, Dalaman, Trabzon ve Adana Havalimanı Master Planları tamamlanmıştır.

2012 yılında ise Antalya, Milas-Bodrum ve Adnan Menderes Havalimanlarına ait Master Planları tamamlanmıştır.

2. eTOD VE MANİA TESPİT PROJESİ (2013E030020)

Kuruluşumuz işletiminde bulunan Havalimanlarında uçuş, can ve mal emniyetinin sağlanmasını teminen, ülkemizin de üyesi bulunduğu Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı (ICAO)'nun yayınladığı Annex-14 ve Annex-15 dokümanlarında yer alan yükümlülüklerden biri de maniaların tespit edilmesi ve elektronik olarak havacılık camiasına yayımlanmasıdır. Bu çerçevede üye devletler, bahsi geçen dokümanlarda belirtilen sahalara için bu verileri yayınlamak zorundadır. Bu sorumluluk çerçevesinde ülkeler, Saha 1 kapsamında tüm ülke arazisini ve bu arazi üzerinde yer alan 100 metreyi aşan; Saha 2 kapsamında kalkış ve yaklaşma hattı üzerinde seyrüsefere etki ettiği değerlendirilen, Saha 3 kapsamında havalimanı harekât sahasında yer alan, Saha 4 kapsamında CAT-II veya CAT-III kategorilerinde olan hassas yaklaşma pistindeki yaklaşma yönünde pist merkez hattı üzerindeki maniaları tespit edip yayınlacaktır. Bu sorumluluğu hayata geçirme aşamasında EUROCONTROL Teşkilatı nezdinde teşkil edilen eTOD çalışma grubunda ülkemiz de yer almaktadır.

Bu doğrultuda Saha 1 verilerinin temini için, Harita Genel Komutanlığı ile Kuruluşumuz arasında 30.05.2014 tarihinde "İşbirliği Protokolü" imzalanmış olup, tüm Türkiye'ye ait arazi ve mânia verileri Annex-15 kriterleri doğrultusunda (Saha 1 için) teslim alınmış ve AIP web sitesinde yayımlanmıştır.

Annex 15'te ve ilgili dokümanlarda belirtildiği üzere ülkeler Saha 2a ve 4 verilerinin toplanması ve ya-

yımlanması, diğer sahaların verilerine göre öncelik taşımaktadır. Bu nedenle Samsun Çarşamba, Muğla Milas-Bodrum, İzmir Adnan Menderes Havalimanlarında Saha 2a ve Saha 4 verileri; Ankara Esenboğa, İstanbul Atatürk, Antalya, Erzurum, Şanlıurfa GAP Havalimanları için Saha 2a ve 4 verilerinin yanı sıra Saha 3 verileri de toplattırılarak ICAO ve EUROCONTROL tarafından belirtilen formatlarda AIP web sitesinde yayımlanmıştır. Trabzon ve Muğla-Dalaman Havalimanlarının da Saha 2a, Saha 3 ve Saha 4 verileri toplattırılmış olup yakın zamanda AIP web sitesinde yayımlanacaktır.

Ayrıca; Gaziantep ve Adana Havalimanları Saha 2a, Saha 3 ve Saha 4 veri setlerinin hazırlattırılması işi ihale aşamasındadır. 2018 yılı içerisinde Van Ferit Melen ve Bursa Yenişehir Havalimanlarının veri setlerinin toplattırılması planlanmakta olup belirlenen öncelikli havalimanlarına göre çalışmalara devam edilecektir.

Bu proje için 2017 yılında 350.850.-TL harcama yapılmıştır.

b) 2017 Yılından Sonraya Kalanlar

3. ETÜD-PROJE VE MÜŞAVİRLİK İŞLERİ (2008E030010)

- Atatürk Havalimanında Milli Savunma Bakanlığına Ait Muhtelif Bina ve Tesislerin Yapımı İşine Ait Tüm Projelerin Hazırlanması işi,
- Çukurova Bölgesel Havalimanı Kuş Göçü Gözlem Çalışması ve Rapor Hazırlanması işi,
- Esenboğa Havalimanı Teknik Blok ve Kule Yapılması İşine Ait Mimari Statik, Altyapı, Elektrik, Elektronik-Elektro Güv., Mekanik, Çevre Düzenlenmesi, Mev. Sis. Entegrasyonuna Ait Avan, Uygulama Projeleri, Teknik Şartname ve Metrajların Hazırlanması, Zemin Etüd Yapılması ile Deplase İşlerinin Hazırlanması işi,
- İzmir Karaburun Akdağ Radar Personeli Eğitim Tesislerinin Deprem Dayanımının Düşük Olması Nedeni İle Yenilenmesi İşine Ait Projelerinin, Teknik Şartname ve Metrajların Temini işi,
- Kapadokya Havalimanı Terminal Binası Yapılması İle Tadilatı İşlerine Ait Tüm Uygulama Projeleri Teknik Şartname ve Metrajların Hazırlanması işi,
- Tokat Havalimanı Yapım Projesi ÇED Raporunun Hazırlanması ve Nihai Kararın Alınması işi,
- Tokat Yeni Havalimanı Terminal Binası ve Mütem-

mim Tesisleri Yapımı İşine Ait Mimari, Statik, Altyapı, Elektrik-Elektronik, Mekanik Hali Hazır Harita, Zemin Etüdü (Zemin İyileştirme Prj.), Çevre Düzenlenmesine Ait Avan, Kesin, Uygulama Projeleri, Teknik Şartname ve Metrajlarının Hazırlanması işi,

- Yapım Kontrollük Hizmetlerinin Teminine Yönelik Danışmanlık Hizmeti Alınması (Gaziantep, Muş ve Çukurova Havalimanları) işlerinin hakediş ödemeleri gerçekleştirilmiştir.

Bu proje sari proje olduğu için proje kapsamında geçen yıl ihalesi yapılarak sözleşmeye bağlanmış olan işler ile bu yıl yeni ihalesi yapılarak sözleşmeye bağlanan işler için 2017 yılında 2.413.497.-TL harcama yapılmıştır.

4. HAVA TRAFİK SİSTEM AR-GE PROJELERİ (2010E030010)

Bu proje kapsamında yer alan işlerden;

1. FOD Radarı: Pist kontrolleri dünyada yaygın olarak uygulandığı şekliyle ülkemizde de bu iş için tahsis edilmiş apron araçlarıyla günlük belirlenmiş zaman aralıklarında görsel olarak yapılmaktadır. PAT (Pist-Apron-Taksiyolu) sahalarında uçuş emniyet seviyesini üst düzeye taşımak amacıyla TÜBİTAK ile yapılan çalışmalar neticesinde milimetre dalga boyu esasına dayalı ve optik sensörler ile desteklenen milli bir FOD tespit sisteminin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Aynı zamanda, yerli üretim imkanları ile ortaya çıkacak olan söz konusu radarın havalimanlarımıza entegrasyonu sağlamasıyla uçuş emniyet unsurunun daha da geliştirilmesi amaçlanmıştır. 2014 yılsonunda çalışmalarına başlanılmış olan FOD Radarı Ar-Ge projesinin süresi 48 aydır.

2. Havacılık Akademisi Uzaktan Eğitim ve Bilgi Paylaşım Portalı Ar-Ge Projesi: 2010-2012 yılları arasında gerçekleştirilen Hava Trafik Kontrolörü Seçme Yazılımı Ar-Ge projesinin 2. safhasını oluşturacak olan bu proje ile; 1. safhada İngilizce olarak hazırlanan uluslararası eğitim materyallerinin, Türkçe ve özgün şekilde hazırlanması ve kullanıcı üzerinde test edilerek doğrulanması sağlanmıştır. 1. safhada geliştirilmiş olan ve Hava Trafik Kontrolörlerimizin yıllık derece yenileme sınavlarında kullanılmaya başlanılan yazılımın eklenecek modüller vasıtasıyla AIM ve ATSEP personelinin de ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde geliştirilmiş olup 2017 yılında proje tamamlanmıştır.

3. Özgün CWP (Kontrolör Çalışma Pozisyonu) Geliştirilmesi ve Uygulanması Ar-Ge Projesi: Gözetim verileri için kullanılan standart ASTERIX formatının kayıt edilmesi/tekrar oynatılması, hadise analizi ve performans değerlendirme amacıyla geliştirilmiş olan ÇARE (Çok Amaçlı Radar Ekranı) yazılımının desteklediği veri kategorilerinin zenginleştirilerek uluslararası bir ürün haline getirilmesi amaçlanmıştır. Adı geçen ÇARE sistemin kayıt ve geri oynatım özellikleri ile 10 tane Radar Bilgi İşlem Merkezlerine kurulması ve kağıt striplerin yerini alacak olan EFS (Electronic Flight Strip - Elektronik Uçuş Strip) geliştirilmesi hedeflenmektedir. 2014 yıl sonunda çalışmalarına başlanılmış olan projenin 2019 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

4. TAMAM (Türkiye ATM Muhabere Altyapısının Modernizasyonu) 1. Safha Ar-Ge Projesi: Hava Trafik Yönetim Sistemlerinin üç ana unsuru olan CNS/ATM (Communication-Navigation-Surveillance/Air Traffic Management - Haberleşme-Seyrüsefer-Gözetim/Hava Trafik Yönetimi) altyapısının içerisinde en önemli yeri olan Muhabere sistemlerinin performanslarının analiz edilerek bilimsel sonuçlar ile hizmet kalitesinin ifade edilmesi ve yapılan yatırımlar sonucunda elde edilen iyileştirmelerin ihtiyacı ne derece karşıladığının tespit edilmesine yardımcı yazılımsal araçların geliştirilmesi hedeflenmektedir. Ayrıca halen sürdürülmekte olan Özgün CWP Ar-Ge projesi kapsamında geliştirilen EFS (Electronic Flight Strip) sisteminin kurulmasının planlandığı Esenboğa, Adana ve Gaziantep Havalimanları kontrol kuleleri ile Hava Trafik Kontrol Merkezi arasında AFTN üzerinden OLDI (Online Data Interchange/Çevrimiçi Veri Alış-verişi) bağlantı özelliğinin kazandırılması hedeflenmektedir. 2015 yılsonunda çalışmalarına başlanılmış olan projenin 2019 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

5. ATC Meydan Kontrol ve Yaklaşma/Yol Kontrol Radar Simülatörü Ar-Ge Projesi (2.safha): 2010-2013 yılları arasında geliştirilen projenin 2. safhası olan çalışmada, 1. safhada geliştirilen yazılımın Esenboğa Simülatör ve Eğitim Tesislerine donanımlarıyla birlikte kurulumu ve uygulanması gerçekleştirilmiştir. Geliştirilen sistemlerle yüksek sadakatli görsellik ve ulusal eğitim materyalinin gerek aday gerekse aktif hava trafik kontrolörlerinin çok yönlü (temel ATC, tazeleme, hava sahası yeniliklerine adaptasyon, hava sahası kapasite çalışmaları vb.) eğitim ve çalışmalara

rında kullanılması amaçlanmaktadır. Söz konusu kurulum projesi tamamlanmasıyla Hava Trafik Kontrolör Eğitimlerinde kullanılan teknik altyapı kapasitesi iki kat artırılmıştır. 2014 yılsonunda çalışmalarına başlanılmış olan proje 2017 yılı içerisinde tamamlanmıştır.

6. SSR Sinyal İşleme Birimi Ar-Ge Projesi: Mevcut Radarların Yenilenmesi ve İlave İhtiyaçların Temini Projesi kapsamında alınan Mode-S radar istasyonlarının kabulüyle birlikte, 20 yıla yakın bir süredir kullanılan eski tip SSR (Secondary Surveillance Radar)'ların birçoğu devreden alınmıştır. Ankara Esenboğa Havalimanı yakınlarında bulunan Başpınar SSR istasyonunun alternatifi olarak daha yüksek rakıma sahip Mira Haberleşme istasyonuna yeni bir Mode-S radar temin edilmiştir. Mira Mode-S SSR'ın halen operasyonel olarak kullanılan Interim sistemlerine entegrasyonundan sonra Başpınar SSR'ın fiilen devreden alınarak Ar-Ge platformu olarak kullanılması, SSR ve ADS-B teknolojilerinde kullanılan uçak transponder'ı 1090 MHz frekansındaki işaretlerin işlenmesi kabiliyetinin milli olarak geliştirilmesi ve standard ASTERIX CAT048 veri formatının üretilmesi anılan proje ile amaçlanmıştır. 2014 yılsonunda çalışmalarına başlanılmış olan proje kapsamında üretilen 10 adet ADS-B alıcı cihazı geliştirilmiş olup söz konusu cihazlar havalimanlarımıza kurulmuştur. Proje 2017 yılında tamamlanmıştır.

7. MGR/MODE-S Ar-Ge Projesi: Dünyada sivil havacılık alanında standart olarak kullanılan PSR/MODE-S SSR sisteminin milli olarak geliştirilerek üretilmesi; 4 adet yeni radar istasyonunun kurularak (Esenboğa, Gaziantep, Hatay ve Çukurova) ilgili Havalimanlarına tesis edilmesi ile Kuruluşumuzca halen kullanılmakta olan ve 2003 yılında temin edilmiş olan 4 adet radar istasyonunun (Milas-Bodrum, Şanlıurfa Korçık, Erzinçan Karadağ ve Yalova) modernizasyonu işidir. 2017 yılında Gaziantep Havalimanına MGR/MODE-S kurulumu proje çalışmalarına başlanılmış olup proje süresi 54 aydır.

8. Milli WMLAT (Wide Area Multilateration) Ar-Ge Projesi: Hava araçlarının gözetimi (surveillance) için kullanılan yeni nesil bir teknik olan MLAT (Multilateration) sisteminin; milli imkanlar dahilinde fikri ve mülki hakları Kuruluşumuza ait olacak şekilde geliştirilmesi ve uygulanması projesidir. 2018 yılında proje çalışmalarına başlanması hedeflenmektedir.

9. Milli ATC (Air Traffic Control) Merkezi 1.Safha Ar-Ge Projesi:

Hava Trafik Yönetiminde kullanılan FDPS (Uçuş Bilgi İşleme Sistemi), Safety Nets (Emniyet Ağları), HMI (Kullanıcı Arayüzü) yazılımlarının milli olarak geliştirilip, yeni kurulacak bir yaklaşma merkezinde kullanılması projesidir. Kuruluşumuzun, uluslararası pazarda hava trafik yönetimi alanında rekabetçi bir güce kavuşması için kritik öneme sahiptir. 2018 yılında proje çalışmalarına başlanması hedeflenmektedir.

10. İstanbul Atatürk Havalimanı atcTRsim Kurulumu Ar-Ge Projesi: Kalkınma Bakanlığının 24.11.2017 tarih ve 5476 sayılı yazısı ile "Atatürk Havalimanı atcTRsim Kurulumu AR-Ge Projesi" Hava Trafik Sistem Ar-Ge Projelerinin alt projesi olarak 2017 yılı Yatırım programına alınmıştır. 2017 yılında projenin sözleşmesi imzalanarak proje çalışmalarına başlanılmıştır. Projenin süresi 8 aydır.

Bu proje kapsamındaki işler için 2017 yılında toplam 15.350.000.-TL harcama yapılmıştır.

5. HAVA ULAŞIMI GENEL ETÜDÜ (2013E030010)

Dünya Sivil Havacılığında kısa-orta ve uzun dönemli gelişmeler dikkate alınarak, Ülkemiz Hava Ulaştırmasının kısa-orta, uzun dönemli tahminler çerçevesinde oluşturulacak senaryolara göre modellenecek olan, geniş kapsamlı hava ulaşımı sistem analizi ve teknik planlaması amaçlanmaktadır.

Hava Ulaşım Genel Etüdü Projesinin 01.12.2016 tarihinde ihalesine çıkmış olup sözleşmesi 20.12.2016 tarihinde imzalanarak Yüklenici firma tarafından çalışmalara başlanılmıştır.

Hava Ulaşımı Genel Etüdü Master Planı Projesine ait Mevcut Durum Tespiti, Kümeleme Analizi, Kısa Dönemli Tahmin, Anket ve Örneklem Modeli, Altyapı Üstyapı Durumu tespiti aşamaları tamamlanmıştır. Ayrıca, Uzun Dönemli en iyi tahmin senaryosunun seçimi gerçekleştirilmiş olup "Orta Dönemli Revize Tahmin Raporu" kabul aşamasındadır.

Projenin diğer aşamalarına ilişkin çalışmalar, elde edilen tüm veriler ve tahminler girdi olacak şekilde devam etmektedir.

Bu proje için 2017 yılında 595.400.-TL harcama yapılmıştır.

B) YAPIMI DEVAM EDEN PROJELER TOPLAMI

a) 2017 Yılında Bitenler

6. HAVALİMANLARI HİZMET ARAÇLARI TEMİNİ (2009E030030)

Trafiğe açık mevcut havalimanlarımız ile yeni hizmete verilecek havalimanlarımızın ihtiyaçlarını karşılamak üzere alımları planlanan Meydan Çevre Tanzım, Bakım ve Temizlik Araçları (Traktör, Terminal İçi Yürselebilir Platform, Forklift, Follow-Me Aracı, Araç Üstü Yürselebilir Platform (Sky Worker), Çöp Kamyonu, Pist Frenleme Ölçüm Cihazı, Pist Frenleme Ölçüm Aracı, Vakumlu Süpürge, Kombine Kanal Temizleme Aracı, Greyder, Kazıyıcı-Yükleyici, Pist Çizgi Makinesi), Muhtelif Kar Mücadele Aracı (Kompakt Tip Kombine Kar Mücadele Aracı, Çekerli Tip Kombine Kar Mücadele Aracı, Kar Püskürtme (Rotatif), Uçak ve Köprü Altı Kar Mücadele Aracı) ile ARFF Araç, Malzeme, Ekipman ve Sistemleri (Su, Köpük ve KKT Sistemli Yangın Söndürme Aracı, Arazöz, Ani Mücadele Yangın Söndürme Aracı, Merdivenli Yangın Söndürme Aracı, Kurtarma Aracı, ARFF Acil Müdahale Yer Tespit Sistemi) temin ve tahsisleri için yıl içerisinde muhtelif tarihlerde yapılan ihaleler sonuçlandırılıp sözleşmeye bağlanmıştır. İç piyasadan yapılan alımlar sonuçlandırılarak, planlandığı şekilde ihtiyaç yerlerine tahsisleri yapılmıştır. Yapımı sürdürülen yurtiçi ve yurtdışı alımlar ise sözleşmelerini müteakip sipariş verilerek imalatlarına başlanılmıştır. Teslim tarihleri önümüzdeki yıllar olarak belirlenmiştir.

2017 yılında bu proje için 139.664.130.-TL harcama yapılmıştır.

7. HAVA SEYRÜSEFER, HABERLEŞME VE TERMİNAL SİSTEMLERİ TEMİN TESİS VE MODERNİZASYONU (2010E030020)

Mevcut ve yeni hizmete verilecek, seyrüsefer yardımcı cihaz ve sistemlerin uluslararası standartlara ulaştırılması amacıyla geçmiş yıllarda olduğu gibi bu yıl da ihtiyaç duyulan cihaz, sistem ve teçhizatların modernizasyonu yapılmıştır.

Ayrıca, hava haberleşme sistemlerinin temin ve modernizasyonları, ölçü cihazları, avadanlık, anten, sinevizyon ve aksesuarları vb. ihtiyaçların alımları gerçekleştirilmiş olup, ihtiyaç yerlerine tahsis edilmiştir.

2017 yılında bu proje için 54.818.969.-TL harcama yapılmıştır.

8. HAVAALANLARI GÜVENLİK SİSTEMLERİ TEMİN VE TESİSİ (2010E030050)

Ülkemizin en büyük giriş-çıkış kapıları konumunda bulunan havalimanlarımızın en son teknolojik cihaz, teçhizat ve sistemlerle donatılmasına, her türlü mal ve can güvenliğinin sağlanmasına, ayrıca ülkemizin prestijinin en üst düzeyde tutulmasına Kuruluşumuzca büyük önem verilmektedir.

Bu nedenle Genel Müdürlüğümüz ve hâlihazırda faal durumda bulunan mevcut havalimanlarımız ile yeni hizmete verilecek havalimanlarımızın ihtiyacı olan CCTV-CACS Sistemleri Donanımları, Kapı Tipi Metal Arama Dedektörü, Araç Altı Görüntüleme ve Plaka Tanıma Sistemi, Çevre Güvenlik Sistemi, Sıvı Patlayıcı Tespit Cihazı, Otomatik Patlayıcı Tespit Sistemi ile havalimanlarımızdaki güvenlikle ilgili cihaz ve sistemlerin modernizasyonlarıyla ilgili alımlar yıl içinde gerçekleştirilerek talepler karşılanmıştır. Ayrıca, 2017 yılı içinde sözleşmeye bağlanan Otomatik Patlayıcı Tespit Sistemlerinin ise 2018 yılı içerisinde teslim alınarak ilgili havalimanlarına tahsislerinin yapılması planlanmaktadır.

Bu proje için 2017 yılında 18.476.619.-TL harcama yapılmıştır.

9. HAVAALANLARI VE SSY İSTASYONLARI ELEKTRİK SİSTEMLERİNİN YENİLENMESİ (2010E030090)

Havalimanları ve SSY İstasyonları Elektrik Sistemlerinin Yenilenmesi kapsamında; Adana Havalimanı Mevcut 2x750 kVA Dizel Elektrojen Gruplarının Montajı ve Devreye Alınması, Denizli Çardak Havalimanı Enerji Nakil Hattı Yükseltilmesi, Gaziantep Havalimanı Enerji Nakil Hattı Revizyonu ve Gaziantep Havalimanı 572kWp/500kWe GES Projesi Temin ve Tesisi işleri gerçekleştirilmiştir.

2017 yılında bu proje için 1.806.156.-TL harcama yapılmıştır.

10. SSY İSTASYONLARI ERİŞİM YOLLARI YAPIMI VE ONARIMI (2011E030100)

Mevcut ve yeni hizmete verilecek seyrüsefer yardımcı cihazlarına ulaşımın sağlanmasını teminen, planlanan erişim ve bağlantı yollarının tesisi ve onarımına yönelik işlerin yapılması amacıyla bu proje 2011 yılında Kuruluşumuz yatırım programına sari proje olarak dahil edilmiştir.

11. SİNOP HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI VE MÜTEMMİMLERİ (2013E030060)

2013 yılı yatırım programına dahil edilen Sinop Havalimanı Terminal Binası ve Mütemmimleri işinin ihalesi 03.11.2014 tarihinde gerçekleştirilmiş ve 03.02.2015 tarihinde sözleşmesi imzalanmıştır. 11.02.2015 tarihi itibarıyla yer teslimi yapılarak başlanılarak işin, 29.05.2017 tarihi itibarıyla geçici kabulü yapılmış ve hizmete verilmiştir. Proje kapsamında 12.695 m²'lik yeni terminal binasının yanı sıra; nizamiye binası, apron bariyer binası, ısı ve güç merkezi yapımı da gerçekleştirilmiştir.

2017 yılında bu proje için 12.300.151.-TL harcama yapılmıştır.

12. ÇANAKKALE HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI VE MÜTEMMİMLERİ (2013E030070)

2013 yılı yatırım programına dahil edilen Çanakkale Havalimanı Terminal Binası ve Mütemmimleri işinin ihalesi 18.03.2015 tarihinde gerçekleştirilmiş ve 20.05.2015 tarihinde sözleşmesi imzalanmıştır. İşin yer teslimi 02.06.2015 tarihinde yapılarak işe başlanılmış olup 08.08.2017 tarihi itibarıyla geçici kabulü gerçekleştirilerek hizmete verilmiştir. Proje kapsamında 11.400 m²'lik yeni terminal binası ile kulenin yanı sıra 3 uçak park yerine sahip ilave apron, bağlantı taksiyolu, giriş kontrol binası, verici istasyonu, anten kulesi, otopark, terminal binası iç bağlantı yolları, su deposu, tesisat galerisi, altyapı işleri, çevre düzenleme ve peyzaj işleri yapılmıştır.

2017 yılında bu proje için 3.486.964.-TL harcama yapılmıştır.

13. TRABZON HAVALİMANI DIŞ HATLAR TERMİNAL BİNASI GİDİŞ SALONU TADİLATI (DOKAP) (2015E030080)

2015 yılında yatırım programına dahil edilen Trabzon Havalimanı Dış Hatlar Terminal Binası Gidiş Salonu Tadilatı işi kapsamında dış hatlar terminal binasının

daki check-in salonu ile arındırılmış salonunda iyileştirme yapılması, arındırılmış salonunda transit yolcu (asma kat) salonu oluşturulması ve yolcu kolaylıkları açısından daha geniş ve ferah bir ortam oluşturulmasına yönelik işlerin yapımı gerçekleştirilmiştir.

18.07.2016 tarihinde ihaleye çıkmış olup 31.08.2016 tarihinde sözleşmesi imzalanmıştır. 09.09.2016 tarihi itibarıyla yer teslimi yapılmış olup işin, 03.08.2017 tarihi itibarıyla geçici kabulü yapılmıştır.

2017 yılında bu proje için toplam 4.058.234.-TL harcama yapılmıştır.

b) 2017 Yılından Sonraya Kalanlar

14. HAVALİMANLARI İTFAİYE VE GARAJ BİNALARI YAPIMI (2004E030240)

Bu proje, havalimanlarımızdaki itfaiye ve garaj binalarının ihtiyaçlarını karşılamak üzere 2004 yılı yatırım programımıza dahil edilmiştir. Proje sari proje olduğu için ihalesi önceki yıllar yapıp da bu yıl bitirilmesi planlanan Çanakkale-Gökçeada Havalimanı ARFF-Garaj-Kule Kompleksi ve Giriş Nizamiye Binası Yapımı, Isparta Süleyman Demirel Havalimanı İtfaiye Binası Yapımı ile Kahramanmaraş Havalimanı Garaj Binası Yapımı inşaatları tamamlanarak hizmete verilmiştir.

Bu projenin alt detayında yer alan tüm işler için 2017 yılında 11.139.789.-TL harcama yapılmıştır.

15. HAVALİMAN VE MEYDANLARIN PAT SAHALARININ YENİLENMESİ (2005E030140)

Bu proje 2005 yılında yatırım programımıza dahil edilmiştir. Proje sari bir projedir. Projenin alt başlıklarında yer alan bazı işlerin geçmiş yıllarda ve yıl içerisinde ihaleleri yapılarak sözleşmeye bağlanmış olup, devam eden bu işlerden Trabzon Havalimanı Şerit Sahaları, Dönüş Cebi İşleri (DOKAP), Adnan Menderes Havalimanı Tel Örgü, Yol ve Elektrik İşleri, Kahramanmaraş Havalimanı Drenaj Kanalları ile Yol Yapımı, Sinop Havalimanı Apron, Taksiyolu ve Diğer Altyapı İşleri, Samsun Çarşamba Havalimanı PAT Sahaları Onarımı (DOKAP), Kapadokya Havalimanı PAT Sahaları Onarımı işleri 2017 yılı içerisinde tamamlanmış; Esenboğa Havalimanı PAT Sahaları Yapımı, Onarımı ve Tevsii, Adnan Menderes Havalimanı Apron ve Taksiyolları Yapımı, Kars Harakani Havalimanı PAT Sahaları Yapımı (DAP), Kastamonu Havalimanı Çevre Drenajının ve Şevlerinin Rehabilitasyonu, Tekirdağ Çorlu

Havalimanı Tel Örgü, Yol, Elektrik İşleri, Milas Bodrum Havalimanı PAT Sahaları Onarımı, Antalya Havalimanı Yağmur Suyu Drenaj Sisteminin Rehabilitasyonu, Erzincan Havalimanı Tel Örgü, Yol ve Aydınlatılması (DAP), Antalya Havalimanı PAT Sahaları Onarımı, Adıyaman Havalimanı Glide Path Altyapısı, Çevre Güvenlik Yolu (GAP), Van Ferit Melen Havalimanı PAT Sahaları Onarımı (DAP) işlerinin ise belirlenen sürelerde tamamlanarak hizmete verilmesi planlanmıştır.

Ayrıca; projenin alt başlıklarında yer alan Sivas-Nuri Demirağ Havalimanı Pistinin CAT II Standartlarına Dönüştürülmesi (DAP) ve Diyarbakır Havalimanı Paralel Taksiyolunun Emergency Piste Dönüştürülmesi (GAP) işlerinin ise ihaleye çıkmak üzere gerekli hazırlık çalışmaları devam etmektedir.

2017 yılında bu projenin alt detayında yer alan işler için 266.197.065.-TL harcama yapılmıştır.

16. TEKNİK BLOK VE KULE İLE SEYRÜSEFER SİSTEMLERİ ALT YAPILARI İNŞAATI (2008E030070)

Bu proje sari proje olup, Kuruluşumuz yatırım programına 2008 yılında dahil edilmiştir. Projenin alt kalemlerinde yer alan geçmiş yıllarda ihalesi yapıp, sözleşmeye bağlanıp, yer teslimi yapılarak işe başlanan Muş Havalimanı Teknik Blok ve Kule Yapımı (DAP) ve Milas Bodrum Havalimanı Teknik Blok ve Kule Yapımı işleri tamamlanmıştır.

Öte yandan; Esenboğa Havalimanı Teknik Blok ve Kule Yapımı işinin ise ihaleye çıkmak üzere gerekli hazırlık çalışmaları devam etmektedir.

2017 yılında bu proje kapsamında yer alan ve inşaatları devam eden işler için toplam 12.337.523.-TL harcama yapılmıştır.

17. MUHTELİF TEÇHİZAT VE ENERJİ TEMİNİ İLE TESİSİ (2009E030040)

Genel Müdürlük Merkez birimleri ve Havalimanı/Meydanları ile SSY İstasyonlarına ait terminal ve hizmet binalarında temizlik, bakım, ot mücadelesi, yangın söndürme, baskül ve çeşitli hizmetlerde kullanılan mekanik, hidrolik, pnomatik, muhtelif malzeme ve teçhizatların temin ve tahsisleri için yıl içerisinde ihaleleri yapılarak, siparişleri verilmiş olup, alımlar gerçekleştirilerek planlandığı şekilde ihtiyaç yerlerine tahsisleri yapılmıştır.

Ayrıca; taşıma sistemleri ve otomatik kapı yapımları,

mevcut ve yeni yapılan tesisler için su deposu yapılması, su kuyuları açılması, su isale hattı yapılması, bahçe sulama sistemleri, hidrofor sistemleri yapılması, arıtma sistemleri, su yumuşatma sistemleri yapılması ve mevcutların revizyonu ve her türlü pompa alımları, klima ve havalandırma sistemi alınması ve merkezi hale dönüştürülmesi, mevcut ve yeni yapılan kalorifer sistemlerinin merkezi hale ve doğalgaza dönüşümü, her türlü tesisatın revizyonu, kalorifer kazanı ve brülör alımı, mobil akaryakıt pompa istasyonları ve otomasyon sistemi yapılması, elektrojen grupları, elektrik cihaz-teçhizat ve terminal sistemlerinin temin ve tesisi işlerinin yıl içerisinde muhtelif tarihlerde ihaleleri yapılarak, sözleşmelere bağlanmış, alımlar gerçekleştirilerek talepler karşılanmıştır.

Esenboğa Havalimanı YG-AG Enerji Revizyonu ile Güç Merkezi Yapımı işinin ise 09.12.2015 tarihinde yer teslimi yapılmış olup işin 2018 yılı içerisinde tamamlanması planlanmaktadır.

2017 yılında bu proje için 31.915.655.-TL harcama yapılmıştır.

18. HAVA SEYRÜSEFER HİZMETLERİ EĞİTİM KOMPLEKSİ (2011E030090)

Bu proje yatırım programımıza 2011 yılında dahil edilerek sari bir proje olarak düşünülmüştür. Proje ile ilgili yer tespit çalışmalarının devam ediyor olması nedeniyle bu proje kapsamındaki Eğitim Kompleksi yapımına başlanamamıştır.

19. GÖZETİM VE ATC SİSTEMLERİ FONKSİYONLARI TEMİN TESİS VE MODERNİZASYONU (2015E030040)

2015 yılında Yatırım Programına dahil edilen Gözetim ve ATC Sistemleri-Fonksiyonları Temin Tesis ve Modernizasyonu projesi kapsamında; İstanbul Atatürk ve Ankara Esenboğa Havalimanında bulunan A-SMGCS sistemlerinin modernizasyonu ve genişletilmesi, Havalimanı ATC kulelerine uzak kule radar monitörleri tesisi, Gaziantep Havalimanına yaklaşma kontrol sistemi tesisi, SMART Projesi kapsamında yer almayan ilave ihtiyaçların (IOP, Test Bed, Operasyonel İhtiyaçlar vb.) karşılanması, İstanbul Yeni Havalimanı Hava Trafik Kontrol Sistemleri temin ve tesisi, Uzak Kule Sistemi temin ve tesisi, ATC Kule Sistem Entegrasyonu, ekonomik ömrünü dolduran radar sistemlerinin yenilenmesi ve ilave radar sistemlerinin

temin ve tesisi edilmesi işleri bulunmaktadır.

İş kapsamında; 2016 yılında ATC kulelerine radar monitörü tesisi için donanımlar satın alınmış olup Dala-man SSR sisteminin yenilenmesi, İstanbul Yeni Havalimanına PSR/SSR tesisi, SMART ATC test bed tesisi, SMART ATC Arayüz platformu, yedek network ve İstanbul Yeni Havalimanına yönelik güncellemeler için yıl içerisinde ihaleler gerçekleştirilerek sözleşmeler imzalanmıştır. 2017 yılında ise söz konusu sözleşmeler doğrultusunda çalışmalar sürdürülmüş, ayrıca SMART ATC sistemlerinde kullanılan bazı donanımların yenilenmesi için alımlar yapılmıştır.

2017 yılında bu proje kapsamında yer alan işler için toplam 57.801.629.-TL harcama yapılmıştır.

20. İZMİR ADNAN MENDERES HAVALİMANI MEVCUT TESİSLERİN DEPREM GÜÇLENDİRMELERİ (2015E030050)

2015 yılında Yatırım Programına dahil edilen İzmir Adnan Menderes Havalimanı Mevcut Tesislerin Deprem Güçlendirmesi projesi kapsamında havalimanında depreme dayanma hususunda uygun kriterleri taşımadığı tespit edilen yapıların depreme karşı güçlendirilmesi ve depreme karşı güçlendirilmesi işlemlerinin yeni bina yapımına oranla daha maliyetli olan yapıların komple yenilenmesi işleri bulunmaktadır.

Projenin alt kalemlerinden İzmir Adnan Menderes Havalimanı Mevcut Tesislerin Güçlendirmelerinin Yapılması işinin 11.08.2015 tarihinde ihaleye çıkılmış olup 13.10.2015 tarihinde sözleşmesi imzalanmıştır. 23.10.2015 tarihi itibarıyla yer teslimi yapılan işin; 05.06.2017 tarihi itibarıyla geçici kabulü yapılmıştır.

Ayrıca; projenin alt başlıklarında yer alan İzmir Adnan Menderes Havalimanı Deprem Güçlendirmesi Yapılamayan Tesislerin Yenilenmesi işinin ise ihaleye çıkılmak üzere gerekli hazırlık çalışmaları devam etmektedir.

2017 yılında bu proje için toplam 697.231.-TL harcama yapılmıştır.

21. KAHRAMANMARAŞ HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI VE MÜTEMMİM TESİSLER (2015E030060)

2015 yılı yatırım programına dahil edilen Kahramanmaraş Havalimanı Terminal Binası ve Mütemmim Tesisler işinin ihalesi 12.07.2016 tarihinde gerçekleştirilmiş ve 16.11.2016 tarihinde sözleşmesi im-

zalanmıştır. 01.12.2016 tarihi itibarıyla yer teslimi yapılmış olup işin bitiş tarihi 31.10.2018 olarak belirlenmiştir. Proje kapsamında hava trafik kontrol kulesi ile birlikte yeni terminal binası, ısı-güç merkezi, açık otopark, iç yollar, apron, bağlantı taksiyolları yapımı gerçekleştirilmektedir.

2017 yılında bu proje için toplam 36.512.858.-TL harcama yapılmıştır.

22. MUŞ HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI MÜTEMMİM TESİSLER İLE APRON YAPILMASI (DAP) (2015E030070)

2015 yılı yatırım programına dahil edilen Muş Havalimanı Terminal Binası Müteimmim Tesisler ile Apron Yapılması işinin ihalesi 14.07.2016 tarihinde gerçekleştirilmiş ve 10.10.2016 tarihinde sözleşmesi imzalanmıştır. 19.10.2016 tarihi itibarıyla yer teslimi yapılmış olup işin bitiş tarihi 14.10.2018 olarak belirlenmiştir. Proje kapsamında terminal binasının yanı sıra; apron ve taksiyolu kaplamalarının yenilenmesi, ısı-güç merkezi, otopark ve dahili yollar yapımı gerçekleştirilmektedir.

2017 yılında bu proje için toplam 12.958.419.-TL harcama yapılmıştır.

23. ÇUKUROVA BÖLGESEL HAVALİMANI (2015E030160)

Çukurova Bölgesel Havalimanı projesi, Yüksek Planlama Kurulunun 26.02.2016 tarih 2016/3 sayılı kararıyla 2015 Yılı Yatırım Programına alınmıştır. Çukurova Bölgesel Havalimanı projesi kapsamında Adana ve Mersin illerine hizmet verecek iç ve dış hatlar terminali, pist, apronlar, taksiyolları, VIP/CIP Binaları, teknik blok ve kule, garaj binası, otopark, güç merkezi, vb. tesisleri içeren bir havalimanı yapımı planlanmaktadır. Altyapı tesislerinin ihalesi 16.05.2016 tarihinde gerçekleştirilmiş 29.12.2016 tarihinde söz-

leşmesi imzalanmıştır. 09.01.2017 tarihi itibarıyla yer teslimi yapılmış olan işin bitiş tarihi 13.07.2018 olarak belirlenmiştir. Üstyapı tesislerinin ise ihale hazırlıkları son aşamaya getirilmiş olup 2018 yılı içinde ihalesinin gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

2017 yılında bu proje için toplam 40.225.144.-TL harcama yapılmıştır.

24. HAVALİMANLARINDA ÇEVRE GÜVENLİK YOLLARI VE TEL ÖRGÜ İŞLERİ (2016E030040)

Havalimanlarındaki mevcut tel örgü ve çevre güvenlik yollarının Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programı (MSHP) unsurlarında belirtilen standartlara uygun hale getirilmesi ve güvenliğin en üst seviyede sağlanması amacıyla 2016 yılı yatırım programına dahil edilmiştir.

Proje kapsamında Muş Havalimanı Çevre Tel Örgü, Çevre Güvenlik Yolu ve Aydınlatma Yapılması, Antalya Havalimanı Emniyet Tel Örgü Yapılması, Gaziantep Havalimanı Çevre Aydınlatma Temin ve Tesisleri ile Muğla Dalaman Havalimanı Nöbetçi Kulesi Yapılması işlerinin hakediş ödemeleri gerçekleştirilmiştir.

2017 yılında bu proje için toplam 1.209.861.-TL harcama yapılmıştır.

25. HAVALİMANLARINDA RESA, ŞERİT SAHA, ACİL ÇIKIŞ YOLLARI İŞLERİ (2016E030050)

2016 yılında yatırım programına dahil edilen "Havalimanlarında RESA ve Şerit Sahaların Standartlara Uygun Hale Getirilmesi ile Acil Çıkış Yolları Yapılması" işi kapsamında uçuş güvenliğinin en üst düzeyde sağlanması amacıyla havalimanlarında standartları karşılamayan RESA ve şerit sahalarının Annex-14 standartlarına uygun hale getirilmesi ve gerek görülen havalimanlarında acil çıkış yolları tesis edilmesi işlerinin yapımı planlanmaktadır. Proje kapsamında; Antalya Havalimanı ARFF Acil Ulaşım Yollarının Yapıl-

ması ve Ordu-Giresun Havalimanı Çevre Yoluna Bağlantı Yollarının Yapılması işlerinin hakediş ödemeleri gerçekleştirilmiştir.

2017 yılında bu proje için toplam 1.162.912.-TL harcama yapılmıştır.

26. KARABURUN AKDAĞ RADAR PERSONELİ EĞİTİM TESİSLERİNİN YENİLENMESİ (2016E030060)

2016 yılında yatırım programına dahil edilen "Karaburun Akdağ Radar Personeli Eğitim Tesislerinin Yenilenmesi" işi kapsamında Kuruluşumuza hizmet vermekte olan Karaburun Akdağ Radar Personeli Eğitim Tesislerinin deprem dayanımlarının düşük olması ve güçlendirme maliyetinin çok yüksek olması nedeniyle mevcut tesislerin yıkılarak daha fonksiyonel ve depreme dayanıklı yeni tesislerin yapılması planlanmaktadır. Söz konusu tesisler arama kurtarma amaçlı ve Akdağ radar personeline hizmet vermektedir. "Karaburun Akdağ Radar Personeli Eğitim Tesislerinin Yenilenmesi" işinin ihale hazırlıkları tamamlanarak ihale onayı alınmış olup 2018 yılında ihalesi gerçekleştirilecektir.

27. GAZİANTEP HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI İLE APRON YAPIMI (GAP) (2016E030070)

2016 yılı yatırım programına dahil edilen "Gaziantep Havalimanı Terminal Binası ile Apron Yapımı" işine ilişkin proje ve ihale hazırlık çalışmaları tamamlanmış olup 2018 yılında ihaleye çıkılması planlanmaktadır. Proje kapsamında terminal binası, apron, katlı otopark yapımı ile mevcut terminal binasının dış hatlar olarak düzenlenmesi işlerinin gerçekleştirilmesi planlanmıştır.

28. BALIKESİR-MERKEZ HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI VE MÜTEMMİMLERİ YAPIMI (2016E030080)

2016 yılı yatırım programına dahil edilen Balıkesir -

Merkez Havalimanı Terminal Binası ve Mütemmimleri Yapımı işinin ihalesi 29.08.2016 tarihinde gerçekleştirilmiş ve 04.11.2016 tarihinde sözleşmesi imzalanmıştır. 16.11.2016 tarihi itibarıyla yer teslimi yapılmış olup işin bitiş tarihi 10.12.2018 olarak belirlenmiştir. Proje kapsamında terminal binasının yanı sıra; 4 uçak park kapasiteli apron, bağlantı taksiyolu, iç bağlantı yolları, apron bariyer binası, genel maksatlı garaj binası, itfaiye binası, ısı-güç merkezi, otopark ve giriş nizamiye binası yapımı bulunmaktadır.

2017 yılında bu proje için toplam 26.734.235.-TL harcama yapılmıştır.

29. TOKAT YENİ HAVALİMANI (DOKAP) (2016E030190)

Tokat Yeni Havalimanı projesi, Yüksek Planlama Kurulunun 30.12.2016 tarih 2016/52 sayılı kararıyla 17.500.000 TL ek ödenek ile 2016 Yılı Yatırım Programına alınmıştır. Tokat Yeni Havalimanına ilişkin ÇED Nihai Raporu, Çevre Şehircilik Bakanlığı tarafından kabul edilmiş olup ÇED Olumlu Kararı verildiğine dair ilgili kurum/kuruluşlara duyuru yapılmıştır. Ayrıca, yeni havalimanının yapılması planlanan sahanın kamulaştırma işlemleri Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğüne yürütülmektedir. Tokat Yeni Havalimanı projesi kapsamında iç ve dış hatlar terminal binası, pist, apron, taksiyolları, özel ve genel maksatlı garaj, yangın istasyonu ve kule binası, kuvvet santrali binası, ısı güç merkezi, havalimanı iç bağlantı yolları ve otopark yapımı işleri planlanmaktadır. Tokat Yeni Havalimanı PAT Sahaları Yapımı işine yönelik ihale hazırlık çalışmaları tamamlanmış olup ön yeterlilik ihalesi 10.01.2018 tarihinde gerçekleştirilecektir. Üstyapı tesislerinin ise uygulama projeleri tamamlanarak onaylanmak üzere Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü'ne gönderilmiştir. 2018 yılı içinde ihalesinin gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

C) YENİ PROJELER TOPLAMI

a) 2017 Yılında Bitenler

30. HAVALİMANLARI İDAME VE YENİLEME PROJESİ (2017E030010)

Bu proje yıllık bir proje olup, Genel Müdürlük Merkez ve havalimanları ile yeni hizmete verilecek havalimanlarının Demirbaş Mefruşat ve İmalat Malzemeleri Andakonu Alımı ve Müteferrik İşlerle ilgili talepleri projenin alt birinci kaleminden karşılanarak ihtiyaç yerlerine gönderilmiştir.

İkinci harcama kaleminden ise Amasya Merzifon, İstanbul Atatürk, Gaziantep ve Konya Havalimanlarındaki PAT Sahaları Onarımı, Tadili ve Tevsii işleri yapılmıştır.

Üçüncü harcama kaleminden de Adana, Ağrı Ahmed-i Hani, Ankara Esenboğa, Batman, Bingöl, Denizli Çardak, Gaziantep, Hakkari Yüksekova Selahaddin Eyyubi, Iğdır Şehit Bülent Aydın, Isparta Süleyman Demirel, Kocaeli Cengiz Topel, Konya, Sivas Nuri Demirağ, Şanlıurfa GAP, Van Ferit Melen Havalimanları ve Hava Trafik Kontrol Merkezindeki Mevcut Tesislerin Tevsii Onarımı ve Tadili işleri için Havalimanı Başmüdürlükleri ve Müdürlüklerine verilen yetki çerçevesinde gereken bakım onarımlar gerçekleştirilmiştir.

2017 yılında bu proje için toplam 7.050.110.-TL harcama yapılmıştır.

31. GEÇMİŞ YILLAR, EKSİK İŞLER, KESİN HESAP, İTHALAT, ZARURİ HARCAMALAR (2017E030020)

Bu proje yıllık bir proje olup, geçmiş yıllarda ihalesi yapıp sözleşmeye bağlanan cihaz, sistem, teçhizat, iş makinaları gibi siparişleri verilen, imalatları yapılan yurtdışı alımlarla ilgili akreditifler açılmış, sözleşmeleri gereği belirlenen söz konusu alımlarla ilgili Kur farkları, Gümrük, Navlun, Sigorta bedelleri ve Muhabir banka masraflarına ilişkin ödemeler bu projenin birinci alt başlığından karşılanmıştır.

Yıl içerisinde Aniden Zuhur Edecek Doğal Afetler (Deprem, Yangın, Sel, Hortum, Fırtına v.b) Genel Müdürlük Merkez ve Mevcut Havalimanlarımızda oluşabilecek olumsuzlukların ivedi olarak giderilmesini karşılamak, ayrıca geçmiş yıllarda ihaleleri yapıp sözleşmeleri imzalanıp tamamlanan yatırım programı stoklarımızdan düşen projeler kapsamında yapılan işlerin kesin hesap farklarının ödemeleri de bu projenin ikinci harcama kaleminden yapılmıştır.

2017 yılında bu proje için toplam 10.231.059.-TL harcama yapılmıştır.

32. BİLGİ İŞLEM SİSTEMLERİ DONANIM VE YAZILIM TEMİNİ VE TESİSİ (2017E030030)

Bu proje yıllık bir proje olup, proje kapsamında Genel Müdürlük Merkez ve Havalimanlarının Bilgi İşlem ve Sistemleri ile Donanımlarını karşılamak üzere; 2016 yılında temin ve tesisleri planlanan yeterli sayıda notebook, yazıcı, tarayıcı, sunucu ve bilgisayar alımları gerçekleştirilmiş olup ihtiyaç yerlerine tahsisleri yapılmıştır.

2017 yılında bu proje için toplam 8.560.131.-TL harcama yapılmıştır.

b) 2017 Yılından Sonraya Kalanlar

33. KAPADOKYA HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI YAPIMI İLE TADİLAT İŞLERİ (KOP) (2017E030040)

2017 yılı yatırım programına dahil edilen Kapadokya Havalimanı Terminal Binası Yapımı ile Tadilat İşleri işine ilişkin proje çalışmalarına başlanılmış olup 2018 yılı içinde ihalesinin gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Proje kapsamında Kapadokya Havalimanına yeni bir iç ve dış hatlar terminal binası ve apron bariyer binası yapımı işleri bulunmaktadır.

34. TRABZON HAVALİMANI KATLI OTOPARK YAPIMI (DOKAP) (2017E030050)

2017 yılı yatırım programına dahil edilen Trabzon Havalimanı Katlı Otopark Yapımı işi kapsamında Trabzon Havalimanı mevcut otoparkının yetersiz kalması ve havalimanının yoğun olduğu saatlerde yolcuların mağduriyet yaşaması nedeniyle çok katlı yeni bir otoparkın yapılması planlanmaktadır.

35. ATATÜRK HAVALİMANI PROTOKOL KAPSAMINDA YAPILACAK İŞLER (1. ETAP) (2017E030060)

2017 yılı yatırım programına dahil edilen Atatürk Havalimanı Protokol Kapsamında Yapılacak İşler (1. Etap) işinin ihalesi 29.11.2017 tarihinde gerçekleştirilmiş ve 28.12.2017 tarihinde sözleşmesi imzalanmıştır. 28.12.2017 tarihi itibarıyla yer teslimi yapılmış olup işin bitiş tarihi 23.10.2018 olarak belirlenmiştir. Proje kapsamında; Milli Savunma Bakanlığı ile Kuruluşumuz arasında imzalanan protokol gereğince Kuruluşumuza devri gerçekleştirilen 585.000 m2 arazinin devrine karşılık, askeri birimlere yapılacak

işlerden levazım deposu, ikmal deposu, su kuyusu, teshin merkezi ve altyapı işleri yapımının ilk etapta gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

2017 yılında bu proje için toplam 1.025.920.-TL harcama yapılmıştır.

36. SİİRT HAVALİMANI MUHTELİF ALTYAPI İŞLERİ (2017E030150)

Kalkınma Bakanlığının 02.11.2017 tarih ve 5055 sayılı yazısı ile 2017 yılı yatırım programına dahil edilen Siirt Havalimanı Muhtelif Altyapı İşleri projesi kapsamında RESA, stopway sahalarının teşkil edilmesi, Localizer ve Glide Path cihazlarının tesis edilebilmesi için gerekli altyapı çalışmaları, PAT sahalarının onarımının yapılması işleri ile beraber çevre tel örgüsü ve güvenlik yolu tesisi gerçekleştirilecektir. Halihazırda hava trafiğine açık olan ancak havayolu kuruluşlarının tercihleri doğrultusunda sefer düzenlemedikleri Siirt Havalimanının uçuş operasyonlarının iyileştirilmesi ve ticari uçuşlarının yeniden başlaması amacıyla çalışmalara başlanılmış olup, söz konusu projenin 2018 yılında ihalesinin gerçekleştirilerek yapımına başlanması hedeflenmektedir.

37. ATATÜRK HAVALİMANI DEVLET KONUKEVİNDE MUHTELİF TADİLATLARIN YAPILMASI (2017E030170)

Atatürk Havalimanı Devlet Konukevinde Muhtelif Tadilatların Yapılması projesi, Kalkınma Bakanlığının 02.11.2017 tarih ve 5056 sayılı yazısı ile 2017 Yılı Yatırım Programına alınmıştır. Proje kapsamında ülkemizin devlet adamları ile birlikte ülkemizi ziyaret edecek olan yabancı devlet adamlarının ağırlaması ve bu doğrultuda daha kaliteli hizmet sunumunu teminen mevcut halinin geliştirilerek tadil edilmesi için gerekli çalışmalar gerçekleştirilecektir. Projenin ihale edilmesine yönelik hazırlık çalışmalarına başlanılmış olup 2018 yılı içinde ihalesinin gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

A) ETÜD-PROJE İŞLERİ TOPLAMI

a) 2017 Yılında Bitenler

38. LOJMAN YAPIMI ETÜT-PROJELERİNİN HAZIRLANMASI (2017G000150)

Bu proje kapsamında; havalimanlarımızda görev yapan personelimizin kullanımına verilmek üzere yapılacak lojmanların etüd-proje hazırlıklarına ilişkin hizmet alımları gerçekleştirilmektedir.

B) DEVAM EDEN PROJELER TOPLAMI

a) 2017 Yılından Sonraya Kalanlar

39. LOJMAN YAPIMI-ESENBOĞA (2013G000170)

Bu proje 2013 yılında Kuruluşumuz yatırım programına dahil edilmiştir. Esenboğa Havalimanı 40 Dairelik Lojman Binası ve Altyapısı yapımı planlanmıştır.

40. LOJMAN YAPIMI-KOCASEYİT HAVAALANI (2015G000180)

2015 yılında Kuruluşumuz yatırım programına dahil edilen Balıkesir Koca Seyit Havalimanı Lojman Yapımı işi kapsamında 24 Dairelik Lojman Binası ve Altyapısı tamamlanarak 29.12.2017 tarihi itibarıyla geçici kabulü yapılmıştır.

2017 yılında bu proje için toplam 1.176.385.-TL harcama yapılmıştır.

41. LOJMAN YAPIMI (2016G000140)

Bu proje kapsamında Hakkari Yüksekova Selahaddin Eyyubi ve Şırnak Şerafettin Elçi Havalimanlarına lojman yapımları planlanmıştır.

- Lojman Yapımı - Hakkari Yüksekova Selahaddin Eyyubi Havalimanı işinin 08.11.2016 tarihinde ihalesi gerçekleştirilerek 02.12.2016 tarihinde de sözleşmeye bağlanmıştır. İş devam etmekte olup, işin bitiş tarihi 24.08.2018 olarak belirlenmiştir. İş kapsamında 40 dairelik lojman ve konut altyapısı yapılacaktır.
- Lojman Yapımı - Şırnak Şerafettin Elçi Havalimanı işinin 10.11.2016 tarihinde ihalesi gerçekleştirilerek 09.12.2016 tarihinde de sözleşmeye bağlanmıştır. İş devam etmekte olup, işin bitiş tarihi 28.04.2018 olarak belirlenmiştir. İş kapsamında 40 dairelik lojman ve konut altyapısı yapılacaktır.

2017 yılında bu proje kapsamında yer alan işler için toplam 15.665.558.-TL harcama yapılmıştır.

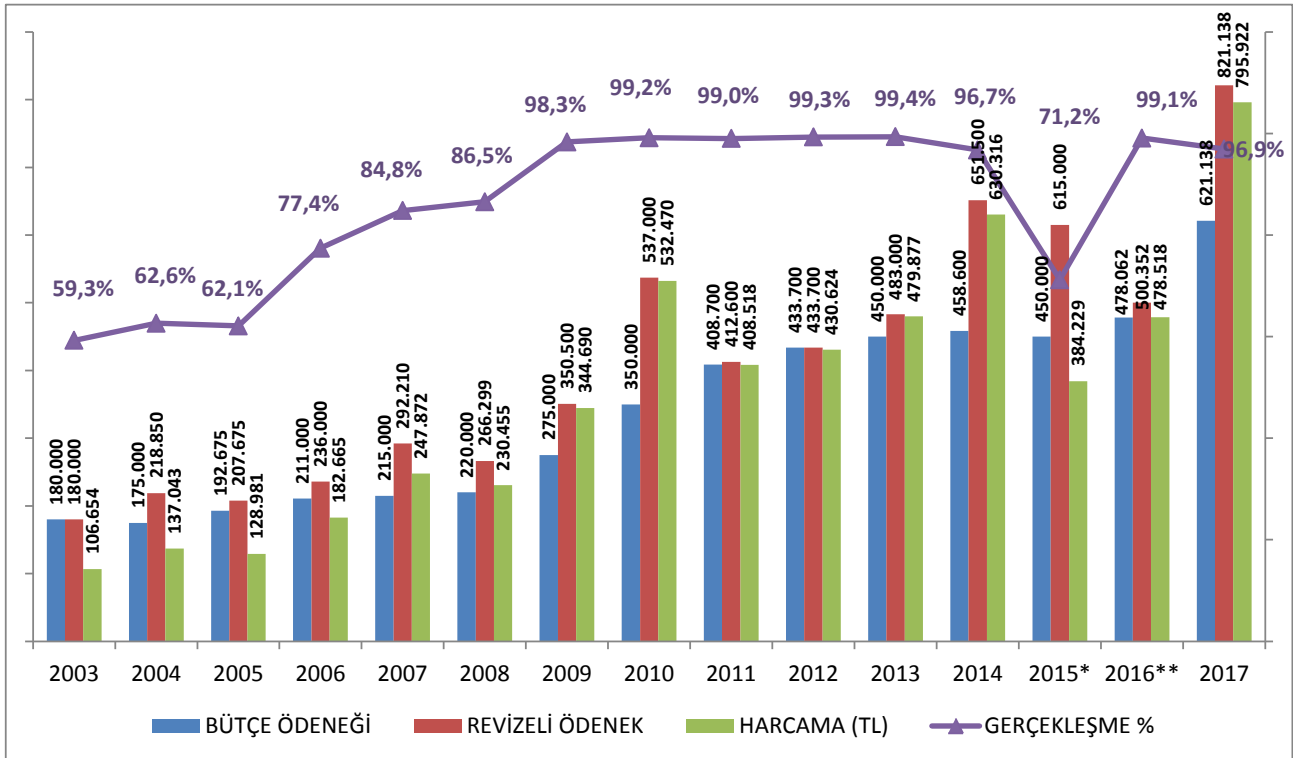
DHİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 2017 YILI YATIRIMLARI

BİN TL

	İÇ	DIŞ	TOPLAM
A. Başlangıç Ödeneği	449.135	172.003	621.138
B. Revize Ödenek	653.556	167.582	821.138
C. Gerçekleşme	629.844	166.078	795.922
D. Gerçekleşme Oranı	96,4	99,1	96,9

2003-2017 YILLARI ARASI ÖDENEK VE HARCAMA DURUMU

	BÜTÇE ÖDENEĞİ	REVİZELİ ÖDENEK	HARCAMA (TL)	GERÇEKLEŞME %
2003	180.000	180.000	106.654	59,3%
2004	175.000	218.850	137.043	62,6%
2005	192.675	207.675	128.981	62,1%
2006	211.000	236.000	182.665	77,4%
2007	215.000	292.210	247.872	84,8%
2008	220.000	266.299	230.455	86,5%
2009	275.000	350.500	344.690	98,3%
2010	350.000	537.000	532.470	99,2%
2011	408.700	412.600	408.518	99,0%
2012	433.700	433.700	430.624	99,3%
2013	450.000	483.000	479.877	99,4%
2014	458.600	651.500	630.316	96,7%
2015	450.000	615.000	384.229	71,2%
2016	478.062	500.352	478.518	99,1%
2017	621.138	821.138	795.922	96,9%

2017 YATIRIM PROGRAMI

PROJE NO	PROJE ADI	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	REVİZE ÖRNEĞİ	GERÇEKLEŞME
2009E030010	HAVALİMANLARI MASTER PLANLARI	500	1	0
2013E030020	eTOD VE MANİA TESPİT PROJESİ	500	351	351
2008E030010	ETÜD - PROJE VE MÜŞAVİRLİK İŞLERİ	10.900	2.598	2.413
2010E030010	HAVA TRAFİK SİSTEM AR-GE PROJELERİ	9.122	15.372	15.350
2013E030010	HAVA ULAŞIMI GENEL ETÜDÜ	900	900	595
2009E030030	HAVALİMANLARI HİZMET ARAÇLARI TEMİNİ	118.000	140.270	139.664
2010E030020	HAVA SEYRÜSEFER, HABERLEŞME VE TERMİNAL SİSTEMLERİ TEMİN TESİS VE MODERNİZASYONU	32.101	54.898	54.819
2010E030050	HAVAALANLARI GÜVENLİK SİSTEMLERİ TEMİN TESİSİ	35.000	35.000	18.477
2010E030090	HAVAALANLARI VE SSY İSTASYONLARI ELEKTRİK SİSTEMLERİNİN YENİLENMESİ	8.500	1.816	1.806
2011E030100	SSY İSTASYONLARI ERİŞİM YOLLARI YAPIMI VE ONARIMI	1.000	1	0
2013E030060	SİNOP HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI VE MÜTEMMİMLERİ	11.779	12.301	12.300
2013E030070	ÇANAKKALE HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI VE MÜTEMMİMLERİ	3.219	3.487	3.487
2015E030080	TRABZON HAVALİMANI DIŞ HATLAR TERMİNAL BİNASI GİDİŞ SALONU TADİLATI (DOKAP)	5.059	4.059	4.058
2004E030240	HAVALİMANLARI İTFAİYE VE GARAJ BİNALARI YAPIMI	11.432	11.143	11.140
2005E030140	HAVALİMAN VE MEYDANLARIN PAT SAHALARININ YENİLENMESİ	133.330	266.503	266.197
2008E030070	TEKNİK BLOK VE KULE İLE SEYRÜSEFER SİSTEMLERİ ALT YAPILARI İNŞAATI	12.530	12.340	12.338
2009E030040	MUHTELİF TEÇHİZAT VE ENERJİ TEMİNİ İLE TESİSİ	31.512	34.237	31.916
2011E030090	HAVA SEYRÜSEFER HİZMETLERİ EĞİTİM KOMPLEKSİ	1	1	0
2015E030040	GÖZETİM VE ATC SİSTEMLERİ FONKSİYONLARI TEMİN TESİS VE MODERNİZASYONU	33.002	58.005	57.802
2015E030050	İZMİR ADNAN MENDERES HAVALİMANI MEVCUT TESİSLERİN DEPREM GÜÇLENDİRMELERİ	4.298	699	697
2015E030060	KAHRAMANMARAŞ HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI VE MÜTEMMİM TESİSLER	20.000	36.513	36.513
2015E030070	MUŞ HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI MÜTEMMİM TESİSLER İLE APRON YAPILMASI (DAP)	12.959	12.959	12.958
2015E030160	ÇUKUROVA BÖLGESEL HAVALİMANI	21.138	40.238	40.225
2016E030040	HAVALİMANLARINDA ÇEVRE GÜVENLİK YOLLARI VE TEL ÖRGÜ İŞLERİ	10.000	1.211	1.210
2016E030050	HAVALİMANLARINDA RESA, ŞERİT SAHA, ACİL ÇIKIŞ YOLLARI İŞLERİ	5.000	1.272	1.163
2016E030060	KARABURUN AKDAĞ RADAR PERSONELİ EĞİTİM TESİSLERİNİN YENİLENMESİ	4.000	1	0
2016E030070	GAZİANTEP HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI İLE APRON YAPIMI (GAP)	20.000	1	0
2016E030080	BALIKESİR-MERKEZ HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI VE MÜTEMMİMLERİ YAPIMI	10.000	26.735	26.734
2016E030210	TOKAT YENİ HAVALİMANI (DOKAP)	17.500	2	0
2017E030010	HAVALİMANLARI İDAME VE YENİLEME PROJESİ	9.912	7.539	7.050
2017E030020	GEÇMİŞ YILLAR, EKSİK İŞLER, KESİN HESAP, İTHALAT, ZARURİ HARCAMALAR	19.306	11.260	10.231
2017E030030	BİLGİ İŞLEM SİSTEMLERİ DONANIM, YAZILIM TEMİNİ, TESİSİ VE MODERNİZASYONU	3.000	8.800	8.560
2017E030040	KAPADOKYA HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI YAPIMI İLE TADİLAT İŞLERİ (KOP)	2.000	1	0
2017E030050	TRABZON HAVALİMANI KATLI OTOPARK YAPIMI (DOKAP)	1.500	1	0
2017E030060	ATATÜRK HAVALİMANI PROTOKOL KAPSAMINDA YAPILACAK İŞLER (1. ETAP)	1.000	1.026	1.026
2017E030150	SİİRT HAVALİMANI MUHTELİF ALTYAPI İŞLERİ	0	2.500	0
2017E030170	ATATÜRK HAVALİMANI DEVLET KONUKEVİNDE MUHTELİF TADİLATLARIN YAPILMASI	0	1	0
2017G000150	LOJMAN YAPIMI ETÜD-PROJELERİNİN HAZIRLANMASI	100	1	0
2013G000170	LOJMAN YAPIMI-ESENBOĞA	1	1	1
2015G000180	LOJMAN YAPIMI-KOCASEYİT HAVAALANI	550	1.201	1.176
2016G000140	LOJMAN YAPIMI	487	15.893	15.666
TOPLAM		621.138	821.138	795.922

Van Ferit Melen Havalimanı Teknik Blok ve Kule Yapımı

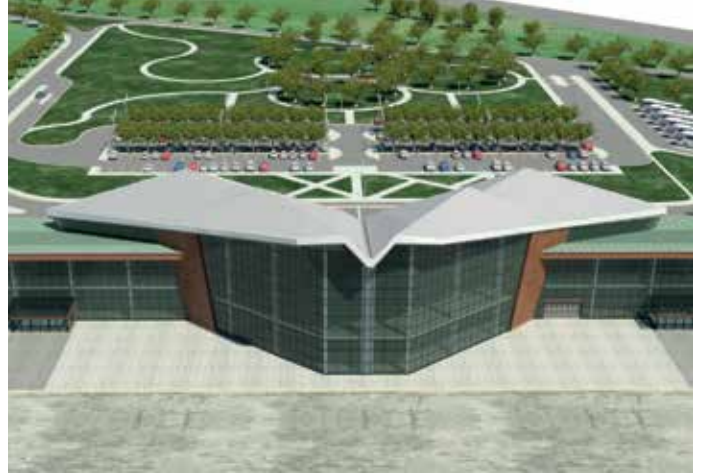
Kahramanmaraş Havalimanı Terminal Binası

Gökçeada Havalimanı Teknik Blok ve Garaj

Balıkesir Merkez Havalimanı Terminal Binası

Muğla Dalaman Havalimanı Yeni Dış Hatlar Terminal Binası

İzmir Çeşme Alaçatı Havalimanı

2018 YATIRIM TABLOSU

(BİN TL)

PROJE NO	PROJE ADI	YER (İL VE İLÇESİ)	KARAKTERİSTİK	İŞİN BAŞLAMA BİTİŞ TARİHİ	PROJE TUTARI			2017 SONUNA KADAR TAHMİNİ HARCAMA			2018 YATIRIMI		
					DIŞ	ÖZ KAYNAK	TOPLAM	DIŞ	ÖZ KAYNAK	TOPLAM	DIŞ	ÖZ KAYNAK	TOPLAM
	DHMI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ULAŞTIRMA+KONUT SEKTÖRÜ GENEL TOPLAMI				611.412	4.856.718	1.556.607	348.163	1.556.607	72.750	756.955		
	DHMI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ				611.412	4.823.895	1.536.796	348.163	1.536.796	72.750	750.000		
2008E030010	ETÜD-PROJE VE MÜŞAVİRLİK İŞLERİ	MUHTELİF	Etüt-Proje, Müşavirlik/ Kontrol	2008-2021		156.394		34.644		16.275			
2009E030010	HAVALİMANLARI MASTER PLANLARI	ANKARA	Etüt-Proje, Müşavirlik	2009-2020		12.460		10.960		500			
2010E030010	HAVA TRAFİK SİSTEM AR-GE PROJELERİ	MUHTELİF	Teknolojik Araştırma	2010-2021		163.300		20.800		20.000			
2013E030010	HAVA ULAŞIMI GENEL ETÜDÜ	ANKARA	Etüt-Proje, Müşavirlik	2013-2019		2.977		595		1.489			
2013E030020	ETOD VE MANİA TESPİT PROJESİ	ANKARA	Etüt-Proje, Müşavirlik	2013-2020		2.664		1.164		500			
2015E030060	KAHRAMANMARAŞ HV. TERMİNAL BİNASI VE MÜTEMİM TESİSLER	KAHRAMANMARAŞ	"Üstyapı 24.000m² (Terminal 21.750m² - Diğer Yapılar 2.250 m²) "	2015-2018		75.395		53.395		22.000			
2015E030070	MUŞ HV. TERMİNAL BİNASI MÜTEMİM TESİSLER İLE APRON YAPILMASI (DAP)	MUŞ	Üstyapı (11.410 m²)	2015-2018		52.344		31.344		21.000			
2016E030080	BALIKESİR-MERKEZ HV. TERMİNAL BİNASI VE MÜTEMİMLERİ YAPIMI	BALIKESİR	"Terminal Binası (11.000 m²)"	2016-2018		57.850		34.850		23.000			
2017E030060	ATATÜRK HV. PROTOKOL KAPSAMINDA YAPILACAK İŞLER (1. ETAP)	İSTANBUL	Üstyapı (1.200 m²)	2017-2018		11.039		4.039		7.000			
2017E030170	ATATÜRK HV. DEVLET KONUKEVİNDE MUHTELİF TADİLATIN YAPILMASI	İSTANBUL	İnşaat Bakım Onarımı	2017-2018		8.250		1.750		6.500			
2004E030240	HAVALİMANLARI İTFAİYE VE GARA BİNALARI YAPIMI	MUHTELİF	Üstyapı (7.000 m²)	2004-2020		20.900		0		2.090			
2013E030070	ÇANAKKALE HAVALİMANI TERMİNAL BİNASI VE MÜTEMİMLERİ	ÇANAKKALE	Üstyapı (10.000 m²)	2013-2017		36.396		33.177		3.219			
2015E030080	TRABZON HAVALİMANI DIŞ HATLAR TERMİNAL BİNASI TADİLATI (DOKAP)	TRABZON	İnşaat Bakım Onarımı (4.000 m²)	2015-2017		5.917		858		5.059			
2004E030240	HAVALİMANLARI İTFAİYE VE GARA BİNALARI YAPIMI	MUHTELİF	Üstyapı (15.600 m²)	2004-2019		36.782		6.808		11.432			
2005E030140	HAVALİMANLARI PAT SAHALARININ YENİLENMESİ	MUHTELİF	Altyapı (1.270.000 m²), Rehabilitasyon (7.062.000m²), Çevre Tel Örgüsü (42km)	2005-2021		678.758		393.598		192.700			
	-Esenboğa Hv. PAT Sahaları Yapımı, Onarım ve Tesis	ANKARA	Rehabilitasyon (700.000 m²)	2012-2018		177.997		148.997		29.000			
	-Adnan Menderes Hv. Apron ve Taksiyolları Yapımı	İZMİR	Altyapı (380.000 m²)	2012-2018		100.631		48.631		52.000			
	-Kars Harakani Hv. PAT Sahaları Yapımı (DAP)	KARS	Altyapı (300.000 m²), Çevre Tel Örgüsü (14.000 m)	2014-2018		70.001		62.001		8.000			
	-Kastamonu Hv. Çevre Drenajının ve Şevlerinin Rehabilitasyonu	KASTAMONU	Rehabilitasyon (1.200.000 m²)	2015-2018		29.203		26.703		2.500			
	-Tekirdağ Çorlu Hv. Tel Örgü, Yol, Elektrik İşleri	TEKİRDAĞ	Çevre Tel Örgüsü (8.000 m)	2015-2018		8.058		7.358		700			
	-Milas Bodrum Hv. PAT Sahaları Onarımı	MUĞLA	Rehabilitasyon (312.000 m²)	2015-2019		87.880		31.420		36.000			
	-Antalya Hv. Yağmur Suyu Drenaj Sisteminin Rehabilitasyonu	ANTALYA	Rehabilitasyon (4.000.000 m²)	2015-2018		30.891		22.891		8.000			
	-Erzincan Hv. Tel Örgü, Yol ve Aydınlatmalarının Yapılması (DAP)	ERZİNCAN	Çevre Tel Örgüsü (20.000 m)	2015-2018		18.256		17.256		1.000			
	-Antalya Hv. PAT Sahaları Onarımı	ANTALYA	Rehabilitasyon (200.000 m²)	2016-2019		31.112		15.612		10.000			
	-Adıyaman Gide Path Altyapısı, Çevre Güvenlik Yolu (GAP)	ADİYAMAN	Altyapı (90.000 m²)	2016-2018		18.025		10.025		8.000			
	-Sivas Nuri Demirağ Hv. Pistinin CAT II Standartlarına Dönüştürülmesi (DAP)	SİVAS	Altyapı (250.000 m²)	2016-2020		21.500		204		10.000			
	-Van Ferit Melen Hv. PAT Sahaları Onarımı (DAP)	VAN	Rehabilitasyon(180.000m²)	2017-2018		10.204		2.500		12.500			
	-Diyarbakır Hv. Paralel Taksiyolunun Emergency Pist Dönüştürülmesi (GAP)	DIYARBAKIR	Altyapı (250.000 m²)	2017-2019		30.000		2.000		3.000			
	-Erzurum Hv. Pist Tadilatı (DAP)	ERZURUM	Rehabilitasyon (320.000 m²)	2018-2020		20.000				2.000			
	-Trabzon Hv. PAT Sahaları Onarımı (DOKAP)	TRABZON	Rehabilitasyon (150.000 m²)	2018-2020		21.935		0		3.935			
2008E030070	TEKNİK BLOK VE KULE İLE SEVRÜŞEFER SİSTEMLERİ ALT YAPILARI İNŞAATI	MUHTELİF	Üstyapı (15.000 m²)	2008-2020		21.935		59.456		22.000			
2009E030030	HAVALİMANLARI HİZMET ARAÇLARI TEMİNİ	MUHTELİF	Diğer Taşıtlar (121 Adet)	2009-2019		103.456		240.472		26.500			

2009E030040	MUHTELİF TEÇHİZAT VE ENERJİ TEMİNİ İLE TESİSİ	MUHTELİF	MAKİNA TEÇHİZAT ALIMI VE TESİSİ, Üstyapı (1.000 m²)	2009-2020		172.651			126.651		20.600
2010E030020	HAVA SEVRÜŞEFER VE HABERLEŞME SİSTEMLERİ TEMİN TESİS VE MODERNİZASYONU	MUHTELİF	Alet ve Cihazlar	2010-2020	233.173	278.786	194.173	19.000	224.586		20.000
2010E030050	HAVALIMANLARI GÜVENLİK SİSTEMLERİ TEMİN VE TESİSİ	MUHTELİF	HGCTT (1.449 + 655 Adet)	2010-2020	19.538	215.669	19.538		140.669		35.000
2010E030090	HAVALIMANLARI VE SSV İSTASYONLARI ELEKTRİK SİSTEMLERİNİN YENİLENMESİ	MUHTELİF	SİSTEM KURULUMU	2010-2020		69.607			34.607		15.000
2011E030090	HAVA SEVRÜŞEFER HİZMETLERİ EĞİTİM KOMPLEKSİ	ANKARA	Üstyapı (48.000 m²)	2011-2021		100.000					1
2011E030100	SSV İSTASYONLARI ERİŞİM YOLLARI YAPIMI VE ONARIMI	MUHTELİF	İNŞAAT BAKIM ONARIMI	2011-2020		27.672			12.672		5.000
2015E030040	GÖZETİM VE ATC SİSTEMLERİ FONKSİYONLARI TEMİN TESİS VE MODERNİZASYONU	MUHTELİF	SİSTEM KURULUMU	2015-2023	221.995	225.689	74.996	24.500	77.190		25.000
2015E030050	İZMİR ADANAN MENDERES HV. MEVCUT TESİSLERİN DEPREM GÜÇLENDİRMELERİ	İZMİR	Üstyapı (16.030 m²)	2015-2019		38.551			11.551		12.000
2015E030160	ÇUKUROVA HAVALIMANI	ADANA - MERSİN	Apron (200.000 m²), Pist Yapımı (3.500 m), Üstyapı (229.923 m²)	2015-2021		1.110.550			5.375		72.500
2016E030040	HAVALIMANLARINDA ÇEVRE GÜVENLİK YOLLARI VE TEL ÖRGÜ İŞLERİ	MUHTELİF	Rehabilitasyon	2016-2021		63.491			34.004		5.000
2016E030050	HAVALIMANLARINDA RESA VE ŞERİT SAHA, ACİL ÇIKIŞ YOLLARI İŞLERİ	MUHTELİF	Rehabilitasyon	2016-2021		63.491			5.380		5.000
2016E030060	KARABURUN HAVA SEVRÜŞEFER EĞİTİM TESİSLERİNİN YENİLENMESİ	İZMİR	Üstyapı (13.000 m²)	2016-2019		40.000			4.000		20.000
2016E030070	GAZİANTEP HV. TERMINAL BİNASI İLE APRON YAPIMI (GAP)	GAZİANTEP	Apron (50.000 m²), Terminal (68.000 m²) Katlı Otopark (60.000m²)	2016-2020		290.000			29.000		44.810
2016E030210	TOKAT YENİ HAVALIMANI (DOKAP)	TOKAT	Üstyapı (25.000 m²) Pist (2700 m)- Apron (28.800 m²) - Taksiyolu (6240 m²)	2016-2020		185.000					18.500
2017E030040	KAPADOKYA HV. TERMINAL BİNASI YAPIMI VE MÜTEMMİMLERİ (KOP)	NEVŞEHİR	Üstyapı (10.000 m²)	2017-2019		20.000			2.000		10.000
2017E030050	TRABZON HV. KATLI OTOPARK YAPIMI (DOKAP)	TRABZON	Üstyapı (20.000 m²)	2017-2019		15.000			1.500		7.500
2017E030150	SİİRT HV. MUHTELİF ALTYAPI İŞLERİ (GAP)	SİİRT	Altıyapı (50.000m²), Rehabilitasyon (10.000m²)	2017-2019		25.000					17.500
2018E030090	HAVALIMANLARI İDAME VE YENİLEME PROJESİ	MUHTELİF	İNŞAAT BAKIM ONARIMI, TEFRİŞAT	2018-2018		10.000					10.000
2018E030120	BİLGİ İŞLEM SİSTEM TEMİN TESİS MODERNİZASYONU	MUHTELİF	BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ	2018-2018		8.500					8.500
2018E030160	GEÇMİŞ YILLAR, KESİN HESAP, İTHALAT, ZARURİ HARCAMALAR	MUHTELİF	"İNŞAAT BAKIM ONARIMI, KESİN HESAP"	2018-2018	1.250	10.000		1.250			10.000
2018E030080	SAMSUN HV. TERMINAL BİNASI VE MÜTEMMİMLERİ (DOKAP)	SAMSUN	"Üstyapı (30.000 m2) Apron (12.000 m2)"	2018-2021		120.000					12.000
2018E030130	DİYARBAKIR HV. PROTOKOL KAPSAMINDA YAPILACAK İŞLER (GAP)	DİYARBAKIR	"Üstyapı (1.500 m2) Müttemim Tesisler (98.000 m2) Çevre Duvarı (29.200 m)"	2018-2020		20.000					2.000
2018E030140	ATATÜRK HV. PROTOKOL KAPSAMINDA YAPILACAK İŞLER (2. ETAP)	İSTANBUL	"Apron (16.000 m2) Üstyapı (37.500 m2) "	2018-2021		85.000					20.000
2018E030150	AĞRI AHMED-İ HANİ HV. MUHTELİF YAPIM İŞLERİ (DAP)	AĞRI	"Üstyapı (1.200 m2) Altıyapı (8.000 m2)"	2018-2020		6.000					600
2018E030170	HAVALIMANLARI İŞLETME HİZMETLERİ ARAC. MALZEME.EKİPMAN VE SİSTEM ALIMLARI	MUHTELİF		2018-2020	32.000	60.000		6.000	0		10.000
2018G000190	LOJMAN ETÜT - PROJE	MUHTELİF	Etüd-Proje	2018-2018		100					100
2013G000170	LOJMAN YAPIMI ESENBOĞA	ANKARA	Lojman (40 daire) (7.000 m²)	2013-2020		5.000			0		10
2015G000140	LOJMAN YAPIMI	HAKKARİ, ŞIRNAK	Lojman (80 daire) (14.000 m²)	2016-2019		27.723			19.811		6.845

KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ PROJELERİ

Günümüzde Türkiye’de KÖİ uygulama sözleşmelerinin tutarları itibariyle sektörel dağılımına bakıldığında, en büyük payı havalimanı projeleri almaktadır.

Türkiye’de havalimanı tesislerinin işletmeciliğine yönelik uygulanan KÖİ projeleri, bu tesislerin kapasitelerinin havacılık sektörünün büyümesine paralel olarak artırılabilmesine imkan tanımıştır. Ayrıca KÖİ uygulamalarıyla havalimanı tesislerine ileri teknoloji ürünleri kazandırılmıştır. Özel sektörün getirdiği dinamizm ile beraber işletmecilikte etkinlik ve esneklik artmış,

havalimanlarının ticari potansiyeli açığa çıkmıştır.

Türkiye’de havalimanı altyapısı ve hizmetlerinde kamu-özel işbirliği projelerinin başarıyla uygulandığı, kamu yararı ve ekonomik açıdan olumlu sonuçlar doğurduğu ifade edilebilirse de, dünya ekonomisinin içine girmiş olduğu yeni paradigma çerçevesinde normlar gözden geçirilerek ülke yararı açısından realiteye uygun pozisyon alınması gerekmektedir. Bunu başarabilmek ise ancak objektif, nitel ve nicel analizleri gerçekleştirmekle mümkündür.

Havalimanı İşletmeciliğinde Kamu-Özel İşbirliği (KÖİ)

- » Kuruluşumuzca 2017 yıl sonu itibariyle ülkemiz havacılık sektöründe gerçekleştirilen Kamu-Özel İşbirliği projesi sayısı 17 adet olarak gerçekleşmiştir.
- » Bu projelerin 9 adedi 3996 sayılı Kanun kapsamındaki yap-işlet-devret modelli projeler olup, 8 adedi ise mevcut tesislerin işletme haklarının devrine yönelik 5335 sayılı Kanun kapsamındaki projelerdir.
- » Yap-İşlet-Devret modeli ile inşa edilen terminal ve havalimanları kamu kaynağı kullanılmadan gerçekleştirilen yatırımlardır.
- » KÖİ Projeleri ile havacılıkta gerçekleştirilen toplam yatırım tutarı fiili olarak 2,2 Milyar \$ olup, Yap-İşlet-Devret modeli kapsamında devam eden İstanbul Yeni Havalimanı Projesi ve İşletme Hakkı Devri kapsamında devam eden Dalaman Havalimanı Yeni Terminal Binası yapımının 2017 Aralık

sonu yatırım harcaması ile birlikte 8,7 Milyar \$’a ulaşmıştır. Bu yatırımların tamamlanması ile birlikte bu tutar yaklaşık 16 Milyar \$’a yükselecektir.

- » Genel Müdürlüğümüzce gerçekleştirilen YİD Projelerinde verilen yolcu garantileri nedeniyle 2017 yılsonu itibariyle Özel Sektör tarafından Kuruluşumuza 431,5 Milyon \$ ödeme gerçekleşmiş, garanti altı gerçekleştirmeler nedeniyle Kuruluşumuz tarafından Özel Sektöre 60 Milyon \$ ödeme yapılmıştır.
- » 5335 Sayılı Kanunun 33. Maddesi çerçevesinde DHMİ’ce gerçekleştirilen 8 adet İşletme Hakkı Devirlerinden toplam 8 Milyar \$ gelir elde edilecek olup, İstanbul Yeni Havalimanı Projesinin kira bedeli ile birlikte bu tutar 37 Milyar \$’a ulaşacaktır. Bugüne kadar İşletme Hakkı Devri Projeleri çerçevesinde DHMİ tarafından yaklaşık 4,4 Milyar \$ kira bedeli+tesis kullanım bedeli tahsil edilmiştir.

DHİMİ KÖİ PROJELERİ (YİD)

PROJE ADI	YATIRIM/KİRA TUTARI (İŞ ARTIŞI DAHİL)	İŞLETME SÜRESİ (İLAVE SÜRE DAHİL)	İŞLETME SÜRESİ BİTİŞ TARİHİ
ANTALYA HAVALİMANI I.DIŞ HATLAR TERMİNALİ	75.902.000 \$	9 yıl 45 gün	13.09.2007
ANTALYA HAVALİMANI II.DIŞ HATLAR TERMİNALİ	85.386.000 \$	3 yıl 5 ay 26 gün	22.09.2009
ATATÜRK HAVALİMANI DIŞ HATLAR TERMİNALİ	397.793.500 \$	4 yıl 10 ay 15 gün	02.07.2005
DALAMAN HAVALİMANI DIŞ HATLAR TERMİNALİ	91.997.688 \$	8 yıl 2 ay 17 gün	28.04.2015
ADNAN MENDERES HAVALİMANI DIŞ HATLAR TERMİNALİ	138.886.782 €	7 yıl 4 ay 26 gün	10.01.2015
ESENBOĞA HAVALİMANI İÇ VE DIŞ HATLAR TERMİNALİ	188.702.557 €	15 yıl 8 ay	24.05.2023
MİLAS -BODRUM HAVALİMANI DIŞ HATLAR TERMİNALİ	88.643.000 €	3 yıl 9 ay 66 gün	22.10.2015
ZAFER HAVALİMANI	50.000.000 €	29 yıl 11 ay	21.03.2044
İSTANBUL YENİ HAVALİMANI	10.247.000.000 € (YATIRIM TUTARI) 22.152.000.000 € (KİRA TUTARI)	25 Yıl	01.05.2015 tarihinde yer teslimi yapılarak yatırım dönemi başlatılmıştır.

YAP-İŞLET-DEVRET PROJELERİ

Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkındaki 3996 sayılı Kanun ve Bu Kanunun Uygulama Usul ve Esaslarını Belirleyen 2011/1807 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında, Kuruluşumuz tarafından YİD Projesi kapsamında 8 önemli terminal projesi; görsel mimari zenginlik, işlevsellik, son sistem teknoloji ve işletme kolaylığı fonksiyonlarıyla donanımlı olarak Hava Ulaştırma Sektörüne kazandırılmıştır.

Bu projeler;

1. ANTALYA HAVALİMANI I. DIŞ HATLAR TERMİNALİ

YİD Modeli ile 07.12.1993 tarihinde ihalesi gerçekleştirilen 5 Milyon Yolcu/Yıl kapasiteli Antalya Havalimanı I.Dış Hatlar Terminali 01.04.1998 tarihinde hizmete verilmiştir. Söz konusu Terminalin işletim süresi 13.09.2007 tarihinde sona ermiştir.

2. ATATÜRK HAVALİMANI DIŞ HATLAR TERMİNALİ

YİD Modeli ile 16.05.2007 tarihinde ihalesi gerçekleştirilen 14 Milyon Yolcu/Yıl kapasiteli Atatürk Havalimanı Dış Hatlar Terminal Binası 10.01.2000 yılında hizmete girmiş, mevcut kapasiteyi 20 milyon yolcuya çıkaran ilave tesis ise 22.05.2004 tarihinde hizmete verilmiştir. Söz konusu Terminalin işletim süresi 02.07.2005 tarihinde sona ermiştir.

3. ANTALYA HAVALİMANI II. DIŞ HATLAR TERMİNALİ

Artan uçak trafiğine gerekli hizmetlerin verilmesini sağlamak amacıyla YİD modeli ile 04.11.2003 tarihinde ihalesi gerçekleştirilen 5 Milyon Yolcu/Yıl Kapasiteli Antalya Havalimanı II. Dış Hatlar Terminal Binası 07.04.2005 tarihinde hizmete verilmiştir. Söz konusu Terminalin işletim süresi 22.09.2009 tarihinde sona ermiştir.

4. DALAMAN HAVALİMANI DIŞ HATLAR TERMİNALİ

YİD Modeli ile 02.12.2003 tarihinde ihalesi gerçekleştirilen 5 Milyon Yolcu/Yıl kapasiteli Dalaman Havalimanı Yeni Dış Hatlar Terminal Binası 01.07.2006 tarihinde hizmete verilmiştir. Söz konusu Terminalin işletim süresi 28.04.2015 tarihinde sona ermiştir.

5. ESENBOĞA HAVALİMANI İÇ HATLAR VE DIŞ HATLAR TERMİNALİ

YİD Modeli ile 12.04.2004 tarihinde ihalesi gerçekleştirilen 20 Milyon Yolcu/Yıl kapasiteli Esenboğa Havalimanı İç-Dış Hatlar Terminali 24 ay gibi kısa bir sürede yapımı tamamlanarak 16.10.2006 tarihinde hizmete verilmiştir.

TAV Esenboğa Yatırım, Yapım ve İşletme A.Ş. tarafından işletilen Havalimanının işletme süresi 15 yıl 8 ay olup, 24.05.2023 tarihinde işletme süresi sona erecektir.

6. ADNAN MENDERES HAVALİMANI DIŞ HATLAR TERMİNALİ

YİD Modeli ile 16.08.2004 tarihinde ihalesi gerçekleştirilen 5 Milyon Yolcu/Yıl kapasiteli Adnan Menderes Havalimanı Dış Hatlar Terminali 13.09.2006 tarihinde hizmete verilmiştir. Söz konusu Terminalin işletme süresi 10.01.2015 tarihinde sona ermiştir.

7. MİLAS-BODRUM HAVALİMANI DIŞ HATLAR TERMİNALİ

Yap-İşlet-Devret Modeli ile 02.08.2006 tarihinde ihalesi gerçekleştirilen 5 Milyon Yolcu /Yıl kapasiteli Milas-Bodrum Havalimanı Dış Hatlar Terminal Binası 16.05.2012 tarihinde hizmete verilmiştir. Söz konusu Terminalin işletme süresi 22.10.2015 tarihinde sona ermiştir.

8. ZAFER HAVALİMANI

YİD Modeli ile 28.07.2010 tarihinde ihalesi gerçekleştirilen 2 Milyon Yolcu/Yıl kapasiteli Zafer Havalimanının IC ICTAŞ Zafer Uluslararası Havalimanı Yatırım ve İşletme A.Ş.'ce yapımı tamamlanarak 24.11.2012 tarihinde hizmete verilmiştir.

Görevli Şirket tarafından işletilen Havalimanının işletme süresi 29 yıl 11 ay olup, 21.03.2044 tarihinde işletme süresi sona erecektir.

YAPIMI DEVAM EDEN PROJELER

İSTANBUL YENİ HAVALİMANI

İstanbul Yeni Havalimanı projesinin Yap-İşlet-Devret modeli ile uluslararası ihalesine çıkılabildiğini teminen 3996 sayılı Kanunun 4.Madde hükmü ve 2011/1807 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı çerçevesinde, 03.05.2013 tarihinde ihalesi gerçekleştirilmiştir.

Açık artırma şeklinde yapılan ihale sonucunda; İstanbul Yeni Havalimanının Yap-İşlet-Devret modeli ile toplam 10.247.000.000.-€ bedelle 25 yıllık işletme süresi karşılığında en yüksek kira bedelini (22.152.000.000.-€+KDV) Limak İnş. San. ve Tic. A.Ş./Kolin İnş.Tur.San. ve Tic. A.Ş./Cengiz İnş.San. ve Tic. A.Ş./Mapa İnş. ve Tic. A.Ş./Kalyon İnş. San. ve Tic. A.Ş. Ortak Girişiminin görevlendirilmesi hususunda alınan "Görevlendirme Kararının" onayını müteakip Görevli Şirketçe kurulan yeni şirket "İGA Havalimanı İşletmesi Anonim Şirketi" ile İdaremiz arasında 19.11.2013 tarihinde Uygulama Sözleşmesi imzalanmıştır.

İstanbul Yeni Havalimanı Projesi toplam 4 etapta gerçekleştirilecektir.

Sözleşme konusu Tesis bünyesinde yer alan her bir etabın tutarı KDV hariç;

- Etap Toplam Sabit Yatırım Bedeli: 5.990.572.573.- Euro
- Etap Toplam Sabit Yatırım Bedeli: 309.494.000.- Euro
- Etap Toplam Sabit Yatırım Bedeli: 1.589.983.000.- Euro
- Etap Toplam Sabit Yatırım Bedeli: 2.356.950.427.- Euro olmak üzere toplam 10.247.000.000 Euro'dur.

İstanbul Yeni Havalimanı Projesinin 01.05.2015 tarihinde yer teslimi yapılarak inşaatına başlanmıştır. Söz konusu Havalimanının I. Etap aşaması iki fazdan oluşmaktadır. Yer tesliminden itibaren 42 ay sürecek olan 1. Fazda 2 adet pist, yıllık 90 milyon yolcu kapasiteli terminal ile 16 ay sürecek olan 2. Fazda 1 adet pist bulunmaktadır. I. Etap toplamda en geç 58 ay içerisinde tamamlanacaktır. İstanbul Yeni Havalimanı'nın I. Etap 1. Fazının 29 Ekim 2018 yılında hizmete girmesi hedeflenmektedir. İstanbul Yeni Havalimanının uçuş kodu IATA'dan "IST" olarak tescillendi ve Atatürk Hava Limanı için yeni kod alındı.

PROJE ÖZELLİKLERİ

İstanbul Yeni Havalimanının Alanı : 7,594 Hektar

- Atlanta Havalimanının 4 katı
- İstanbul Atatürk Havalimanının 6,5 katı
- Pekin Havalimanının 3,5 katı
- Londra Heathrow Havalimanının 6 katı büyüklüğündedir.
- İstanbul Yeni Havalimanı Terminal Binası (1.302.000 m²) Empire State Binasının kapalı alanının 5 katıdır.
- 1. Etap Toplam inşaat alanı (3.5 milyon m²) Monaco'nun toplam alanının 1.7 katıdır.
- Terminal Binasında inşaatında kullanılan beton miktarı (1.2 milyon m³) Empire State Binasının hacminin 1,4 katıdır.
- Terminal Binası inşaatında kullanılan demir donatı miktarı (180.000 ton) Eyfel Kulesinin Metal Yapısında kullanılan demirin 24 katıdır.
- Terminal Binasının çatı alanının büyüklüğü (450.000 m²) Roma Colleseum'un alanının 23 katıdır.
- İnşaat sırasındaki ortalama günlük toprak hareketi (1.4 milyon m³/gün) 2 günde, bir Mısır Piramitin hacmi kadardır.
- İstanbul Yeni Havalimanı Otoparkı (700.000 m² - 25.000 Araç kapasitesi) Avrupanın en büyük havalimanı otoparkıdır.
- Yapılacak Hava Trafik Kontrol Kulesi (95 metre) ABD New York'da bulunan Özgürlük Heykelinden (93 metre) daha yüksektir.

İşin Durumu:

Yaklaşık Fiziki Gerçekleşme Oranı: %90 seviyelerindedir.

İnşaat Bilgileri

İstanbul Yeni Havalimanı Projesinin 1. Etap İşlerinin yer teslimi 01.05.2015 tarihinde yapılmış olup işin süresi 42 ay(1.Etap 1.Faz) + 16 ay(1.Etap 2.Faz)dir. 1.Etap Yatırım Tutarı 5.990.572.573 €'dur

1.Etap kapsamında Yapılacak İşler ;

- 90 milyon/yıl kapasiteli terminal binası,

- 3 adet kuzey-güney pisti, parallel taksi yolları ve apron
- Katlı ve açık otoparklar,
- Teknik Blok ve Hava Trafik Kontrol Kulesi
- VIP Terminali,
- Kargo Tesisleri,
- Devlet Konuk Evi,
- Kurtarma ve Yangın İstasyonu,
- Genel Havacılık Terminali,
- Giriş Nizamiye Binaları, Güvenlik Merkezi,
- Apron Bariyer Binaları,
- Garaj Binaları,
- Isı Merkezi,
- Hastane, ibadethane vb. sosyal tesisler,

İŞLETİMSEL AÇIDAN HAZIR OLMA VE HAVALİMANI TRANSFERİ (ORAT)

ORAT (Operational Readiness and Airport Transfer = İşletimsel açıdan hazır olma ve havalimanı transferi) yeni bir havalimanı ya da havalimanı altyapı projesinin operasyonun birinci gününden itibaren işletimsel açıdan hazır olduğunu garantilemek için inşaat süreci ve inşaatın tamamlanma aşamasına odaklanarak, operasyonun zamanında, başarılı bir şekilde başlatılması, havalimanının işletimsel açıdan hazır olması ve havalimanı transferini amaçlamaktadır.

Bu çerçevede, İstanbul Yeni Havalimanının işletmeye açılması ve Atatürk Havalimanında yerleşik bulunan paydaşlarımızın İstanbul Yeni Havalimanı'na zamanında ve sorunsuz bir şekilde taşınmasının (ORAT) sağlanması amacıyla Eylül 2016'da çalışmalara başlanılmıştır.

Bu kapsamdaki Kamu ve Özel Sektör temsilcileri ile yapılan toplantılarda;

- Öncelikli olarak; zamanında ve sorunsuz bir şekilde taşınma için bu operasyonun ne kadar büyük ve titiz bir planlama gerektirdiği noktasında farkındalığın yaratılması,

- ORAT çalışmasına konu edilecek ortak/bireysel unsurlarının (personel, teçhizat vd.) sayısal ve nitelik olarak tespiti yapılması,
- Her paydaşın kendi ORAT çalışmasını oluşturmasının sağlanması ve bu planlamanın ortak plana çevrilmesi noktasında paydaşların varsa sıkıntı ve ihtiyaçlarının (eğitim, mevzuat ve operasyonel) tespiti ve giderilmesi hedeflenmiştir.

ORAT Organizasyon Yapısı

Havalimanı Transfer Kurulu (SHGM - DHMİ - İGA)

Kurulun alt komisyonları;

1. Araç Transfer Komisyonu (Karayolları, Belediye vs)
2. Havayolları Komisyonu
3. Yer İşletme Hizmetleri Komisyonu
4. Kamu Kurum ve Kuruluşlar Komisyonu
5. Yakıt Komisyonu
6. İkram Komisyonu
7. Kargo Komisyonu
8. Ticari Alanlar Komisyonu (Yeme İçme, Diğerleri)
9. Teknik Bakım Komisyonu
10. Ulaşım Komisyonu (Taksi - Otobüs - vs)
11. Güvenlik Komisyonu
12. Otel - Araç Kiralama Komisyonu şeklinde belirlenmiştir.

Bu kapsamda; bütün alt komisyonlarla ayrı ayrı ve ortak katılımlı toplantılar yapılmıştır. Bu toplantılarda:

İstanbul Yeni Havalimanına taşınma sürecinin 3 bölümde gerçekleştirilmesi planlanmaktadır;

1. Havalimanı transfer denemeleri ve açılışa önce anlık operasyondan bağımsız unsurların önceden taşınması (açılışa 30-7 gün kala),
2. Operasyonun transferi (açılışa 1 gün kala),
3. Açılış sonrası anlık operasyondan bağımsız diğer ekipmanın transferi şeklinde olacağı,

Transfer denemeleri esnasında yaşanması muhtemel aksaklıklarda başa dönüp planın ilgili kısmın revize edilebileceği, böylelikle asıl taşınma günü oluşabilecek olumsuzlukların önüne geçilebileceği değerlendirilmiştir.

-Asıl taşınma güzergâhının Basın Ekspres-Mahmutbey-Işıklar yolu olması, bu çerçevede taşınmanın trafik yoğunluğunun az olduğu cumartesi gecesinden başlayıp pazartesi sabahına kadar devam etmesi gerektiği, bu süreçte en uygun saatlerin ise 24:00-06:00 saatleri arasında olduğu değerlendirilmiştir.

-Yeni havalimanına taşınacak ekipman, personel ve operasyona yönelik mevzuat (eğitim, sivil havacılık, gümrük, karayolları vb.) değişimi ya da geçici mevzuat kolaylıkları hususlarında talepler toplanmış ve ilgili Kurumlara müracaat edilmiştir.

E-Ticaret Lojistik Merkezi

İstanbul Yeni Havalimanı başta olmak üzere belirlenecek bölgeler, 2018-2020 e-ihracat Stratejisi ve Eylem Planı çerçevesinde, Türkiye'nin aynı zamanda bölgesel bir e-ticaret merkezi olmasını sağlamak amacıyla lojistik merkezler haline getirilecek.

Bu kapsamda, İstanbul Yeni Havalimanı'na ürünün güvenli şekilde toplanması, dağıtımı, gümrüklenmesi ve iadesi süreçlerini içeren bir merkez kurulacak.

Buradan sadece Türkiye'den yapılacak gönderilere yönelik lojistik faaliyetler değil, aynı zamanda küresel veya bölgesel e-ticaret platformları üzerinden lojistik operasyonların yürütülmesi de temin edilecek.

Böylece e-ihracat yapan şirketlerin geniş bir bölgeye düşük maliyet ve yüksek hızla erişim olanağına kavuşturulması planlanmaktadır.

Etaplar tamamlandığında,

- » Bugün itibariyle Dünyanın en büyük kapasitede Havalimanı olacak olan İstanbul Yeni Havalimanı projesi tamamlandığında;
- Toplam 1,922.737 m² kapalı alanlı yıllık yolcu kapasitesi 150 milyon olan, yolcu köprüsü ve aralarındaki ulaşım raylı sistem bağlantısı ile sağlanacak olan terminal binaları,
- » 6 adet pist,
- » Paralel taksiyolları,
- » Yaklaşık 6,5 milyon m² büyüklüğünde apron,
- » VIP, kargo ve genel havacılık terminalleri,
- » Devlet konukevi,
- » Yeterli kapasiteye sahip açık ve kapalı otoparklar,
- » Teknik blok ve kuleler,
- » İtfaiye, garaj binaları, kuvvet santralleri, arıtma ve çöp toplama tesisleri gibi tüm havalimanı destek binaları,
- » Hastane, otel, ibadethaneler, müze, konferans ve sergi salonları vb. sosyal tesisler, yapılacaktır.

KİRALA/İŞLET DEVRET (KİD) PROJELERİ

“Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair” 5335 sayılı Kanun; 27.4.2005 Tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş ve bu Kanunun 33. Maddesi kapsamında; Kuruluşumuzun işletiminde bulunan havalimanları ile işletme dönemlerinin sonundan itibaren

Yap-İşlet-Devret modeli çerçevesinde yaptırılarak işletimi özel sektöre verilen terminallerin ve/veya işletme hakkının verilmesi yöntemi ile ihale yoluyla özel hukuk tüzel kişilerine 49 yılı geçmemek üzere ihale edilmek suretiyle devri konusunda Kuruluşumuzu yetkilendirmiştir.

PROJE ADI	KİRA TUTARI	İŞLETME SÜRESİ	İŞLETME SÜRESİ BİTİŞ TARİHİ
İSTANBUL ATATÜRK HAVALİMANI YOLCU TERMİNALLERİ	2.543.000.000 \$+KDV	15.5 yıl	03.01.2021
ANTALYA HAVALİMANI YOLCU TERMİNALLERİ	2.010.000.000 €+KDV	I.Etap 17 yıl 3 ay 17 gün II. Etap 15 yıl 3 ay 8 gün	31.12.2024
ZONGULDAK ÇAYCUMA HAVALİMANI	Cirosunun % 01.06 kira bedeli + 32.291 \$ tesis kullanım bedeli	25 yıl	20.08.2032
GAZİPAŞA ALANYA HAVALİMANI	Net karının %65'i kira bedeli + 50.000 \$ tesis kullanım bedeli	25 yıl	13.07.2034
İZMİR ADNAN MENDERES HAVALİMANI YOLCU TERMİNALLERİ	610.000.000 € + KDV	İç Hatlar :20 yıl 11 ay 29 gün Dış Hatlar:17 yıl 11 ay 21 gün	31.12.2032
AYDIN ÇILDIR HAVALİMANI	Dönem net karının % 7'si kira bedeli + 20.000 € tesis kullanım bedeli	20 yıl	20.07.2032
MİLAS-BODRUM HAVALİMANI YOLCU TERMİNALLERİ	717.000.000 €+KDV	İç Hatlar :21 yıl 5 ay 16 gün Dış Hatlar:20 yıl 2 ay 3 gün	31.12.2035
DALAMAN HAVALİMANI YOLCU TERMİNALLERİ	705.000.000 €+KDV	İç Hatlar :26 yıl 4 ay 30 gün Dış Hatlar:25 yıl 8 ay 3 gün	31.12.2040
	8.041.225.675 \$		

İSTANBUL ATATÜRK HAVALİMANI İÇ-DİŞ HATLAR TERMİNAL BİNASI, KATLI OTOYOL VE GENEL HAVACILIK TERMİNALİ

Yap-İşlet-Devret Modeli kapsamında gerçekleştirilen projelerin, işletme sürelerinin bitimini müteakip; 21.04.2005 tarih ve 5335 sayılı kanunun 33. maddesinin kuruluşumuza verdiği yetkiye istinaden 10.06.2005 tarihinde gerçekleştirilen ihale sonucunda 03.07.2005 tarihi itibarıyla “Atatürk Havalimanı İç - Dış Hatlar Terminal Binası Katlı Otopark ve Genel Havacılık Terminali” olarak TAV İstanbul Terminal İşletmeciliği A.Ş.'ye 15,5 yıl süre ile KDV dahil 3.000.740.000 \$ karşılığında işletme hakkı devredilmiştir

Diğer taraftan, Kira Sözleşmesi çerçevesinde İdare-mizle Kiracı Şirket arasında 6 Kasım 2008 tarihinde

imzalanan ek mukavele uyarınca “Atatürk Hava Limanı Gelişim Projesi” adı verilen projelere hayatiyet kazandırılmış, bu kapsamda terminaller ve otopark alanında önemli ölçüde kapasite artışının sağlanması amaçlanmıştır. Tamamı Kiracı Şirket tarafından karşılanan söz konusu projenin toplam yatırım tutarı 35.440.000 Euro olup, Kiracı Şirketçe tamamlanarak 06.04.2010 tarihinde hizmete verilmiştir.

Kiracı Şirket TAV İstanbul Terminal İşletmeciliği A.Ş. tarafından “Atatürk Havalimanında yaşanan sıkışıklığın giderilmesi amacıyla hazırlanan ve Genel Müdürlüğümüze sunulan Atatürk Havalimanının İstanbul Yeni Havalimanı açılıncaya kadar taleplerin karşılanması

ve terminal kapasite artışının sağlanması için talep edilen iyileştirme ve genişleme projesi kapsamında hazırlanan Ek Mukavele (2) TAV Firması ile İdaremiz arasında 17 Kasım 2014 tarihinde imzalanmış olup, 20.03.2015 tarihinde yer teslimi yapılmıştır. Kiracı şirket tarafından yaklaşık 75 milyon EURO tutarındaki ek yatırım her türlü masrafı şirkete ait olmak

üzere tamamlanarak işletmeye açılmıştır. Diğer taraftan Atatürk Havalimanı Gelişim Projesi kapsamında Ek Mukavele (3) İdaremiz ile Kiracı Şirket arasında 26.01.2016 tarihinde imzalanarak Kiracı Şirket tarafından 17 milyon EURO'luk bir yatırım gerçekleştirilmiştir.

ANTALYA HAVALİMANI I. VE II. ETAP DIŞ HATLAR TERMİNALLERİ, CIP, İÇ HATLAR TERMİNALİ İLE MÜTEMMİMLERİ

Antalya Havalimanı I. ve II. Etap Dış Hatlar Terminalleri, CIP, İç Hatlar Terminali ile Mütemmimlerinin 12.04.2007 tarihinde ihalesi gerçekleştirilmiştir.

I.Dış Hatlar Terminal Binası ve İç Hatların işletme hakları devir süresi 14.09.2007 tarihinde başlamış olup, II. Dış Hatlar Terminal Binasının işletmeye başlama tarihi 23.09.2009'dur.

Fraport-IC İçtaş Antalya Havalimanı Terminal Yatırım ve İşletmeliği A.Ş. tarafından KDV dahil 2.371.800.000 € bedel ile işletilecek olan Havalimanı İç ve Dış Hatlar Terminal Binalarının toplam yol-

cu kapasitesi 35 milyon yolcu/yıl olup Terminallerin işletme süresi 31.12.2024 tarihinde sona erecektir.

Diğer taraftan, Sözleşme çerçevesinde İdareміzle Kiracı Şirket arasında 21.01.2009 tarihinde imzalanan Ek Mukavele uyarınca Yeni Bir İç Hatlar Terminal Binasının yapımı tamamlanarak 100 Milyon Euro tutarındaki bu yatırım kamu kaynağı kullanılmadan, ilave ek bir işletme süresi ve herhangi bir bedel ödenmeden Kiracı Şirket tarafından gerçekleştirilerek 17.04.2010 tarihinde hizmete verilmiştir

ZONGULDAK/ÇAYCUMA HAVALİMANI

Zonguldak/Çaycuma Havalimanı İşletme Hakkının Devri ihalesi; 15.09.2006 tarihinde gerçekleştirilmiş olup, ihaleyi "Zonguldak Özel Sivil Havacılık Sanayi ve Ticaret A.Ş." kazanmıştır. Söz konusu Havalimanı 20.08.2007 tarihinde hizmete girmiş olup, 25 yıl işletimden sonra Kuruluşumuza devredilecektir

Şirket, 25 yıllık süre dahilinde her işletme yılı için

32.291 \$ + KDV yıllık sabit ödemenin yanı sıra ilgili şirketin elde edeceği brüt satışların ihalede ciro paylaşım oranı olarak belirlenen % 01,06 (binde bir nokta sıfır altı) + KDV'yi idareye ödeyecektir. Söz konusu Havalimanının toplam yolcu kapasitesi 500.000 yolcu/yıl olup işletim süresi 20.08.2032 tarihinde sona erecektir.

GAZİPAŞA/ALANYA HAVALİMANI

Gazipaşa Alanya Havalimanının ihalesi 31.08.2007 tarihinde gerçekleştirilmiş olup, ihaleyi "TAV Gazipaşa Yatırım, Yapım ve İşletme A.Ş." kazanmıştır.

Anılan Havalimanı işletme hakları; 25 yıllığına 50.000 \$ + KDV tesis kullanım tutarının yanı sıra, her işletme yılı için dönem net karından %65 pay alınarak devredilmiştir.

1.500.000 yolcu/yıl kapasiteli İç ve Dış Hatlar Terminal Binası 13.07.2009 tarihinde hizmete verilmiş olup 13.07.2034 tarihinde işletme süresi sona erecektir.

Söz konusu Havalimanı için, TAV Gazipaşa Alanya Havalimanı İşletmeciliği A.Ş. tarafından Pist ve Apronun

Genişletilmesi ile Terminal Binasının Büyütülmesi ile ilgili olarak kamu kaynağı kullanılmadan bu yatırımlar için 56.539.350.-Euro'luk bir harcama yapılmıştır.

İZMİR ADNAN MENDERES HAVALİMANI MEVCUT DIŞ HATLAR TERMİNALİ, CIP, İÇ HATLAR TERMİNALİ VE MÜTEMMİMLERİ

İzmir Adnan Menderes Havalimanı Mevcut Dış Hatlar Terminali, CIP, İç Hatlar Terminali ve Mütemmimleri ihalesi 17.11.2011 tarihinde gerçekleştirilmiş olup, ihaleyi en yüksek kira bedeli olan KDV hariç 610.000.000.-(altıyüzonmilyon) EURO teklif eden TAV Havalimanları Holding A.Ş. kazanmıştır. Sözleşme gereği kazanan firma tarafından kurulan yeni şirket "TAV Ege Terminal Yatırım Yapım ve İşletme A.Ş." ile İdaremiz arasında 16.12.2011 tarihinde İşletme Hakkı Devri Sözleşmesi imzalanmış, bilahare 24.07.2013 tarihinden geçerli olmak üzere İmtiyaz Sözleşmesi imzalanarak mevcut Sözleşme iptal edilmiştir.

Tesisin işletilmek üzere devri 02.01.2012 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Sözleşme gereği bila bedel Şirket

tarafından üstlenilen Yeni İç Hatlar Terminalinin yapımı 1 yıl 9 ay gibi kısa zamanda tamamlanarak 23.03.2014 tarihinde hizmete verilmiştir. Söz konusu yatırım için Kiracı Şirket tarafından 287.987.670.-Euro'luk bir harcamaya yapılmıştır.

Diğer taraftan Yap-İşlet-Devret modeli çerçevesinde TAV İzmir Terminal İşletmeciliği A.Ş. tarafından inşa edilerek, işletilen Adnan Menderes Havalimanı Dış Hatlar Terminal Binasının işletme süresi sona ermiş olup, İşletme Hakkı Devri Kapsamında 10.01.2015 tarihinde Tav Ege Terminal Yatırım Yapım ve İşletme A.Ş.'ne devir-teslimi gerçekleştirilmiştir.

30 milyon yolcu/yıl kapasiteli İç ve Dış Hatlar Terminallerinin işletme süresi bitim tarihi 31.12.2032'dir.

AYDIN-ÇILDIR HAVALİMANI

Aydın-Çıldır Havalimanının mevcut sınırları dahilinde; sivil havacılığa yönelik sportif havacılık, havacılık eğitimi ve mevcut piste uygun uçaklarla operasyonlar düzenlenerek işletme hakkı devrine ilişkin ihalesi 09.04.2012 tarihinde gerçekleştirilmiş olup, her kira (işletme) yılı için, elde edilecek net dönem karının %7 'sini teklif eden Türk Hava Yolları A.O. ihaleyi kazanmıştır. Ayrıca, şirket tarafından kira tutarı dışında 20.000.- EURO tesis kullanım bedeli de her yıl İdareye ödenecektir.

Kira Sözleşmesi gereği ihaleyi kazanan Şirket tarafından kurulan yeni Şirket THY Aydın Çıldır Havalimanı İşletme A.Ş. ile Kuruluşumuz arasında 26.06.2012

tarihinde Kira Sözleşmesi imzalanmıştır.

Anılan Havalimanının 20.07.2012 tarihinde devir-teslimi gerçekleştirilmiş olup, 20 yıl işletildikten sonra 20.07.2032 tarihinde Kuruluşumuza devri gerçekleştirilecektir.

Söz konusu Havalimanında pilotaj eğitimi verilmek amacıyla Kiracı Şirket tarafından çeşitli yatırımlar da gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda 9.093.952,66 \$'lık bir yatırım yapılmıştır.

Diğer taraftan anılan şirket tarafından unvanları "Türk Hava Yolları Uçuş Eğitim ve Havalimanı İşletme A.Ş." olarak değiştirilmiştir.

ÇEŞME ALAÇATI HAVALİMANININ KÖİ PROJELERİ KAPSAMINDA YAP-İŞLET-DEVRET MODELİ İLE İHALE EDİLMESİ

Çeşme Alaçatı Havalimanının YİD modeli ile Genel Havacılığa yönelik butik bir Havalimanı yapılmak üzere ihale edilmesini teminen ön fizibilite çalışmaları tamamlanmış ve projenin KÖİ modeli ile ihale edilebilmesi için UDHB nezdinde girişimde bulunulmuş bilahare Yüksek Planlama Kurulunun 11.12.2017 Tarih

ve 2017/T-14 Karar No ile DHMİ Genel Müdürlüğü yetkili kılınmıştır.

Söz konusu Projenin YİD Modeli ile ihale edilmesi için proje, şartname ve sözleşme çalışmaları tamamlanarak 17.02.2018 tarihinde ihaleye çıkmış olup anılan ihale 20.04.2018 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

DALAMAN HAVALİMANI MEVCUT DIŞ HATLAR TERMİNALİ, İÇ HATLAR TERMİNALİ VE MÜTEMMİMLERİ

Dalaman Havalimanı Mevcut Dış Hatlar Terminali ile Genel Müdürlükçe işletilmekte olan iç hatlar terminali ve müteimmimlerinin işletme hakkının devri ihalesi 07.03.2014 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Söz konusu ihalede, Kuruluşumuz lehine en yüksek imtiyaz bedelini; YDA İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. KDV hariç 705.000.000-(yediyüzbeşmilyon) EURO ile vermiştir.

Sözleşme gereği yeni kurulan şirket YDA Havalimanı Yatırım ve İşletme A.Ş. ile Kuruluşumuz arasında 22.07.2014 tarihinde İmtiyaz Sözleşmesi imzalanmış bilahare 01.08.2014 tarihinde devir-teslimi gerçekleştirilmiştir.

Diğer taraftan Yap-İşlet-Devret modeli çerçevesinde ATM Havalimanı yapım ve işletme A.Ş. tarafından inşa edilerek, işletilen Dalaman Havalimanı Dış Hatlar Terminal Binasının işletme süresi sona ermiş olup, iş-

letme hakkı devri kapsamında 28.04.2015 tarihinde YDA Havalimanı Yatırım ve İşletme A.Ş.'ne devir-teslimi gerçekleştirilmiştir.

İmtiyaz Sözleşmesi gereği bila bedel Şirket tarafından üstlenilen Yeni Terminalin 36 aylık yapım süresi 28.04.2015 tarihi itibarıyla başlamış olup anılan yatırımın toplam tutarı 180.000.000 Euro'dur.

İş kapsamında; 125.240,97 m²'lik 5.000.000 yolcu/yıl kapasiteli Dış Hatlar Terminal Binası, yeni apron bariyer binası, yeni kuvvet santrali, ısı güç merkezi ve EDM binası Kiracı Şirket tarafından yapılarak hizmete verilecek ve mevcut Dış Hatlar Terminal Binası tadil edilerek İç Hatlar Terminal Binası olarak kullanılacaktır. Hâlihazırda mevcut Dış Hatlar Terminali, İç ve Dış Hatlar Terminali olarak ortak kullanılmaktadır.

İç ve Dış Hatlar Terminallerinin işletme süresi bitim tarihi 31.12.2040'dır.

MİLAS-BODRUM HAVALİMANI MEVCUT DIŞ HATLAR TERMİNALİ, CIP/GENEL HAVACILIK TERMİNALİ İLE İÇ HATLAR TERMİNALİ İLE MÜTEMMİMLERİ

Milas-Bodrum Havalimanı Mevcut Dış Hatlar Terminali ile Genel Müdürlükçe işletilmekte olan iç hatlar terminali ve müteimmimlerinin işletme hakkının devri ihalesi 21.03.2014 tarihinde açık arttırma olarak gerçekleştirilmiştir.

Söz konusu ihaleyi, TAV Havalimanları Holding A.Ş. KDV hariç 717.000.000-(yediyüzonyedimilyon) EURO kira bedeliyle kazanmıştır.

Kazanan Şirket tarafından İmtiyaz Sözleşmesi gereği kurulan yeni Şirket "TAV MİLAS BODRUM TERMİNAL İŞLETMECİLİĞİ A.Ş." ile Kuruluşumuz arasında 11.07.2014 tarihinde İmtiyaz Sözleşmesi imzalanmış olup, 15.07.2014 tarihinde devir-teslimi gerçekleştirilmiştir.

Diğer taraftan Yap-İşlet-Devret modeli çerçevesinde "Mondial Milas-Bodrum Havalimanı Uluslararası Ter-

minal İşletmeciliği ve Yatırım A.Ş." tarafından inşa edilerek, işletilen Milas-Bodrum Havalimanı Dış Hatlar Terminal Binasının işletme süresi sona ermiş olup, işletme hakkı devri kapsamında 22.10.2015 tarihinde "TAV MİLAS BODRUM TERMİNAL İŞLETMECİLİĞİ A.Ş."ne devir-teslimi gerçekleştirilmiştir.

7.600.000 yolcu/yıl kapasiteli İç ve Dış Hatlar Terminallerinin işletme süresi bitim tarihi 31.12.2035'dir.

Milas-Bodrum Havalimanı Dış Hatlar Terminali, CIP/Genel Havacılık Terminali, İç Hatlar Terminali ve Müteimmimlerinin İşletme Hakkı Devri Kapsamında, Mevcut İç Hatlar Terminal Binasının Renavasyonu ile Elektrik, Mekanik ve İklimlendirme Sistemlerinin Yenilenmesi işleri gerçekleştirilmiş olup Kiracı Şirket tarafından 7.407.044.- Euro'luk bir harcama yapılmıştır

YURT İÇİ ve YURT DIŞI İŞ BİRLİKLERİ

DHMI'nin kısa zamanda başarıyla tamamladığı dünya çapında da dikkat çeken projelerden edindiği tecrübeler farklı kuruluşlar ve ülkeler ile iş birliğinin yolunu açmış olup Sabiha Gökçen Havalimanı'nda Savunma Sa-

nayi Müsteşarlığı ile Kıbrıs-Ercan Havalimanı'nda KKTC hükümeti ile proje ve yapım kontrollüğü konusunda iş birliği sağlanmıştır.

Sabiha Gökçen Havalimanı II. Pist ve Müteimmimleri Yapımı 1. Etap

Sabiha Gökçen Havalimanı II. Pist ve Müteimmimleri Yapımı 2. Etap

Yeni paralel pist, taksi yolları ile mevcut PAT sahalarının rehabilitasyonu ve üst yapılardan (teknik blok, kule,

kaza yangın binası ve diğer destek binaları) oluşuyor.

KKTC Ercan Havalimanı Yeni Terminal Binası ve Müteimmimleri Yapımı

Proje kapsamında yer alan işler:

128.835 metrekare yeni terminal binası inşaatı,
VIP binası,
Teknik blok ve kule binası,
40.731 metrekare otopark binası inşaatı,
1.075 x 147 metre yeni apron inşaatı,

Kargo terminali apronu,
Taksi yolu ve acil iniş pisti olarak kullanılacak 3.200 metre yeni pist,
Genel hizmetler ve özel hizmetler araç garajı,
Katı ve sıvı atık arıtma tesisleri inşaatı,
Isı ve güç merkezi inşaatı.

HİZMET SATIŞI

06

HİZMET SATIŞI

A. PAZARLAMA

Kuruluşumuz, sivil havacılık faaliyetlerinin gereği olan; hava taşımacılığı, havalimanlarının işletilmesi, yer hizmetlerinin yapılmasının sağlanması, hava trafik kontrol hizmetlerinin ifası, seyrüsefer sistem ve kolaylıklarının kurulması ve işletilmesi hizmetlerini, 2017 yılında da ekonomik programda yer alan ilke ve politikalar, programdaki mali hedefler ile diğer kriterler dikkate alınarak verimlilik ilkesi doğrultusunda yürütmüştür.

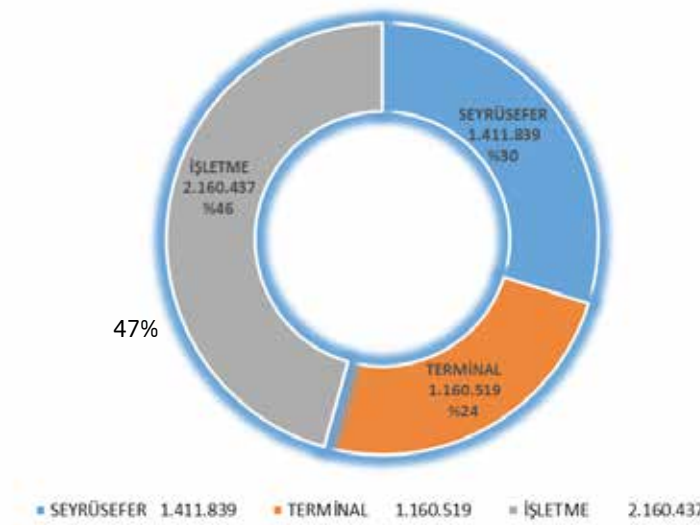
Kuruluşumuzun pazarlama ve tanıtım faaliyetleri; İşletme Dairesi Başkanlığı, Pazarlama ve Ticaret Dairesi Başkanlığı, Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı ve havalimanlarındaki uzantıları tarafından yürütülmüştür. İşletme Daire Başkanlığınca; terminal binalarının kullanım planlarının hazırlanması, yer tahsislerinin yapılması, ticari hacimlerin belirlenmesi suretiyle gelir artırıcı faaliyetlerin düzenlenmesi, Sivil Havacılık alanındaki gelişmelerin takip edilerek gerekli tedbirlerin alınması, uluslararası kurallara uygun olarak havalimanlarının gelişiminin sağlanması, ücret tarifelerinin günün şartlarına uydurulması yönündeki çalışmalara 2017 yılında da devam edilmiştir.

Ayrıca, Pazarlama ve Ticaret Dairesi Başkanlığı ticari hacimlerin kiraya verilmek üzere ihale edilmesi suretiyle gelir artırıcı faaliyetlerin düzenlenmesi, ücret tarifelerinin günün şartlarına uygun olarak güncellenmesi yönündeki çalışmaları 2017 yılında da sürdürmüştür.

Bu hususların dışında kalan, gelir tahakkuk işlemlerinin yapılması, Eurocontrol ile ilgili tahakkuk işlemleri ve koordinein sağlanması, Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığınca, pazarlama faaliyetleri ve tanıtma konusunda araştırmalar yaparak gelir kaynaklarının artırılması yönündeki çalışmalar Pazarlama ve Ticaret Dairesi Başkanlığınca yapılmaktadır. Ayrıca pazarlama hizmetlerinin daha etkili olması amacı ile Pazarlama ve Ticaret Komisyonu hizmet vermektedir.

Kuruluşumuzca verilen hizmetler karşılığı elde edilecek gelirlerin tahakkuk ve kayıt işlemlerinde uygulanacak usul ve esaslar Pazarlama ve Ticaret Yönergesinde belirtilmiş olup, tüm ticari işlemler bu yönergeye göre yürütülmüştür.

HİZMET SATIŞ GELİRLERİ (BİN TL)

2017 yılında verilen hizmetler 3 grupta toplanmıştır:

1. SEYRÜSEFER HİZMETLERİ

1.1 Yol Kontrol Hizmetleri: Türkiye hava sahasını kullanarak Türkiye üzerinden transit geçen, yurt dışından bir Türk havalimanına gelen veya bir Türk havalimanından yurt dışına giden ve bir Türk havalimanından diğer bir Türk havalimanına giden hava araçlarına verilen navigation ve over flight hizmetleridir. Bu hizmetlerle ilgili ücretler, Eurocontrol teşkilatı tarafından tespit ve tahsil edilecektir. Eurocontrol sisteminde uçaklara verilecek hizmet karşılığı ücretler bir birim fiyata bağlanmıştır. Eurocontrol bölgesinde uçan bir uçak için ilgili FIR hattında tespit edilen birim fiyat uygulanmaktadır. Eurocontrol tarafından belirlenen formatlara göre üye ülkelerin seyrüsefer maliyetleri tespit edilmekte, tespit edilen bu maliyetler ile hizmet birim sayısından faydalanılarak uygulanacak ülke birim fiyatı bulunmaktadır.

2017 yılı içinde 362.535.616,83 EUR'luk tahakkuk yapılmış olup, Türk Lirası karşılığı 1.501.727.842,93 TL'dir. Buna karşılık 2017 yılı içinde 358.970.043,93 EUR tahsilat yapılmış olup, bu tutarın TL olarak karşılığı 1.482.226.642,60 TL'dir. 2017 yılı içinde

tahsil edilmeyen 319.410,32 EUR alacağımız silinmiştir. 2017 yılı sonu itibarıyla EUROCONTROL'den 71.647.525,17 EUR karşılığı 323.524.399,91 TL alacağımız devretmiştir.

EUROCONTROL teşkilatı, yaptığı hizmetlerin karşılığı olarak üye ülkelerden katkı payı almaktadır. Kuruluşumuz 2017 yılında EUROCONTROL'e 19.218.337,61 EUR karşılığı 78.523.472,91 TL aidat ödenmiş olup, bunun 1.139.086,81 EUR karşılığı 4.654.151,35 TL'si Devlet Meteoroloji İşlerine aittir.

1.2 AIS Yayınları: Kuruluşumuz tarafından basılan ve dağıtımı yapılan AIS yayınları hizmetlerini kapsamakta olup, 2017 yılında 50.614,00 TL gelir elde edilmiştir.

1.3 Diğer Seyrüsefer Hizmetleri: Yukarıda sayılan seyrüsefer hizmetleri dışında verilen diğer seyrüsefer hizmetlerini kapsamakta olup, 2017 yılında 7.587.220,92 TL gelir elde edilmiştir.

2. TERMİNAL HİZMETLERİ

2.1 Hava Terminal Hizmetleri

2.1.1 Konma Hizmetleri: Havalimanlarımızı yurt içi ve yurt dışı uçuş amacıyla kullanan Türk ve yabancı tescilli hava araçlarına verilen konma hizmetlerini kapsamakta olup, 2017 yılında 715.086.892,63 TL gelir elde edilmiştir.

2.1.2 Yönlendirme Hizmetleri: Havalimanları PAT sahalarında hava aracı ve kara taşıtlarına araç ile verilen yönlendirme hizmetlerini kapsamakta olup, 2017 yılında 4.778.307,20 TL gelir elde edilmiştir.

2.1.3 Hava Aracı Yangınlarına Karşı Emniyet Tedbiri Hizmetleri: Kuruluşumuz tarafından işletilmekte olan havalimanlarına iniş-kalkış yapan hava araçlarına ARFF birimi tarafından ARFF aracı ve personeli ile verilen emniyet tedbiri hizmetlerini kapsamakta olup, 2017 yılında 4.557.814,72 TL gelir elde edilmiştir.

2.1.4 Yaklaşma Hizmetleri: Havalimanlarımızı yurt içi ve yurt dışı uçuş amacıyla kullanan Türk ve yabancı tescilli hava araçlarına verilen yaklaşma hizmetlerini kapsamakta olup, 2017 yılında 52.404.691,02 TL gelir elde edilmiştir.

2.1.5 Aydınlatma Hizmetleri: Havalimanlarımızı yurt içi ve yurt dışı uçuş amacıyla kullanan Türk ve yabancı tescilli hava araçlarına verilen aydınlatma hizmetlerini kapsamakta olup, 2017 yılında 33.804.427,29 TL gelir elde edilmiştir.

2.1.6 Havalimanı Çalışma Saatinin Uzatılması: Havalimanlarımızda uçuş operasyon çalışma saatinin uzatılması sebebiyle verilen hizmetleri kapsamakta olup, 2017 yılında 806.444,23 TL gelir elde edilmiştir.

2.2 Yer Terminal Hizmetleri

2.2.1 Konaklama Hizmetleri: Havalimanlarımızı yurt içi ve yurt dışı uçuş amacıyla kullanan Türk ve yabancı tescilli hava araçlarına verilen konaklama hizmetlerini kapsamakta olup, 2017 yılında 33.343.837,15 TL gelir elde edilmiştir.

2.2.2 Yer Hizmetleri: Kuruluşumuz koordine ve kontrolünde, havalimanlarında yer hizmet kuruluşlarınca verilen temsil, Yolcu hizmetleri, Yük kontrolü ve haberleşme, Ramp, Kargo ve posta, Uçak hat bakım, Uçuş operasyon, Ulaşım, İkram servis, Gözetim ve yönetim, Uçak özel güvenlik hizmet ve denetimi hizmetlerine ilişkin hizmet yapabilme hakkı karşılığı alınan ücretler ile yer hizmet çalışma ruhsatı, araç özel plakası hizmetlerini kapsamakta olup, 2017 yılında

204.764.161,13 TL gelir elde edilmiştir.

2.2.3 Akaryakıt İkmali İmtiyazı Hizmetleri: Havalimanlarında akaryakıt ikmal hizmeti yapan şirketlerden, bu imtiyaz karşılığı sağladıkları gelirlerden alınan DHMİ payına ilişkin gelirleri kapsamakta olup, 2017 yılında 58.624.656,38TL gelir elde edilmiştir.

2.2.4 Yer Tahsisleri Hizmetleri: Havalimanlarında hava yolu ve yer hizmet şirketleri ile diğer kurum / kuruluşlara arazi ve / veya üzerinde yer alan bina, hangar, kargo, antrepo, sundurma, depo, akaryakıt ve hidrant tesislerinin tahsisi ile ilgili hizmetleri kapsamakta olup, 2017 yılında 52.347.858,48TL gelir elde edilmiştir.

3. İŞLETME HİZMETLERİ

3.1 İşletme Yolcu Servis Hizmetleri:

3.1 Yolcu Servis Hizmetleri: Havalimanlarımızdan yurt dışı ve yurt içi seyahat eden giden yolcular için havalimanlarında sağlanan kolaylıklar ve verilen hizmetleri kapsamakta olup, 2017 yılında 362.820.009,36 TL gelir elde edilmiştir.

3.2 Terminal Hizmetleri: Havalimanlarında hava araçlarına verilen yolcu köprüsü, 400 Hz. elektrik, ısıtma-soğutma havalandırma hizmeti (PCA) ve su hizmetlerini kapsamakta olup, 2017 yılında 1.570.673,16 TL gelir elde edilmiştir.

3.3 Yer Tahsis Hizmetleri: Havalimanlarında hizmet vermekte olan hava yolu ve yer hizmet şirketleri ile diğer kurum / kuruluşlara terminal ve binalarında tahsis edilen büro, duty free, cafe-bar, restaurant, satış standı, rent-a-car, ATM, banka, emanet eşya, taksi durağı, ciro, hasılat payı, GGKP, check-in kontuarı, daimi ve transit kontuar, konferans-CIP-VIP salonları, karşılama bankoları, otopark ve reklam hizmetlerini kapsamakta olup, 2017 yılında 229.384.787,87 TL gelir elde edilmiştir. (YİD ve KİD kapsamında olanlar hariç)

3.4 İletişim Hizmetleri: Havalimanlarında DHMİ'ye ait telefon, teleks, anons, B sınıfı mesaj, data hattı ve modem sistemlerinden yararlanan kurum ve kuruluşlara verilen hizmetler, hava taşıyıcıları ve yer

hizmet kuruluşlarının genel uçuş bilgi sistemi monitörü kullanım hizmetlerini, kapsamakta olup, 2017 yılında 420.442,07 TL gelir elde edilmiştir.

3.5 Yap İşlet Devret Hizmetleri (YİD): Yap İşlet Devret sistemi ile işletilen terminallerde, görevli şirket/işletici ile yapılan sözleşme kapsamında sağlanan yolcu servis hizmetleri, aynı sözleşmeler kapsamında oluşturulan ticari alanlara ait hizmetler ile diğer YİD hizmetlerini kapsamakta olup, 2017 yılında 5.048.953,91 TL gelir elde edilmiştir.

3.6 Kirala-İşlet Devret (KİD) Hizmetleri: 5335 Sayılı Kanun hükümlerine göre işletilmek üzere kirala-İşlet Devret sistemi ile işletilen terminallerde, görevli şirket/işletici ile yapılan sözleşme kapsamında sağlanan yolcu servis hizmetleri, aynı sözleşmeler kapsamında oluşturulan ticari alanlara ait hizmetler ile diğer KİD hizmetlerini kapsamakta olup, 2017 yılında 1.524.167.369,42 TL gelir elde edilmiştir.

3.9 Diğer İşletme Hizmetleri: Havalimanlarında hizmet veren kuruluşların personeline verilecek olan havalimanı giriş kartı, havalimanlarında kişi, kurum ve kuruluşlar tarafından tüketilecek elektrik, su, ısıtma-soğutma, havalandırma, vb. hizmetleri kapsamakta olup, 2017 yılında 37.024.220,57 TL gelir elde edilmiştir.

Kuruluşumuz tarafından işletilmekte olan havalimanlarında, kullanıcılara verilen hizmetler, sağlanan kolaylıklar ile imtiyazlara ilişkin fiyatları içeren DHMİ Havalimanı Ücret Tarifeleri 233 sayılı KHK ile 2920 Sayılı Sivil Havacılık Kanunu'nun 37.maddesine istinaden, Genel Müdürlüğümüz tarafından her yıl güncellenerek Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının onayından sonra Havacılık Bilgi Genelgesi (AIC) ile yurt içi ve yurt dışı duyurusu yapılmakta ve www.dhmi.gov.tr DHMİ web sitesinde yayımlanarak SHY-22 Havalimanları Yer Hizmetleri Yönetmeliğinin 24.(2) maddesi gereğince on beş gün sonrasında yürürlüğe konulmaktadır. DHMİ Havalimanı Ücret Tarifeleri 2017 yılında 23 adet tarifeden oluşmuştur. 2017 DHMİ Havalimanı Ücret Tarifeleri; 10.11.2016 tarih ve 105993 sayılı ile 15.12.2016 tarih ve 121363 sayılı Makam Onaylarıyla uygun görülmüş ve Bakanlı-

ğımızın 16.12.2016 tarih ve 94690 sayılı olurlarıyla onaylanmıştır. 2017 DHMİ Havalimanı Ücret Tarifesi 1 Ocak 2017'den itibaren yürürlüğe konulmuştur.

Pazarlama ve Ticaret Komisyonu havalimanı işletimi faaliyetleri ile ilgili olarak Genel Müdürlüğün Kuruluş Ana Statüsü ve ilgili mevzuat çerçevesinde gelir getirecek ve/veya işletmecilik gerekliliği açısından fayda sağlayacak hizmetlerin yürütülmesi ile ilgili kararları alır. Komisyon, DHMİ olağan faaliyet gelirlerinin pazarlanmasına ilişkin verimlilik ve karlılık ilkelerine ve işletme gerekliliklerine uygun olarak karar almaktadır. Süreklilik arz etmeyen, lokal bazda verilen ya da reklam gibi değişkenlik gösteren hizmet bedelleri Pazarlama ve Ticaret Komisyonu tarafından belirlenmektedir. Pazarlama ve Ticaret Komisyonu, 2017 yılında yapmış olduğu toplantılarda 411 adet karar almıştır.

B. GELİRLER

Kuruluşumuz gelirleri, sivil havacılık faaliyetlerinin gereği olan, Seyrüsefer hizmetleri, Terminal hizmet-

leri ve İşletme hizmetleri karşılığında elde edilen satış hasılatı ile diğer hasılat ve karlardan oluşmaktadır.

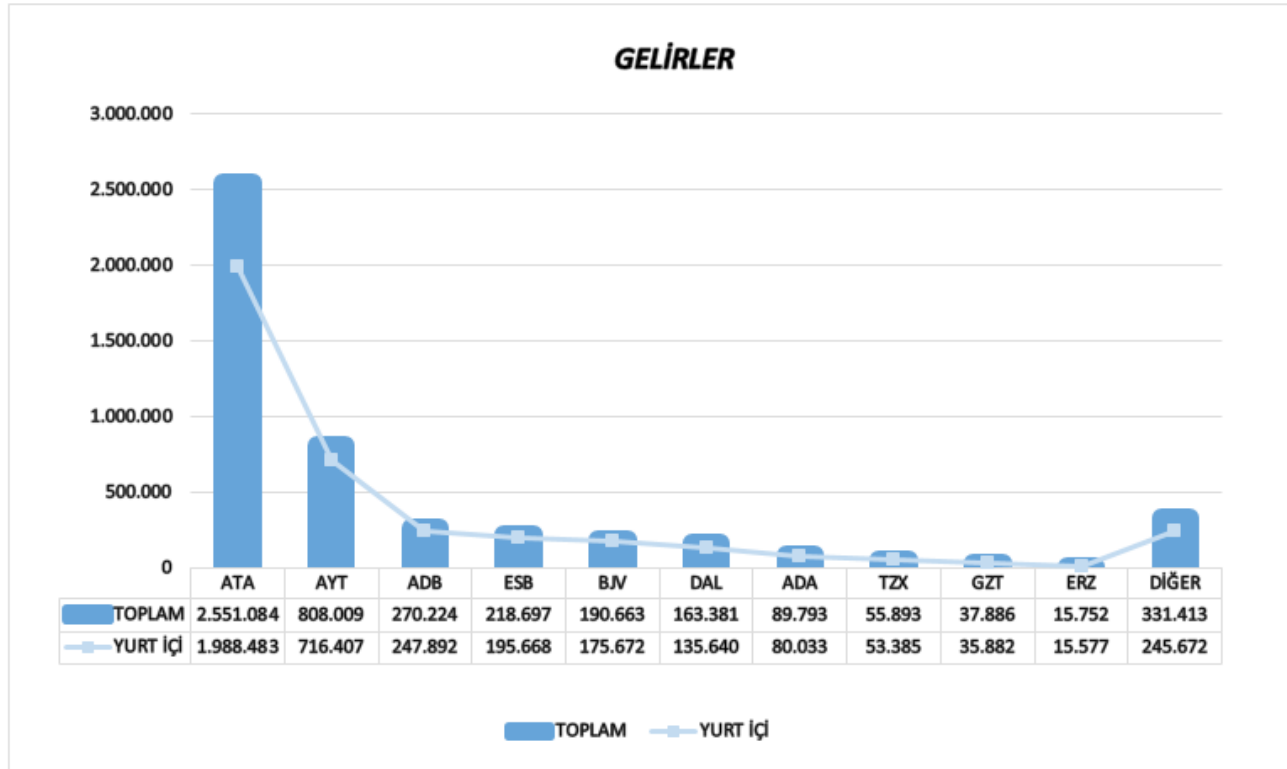
GELİRLER		(BİN TL)		
GELİR TÜRÜ	YILLAR	2016G	2017R	2017G
A. BRÜT SATIŞLAR		3.823.865	4.536.073	4.732.795
1. YURT İÇİ SATIŞLAR		3.137.369	3.720.087	3.890.311
SEYRÜSEFER		599.897	740.064	804.234
TERMİNAL		752.682	823.078	930.501
İŞLETME		1.784.790	2.156.945	2.155.576
2. YURT DIŞI SATIŞLAR		686.496	815.986	842.484
SEYRÜSEFER		518.454	630.425	607.605
TERMİNAL		163.875	180.676	230.018
İŞLETME		4.167	4.885	4.861
B. DİĞ.FAAL.OLAĞ.GEL.VE KAR.		425.256	336.393	349.494
C. OLAĞANDIŞI GELİR VE KAR.		15.230	25.820	27.565
D. BRÜT GELİR TOPLAMI		4.264.351	4.898.286	5.109.854
E. SATIŞ İNDİRİMLERİ		379.519	443.942	466.003
SATIŞTAN İADELER		0	0	0
DİĞER İNDİRİMLER		379.519	443.942	466.003
F. TOPLAM SAFİ GELİR		3.884.832	4.454.344	4.643.851

2017 yılı İşletme Bütçesi ile 4.293.196.000 TL hizmet satış geliri, 321.704.000 TL diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karlar, 25.610.000 TL olağan dışı gelir ve kar olmak üzere toplam 4.640.510.000 TL gelir elde edileceği programlanmıştır. Yıl içinde hizmet satış gelirleri 4.536.073.000 TL, diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karlar 336.393.000 TL, olağan dışı gelir ve karlar 25.820.000 TL olmak üzere toplam 4.898.286.000 TL olarak revize edilmiş olup tablo da görüleceği üzere dönem sonunda 4.732.794.852,79 TL hizmet satış geliri, 349.494.669,05 TL diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karlar, 27.564.704,91 TL olağandışı gelir ve karlar olmak üzere toplam

5.109.854.226,75TL gayri safi gelir elde edilmiştir. Bu gelirden 466.003.073,41 TL indirim düşüldüğünde safi dönem geliri 4.643.851.153,33 TL olmaktadır. 2016 yılı safi geliri ile mukayese edildiğinde gelirden % 19,5'lik artış olduğu görülmüştür.

Hizmet satış hasılatı, Tekdüzen Hesap Planına uygun olarak 'Hizmet Satış Yerlerine' göre detaylandırılmıştır. Her hizmet satış yeri kendi içerisinde üç alt başlık altında 'Hizmet Satış Türleri' olarak izlenmiştir. Hizmet satış gelirleri, hizmet satış türleri ve hizmet satış yerlerine göre Tablo da gösterilmiştir. Tablonun incelenmesinden de anlaşılacağı üzere yurt dışı satışlar toplam satışın % 17,8 'ini oluşturmaktadır.

GAYRİ SAFİ SATIŞ GELİRLERİ 2017 (BİN TL)				
YERİ \ TÜRÜ	SEYRÜSEFER HİZMETLERİ	TERMİNAL HİZMETLERİ	İŞLETME HİZMETLERİ	TOPLAM
YURT İÇİ	804.234	930.501	2.155.576	3.890.311
YURT DIŞI	607.605	230.018	4.861	842.484
TOPLAM	1.411.839	1.160.519	2.160.437	4.732.795

HİZMET SATIŞ GELİRLERİ 2017					(BİN TL)
HAVALİMANLARI	TÜRÜ	SEYRÜSEFER HİZMETLERİ	TERMİNAL HİZMETLERİ	İŞLETME HİZMETLERİ	TOPLAM
İSTANBUL ATATÜRK		766.010	824.017	961.057	2.551.084
ANKARA ESENBOĞA		108.585	30.405	79.707	218.697
İZMİR ADNAN MENDERES		89.733	31.657	148.833	270.223
ANTALYA		140.697	190.837	548.474	880.008
MUĞLA DALAMAN		23.658	24.807	114.916	163.381
ADANA		47.014	10.369	32.410	89.793
TRABZON		27.009	5.285	23.599	55.893
MİLAS-BODRUM		25.962	15.927	148.774	190.663
ERZURUM		8.691	1.358	5.703	15.752
GAZİANTEP		17.783	4.018	16.086	37.887
ADİYAMAN		1.948	255	507	2.710
AĞRI AHMED-İ HANİ		1.805	278	591	2.674
AMASYA MERZİFON		752	288	571	1.611
BALIKESİR KOCA SEYİT		3.740	452	1.431	5.623
BALIKESİR MERKEZ		0	10	1	11
BATMAN		3.261	354	1.531	5.146
BİNGÖL		1.331	148	401	1.880
BURSA YENİŞEHİR		2.343	564	1.133	4.040
ÇANAKKALE		1.888	260	598	2.746
DENİZLİ ÇARDAK		4.623	951	2.675	8.249
DİYARBAKIR		15.082	942	8.591	24.615
ELAZIĞ		7.450	854	3.523	11.827
ERZİNCAN		2.716	230	982	3.928
GÖKÇEADA		0	23	12	35
HAKKARİ YÜKSEKOVA SELAHADDİN EYYUBİ		366	124	374	864
HATAY		9.878	2.775	7.986	20.639
İĞDIR ŞEHİT BÜLENT AYDIN		1.591	139	572	2.302
ISPARTA SÜLEYMAN DEMİREL		1.520	1.170	2.328	5.018
KAHRAMANMARAŞ		2.306	177	516	2.999
KAPADOKYA		3.412	133	358	3.903
KARS HARAKANİ		3.807	432	1.675	5.914
KASTAMONU		1.005	90	423	1.518
KAYSERİ		16.357	2.868	11.006	30.231
KOCAELİ CENGİZ TOPEL		489	116	172	777
KONYA		8.969	1.670	5.096	15.735
MALATYA		5.804	439	2.518	8.761
MARDİN		4.879	401	1.096	6.376
MUŞ		2.682	325	644	3.651
ORDU GİRESUN		6.132	930	5.263	12.325
SAMSUN ÇARŞAMBA		13.743	885	5.504	20.132
SIİRT		1.516	263	55	1.834
SİNOP		815	96	397	1.308
SİVAS NURİ DEMİRAĞ		4.396	442	1.502	6.340
ŞANLIURFA GAP		5.849	676	1.792	8.317
ŞIRNAK		1.867	250	775	2.892
TEKİRDAĞ ÇORLU		972	939	1.533	3.444
TOKAT		719	144	78	941
UŞAK		164	105	39	308
VAN FERİT MELEN		10.357	411	4.699	15.467
MERKEZ		163	230	1.930	2.323
TOPLAM		1.411.839	1.160.519	2.160.437	4.732.795

HİZMET SATIŞ GELİRLERİ 2017			(BİN TL)
GELİR TÜRLERİ	YURTIÇİ	YURTDIŞI	TOPLAM
GELİR TÜRLERİ	YURTIÇİ	YURTDIŞI	TOPLAM
1. SEYRÜSEFER HİZMET GELİRLERİ	804.234	607.605	1.411.839
1.1 YOL KONTROL HİZMET GELİRLERİ	796.611	607.590	1.404.201
1.2 AIS YAYIN GELİRLERİ	36	15	51
1.9 DİĞER SEYRÜSEFER HİZMET GELİRLERİ	7.587	0	7.587
2. TERMİNAL HİZMET GELİRLERİ	930.500	230.019	1.160.519
2.1 HAVA TERMİNAL HİZMET GELİRLERİ	595.433	216.006	811.439
2.1.1 Konma Hizmet Gelirleri	522.788	192.298	715.086
2.1.2 Yönlendirme (Follow-me) Hiz.Gelirleri	417	4.361	4.778
2.1.3 Hava Aracı Yang.Karş.Emn.Ted.Hiz.Gel.	3.841	718	4.559
2.1.4 Yaklaşma Hizmet Gelirleri	40.202	12.202	52.404
2.1.5 Aydınlatma Hizmet Gelirleri	27.400	6.405	33.805
2.1.6 Havalimanı Çalışma Saatinin Uzatılması	785	22	807
2.1.9 Diğer Hava Terminal Hizmet Gelirleri	0	0	0
2.2 YER TERMİNAL HİZMET GELİRLERİ	335.067	14.013	349.080
2.2.1 Konaklama Hizmet Gelirleri	19.570	13.773	33.343
2.2.2 Yer Hizmet Gelirleri	204.524	240	204.764
2.2.3 Akaryakıt İkmalî İmtiyazı Gelirleri	58.625	0	58.625
2.2.4 Yer Tahsisleri Gelirleri	52.348	0	52.348
2.2.9 Diğer Yer Terminal Hizmet Gelirleri	0	0	0
3. İŞLETME HİZMET GELİRLERİ	2.155.577	4.860	2.160.437
3.1 YOLCU SERVİS HİZMET GELİRLERİ	358.251	4.569	362.820
3.2 TERMİNAL HİZMET GELİRLERİ	1.571	0	1.571
3.3 YER TAHSİS GELİRLERİ	229.190	195	229.385
3.4 İLETİŞİM GELİRLERİ	413	8	421
3.5 YAP İŞLET DEVRET HİZMET GELİRLERİ	5.049	0	5.049
3.6 KİRALA İŞLET DEVRET GELİRLERİ	1.524.167	0	1.524.167
3.9 DİĞER İŞLETME HİZMET GELİRLERİ	36.936	88	37.024
TOPLAM	3.890.311	842.484	4.732.795

DURAN VARLIKLAR VE ALIM HARCAMALARI

07

DURAN VARLIKLAR VE ALIM HARCAMALARI

A. DURAN VARLIK ARTIŞLARI

2017 yılında duran varlık artışları hesabı ile yıl içinde 313.340.000 TL duran varlığın giriş yapacağı programlanmıştır. Yıl içerisinde 473.229.000 TL olarak revize edilmiştir. Yılsonuna kadar 317.024.384,78 TL harcama yapılmış olup, % 67 oranında gerçekleşme sağlanmıştır.

4.901- İSTİMLAK BEDELLERİ VE İLAMA BAĞLI BORÇLAR

Havalimanlarımızın ile SSY istasyonlarında uçuş ve çevre emniyetinin sağlanması veya yeni tesislerin yapımı amacı ile istimlak edilecek arsa ve arazilere ödenecek istimlak bedelleri ile ilama bağlı borçları karşılamak üzere 247.940.000 TL ödenek programlanmış olup, yıl içerisinde 404.129.000 TL olarak revize edilmiş, dönem sonunda ise 289.042.125,42 TL harcama yapılmıştır. Bu ödenek kodundan; Ankara Esenboğa Havalimanı için 264.801.539,81 TL, İstanbul Atatürk Havalimanı için 1.032.438,49 TL, Antalya Havalimanı için 3.303.994,40 TL, Adana Havalimanı için 19.956,73 TL, Adıyaman Havalimanı için 112.070,29 TL, Çanakkale Havalimanı için 59.401,50 TL, Kars Harakani Havalimanı için 502.546,71 TL, Kahramanmaraş Havalimanı için 17.702.122,30 TL, Mardin Havalimanı için 181.750,21 TL, Balıkesir Merkez Havalimanı için 136.326,75 TL, Tokat Havalimanı için 16.365,78 TL, Trabzon Havalimanı için 937.905,82 TL, Amasya Merzifon Havalimanı için 45.000 TL ve diğer Havalimanları için ise 190.706,63 TL kamulaştırma bedeli ödenmiştir.

4.902- KESİN HESAP FARKLARI

Daha önceki yıllarda bitirilmiş projelerin kesin hesap farklarının kapatılması neticesinde ortaya çıkan ve proje maliyetine ilave edilemeyen kesin hesap farklarını karşılamak üzere 1.500.000 TL ödenek ayrılmış olup, yılsonuna kadar herhangi bir harcama yapılmamıştır..

4.903- KÜÇÜK TAMAMLAMA YATIRIMLARI

Kuruluşumuz envanterin de yer alan duran varlıkların fonksiyonunu arttıran veya ömrünü uzatan ve Yatırım Programında yer almayan küçük tamamlama yatırımları için 17.300.000 TL ödenek programlanmış,

18.000.000 olarak revize edilmiş ve dönem sonunda 5.083.755,32 TL harcama yapılmıştır. Bu hesap ile Adana Havalimanı 13.800 TL, Ankara Esenboğa Havalimanı 1.183.931,83 TL, Antalya Havalimanı 506.971 TL, Bursa Yenişehir Havalimanı 55.400 TL, Çanakkale Havalimanı 21.635 TL, Diyarbakır Havalimanı 84.850 TL, Elazığ Havalimanı 24.850 TL, Erzincan Havalimanı 58.500 TL Erzurum Havalimanı 49.620 TL, Gaziantep Havalimanı 424.836,16 TL, İstanbul Atatürk Havalimanı 962.542 TL, Kayseri Havalimanı 24.800 TL, Konya Havalimanı 128.158,46 TL, Malatya Havalimanı 94.010 TL, Muğla Dalaman Havalimanı 87.800 TL, Muğla Milas-Bodrum Havalimanı 27.500 TL Samsun Çarşamba Havalimanı 230.447,75 TL, Sivas Nuri Demirağ Havalimanı 182.975 TL, Trabzon Havalimanı 263.482 TL, Hatay Havalimanı 16.900 TL, Gökçeada Havalimanı 19.250 TL, Kocaeli Cengiz Topel Havalimanı 12.431,12 TL, Bingöl Havalimanı 3.000 TL, Hava Trafik Kontrol Merkezi 60.950 TL, Ordu-Giresun Havalimanı 112.375 TL ve Genel Müdürlük için 432.740 TL harcanmıştır.

4.905- HAZIR BİNA VE LOJMAN ALIM

Hazır bina ve lojman alımı ihtiyaçlarını karşılamak üzere 100.000 TL ödenek ayrılmıştır. Yılsonuna kadar herhangi bir harcama olmamıştır.

4.907- MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

Herhangi bir fiziksel varlığı bulunmayan ve Kuruluşumuzun belli bir şekilde yararlanacağı ve yararlanmayacağı beklediği aktifleştirilen giderler ile belli koşullar altında hukuken himaye gören haklar ve şerefiyeler vb gider ve ödemeler için 10.000.000 TL tahsis edilmiş ve yılsonunda 4.267.013,76 TL harcama yapılmıştır. Bu hesap ile Genel Müdürlük bünyesinde 3.362.178,73 TL, Adıyaman Havalimanında 490 TL, İzmir Adnan Menderes Havalimanında 24.250 TL İzmir Adnan Menderes Havalimanında 3.000 TL, Ankara Esenboğa Havalimanında 425.000 TL Antalya Havalimanında 405.000 TL, Elazığ Havalimanında 520 TL, Erzincan Havalimanında 22.321,57 TL, İstanbul Atatürk Havalimanında 27.023,46 TL, ve Trabzon Havalimanında 230 TL harcama yapılmıştır.

4.908- İMAL EDİLEN MADDİ DURAN VARLIKLAR

Kuruluşumuz personeli tarafından, kuruluşumuz atölye ve benzeri mekânlarda, kuruluşumuzca temin edilen ilk madde ve malzeme kullanılarak kuruluşumuz imkânları ile imal edilen ve herhangi bir yatırım projesi içinde yer almayan maddi duranların maliyetini karşılamak üzere

KDV hariç 1.500.000 TL ödenek ayrılmış olup, Esenboğa Havalimanı Ana Tamir Atölyesindeki imalatlar (konveyör, mobil kule v.s) için 1.377.042,67 TL harcanmıştır.

4.909- DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIK ARTIŞI

YİD ve KİD sözleşme hükümleri gereği görevli şirkete/ kiracıya yaptırılması zorunlu olan ve bedeli Kuruluşumuzca karşılanması gerekenler ile diğer çeşitli duran varlık harcamaları için 35.000.000 TL ödenek ayrılmış, 38.000.000 TL olarak revize edilmiş ve Antalya Ha-

valimanı için 8.851.268,96 TL, İzmir Adnan Menderes Havalimanı için 3.187.053 TL, Muğla Milas-Bodrum Havalimanı için 2.744.057,25 TL Ankara Esenboğa Havalimanı için 2.472.068,40 TL olmak üzere toplam 17.254.447,61 TL harcama gerçekleşmiştir.

DURAN VARLIK ARTIŞLARI			
2017			(BİN TL)
ÖDEMENİN KONUSU	PROGRAM	REVİZE	GERÇEKLEŞME
4.901 İSTİMLAK BEDELLERİ VE İLAMA BAĞLI BORÇLAR	247.940	404.129	289.042
4.902 KESİN HESAP FARKLARI	1.500	1.500	0
4.903 KÜÇÜK TAMAMLAMA YATIRIMLARI	17.300	18.000	5.084
4.905 HAZIR BİNA ALIM	100	100	0
4.907 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	10.000	10.000	4.267
4.908 İMAL EDİLEN MADDİ DURAN VARLIKLAR	1.500	1.500	1.377
4.909 DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIK ARTIŞI	35.000	38.000	17.254
TOPLAM	313.340	473.229	317.024

B. YEDEK PARÇA VE MALZEME ALIMLARI

2017 yılı İşletme Bütçesi ile yıl içinde 142.000.000 TL yedek parça ve malzeme satın alınacağı programlanmış, 158.000.000 TL olarak revize edilmiş olup, 148.679.177,77 TL yedek parça ve malzeme harcaması yapılarak % 94,1'lik gerçekleşme sağlanmıştır. Aşağıdaki tabloda görüleceği üzere revize programla

5.663.000 dolar karşılığı 18.000.000 TL kadar dış alım yapılacağı öngörülmüş olup, dönem sonunda 4.339.237,07 dolar karşılığı 16.367.168,32 TL ile 132.312.009,45 TL yurt içi mübaaya ve imalden gelen olmak üzere toplam 148.679.177,77 TL stoklara girmiştir.

YEDEK PARÇA VE MALZEME ALIMI			
2017			(BİN TL)
BİLGİ	DIŞ		TOPLAM ALIM
	DOLAR	BİN TL	
PROGRAM	5.663	18.000	142.000
REVİZE PROGRAM	4.499	16.367	158.000
GERÇEKLEŞME	4.339	16.367	148.679
GERÇEKLEŞME ORANI	96,4	100,0	94,1

Kuruluşumuz 2017 yılı tedarik işleri "Kamu İhale Kanunu" esaslarına ve alım programına göre Satın Alma ve İkmal Dairesi Başkanlığınca yürütülmüş olup, ayrıca havalimanlarınca da Yönetmelikte belirtilen yetkiler dahilinde alımlar yapılmıştır.

Aşağıdaki tabloda da görüleceği üzere 2017 yılı ye-

dek parça ve malzeme alımlarının % 58,9'nı enerji ürünleri alımları oluşturmuştur.

2017 yılı yedek parça ve malzeme alımı 2016 yılı alımı ile mukayese edildiğinde; 134.240.732,53 TL olan 2016 yılı alımına göre 2017 yılı alımı % 10,8'lik artış göstermiştir.

YEDEK PARÇA VE MALZEME ALIMI			
2017			
ALIM TÜRÜ	BİLGİ	PROGRAM	REVİZE PROGRAM
			ALIM GERÇEKLEŞMESİ
2.100 DEMİRBAŞ MALZEMELER		3.580	5.091
2.200 İŞLETME MALZEME VE YEDEKLERİ		26.050	33.627
2.300 KIRTASIYE MALZEMELERİ VE BASILI EVRAKLAR		2.010	2.584
2.400 ENERJİ ÜRÜNLERİ		90.350	95.280
2.500 GİYİM MALZEMELERİ		7.670	2.570
2.900 DİĞER MALZEMELER		12.340	18.848
TOPLAM		142.000	158.000
			148.679

C. STOKLAR

2017 yılı İşletme Bütçesi ile 2016 yılından 37.094.000 TL stok devir alınacağı, 2017 yılı içinde 160.100.000 TL tutarında stok girişi olacağı,

159.573.000 TL tutarında stok çıkışı olacağı ve dönem sonunda 37.621.000 TL kadar stok olacağı programlanmıştır.

STOKLAR			
2017			
DÖNEM	BİLGİ	PROGRAM	REVİZE
			GERÇEKLEŞME
DÖNEM BAŞI		37.094	48.426
GİRİŞLER		160.100	168.100
TOPLAM		197.194	216.526
ÇIKIŞLAR		159.573	173.373
DÖNEM SONU		37.621	43.153
			63.781

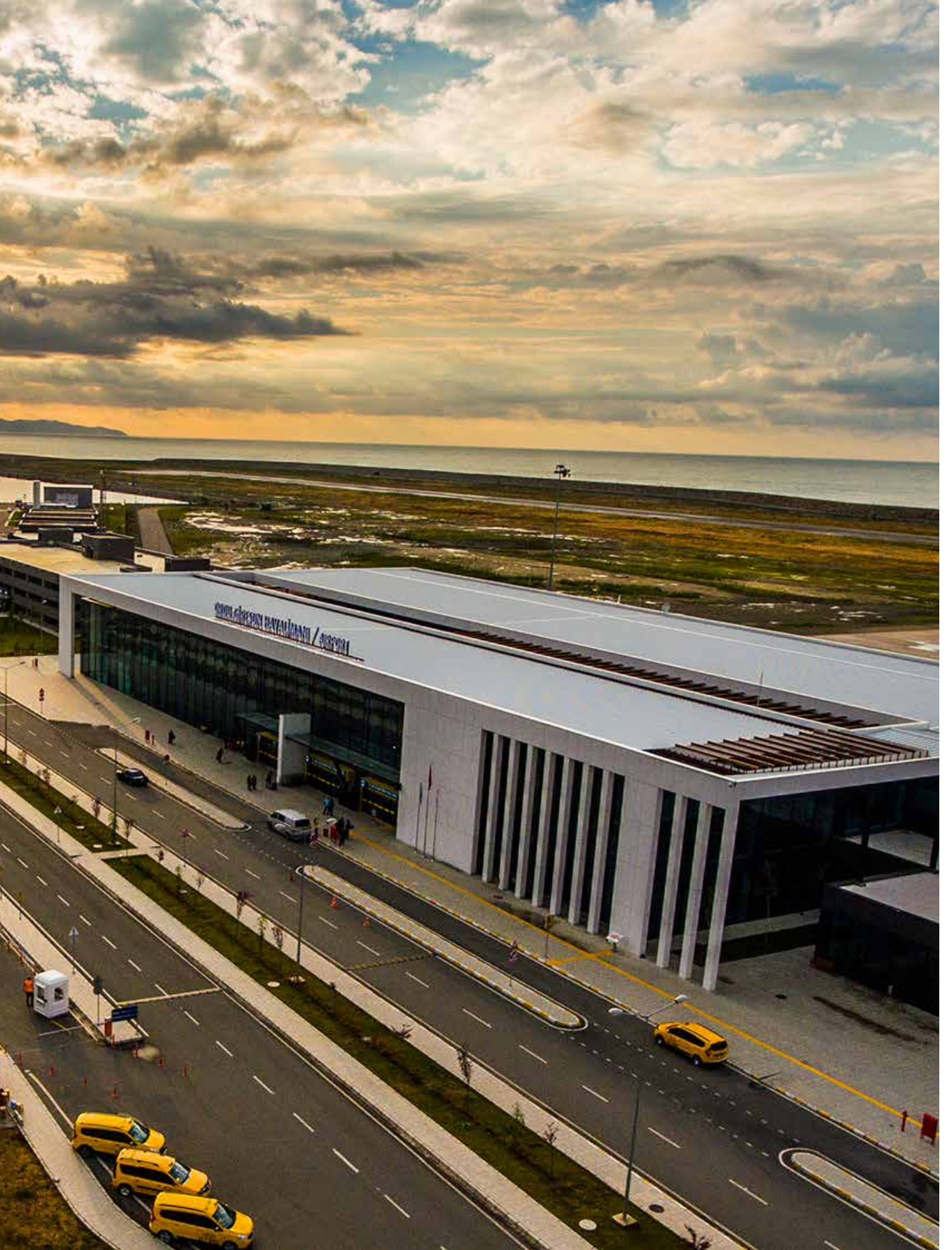

Yukarıdaki tabloda da görüleceği üzere; 2016 yılından 2017 yılına 48.425.758,46 TL tutarında stok devretmiş, stoklara 2017 yılı içinde 158.882.491,48 TL tutarında giriş ve 143.526.941,26 TL tutarında çıkış olmuş ve dönem sonunda 2018 yılına 63.781.308,68 TL tutarında stok devretmiştir.

Stok hesapları dönem sonu tutarlarına göre incelendiğinde, stoklarımızın % 31,1'ini enerji giderlerinin oluşturduğu görülmektedir. Seyrüsefer, meydan işletmeciliği ve elektronik gibi faaliyet konularının gerektirdiği önemli miktardaki yedek parça ve malzemelerin, iç ve dış piyasadan tedarikinde ve takibinde elektronik ortamdan faydalanılmıştır.

STOKLAR					
2017					
(BİN TL)					
STOK ADI	YILLAR	2016 YILINDAN DEVİR	2016 YILI İÇİNDE		2017 YILINA DEVREDEN
			GİRİŞLER	ÇIKIŞLAR	
DEMİRBAŞ MALZEMELER		1.414	8.890	7.345	2.959
İŞLETME MALZEME VE YEDEKLERİ		10.622	23.893	22.505	12.010
KIRTASIYE MALZEMELERİ VE BASILI EVRAKLAR		527	2.512	2.402	637
ENERJİ ÜRÜNLERİ		16.374	87.757	84.296	19.835
GIYİM MALZEMELERİ		3.270	2.487	3.703	2.054
DİĞER MALZEMELER		3.425	14.892	14.270	4.047
TOPLAM		35.632	140.431	134.521	41.542
YARI MAMÜLLER		0	2.084	2.084	0
DİĞER STOKLAR		0	0	0	0
TOPLAM		35.632	142.515	136.605	41.542
SİPARİŞ AVANSLARI		12.794	16.367	6.922	22.239
TOPLAM STOK		48.426	158.882	143.527	63.781

GİDER VE MALİYETLER

08

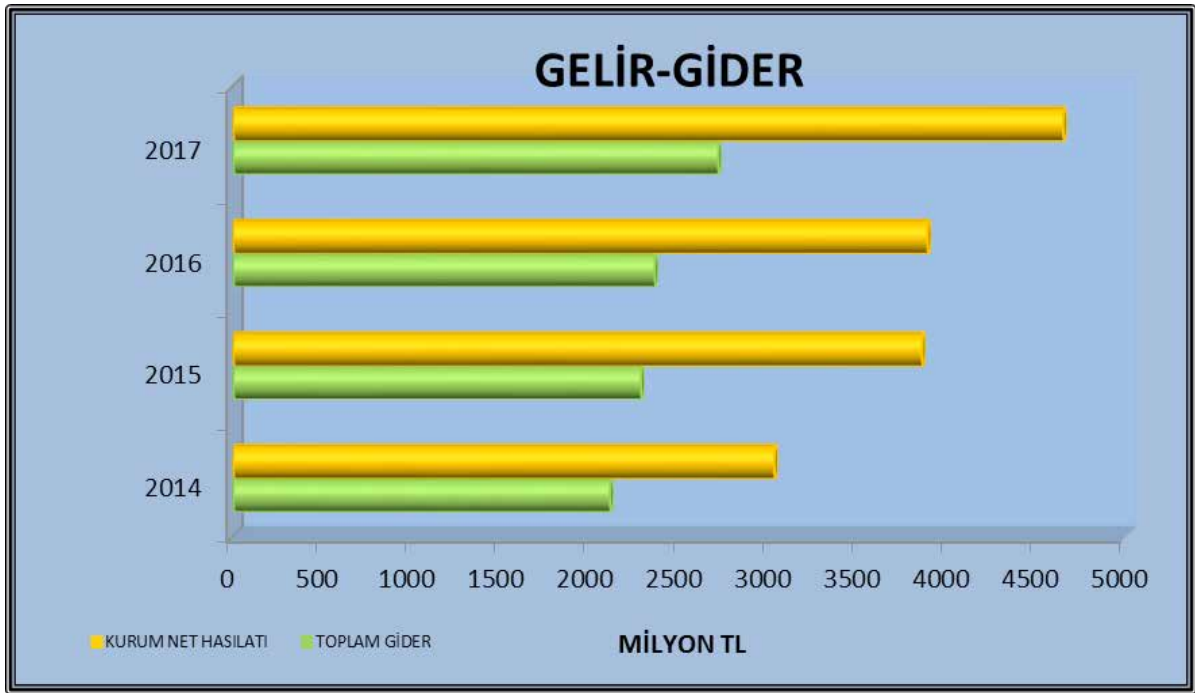

GİDER VE MALİYETLER

A. GİDERLER

Gider ve zararlar dört başlık altında incelenmiştir. Bunlar : **Satış Maliyeti ve Faaliyet Giderleri, Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar, Finansman Giderleri, Olağan Dışı Gider ve Zararlar.** 2017 yılı

İşletme Bütçesi ile 2.596.469.000 TL gider yapılacağı programlanmış olup, bu tutar yıl içi gelişmelere paralel olarak 2.866.530.000 TL olarak revize edilmiştir

Giderlerimizin ve gelirlerimizin yıllara göre mukayesesi yukarıdaki tabloda verilmiştir.

GİDER VE ZARARLAR				
			(BİN TL)	
GİDER TÜRÜ	BİLGİ	2016G	2017R	2017G
SATIŞ MALİYETİ VE FAALİYET GİDERLERİ		1.925.393	2.381.164	2.262.030
0 İlk Madde ve Malzeme Giderleri		52.227	87.943	62.842
001 Demirbaş Malzeme Giderleri		3.901	6.640	7.123
002 İşletme Malzemesi ve Yedekleri Giderleri		21.068	37.093	22.405
003 Kırtasiye Malzemesi ve Basılı Evrak Giderleri		1.694	2.940	2.391
004 Enerji Giderleri		15.868	17.960	17.223
005 Giyim Malzeme Giderleri		2.433	9.580	3.705
009 Diğer Malzeme Giderleri		7.263	13.730	9.995
2 Personel Ücret ve Giderleri		813.126	996.381	993.808
201 Memur Temel Maaş Giderleri		7.729	8.504	8.456
202 Memur Zam ve Tazminat Giderleri		21.052	27.905	27.872
210 Memur Ödül ve İkramiye Giderleri		0	51	0
211 Memur Ek Çalışma Karşılık Giderleri		0	51	0
220 Memur Sosyal Yardım Giderleri		219	372	353
221 Memur Tedavi Giderleri		1.360	1.496	1.481
222 Memur Yemek Yardımı Giderleri		172	203	213
223 Memur Çocuk ve Aile Yardımı Giderleri		461	521	514
230 Memur Sosyal Güvenlik Kurum Payı Giderleri		2.264	2.550	2.472
232 Memur Sosyal Güvenlik Ek Karşılık Tahakkuk Primi Giderleri		458	510	510
251 Sözleşmeli Personel Sözleşme Ücret Giderleri		413.794	471.194	469.293
252 Sözleşmeli Personel Zam ve Tazminat Giderleri		255.511	359.983	358.715
253 Sözleşmeli Personel Çocuk ve Aile Yardımı Giderleri		12.976	14.423	14.354
260 Sözleşmeli Personel Ödül ve İkramiye Giderleri		0	51	0
261 Sözleşmeli Personel Ek Çalışma Karşılık Giderleri		2.040	1.483	1.652
270 Sözleşmeli Personel Sosyal Yardım Giderleri		13.053	15.773	16.397
271 Sözleşmeli Personel Tedavi Giderleri		22.543	23.741	23.617
272 Sözleşmeli Personel Yemek Yardımı Giderleri		2.733	3.238	3.774
280 Sözleşmeli Personel Sosyal Güvenlik Kurum Payı Giderleri		47.288	53.610	53.413
282 Sözleşmeli Personel Sosyal Güvenlik Ek Karşılık Tahakkuk Primi Giderleri		9.473	10.722	10.722
3 Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetler		410.760	489.748	497.796
301 Elektrik Giderleri		54.419	59.800	54.695
302 Su Giderleri		3.279	3.830	4.137
303 Gaz Giderleri		10.108	11.700	12.250
310 Bakım ve Onarım Giderleri		30.171	35.600	31.361
315 Haberleşme Giderleri		11.106	17.000	11.156
316 Etüt, Proje ve Müşavirlik Giderleri		2.836	3.040	2.377
317 İlan Giderleri		865	650	556
318 Nakliye Giderleri		982	1.820	1.502
319 Diğer Fayda Giderleri		717	3.680	5.056
320 Teknik İşletimi Destekleme Hizmet Giderleri		40.524	59.000	64.432
340 Personel Servis Hizmetleri Giderleri		19.667	23.500	26.296
341 Araç Kiralama Giderleri		3.950	4.100	4.006
350 Temizlik Giderleri		64.786	77.000	75.939
380 Özel Güvenlik Hizmet Giderleri		132.074	154.696	171.190
385 Sağlık Hizmetleri Giderleri		0	0	0
386 Yemekhane Hizmet Giderleri		1.584	2.500	2.427
388 Çağrı Merkezi Hizmet Alımı Giderleri		1.195	1.200	1.040
389 İşçi Ödemesi Giderleri		7.298	4.032	3.608
390 Diğer Fayda ve Hizmet Giderleri		25.199	26.600	25.768

GİDER VE ZARARLAR				
			(BİN TL)	
GİDER TÜRÜ	BİLGİ	2016G	2017R	2017G
4 Çeşitli Giderler		152.088	170.649	183.596
401 Yurt İçi Yolluk Giderleri		9.330	11.500	9.323
402 Yurt Dışı Yolluk Giderleri		1.847	3.150	3.370
410 Sigorta Giderleri		12.717	12.538	10.805
415 Ruhsat ve Sertifika Giderleri		5.439	8.000	14.096
420 İştirak Payı ve Aidat Giderleri		59.559	63.377	74.004
430 Dava, İcra ve Noter Giderleri		4.940	5.650	2.575
440 Ağırlama, Toplantı ve Tören Giderleri		917	2.310	1.263
450 Tanıtma Giderleri		305	450	265
460 Kira Giderleri		1.711	2.345	11.241
465 Garanti Giderleri		46.594	49.479	43.928
470 Eğitim Giderleri		7.630	10.500	11.534
480 Yayın, Baskı ve Cilt Giderleri		362	490	479
490 Diğer Çeşitli Giderler		737	860	713
5 Vergi, Resim ve Harç Giderleri		5.011	10.906	5.567
501 Damga Vergisi Giderleri		123	510	178
510 Emlak Vergisi Giderleri		795	910	725
520 Taşıt Vergisi Giderleri		395	460	384
530 Telsiz Vergi ve Harç Giderleri		180	230	182
540 Katma Değer Vergisi Giderleri		190	240	237
550 Özel İletişim Vergisi Giderleri		1.126	1.585	1.063
570 Özel Tüketim Vergisi Giderleri		0	11	0
580 Kamulaştırma Harç Giderleri		1.978	6.650	2.570
590 Diğer Vergi, Resim ve Harç Giderleri		224	310	228
6 Amortisman ve Tükenme Payı Giderleri		492.181	625.537	518.421
610 Yer Altı ve Yer Üstü Düzenleri Amortisman Giderleri		180.090	280.931	191.359
620 Binalar Amortisman Giderleri		85.744	99.816	89.069
630 Tesis, Makine ve Cihazlar Amortisman Giderleri		153.441	156.183	156.964
640 Taşıtlar Amortisman Giderleri		45.633	57.048	50.565
650 Demirbaşlar Amortisman Giderleri		6.118	10.918	9.794
690 Diğer Amortisman ve Tükenme Payı Giderleri		21.155	20.641	20.670
DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR		402.870	424.856	349.232
853 Komisyon Giderleri		0	0	0
854 Karşılık Giderleri		985	3.860	1.564
856 Kambiyo Zararları		397.211	412.676	340.561
859 Diğer Olağan Gider ve Zararlar		4.674	8.320	7.107
OLAĞAN DIŞI GİDER VE ZARARLAR		29.512	60.510	101.949
980 Çalışmayan Kısım Giderleri		0	0	0
981 Önceki Dönem Gider ve Zararları		26.514	41.560	89.545
989 Diğer Olağan Dışı Gider ve Zararlar		2.998	18.950	12.404
İŞLETME GİDER VE ZARAR TOPLAMI		2.357.775	2.866.530	2.713.211

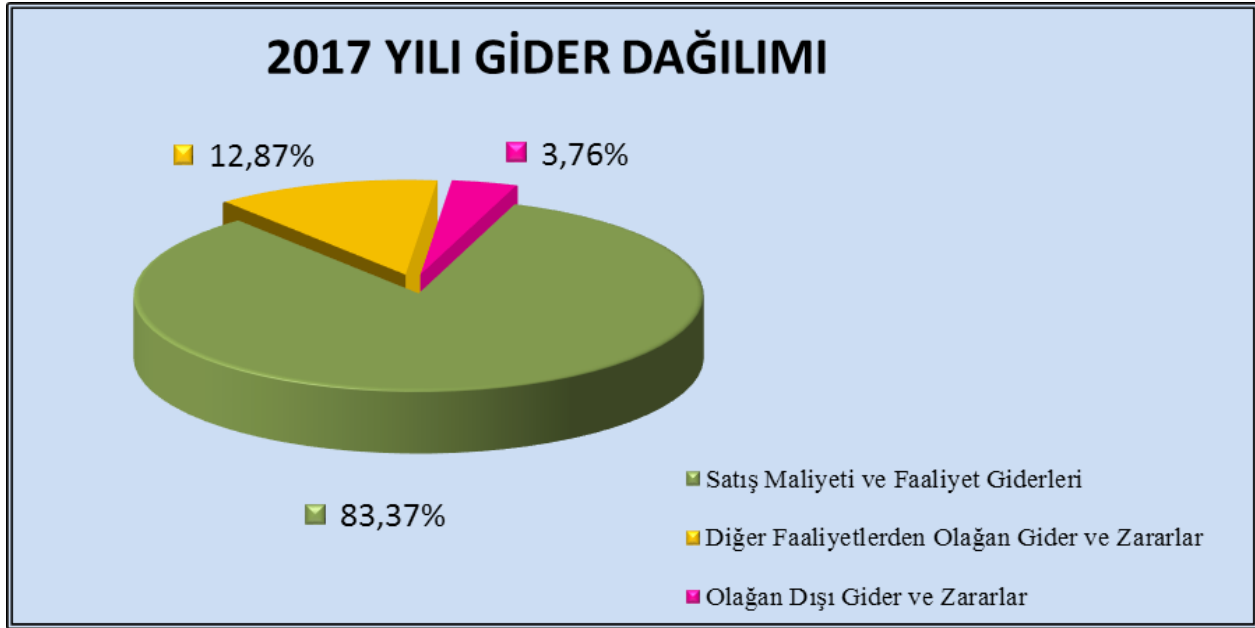

MERKEZ ve HAVALİMANLARI GİDER GERÇEKLEŞMELERİ				(BİN TL)
HAVALİMANLARI	YILLAR	2016G	2017G	FARK
İSTANBUL ATATÜRK		383.150	389.247	6.097
ANKARA ESENBOĞA		172.715	196.320	23.605
İZMİR ADNAN MENDERES		135.624	175.143	39.519
ANTALYA		229.400	233.073	3.673
MUĞLA DALAMAN		84.898	93.660	8.762
ADANA		53.259	65.742	12.483
TRABZON		45.464	54.808	9.344
MİLAS-BODRUM		132.272	156.268	23.996
ERZURUM		36.755	44.044	7.289
GAZİANTEP		46.890	55.175	8.285
HAVA TRAFİK KONTROL MERKEZİ		75.787	96.133	20.346
ADIYAMAN		17.391	22.192	4.801
AĞRI AHMED-İ HANİ		20.696	24.401	3.705
AMASYA MERZİFON		9.772	12.028	2.256
BALIKESİR KOCA SEYİT		24.222	28.738	4.516
BALIKESİR MERKEZ		4.394	5.374	980
BATMAN		15.396	19.200	3.804
BİNGÖL		12.033	15.350	3.317
BURSA YENİŞEHİR		26.978	32.884	5.906
ÇANAKKALE		14.174	20.502	6.328
DENİZLİ ÇARDAK		22.362	26.096	3.734
DİYARBAKIR		43.189	61.764	18.575
ELAZIĞ		23.337	27.527	4.190
ERZİNCAN		24.719	29.884	5.165
GÖKÇEADA		7.596	8.612	1.016
HAKKARİ YÜKSEKOVA SELAHADDİN EYYUBİ		11.757	20.473	8.716
HATAY		38.569	40.159	1.590
İĞDIR ŞEHİT BÜLENT AYDIN		10.820	13.934	3.114
ISPARTA SÜLEYMAN DEMİREL		15.772	20.365	4.593
KAHRAMANMARAŞ		13.453	18.385	4.932
KAPADOKYA		15.592	21.127	5.535
KARS HAKKARİ		21.971	25.402	3.431
KASTAMONU		14.410	16.485	2.075
KAYSERİ		27.577	32.307	4.730
KOCAELİ CENGİZ TOPEL		8.960	11.867	2.907
KONYA		31.681	39.690	8.009
MALATYA		19.172	24.721	5.549
MARDİN		21.861	26.024	4.163
MUŞ		11.806	16.574	4.768
ORDU GİRESUN		16.486	27.359	10.873
SAMSUN ÇARŞAMBA		27.433	34.498	7.065
SIİRT		10.730	14.222	3.492
SİNOP		10.701	16.352	5.651
SİVAS NURİ DEMİRAĞ		21.083	25.319	4.236
ŞANLIURFA GAP		28.258	34.526	6.268
ŞIRNAK ŞERAFETTİN ELÇİ		12.965	17.296	4.331
TEKİRDAĞ ÇORLU		21.857	26.010	4.153
TOKAT		9.073	11.934	2.861
UŞAK		8.232	10.123	1.891
VAN FERİT MELEN		26.299	33.555	7.256
MERKEZ		238.784	240.339	1.555
TOPLAM		2.357.775	2.713.211	355.436

Kuruluşumuz hizmete yönelik faaliyet gösterdiğinden, malzeme giderleri diğer giderler içinde düşük kalmakta, personel giderleri öncelik kazanmaktadır.

Havalimanlarımızın 2016 ve 2017 giderleri mukayeseli olarak tabloda verilmiştir. Tablonun

incelenmesinden de anlaşılacağı üzere 2017 yılında en çok gider İstanbul Atatürk Havalimanında 389.247.483,12 TL olarak gerçekleşmiştir. 2017 yılında en az gider Balıkesir Merkez Havalimanında 5.374.058,07 TL olmuştur.

B.MALİYETLER

Kuruluşumuz 2017 yılı hizmet satış maliyeti 1.950.523.000 TL olarak programlanmış olup, 2017 yılında 2.074.183.339,56 TL gerçekleşmiştir. Diğer yandan faaliyet giderleri ise 2017 yılında 172.077.000 TL programlanmış olup, 187.846.845,28 TL gerçekleşmiştir.

Aşağıda maliyetlerin tespitinde esas alınan maliyet gider yerlerine ilişkin açıklamalar yer almıştır.

ESAS ÜRETİM HİZMET GİDER YERLERİ

Havalimanlarında yer alan gider yerlerini içerir. Genel Müdürlükte yer alan merkez birimlerine ait giderler, esas üretim hizmet giderlerinde yer almaz. Esas üretim hizmet gider yerleri **740. Hizmet Üretim Maliyeti** hesabı ile çalışır. Esas üretim hizmet gider yerleri; hava seyrüsefer hizmet yerleri, terminal hizmetleri gider yerleri ve işletme hizmetleri gider yerleri başlığı altında toplanmış olup ayrıntısı aşağıda verilmiştir.

1.1- Hava Seyrüsefer Hizmet Yerleri

1.1.1- Hava Trafik Yönetimi

1.1.1.01 Hava Trafik Yönetimi Hizmet Yerleri

Bu hizmet yeri,

- Hava sahası yönetimi (Airspace Managament - ASM)
- Hava Trafik akış yönetimi (Air Traffic Flow Managament - ATFM)
- Hava Trafik kontrol hizmeti (Air Traffic Control Service - ATC) ünitelerini içermekte olup, 2017 yılında bu hizmet yerinde 357.063.636,13 TL gider gerçekleşmiştir.

1.1.1.02 Hava Seyrüsefer Kolaylıkları Hizmet Yerleri:

Radar (PSR) ve yol kontrol radarları (SSR) ile bunların bulundukları istasyonlarla ilgili yapılan giderleri içermekte olup, 2017 yılında bu hizmet yerinde 31.227.990,03 TL gider gerçekleşmiştir.

1.1.1.03 Hava Seyrüsefer Yardımcıları Hizmet Yerleri:

VOR, DME, NDB gibi Hava Seyrüsefer Yardımcıları ve bunların bulundukları istasyonlar için yapılan giderleri içermekte olup, 2017 yılında bu hizmet yerinde 32.917.612,00 TL gider gerçekleşmiştir.

1.1.1.04 Fly-Check Hizmet Yerleri:

Uçak ve helikopter hizmetleri ile bu yerlerde çalışanlar için yapılan giderleri içermekte olup, 2017 yılında bu hizmet yerinde 3.225.321,46 TL gider gerçekleşmiştir.

1.1.1.05 Havacılık Bilgi Yönetimi Hizmetleri(AIM) Hizmet Yerleri:

Havacılık bilgi hizmetleri (Aeronautical Information Services-AIS) ve uçuş bilgi merkezi (Flight Information Center-FIC) birimleriyle ilgili yapılan giderleri içermekte olup, 2017 yılında bu hizmet yerinde 29.431.885,67 TL gider gerçekleşmiştir.

1.1.1.06 Haberleşme Yönetimi Hizmet Yerleri:

Hava ve yer haberleşmesi (Air and Ground Communications), yer-yer haberleşmesi (Ground and Ground Communications), Telekomünikasyon hizmetleri (Telecommunication services) birimleriyle ilgili yapılan giderleri içermekte olup, 2017 yılında bu hizmet yerinde 15.500.956,34 TL gider gerçekleşmiştir.

1.1.1.07 Arama Kurtarma Hizmet Yerleri

Arama-Kurtarma Hizmetleri (Search&Rescue Services-SAR) birimleri ile Karaburun ve Urla istasyonları için yapılan giderleri içermekte olup, 2017 yılında bu hizmet yerinde 979.536,06 TL gider gerçekleşmiştir.

1.2- Terminal Hizmetleri Gider Yerleri

1.2.1- Hava Terminal Hizmetleri Gider Yerleri

1.2.1.1 (10) Konma Hizmetleri Gider yerleri:

Havalimanlarında yer alan pist, taksirut alanları ile bu alanlarla ilgili personelin giderlerini içermekte olup, 2017 yılında bu hizmet yerinde 29.772.326,45 TL gider gerçekleşmiştir.

1.2.1.2 (11) Yaklaşma Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında yaklaşma hizmet birimleri ile yaklaşma cihazlarının konulduğu (ILS vb.) mekânları içermekte olup, 2017 yılında bu hizmet yerinde 8.572.231,25 TL gider gerçekleşmiştir.

1.2.1.3 (12) Aydınlatma Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında aydınlatma hizmet birimleri ile cihazlarını içermekte olup, 2017 yılında bu hizmet yerinde 15.575.089,09 TL gider gerçekleşmiştir.

1.2.1.4 (13) Yönlendirme (Follow-me) Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında yönlendirme (Follow-me) hizmet birimleri ile araçlarını içermekte olup, 2017 yılında bu hizmet yerinde 5.235.488,38 TL gider gerçekleşmiştir.

1.2.1.5 (14) İtfaiye Hizmeti Gider Yerleri:

Havalimanlarında itfaiye birimleri ile itfaiye araç ve binalarını içermekte olup, 2017 yılında bu hizmet yerinde 157.556.708,95 TL gider gerçekleşmiştir.

1.2.2- Yer Terminal Hizmetleri Gider Yerleri

1.2.2.1 (20) Yer Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında yer hizmet kuruluşları ve bu kuruluşlara tahsis edilen alanları, ayrıca çalışma ruhsatı ve araç özel plakası ile ilgili giderleri içermekte olup, 2017 yılında bu hizmet yerinde 21.048.800,89 TL gider gerçekleşmiştir.

1.2.2.2 (21) Konaklama Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında hava aracına apronda konaklama hizmeti ile ilgili tahsis edilen alanları ve ilgili diğer giderleri içermekte olup, 2017 yılında bu hizmet yerinde 10.102.346,15 TL gider gerçekleşmiştir.

1.2.2.3 (22) Akaryakıt Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında akaryakıt kuruluşlarına tahsis edilen alanlar ile bu kuruluşlar için yapılan giderleri içermekte olup, 2017 yılında bu hizmet yerinde 9.370.276,23 TL gider gerçekleşmiştir.

1.2.2.4 (23) Yer Terminal Yer Tahsis Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında PAT sahasında yer alan bina, hangar, kargo, antrepo, depo vb. mahalleri ve bu yerler için giderleri içermekte olup, 2017 yılında bu hizmet yerinde 25.099.827,19 TL gider gerçekleşmiştir.

1.3- İşletme Hizmetleri Gider Yerleri

1.3.1 (30) Yolcu Servis Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında yolcuya hizmet veren birimler ile yolcuya hizmet verilen direkt ve ortak alanları (yolcu salonları, arındırılmış salonlar vb. yerler) içermekte olup, 2017 yılında bu hizmet yerinde 65.387.147,50 TL gider gerçekleşmiştir.

1.3.2 (31) Tahsis Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında terminal binası ve uzantılarında kiralanan mahalleri (Ticari hacimler, bürolar, check-in, transit kontuar, konferans-cı, otopark, reklam vb.) içermekte olup, 2017 yılında bu hizmet yerinde 15.120.656,81 TL gider gerçekleşmiştir.

1.3.3 (32) Yap-İşlet Devret (YİD) Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında yap-işlet-devret modeli kapsamında işlettilen mekânları ve bu işlemlerle ilgili yapılan giderleri içermekte olup, 2017 yılında bu hizmet yerinde 46.647.707,94 TL gider gerçekleşmiştir.

1.3.4 (33) Kirala-İşlet Devret (KİD) Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında kirala-işlet-devret modeli kapsamında işlettilen mekânları ve bu işlemlerle ilgili yapılan giderleri içermekte olup, 2017 yılında bu hizmet yerinde 41.084.051,36 TL gider gerçekleşmiştir.

1.3.5 (34) Terminal Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında hava aracına, köprü, 400 Hz. su gibi hizmetlerin verildiği mekânlar ile bu hizmetlerin verilmesi için oluşan diğer giderleri içermekte olup, 2017 yılında bu hizmet yerinde 48.155.523,07 TL gider gerçekleşmiştir.

1.3.6 (35) İletişim Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında terminal binalarında bulunan iletişim sistemleri, uçuş bilgi sistemleri vb. sistemler için yapılan giderleri içermekte olup, 2017 yılında bu hizmet yerinde 11.020.181,79 TL gider gerçekleşmiştir.

1.3.7 (39) Diğer İşletme Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında, havalimanı giriş kartları, elektrik, su, buhar, soğuk depo, soğutma, sağlık, bagaj gibi hizmetler için yapılan giderleri ve bu hizmetlerin üretildiği veya verildiği mekânları içermekte olup, 2017 yılında bu hizmet yerinde 79.742.913,31 TL gider gerçekleşmiştir.

YARDIMCI HİZMETLER GİDER YERLERİ

Havalimanlarında yer alan gider yerlerini içerir. Genel müdürlükte yer alan merkez birimleri bu bölümde yer almaz. 740. Hizmet Üretim Maliyeti hesabı ile çalışır.

3.1 (40) Elektronik Hizmetler Gider Yerleri:

Havalimanlarında elektronik birimleri ile bu birimlerce, cihazlara ve sistemlere verilen hizmetler karşılığı oluşan giderleri içermekte olup, 2017 yılında bu hizmet yerinde 96.471.002,19 TL gider gerçekleşmiştir.

3.2 (41) Elektrik Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında elektrik birimleri ile bu birimlerce havalimanında verilen hizmetler karşılığı oluşan giderleri içermekte olup, 2017 yılında bu hizmet yerinde 246.185.783,47 TL gider gerçekleşmiştir.

3.3 (42) Makine Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında makine birimleri ile bu birimlerce havalimanlarında verilen bakım ve onarım hizmetleri karşılığı oluşan giderleri içermekte olup, 2017 yılında bu hizmet yerinde 134.077.826,44 TL gider gerçekleşmiştir.

3.4 (43) İnşaat Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında inşaat birimleri, havalimanında verilen inşaat hizmetleri karşılığı oluşan giderleri içermekte olup, 2017 yılında bu hizmet yerinde 27.510.749,57 TL gider gerçekleşmiştir.

3.5 (44) Eğitim Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında eğitim birimleri ile eğitim tesislerini içermekte olup, 2017 yılında bu hizmet yerinde 9.036.924,91 TL gider gerçekleşmiştir.

ORTAK GİDER YERLERİ

Havalimanlarında yer alan gider yerlerini içerir. Genel müdürlükte yer alan merkez birimleri bu bölümde yer almaz. 740. Hizmet Üretim Maliyeti hesabı ile çalışır.

4.1 (50) Üretim Yerleri Yönetim Giderleri:

Havalimanlarındaki, yönetim, personel, muhasebe, malzeme, hasılat, APK, idari işler, evrak, vb. birimleri içermekte olup, 2017 yılında bu hizmet yerinde 178.993.560,56 TL gider gerçekleşmiştir.

4.2 (51) Özel Güvenlik Hizmetleri Gider Yerleri:

Havalimanlarında özel güvenlik birimlerine ait mekânları ayrıca havalimanlarında verilen özel güvenlik hizmetleri için yapılan giderleri içermekte olup, 2017 yılında bu hizmet yerinde 322.069.278,37 TL gider gerçekleşmiştir.

GİDERLERİN GİDER YERLERİNE DAĞILIMI			
2017 G			(BİN TL)
HESAP	KODU	GİDER YERİ	
740		ESAS ÜRETİM HİZMET YERLERİ	1.059.838
740		HAVA SEYRÜSEFER HİZMET YERLERİ	470.347
740		HAVA TRAFİK YÖNETİMİ HİZMET YERLERİ	424.435
740	01	HAVA TRAFİK YÖNETİMİ HİZMET YERLERİ	357.064
740	02	HAVA SEYRÜSEFER KOLAYLIKLARI HİZMET YERLERİ	31.228
740	03	HAVA SEYRÜSEFER YARDIMCILARI HİZMET YERLERİ	32.918
740	04	FLY-CHECK HİZMET YERLERİ	3.225
740	05	HAVACILIK BİLGİ YÖNETİMİ HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	29.432
740	06	HABERLEŞME YÖNETİMİ HİZMET YERLERİ	15.501
740	07	ARAMA KURTARMA HİZMET YERLERİ	979
740		TERMİNAL HİZMETİ HİZMET YERLERİ	282.333
740		HAVA TERMİNAL HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	216.712
740	10	KONMA HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	29.772
740	11	YAKLAŞMA HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	8.572
740	12	AYDINLATMA HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	15.575
740	13	YÖNLENDİRME(FOLLOW-ME) HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	5.236
740	14	İTFAİYE HİZMETİ HİZMET YERLERİ	157.557
740		YER TERMİNAL HİZMETİ HİZMET YERLERİ	65.621
740	20	YER HİZMET MALİYETİ HİZMET YERLERİ	21.049
740	21	KONAKLAMA HİZMETİ HİZMET YERLERİ	10.102
740	22	AKARYAKIT HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	9.370
740	23	YER TERMİNAL YER TAHSİS HİZMET YERLERİ	25.100
740		İŞLETME HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	307.158
740	30	YOLCU SERVİS HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	65.387
740	31	TAHSİS HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	15.121
740	32	YAP-İŞLET DEVRET (YİD) HİZMET YERLERİ	46.648
740	33	KİRALA-İŞLET DEVRET (KİD) HİZMET YERLERİ	41.084
740	34	TERMİNAL HİZMETİ HİZMET YERLERİ	48.155
740	35	İLETİŞİM HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	11.020
740	39	DİĞER İŞLETME HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	79.743
740		YARDIMCI HİZMETLER	513.282
740	40	ELEKTRONİK HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	96.471
740	41	ELEKTRİK HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	246.186
740	42	MAKİNE HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	134.078
740	43	İNŞAAT HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	27.510
740	44	EĞİTİM HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	9.037
740		ORTAK GİDER YERLERİ	501.063
740	50	ÜRETİM YERLERİ YÖNETİMİ GİDER YERLERİ	178.994
740	51	ÖZEL GÜVENLİK HİZMETLERİ GİDER YERLERİ	322.069
TOPLAM			2.074.183

YARDIMCI VE ORTAK GİDER YERLERİNİN GİDERLERİNİN ESAS GİDER YERLERİNE DAĞITIMI					
2017					
(BİN TL)					
HESAP	KODU	GİDER YERİ	ESAS GİDERLER	ORTAK GİDERLER	TOPLAM MALİYET
740		ESAS ÜRETİM HİZMET YERLERİ	1.059.838	1.014.345	2.074.183
740		HAVA SEYRÜSEFER HİZMET YERLERİ	470.347	497.616	967.963
740		HAVA TRAFİK YÖNETİMİ HİZMET YERLERİ	424.435	366.817	791.252
740	01	HAVA TRAFİK YÖNETİMİ HİZMET YERLERİ	357.064	286.117	643.181
740	02	HAVA SEYRÜSEFER KOLAYLIKLARI HİZMET	31.228	40.350	71.578
740	03	HAVA SEYRÜSEFER YARDIMCILARI HİZMET	32.918	37.415	70.333
740	04	FLY-CHECK HİZMET YERLERİ	3.225	2.935	6.160
740	05	HAVACILIK BİLGİ YÖNETİMİ HİZMETLERİ HİZMET YER.	29.432	74.165	103.597
740	06	HABERLEŞME YÖNETİMİ HİZMET YERLERİ	15.501	31.957	47.458
740	07	ARAMA KURTARMA HİZMET YERLERİ	979	24.677	25.656
740		TERMİNAL HİZMETİ HİZMET YERLERİ	282.333	239.326	521.659
740		HAVA TERMİNAL HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	216.712	126.083	342.795
740	10	KONMA HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	29.772	23.956	53.728
740	11	YAKLAŞMA HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	8.572	10.591	19.163
740	12	AYDINLATMA HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	15.575	18.534	34.109
740	13	YÖNLENDİRME(FOLLOW-ME) HİZMET YERLERİ	5.236	4.413	9.649
740	14	İTFAİYE HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	157.557	68.589	226.146
740		YER TERMİNAL HİZMETİ HİZMET YERLERİ	65.621	113.243	178.864
740	20	YER HİZMET MALİYETİ HİZMET YERLERİ	21.049	25.933	46.982
740	21	KONAKLAMA HİZMETİ HİZMET YERLERİ	10.102	16.647	26.749
740	22	AKARYAKIT HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	9.370	25.140	34.510
740	23	YER TERMİNAL YER TAHSİS HİZMET YERLERİ	25.100	45.523	70.623
740		İŞLETME HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	307.158	277.403	584.561
740	30	YOLCU SERVİS HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	65.387	144.987	210.374
740	31	TAHSİS HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	15.121	77.739	92.860
740	32	YAP-İŞLET DEVRET (YİD) HİZMET YERLERİ	46.648	8.313	54.961
740	34	TERMİNAL HİZMETİ HİZMET YERLERİ	48.155	5.350	53.505
740	35	İLETİŞİM HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	11.020	2.378	13.398
740	39	DİĞER İŞLETME HİZMETLERİ HİZMET YERLERİ	79.743	7.132	86.875
740	33	KİRALA-İŞLET DEVRET (KİD) HİZMET YERLERİ	41.084	31.504	72.588
TOPLAM			1.059.838	1.014.345	2.074.183

HİZMET MALİYETLERİ		
2017		
HESAP KODU	HİZMET TÜRÜ	(BİN TL)
1.1	A. SEYRÜSEFER MALİYETİ	1.083.358
1.1.1	1. YOL KONTROL	1.068.269
1.1.2	2. AIS	709
1.1.9	3. DİĞER SEYRÜSEFER	14.380
1.2	B. TERMİNAL MALİYETİ	462.796
1.2.1	HAVA TERMİNAL	345.464
1.2.1.1	1. KONMA	237.892
1.2.1.2	2. YÖNLENDİRME	53.140
1.2.1.3	3. İTFAİYE	21.794
1.2.1.4	4. YAKLAŞMA	28.285
1.2.1.5	5. AYDINLATMA	4.353
1.2.2	YER TERMİNAL	117.332
1.2.2.1	7. KONAKLAMA	65.618
1.2.2.2	8. YER HİZMET	26.099
1.2.2.3	9. AKARYAKIT	16.407
1.2.2.4	10. YER TAHSİS	9.208
1.3	C. İŞLETME MALİYETİ	528.029
1.3.1	1. YOLCU SERVİS	357.523
1.3.2	2. TERMİNAL	14.212
1.3.3	3. TAHSİS	69.577
1.3.4	4. İLETİŞİM	10.204
1.3.5	5. YAP İŞLET DEVRET	981
1.3.6	6. KİRALA İŞLET DEVRET	29.865
1.3.7	7. DİĞER	45.667
TOPLAM		2.074.183

ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDER YERLERİ

Genel müdürlükte yer alan merkez birimleri bu bölümde yer alır. **750. Araştırma ve Geliştirme Giderleri** hesabı ile çalışır. Havalimanında yer alan APK gider yerleri burada yer almaz.

750.01 Genel Müdürlük Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı giderleri bu yerde takip edilmekte olup, 2017 yılında 5.242.595,13 TL gider gerçekleşmiştir.

PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDER YERLERİ

Genel müdürlükte yer alan merkez birimleri bu bölümde yer alır. **760. Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri** hesabı ile çalışır. Havalimanlarında yer alan **hasılat** gider yerleri burada yer almaz.

760. Genel Müdürlük Pazarlama ve Ticaret Dairesi Başkanlığı giderleri bu yerde takip edilmekte olup, 2017 yılında 3.806.914,36 TL gider gerçekleşmiştir.

GENEL YÖNETİM GİDER YERLERİ

Genel müdürlükte, Strateji Geliştirme ve Pazarlama birimleri dışında yer alan merkez birimleri bu bölümde yer alır. **770. Genel Yönetim Giderleri** hesabı ile çalışır. Havalimanlarında yer alan yönetim birimleri

yerleri burada yer almaz.

Genel Müdürlük diğer birimlerine ait giderler bu yerde takip edilerek 2017 yılında 178.797.335,79 TL gider gerçekleşmiş olup, dağılımı aşağıda verilmiştir.

FAALİYET GİDERLERİ 2017		(BİN TL)
750	Araştırma Ve Geliştirme Giderleri	5.243
01	Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı	5.243
02	Ar-Ge	0
760	Pazarlama Satış Ve Dağıtım Giderleri	3.807
770	Genel Yönetim Giderleri	178.797
770.01	Yönetim Kurulu	431
770.02	Genel Müdür Ve Genel Müdür Yardımcıları	1.561
770.03	Teftiş Kurulu Başkanlığı	3.490
770.04	Hukuk Müşavirliği	6.430
770.05	Özel Kalem Müdürlüğü	4.693
770.06	Yönetim Kurulu Büro Müdürlüğü	939
770.07	Basın Ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü	2.214
770.08	İnsan Kaynakları Dairesi Başkanlığı	9.458
770.09	Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı	34.887
770.10	İşletme Dairesi Başkanlığı	20.776
770.11	Ekipman Üretim Müdürlüğü	3.957
770.12	Elektronik Dairesi Başkanlığı	13.361
770.13	İnşaat Ve Emlak Dairesi Başkanlığı	15.806
770.14	Mali İşler Dairesi Başkanlığı	8.985
770.15	Satın Alma Ve İkmal Dairesi Başkanlığı	9.859
770.16	Esenboğa İkmal Deposu	2.662
770.17	Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı	11.624
770.18	Matbaa	633
770.20	Havacılık Acil Yardım Ve Güvenlik Dairesi Başkanlığı	10.740
770.21	Bilgi Teknolojileri Dairesi Başkanlığı	11.246
770.24	Havacılık Eğitim Dairesi Başkanlığı	4.447
770.25	Kamu Özel İşbirliği Dairesi Başkanlığı	404
770.26	İç Denetim Dairesi Başkanlığı	108
770.27	İş Sağlığı Ve Güvenliği Müdürlüğü	86
TOPLAM		187.847

FAALİYET GİDERLERİ 2017		(BİN TL)
630	ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ	5.243
01	Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı	5.243
02	AR-GE	0
631	PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ	3.807
632	GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	178.797
TOPLAM		187.847

C. SİGORTA

Kuruluşumuz içinde oluşturulan dahili sigorta fonu ile envanterimizdeki kayıtlı bulunan varlıklarda olan hasar, zarar ve ziyan karşılanmaktadır. Dönem ba-

şında 588.165,47 TL olan dâhili sigorta fonuna yıl içinde 38.311,51 TL giriş yapılmış, böylelikle dönem sonunda fonda 626.476,98 TL toplanmıştır.

MALİ BÜNYE

09

MALİ BÜNYE

A. KAR ZARAR DURUMU

Kuruluşumuz 2017 yılında vermiş olduğu hizmetler sonucu 4.732.794.852,79 TL **brüt satış hasılatı** elde etmiştir. Bu tutardan 466.003.073,41 TL satış indirimi düşüldüğünde 4.266.791.779,38 TL **net satış hasılatı** kalmıştır. Satış indirimi, 29.12.2006 Tarih ve 26391 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 2006/11442 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı 1-b maddesi gereği Kuruluşumuza verilen yükümlülük olan gayri safi hasılamızın (Seyrüsefer yol kontrol gelirleri hariç) % 14’ü bütçe katkısı tutarındadır.

Net satış hasılatından 2.074.183.339,56 TL **satışların maliyeti** indirildiğinde **brüt satış karı** 2.192.608.439,82 TL olmuştur.

2017 yılı **faaliyet giderleri** 187.846.845,28 TL olarak gerçekleşmiş olup, brüt satış karından düşüldüğünde, **faaliyet karı** 2.004.761.594,54 TL olmuştur.

İşletme faaliyet karına 349.494.669,05 TL **diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karlar** eklenip, 349.232.090,20 TL **diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararlar** düşüldüğünde **işletme olağan karı** 2.005.024.173,39 TL olmuştur.

Olağan kara 27.564.704,91 TL **olağan dışı gelir ve karlar** eklenip 101.948.843,01 TL **olağan dışı gider ve zararlar** düşüldüğünde işletme **dönem karı** 1.930.640.035,29 TL olarak gerçekleşmiştir. Kar zarar durumu ile ilgili ayrıntılı bilgi aşağıda verilmiştir.

Hizmet satışları ile ilgili ayrıntılı bilgi Bölüm VI’da ve hizmet maliyetleri ile ilgili bilgi Bölüm VIII’de verildiğinden, aşağıda sadece diğer faaliyetlerden olağan gelir ve karlar, olağan dışı gelir ve karlar ile diğer faaliyetlerden olağan gider ve zararlar, olağan dışı gider ve zararlar ve finansman giderleri ayrıntılarıyla verilmiştir.

	(BİN TL)	
	2016	2017
1. Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Karlar	425.256	349.494
a. Faiz Gelirleri	61.334	76.488
b. Konusu Kalmayan Karşılık.	44	1.689
c. Menkul Kıymet Satış Karı	0	0
d. Kambiyo Karları	334.494	239.512
e. Diğer Olağan Gelir ve Karlar	29.384	31.805
2. Olağan Dışı Gelir ve Karlar	15.230	27.565
a. Önceki Dönem Gelir ve Karlar	63	1.177
b. Diğer Olağan Dışı Gelir ve Karlar	15.167	26.388
TOPLAM	440.486	377.059

	(BİN TL)	
	2016	2017
1. Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar	402.870	349.232
a. Komisyon Giderleri	0	0
b. Karşılık Giderleri	985	1.564
c. Menkul Kıymet Satış Zararları	0	0
d. Kambiyo Zararları	397.211	340.561
e. Diğer Olağan Gider ve Zararlar	4.674	7.107
2. Finansman Giderleri	0	0
a. Uzun Vadeli Borçlanma Giderler	0	0
3. Olağan Dışı Gider ve Zararlar	29.512	101.949
a. Çalışmayan Kısım Giderleri	0	0
b. Önceki Dönem Gider ve Zararlar	26.514	89.545
c. Diğer Olağan Dışı Gid. ve Zararlar	2.998	12.404
TOPLAM	432.382	451.181

GELİR TABLOSU

(BİN TL)

HESABIN ADI	YILLAR	2016 G	2017 R	2017 G
A. BRÜT SATIŞLAR		3.823.865	4.536.073	4.732.795
1. Yurt içi Satışlar		3.137.369	3.720.087	3.890.311
2. Yurt Dışı Satışlar		686.496	815.986	842.484
B. SATIŞ İNDİRİMLERİ		379.519	443.942	466.003
1- Satıştan İadeler		0	0	0
2- Diğer İndirimler		379.519	443.942	466.003
C. NET SATIŞLAR		3.444.346	4.092.131	4.266.792
D. SATIŞLARIN MALİYETİ		1.775.134	2.208.125	2.074.183
BRÜT SATIŞ KAR.VEYA ZAR.		1.669.212	1.884.006	2.192.609
E. FAALİYET GİDERLERİ		150.259	173.039	187.847
1. Araştırma ve Geliştirme Gid.		4.411	5.850	5.243
2. Pazarla.Satış ve Dağıtım Gid.		3.284	4.460	3.807
3. Genel Yönetim Giderleri		142.564	162.729	178.797
FAALİYET KARI VEYA ZAR.		1.518.953	1.710.967	2.004.762
F. DİĞ.FAAL. OLAĞ. GEL. VE KAR.		425.256	336.393	349.494
1. Faiz Gelirleri		61.334	65.850	76.488
2. Konusu Kalmayan Karşılıklar		44	60	1.689
3. Menkul Kıymet Satış Karı		0	5	0
4. Kambiyo Karları		334.494	236.938	239.512
5. Diğer Olağan Gelir ve Karlar		29.384	33.540	31.805
G. DİĞ.FAAL.OLAĞ. GİD. VE ZAR.		402.870	424.856	349.232
1. Komisyon Giderleri		0	0	0
2. Karşılık Giderleri		985	3.860	1.564
3. Menkul Kıymetler Satış Zararı		0	0	0
4. Kambiyo Zararları		397.211	412.676	340.561
5. Diğ.Olağan Gider ve Zararlar		4.674	8.320	7.107
H. FİNANSMAN GİDERLERİ		0	0	0
1. Uzun Vadeli Borçlanma Gid.		0	0	0
OLAĞAN KAR VEYA ZARAR		1.541.339	1.622.504	2.005.024
I. OLAĞAN DIŞI GELİR VE KAR.		15.230	25.820	27.565
1. Önceki Dönem Gelir ve Kar.		63	1.310	1.177
2. Diğ.Olağandışı Gelir ve Kar.		15.167	24.510	26.388
J. OLAĞAN DIŞI GİD.VE ZARAR.		29.512	60.510	101.949
1. Çalışmayan Kısım Giderleri		0	0	0
2. Önceki Dönem Gid.ve Zar.		26.514	41.560	89.545
3. Diğ.Olağan dışı Gid.ve Zar.		2.998	18.950	12.404
DÖNEM KARI VEYA ZARARI		1.527.057	1.587.814	1.930.640
DÖN. KAR.VER.YAS.YÜK.KAR.		329.056	317.563	409.438
DÖNEM NET KARI		1.198.001	1.270.251	1.521.202

B. KAR DAĞITIMI

Kuruluşumuzun 2017 yılı faaliyetleri sonucu elde ettiği 1.930.640.035,29 TL dönem karıdır. Bu tutardan 409.437.985,24 TL kurumlar vergisi ve 193.064.003,52 TL yedek akçe ayrıldıktan sonra

dağıtılabilir dönem net karı 1.328.138.046,53 TL olmaktadır. Dağıtılabilir dönem net karından Hazineye 1.128.917.339,55 TL temettü ödenecektir.

KAR DAĞITIM TABLOSU			
(BİN TL)			
HESABIN ADI	YILLAR	2016 G	2017 R
			2017 G
BRÜT SATIŞLAR		3.823.865	4.536.073
SATIŞ İNDİRİMLERİ		379.519	443.942
NET SATIŞLAR		3.444.346	4.092.131
DİĞER GELİR VE KARLAR		440.486	362.213
KURUM NET HASILATI		3.884.832	4.454.344
SATIŞ MALİYETİ VE FAALİYET GİDERLERİ		1.925.393	2.381.164
DİĞER GİDER VE ZARARLAR		432.382	485.366
TOPLAM GİDER VE ZARARLAR		2.357.775	2.866.530
DÖNEM KARI (TİCARİ KAR)		1.527.057	1.587.814
DÖNEM KARINDAN YAPILAN İNDİRİMLER		0	105.086
VERGİYE TABİ OLMAYAN GELİRLER		0	105.086
KANUNEN KABUL EDİLMEYEN GİDERLER		118.224	104.736
İLETİŞİM VERGİLERİ		1.126	1.688
GİDERLEŞTİRİLEN KDV		99	240
YİD AMORTİSMANI		94.953	92.988
KKE DİĞER GİDERLER		22.046	9.820
VERGİYE TABİ OLAN GELİRLER		0	350
VERGİYE TABİ OLAN GELİRLER		0	350
İNDİRİM VE İSTİSNALARDAN ÖNCEKİ KURUM KAZANCI		1.645.281	1.587.814
İNDİRİM VE İSTİSNALAR		0	0
YATIRIM İNDİRİMİ		0	0
DİĞER İNDİRİMLER		0	0
KURUMLAR VERGİSİ MATRAHI		1.645.281	1.587.814
KURUMLAR VERGİSİ		329.056	317.563
DÖNEM NET KARI		1.198.001	1.270.251
YEDEK AKÇE		152.706	158.486
OLAĞAN ÜSTÜ YEDEK AKÇE		0	0
DAĞITILABİLİR DÖNEM NET KARI		1.045.295	1.111.765
ÖDENECEK TEMETTÜ		1.045.295	1.111.765
GELİR VERGİSİ STOPAJI		156.794	166.765
ÖDENECEK NET TEMETTÜ		888.501	945.000

C. BİLANÇO

Kuruluşumuzun 2017 yılı Bilançosu, Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğine uygun olarak hazırlanmış olup, aktif ve pasif hesaplar yıllara göre aşağıda incelenmiştir.

1. AKTİF HESAPLAR

Kuruluşumuz 2017 yılı sonu itibarıyla sahip olduğu aktif 9.968.107.539,17 TL' dir. Aktif hesaplarla ilgili bilgiler aşağıda verilmiş olup, aktifin % 16,50'sini 1.644.965.038,89 TL ile **dönen varlıklar**, % 83,50'sini 8.323.142.500,28 TL ile **duran varlıklar** oluşturmuştur.

BİLANÇO				
AKTİF		(BİN TL)		
HESABIN ADI	YILLAR	2016 G	2017 R	2017 G
A. DÖNEN VARLIKLAR		2.081.068	1.360.513	1.644.965
1. HAZIR DEĞERLER		1.633.742	887.718	1.082.494
2. MENKUL KIYMETLER		0	0	0
3. TİCARİ ALACAKLAR		353.161	382.177	451.482
-ŞÜPHELİ ALACAKLAR KARŞILIĞI		75.790	82.360	78.123
4. DİĞER ALACAKLAR		2.657	1.146	784
-ŞÜPHELİ ALACAKLAR KARŞILIĞI		295	299	290
5. STOKLAR		48.426	43.153	63.781
6. GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI		41.916	44.946	43.537
7. DİĞER DÖNEN VARLIKLAR		1.166	1.373	2.887
B. DURAN VARLIKLAR		6.707.547	8.364.329	8.323.142
1. TİCARİ ALACAKLAR		330	350	231
2. DİĞER ALACAKLAR		0	0	0
3. MADDİ DURAN VARLIKLAR		6.626.468	8.290.480	8.246.513
-AMORTİSMANLAR		3.513.977	4.120.334	4.011.068
4. MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR		78.375	71.485	75.044
-AMORTİSMANLAR		89.868	106.758	107.266
5.GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI		0	0	0
6. DİĞER DURAN VARLIKLAR		2.374	2.014	1.354
AKTİF TOPLAMI		8.788.615	9.724.842	9.968.107

DÖNEN VARLIKLAR

Bu ana hesap grubu içinde, Kuruluşumuzun nakit olarak kasada ve bankalarda tuttuğu varlıklar ile normal koşullarda en fazla bir yıl veya işletmemizin normal faaliyet dönemi içinde paraya çevirebileceği veya türeteceği varlıklar yer almıştır.

1. Hazır Değerler:

Kuruluşumuzun nakit olarak kasada tuttuğu veya bankalarda bulundurduğu tutarlar ile istediğinde paraya çevirme imkânı bulunan varlıklar bu grupta yer almıştır.

2017 yılı sonu itibarıyla 1.082.493.734,58 TL hazır değer olup, detayı aşağıda verilmiştir.

		(BİN TL)
100 - Kasa	:	64
101 - Alınan Çekler	:	0
102 - Bankalar	:	1.082.350
103 - Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri(-)	:	0
108 - Diğer Hazır Değerler	:	80
TOPLAM		1.082.494

Bankalarda bulunan 1.082.349.932,52; 530.296.030,86 TL ticari mevduat ve 552.053.901,66 TL karşılığında döviz tevdiat he-

saplarında yer almıştır. Kuruluşumuzun sahip olduğu mevduat, üç kamu bankası olan Ziraat, Vakıf ve Halk Bankasında toplanmıştır.

2. Ticari Alacaklar:

Bir yıl içinde paraya dönüşmesi öngörülen ve işletmemizin ticari ilişkileri nedeniyle ortaya çıkan alacaklar bu grupta yer almıştır. Ticari alacakların detayı aşağıda açıklanmıştır.

120 - Alıcılar :

Kuruluşumuzun 2017 yılı sonu itibariyle kişi ve kuruluşlardan hizmet satışlarından dolayı 396.737.390,72 TL ticari alacağı bulunmaktadır.

Yurt içi ve yurt dışı kişi ve kuruluşlarından olan alacaklar :	(BİN TL)
Eurocontrol (Avrupa Hava Seyrüsefer Güvenliği Teşkilatı)	280.434
Türk Hava Yolları A.O.	33.990
Tav İstanbul Terminal İşletmeciliği A.Ş.	20.049
Tgs Yer Hizmetleri A.Ş.	7.386
Thy Opet Havacılık Yakıtları A.Ş.	5.459
Pegasus Hava Taşımacılığı A.Ş.	4.620
Thy Do & Co İkram Hizmetleri A.Ş.	4.611
Onur Air Taşımacılık A.Ş.	4.202
İris Ekspres Gümrüksüz Satış Mağazaları Ticaret A.Ş.	4.073
Havaalanları Yer Hizmetleri A.Ş.(Havaş)	3.000
Güneş Ekspres Havacılık A.Ş. (Sun Ekspres)	2.706
Çelebi Hava Servisi A.Ş.	2.616
Atlasjet Havacılık A.Ş.	1.800
Havaalanı İşletme Ve Havacılık Endüstrileri A.Ş. (Heaş)	1.626
Sancak Uçak İçi Servisleri A.Ş.	1.454
Mng Havayolları Ve Taşımacılık A.Ş.	1.335
Diğer	17.376
TOPLAM	396.737

127 - Diğer Ticari Alacaklar:

Kuruluşumuzun 2017 yılı sonu itibariyle kişi ve kuruluşlardan 47.370.272,52 TL alacağı bulunmaktadır.

128 - Şüpheli Ticari Alacaklar:

Verilen hizmet karşılığının alıcılar tarafından ödeme süresi içinde ödenmemesi nedeniyle protesto edilmiş, yazı ile birden fazla istenmiş ya da dava veya icra safhasına gelmiş alacaklar bu hesapta izlenmiş olup, yıl sonu itibariyle 85.497.791,29 TL'ye ulaşmıştır. Şüpheli ticari alacakların detayı aşağıda verilmiştir. Bu alacaklar Hukuk Müşavirliğince yasal yollardan takip edilmektedir.

Yurt içi ve yurt dışı kişi ve kuruluşlarından olan şüpheli alacaklar:	(BİN TL)
Sadri Şener İnş. Simge Turizm. Ve İnş. Ortak Girişimi	22.080
Aksal İnş.Beyza İnş.Boytaş Boyacıoğlu İnş. Ortak Girişimi	8.671
Demir Havacılık A.Ş.(Beta Havacılık San.Tic.A.Ş.)	7.662
Doğuş Hava Taş. A.Ş.	7.641
Kıbrıs Türk Hava Yolları	4.755
Intergraph Corporation Work Station	4.179
Uluslararası Akaryakıt Dağıtım Ltd.Şti.	3.282
Bayındır Havacılık İnş.Tur.Tic.San.A.Ş.	3.246
Toprak Havacılık	2.883
İhlas Havacılık A.Ş.	2.873
Diğer	18.226
TOPLAM	85.498

129 - Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı (-) :

Şüpheli hale gelen ticari alacaklarımız için 78.123.386,14 TL kadar karşılık ayrılmıştır.

3. Diğer Alacaklar:

Kuruluşumuzun ticari ilişkileri dışında meydana gelmiş ve bir yıl içinde tahsili düşünülen alacakları bu grupta izlenmiştir. Diğer alacakların detayı aşağıda verilmiştir.

131 - Ortaklardan Alacaklar:

Verilen hizmetlerde yapılan indirimlerden kaynaklanan alacağımız bulunmamaktadır.

135 - Personelden Alacaklar:

Kuruluşumuzun, personelden çeşitli nedenlerden kaynaklanan 231.525,83 TL alacağı bulunmaktadır.

136 - Diğer Çeşitli Alacaklar :

Diğer alacaklardan 225.118,16 TL diğer çeşitli alacağımız bulunmaktadır.

138 - Şüpheli Diğer Alacaklar:

2017 yılı sonu itibariyle 618.404,74 TL şüpheli diğer alacağımız bulunmaktadır.

139 - Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı (-) :

Şüpheli hale gelmiş diğer alacaklar için 290.543,36 TL karşılık ayrılmıştır.

4. Stoklar:

Kuruluşumuzca verilen hizmetlerde kullanılmak veya tüketilmek amacıyla temin edilen yedek parça, malzeme, hurda gibi bir yıldan az bir sürede kullanılacak olan varlıklar bu grupta izlenmiştir. 2017 yılı sonu itibariyle 63.781.308,68 TL kadar varlık stok hesaplarında yer almıştır.

150 - İlk Madde ve Malzeme:

2017 yılı sonu itibariyle depolarımızda büyük çoğunluğu yedek parça olmak üzere 41.541.989,68 TL kadar stok bulunmaktadır. 2017 yılında, stok giriş ve çıkışlarında hareketli tartılı aritmetik ortalama sistemi uygulanmıştır.

151 - Yarı Mamuller-Üretim:

2017 yılı sonu itibariyle bu hesap bakiye vermemiştir.

157 - Diğer Stoklar:

2017 yılı sonu itibariyle stok kalemleri kapsamına alınmayan ürün, artık ve hurda gibi kalemlerin izlendiği bu hesap yılsonu itibariyle bakiye vermemiştir.

159 - Verilen Sipariş Avansları:

Verilen sipariş avanslarının tamamı yurt dışı sipariş avansı olmak üzere 22.239.319,00 TL'dir.

5. Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları:

Kuruluşumuzun 2017 yılı içinde gelecek dönemler için yapmış olduğu giderleri ile 2017 yılına ait olup ancak, kesin borç kaydı sonraki dönemde yapılacak gelirleri bu grupta izlenmiştir.

180 - Gelecek Aylara Ait Giderler:

2017 yılı sonu itibarıyla bu hesapta 42.826.891,14 TL bakiye vermiştir.

181 - Gelir Tahakkukları :

Gelir tahakkuklarında yer alan 709.614,99 TL banka faizleri gelir tahakkuklarıdır.

6. Diğer Dönen Varlıklar :

2017 yılı sonu itibarıyla diğer dönen varlık hesaplarında 2.886.915,74 TL yer almıştır.

193 - Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar:

Bu hesapta yer almış olan tutarlar dönem sonunda "371. Dönem Karının Peşin Ödenen Vergi ve Diğer Yükümlülükler" hesabına devredilmiştir.

195 - İş Avansları:

2017 yılı sonu itibarıyla iş avansları hesabında 2.723.562,23 TL devretmiştir.

196 - Personel Avansları:

Personelimize verilen yolluk ve ücret avanslarından dolayı hesapta 163.353,51 TL devretmiştir.

DURAN VARLIKLAR

İşletmemizin, bir yıldan daha uzun sürelerde işletme faaliyetlerini gerçekleştirmek amacıyla temin ettiği ve faaliyet dönemi içinde paraya çevirmeyi veya tüketmeyi öngörmediği varlıklar bu ana hesap grubunda izlenmiştir.

1. Ticari Alacaklar:

Kuruluşumuzun bir yıldan fazla uzun vadeli ticari alacakları bu grupta izlenmiştir.

220 - Uzun Vadeli Alacaklar:

Bu hesap dönem sonunda bakiye vermemiştir.

226 - Verilen Depozito ve Teminatlar:

Kuruluşumuzca, kişi ve kuruluşlara verilen ve bir yıldan uzun süreli depozito ve teminatların tutarı 230.638,92 TL'dir.

2. Diğer Alacaklar:**236 - Diğer Çeşitli Alacaklar:**

Bu hesap dönem sonunda bakiye vermemiştir.

3. Maddi Duran Varlıklar:

İşletmemizin faaliyetlerinde kullanılmak üzere temin edilen ve tahmini yararlanma süresi bir yıldan fazla olan fiziki varlıklar ve bunların birikmiş amortismanları bu hesap grubunda izlenmiştir. 2017 yılı sonu itibarıyla bu hesapta 11.370.365.484,59 TL maddi duran varlık yer almıştır.

250 - Arazi ve Arsalar :

Kuruluşumuz envanterinde yer alan arazi ve arsaların değeri 1.854.668.643,87 TL'dir.

251 - Yer Altı ve Yer Üstü Düzenleri :

Mevcut pistler, apronlar, taksirutlar, yollar, stok yerleri, bahçeler, parklar, spor sahaları, destek ve kuşatma duvarları, havuzlar vb. ile YİD kapsamında Kuruluşumuza devredilen yer altı ve yer üstü düzenleri 3.351.685.817,79 TL ile maddi duranda yer almıştır. 2017 yılında yer altı ve yer üstü düzenleri için 191.359.112,18 TL amortisman ayrılmıştır.

MADDİ DURAN VARLIKLAR				
2017				
(BİN TL)				
BİLGİ	DÖNEM BAŞI	DÖNEM İÇİ GİRİŞLER	DÖNEM İÇİ ÇIKIŞLAR	DÖNEM SONU MADDİ DURAN TOPLAMI
TÜRÜ				
ARAZİ VE ARSALAR	1.518.495	709.904	373.730	1.854.669
YERÜSTÜ VE YER ALTI DÜZ.	2.376.770	2.682.814	1.707.898	3.351.686
BİNALAR	3.244.633	519.292	278.295	3.485.630
TESİS MAK.VE CİHAZLAR	1.852.675	253.062	148.416	1.957.321
TAŞITLAR	516.603	254.396	172.696	598.303
DEMİRBAŞLAR	62.065	42.758	25.480	79.343
DĞR.MDV.BYK.BAK.ONR.	37.466	6.166	219	43.413
TOPLAM	9.608.707	4.468.392	2.706.734	11.370.365

252 - Binalar :

Mevcut idari, işletme ve sosyal binalar ile YİD kapsamında Kuruluşumuza devredilen binalar 3.485.630.264,14 TL ile maddi duranda yer almıştır. 2017 yılında binalar için 89.068.826,84 TL amortisman ayrılmıştır.

253 - Tesis, Makine ve Cihazlar:

Kuruluşumuz envanterinde 1.957.321.341,74 değerle yer alan su, buhar, elektrik, aydınlatma, telefon, ısıtma, havalandırma, yangın, radar, ILS, telsiz tesisler ile üretim, atölye ve enerjiyle ilgili makine ve cihazlar ile YİD kapsamında Kuruluşumuza devredilen tesis, makine ve cihazlar için 2017 yılında 156.742.079,04 TL amortisman ayrılmıştır.

254 - Taşıtlar:

Kuruluşumuzun envanterinde; konveyörler, halatlı

taşıma sistemi, havai hatlar, traktörler, vagonlar, sar-nıçlar tankerler, vinçler, uçaklar, kamyonlar, otobüs-ler, otomobiller, itfaiye ve kurtarma araçları vb. araç-lar 598.302.800,09 TL değerle yer almıştır. 2017 yılında taşıtlar için 50.276.306,90 TL amortisman ayrılmıştır.

255 - Döşeme ve Demirbaşlar:

Kuruluşumuz envanterinde, demirbaşlar 79.343.251,35 değerle yer almıştır. 2017 yılında demirbaşlar için 9.813.333,96 TL amortisman ayrılmıştır.

256 - Diğer Maddi Duran Varlıklar:

Kuruluşumuz envanterinde, Diğer Maddi Duran Var-lıklar 43.413.365,61 TL değerle yer almıştır. 2017 yılında Diğer Maddi Duran Varlıkların 3.271.936,95 TL amortisman ayrılmıştır.

MADDİ DURAN VARLIKLAR			
2017			(BİN TL)
TÜRÜ	BİLGİ	MADDİ DURAN TOPLAMI	NET MADDİ VARLIK TOPLAMI
ARAZİ VE ARSALAR		1.854.669	0
YER ÜSTÜ VE YER ALTI DÜZENLERİ		3.351.686	1.357.717
BİNALAR		3.485.630	802.794
TESİS MAKİNE VE CİHAZLAR		1.957.321	1.327.119
TAŞITLAR		598.303	434.334
DEMİRBAŞLAR		79.343	56.265
DİĞER MDV BÜY. BAK. ONAR.		43.413	32.839
TOPLAM		11.370.365	4.011.068
			7.359.297

257- Birikmiş amortismanlar (-):

2017 yılı başında birikmiş amortismanların tutarı 3.513.977.185,88 TL'dir. 2017 yılı içinde 547.988.133,51 TL giriş olmuştur. Buna karşılık dönem içerisinde 50.896.899,45 TL amortisman çıkışı olmuş, böylelikle dönem sonu birikmiş amortisman

tutarı 4.011.068.419,94 TL olarak gerçekleşmiştir.

2017 yılı 500.531.595,87 TL olan dönem amortismanının maddi duran türlerine göre dağılımı Tablo'da verilmiştir.

AMORTİSMANLAR 2017 (BİN TL)		
YILLAR	BİLGİ	BİRİKMiŞ AMORTİSMAN
YER ÜS.VE YER ALTI DÜZEN.		1.357.717
BİNALAR		802.794
TESİS MAKİNA VE CİHAZLAR		1.327.119
TAŞIT ARAÇ VE GEREÇLER		434.334
DÖŞEME VE DEMİRBAŞLAR		56.265
DİĞER MDV BÜY. BAK. ONAR.		32.839
T O P L A M		4.011.068
		500.531

258 - Yapılmakta Olan Yatırımlar:

Dönem başında 333.994.346,67 TL olan yapılmakta olan yatırıma, dönem içinde 1.028.307.461,66 TL gi-

riş ve 823.460.381,48 TL çıkış olmuş ve 2017 yılına 538.841.426,85 TL devir vermiştir.

YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR 2017 (BİN TL)				
TÜRÜ	BİLGİ	DÖNEM BAŞI	GİRİŞLER	ÇIKIŞLAR
YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR		333.995	1.028.307	823.461
VERİLEN AVANSLAR		197.743	327.009	176.377
TOPLAM		531.738	1.355.316	999.838
				887.216

259 - Verilen Avanslar:

Yurt içinden ve yurt dışından satın alınmak üzere sipariş edilen maddi duran varlıklarla ilgili olarak yapılan avans ödemelerinin dönem sonu toplamı 348.374.811,06 TL'dir.

260 - Haklar :

Kuruluşumuz yazılım, irtifak vb. bedeli olarak 40.164.309,34 TL devretmiş olup, 2017 yılında 3.513.425,11 TL amortisman ayrılmıştır.

4. Maddi Olmayan Duran Varlıklar:

Herhangi bir fiziksel varlığı bulunmayan, işletmemizin belli bir şekilde yararlandığı veya yararlanmayı beklediği aktifleştirilen giderler ile belli koşullar altında hukuken himaye gören hakları içeren hesap grubudur.

263 - Araştırma ve Geliştirme Giderleri:

Kuruluşumuz AR-GE projesi bedeli olarak 50.924.000.000 TL devretmiş olup, 2017 yılında 7.827.614,52 TL amortisman ayrılmıştır.

267 - Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar:

Dönem başında 91.221.994,93 TL olan Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklara 2017 yılı dönem sonun-

da 91.221.994,93 TL devir vermiştir. 2017 yılında 6.056.686,60 TL amortisman ayrılmıştır.

MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR			
2017			
(BİN TL)			
TÜRÜ	BİLGİ	MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR
HAKLAR		40.164	32.096
ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ		50.924	32.399
DIĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR		91.222	42.771
VERİLEN AVANSLAR		0	0
TOPLAM		182.310	107.266
			75.044

268 - Birikmiş Amortismanlar (-) :

Diğer maddi olmayan duran varlıklardan yapılan ödemeler 5 yılda amorte edilmekte olup, bu hesapta biri-

ken amortisman tutarı 107.266.103,61 TL'dir. 2017 yılı için ayrılan amortisman tutarı 17.397.726,23 TL'dir.

AMORTİSMANLAR		
2017		
(BİN TL)		
YILLAR	BİLGİ	BİRİKMİŞ AMORTİSMAN
HAKLAR		32.096
ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ		32.399
DIĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR		42.771
VERİLEN AVANSLAR		0
TOPLAM		107.266
		17.398

5. Gelecek Yıllara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları :

Bu hesap yıl içerisinde çalışmamıştır.

6. Diğer Duran Varlıklar:

294 - Hizmet Dışı Maddi Duran Varlıklar :

Kuruluşumuz kullanımından kal edilen maddi duran varlıkların izlendiği hesaptır. Bu hesap dönem sonunda 4.680.639,78 TL bakiye vermiştir.

299 - Hizmet Dışı Maddi Duran Varlıklar Birikmiş Amortismanı:

Bu hesap dönem sonunda 3.326.281,64 TL bakiye vermiştir.

II. PASİF HESAPLAR

Kuruluşumuzun 2017 yılı dönem sonu itibariyle sahip olduğu kaynaklar toplamı 9.968.107.539,17 TL Pasif hesaplarla ilgili bilgi tablo aşağıda verilmiştir. Pasifin % 16,22'sini 1.616.929.025,47 TL ile **kısa vadeli yabancı kaynaklar**, % 5,22'sini 520.419.267,39 TL ile **uzun vadeli yabancı kaynaklar** ve % 78,56'sını 7.830.759.246,31 TL ile **öz kaynaklar** oluşturmuştur. Pasif hesaplarla ilgili açıklamalar aşağıda verilmiştir.

BİLANÇO PASİF				
(BİN TL)				
HESABIN ADI	YILLAR	2016 G	2017 R	2017 G
A. KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		1.711.763	1.596.194	1.616.929
1. MALİ BORÇLAR		0	0	0
2. TİCARİ BORÇLAR		189.926	229.556	295.395
3. DİĞER BORÇLAR		13.965	15.115	15.702
4. ALINAN AVANSLAR		180.822	177.976	55.290
5. ÖDENECEK VERGİ VE YÜKÜMLÜLÜKLER		74.003	78.674	87.446
6. BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI		60.952	0	72.953
7. GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI		1.192.095	1.094.873	1.090.143
8. DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		0	0	0
B. UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		732.044	548.840	520.419
1. MALİ BORÇLAR		0	0	0
2. TİCARİ BORÇLAR		0	1	0
3. BORÇLAR VE GİDER KARŞILIKLARI		588	626	626
4. GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI		731.456	548.213	519.793
5. DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		0	0	0
C. ÖZ KAYNAKLAR		6.344.808	7.579.808	7.830.759
1. ÖDENMİŞ SERMAYE		3.986.975	6.156.851	3.986.975
-SERMAYE		5.250.000	6.250.000	5.250.000
-ÖDENMEMİŞ SERMAYE (-)		1.263.025	93.149	1.263.025
-SERMAYE DÜZELTMESİ		0	0	0
2. SERMAYE YEDEKLERİ		0	0	1.010.044
3. KAR YEDEKLERİ		1.159.832	152.706	1.312.538
4. GEÇMİŞ YILLAR KARI		0	0	0
5. DÖNEM NET KARI		1.198.001	1.270.251	1.521.202
PASİF TOPLAMI		8.788.615	9.724.842	9.968.107

A. KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR

Kuruluşumuzda 2017 yılında ödenecek ve vadesi 1 yıldan az olan borçların izlendiği hesap grubudur.

1. Mali Borçlar:

Bu hesap yıl içerisinde çalışmamıştır.

2. Ticari Borçlar,:

Kuruluşumuzun ticari ilişkileri nedeniyle borçlandığı tutarların izlendiği hesap grubudur.

320 - Satıcılar:

Dönem sonunda satıcılara 228.465.206,42 TL borcumuz olup, detayı aşağıda verilmiştir.

Borçlar	(BİN TL)
Mal ve Hizmet Alımlarından	98.738
Müteahhit Hizmetlerinden	129.645
Kamulaştırmalardan Borçlar	82
TOPLAM	228.465

326 - Alınan Depozito ve Teminatlar:

Kişi ve kuruluşlardan 28.992.775,65 TL nakit depozito ve teminat alınmış olup, detayı aşağıda verilmiştir.

	(BİN TL)
Alicılardan Alınan TL Teminatlar	8.093
Alicılardan Alınan USD Teminatlar	1.875
Alicılardan Alınan EURO Teminatlar	3.500
Satıcılardan Alınan TL Teminatlar	12.984
Satıcılardan Alınan USD Teminatlar	2.389
Satıcılardan Alınan EURO Teminatlar	152
TOPLAM	28.993

329 - Diğer Ticari Borçlar:

Aşağıda mahiyeti belirtilen borçlarımız bu hesapta izlenmiş olup, yılsonunda 37.936.846,08 TL devretmiştir.

	(BİN TL)
Eurocontrol Tahakkuklarından Borçlar	26.744
Kimlik Kartı % 40 SHGM Payı	1.682
Çalışma Ruhsatı % 60 SHGM Payı	6.928
Diğer Ticari TL Borçlar	1.531
Diğer Ticari USD Borçlar	5
Diğer Ticari EURO Borçlar	1.047
TOPLAM	37.937

3. Diğer Borçlar:

Kuruluşumuzun ticari ilişkileri dışında borçlandığı ve bir yıl içinde ödenmesi düşünülen tutarlar bu hesap grubunda izlenmiştir.

331 - Ortaklara Borçlar:

Kuruluşumuzun Hazineye ödenecek temettü borcu bulunmamaktadır.

335 - Personele Borçlar:

Çeşitli işlemlerden doğan ve 2017 dönem sonuna kadar ilgili personele ödenmeyen personel alacakları olup, tutarı 977.847,63 TL'dir.

336 - Diğer Çeşitli Borçlar:

Bu hesapta dönem sonunda 14.723.693,63 TL devretmiş olup, detayı aşağıda verilmiştir;

	(BİN TL)
Avukatlık vekalet ücretleri	2.825
SHGM Nakde Dönüştürülen Teminat Mektuplarından Borçlar	8.208
Mahiyeti Belli Olmayan Fazla Tahsilatlar	208
5510 Sayılı Yasa % 0,05 lik Teşvik İndirimi- minden Borçlar	1.220
Buluntu Paralar	187
Projelerden Borçlar	232
Diğer Çeşitli Borçlar	876
6661 Sayılı Kanun SGK Kesintileri	963
Kafeterya ve Lokal İşlemleri	4
TOPLAM	14.723

4. Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler:

Kuruluşumuzun sorumlu veya mükellef sıfatıyla ödeyeceği vergi, resim, harç kesintisi, sigorta primi, icra tak-sitleri ve benzeri borçlarının izlendiği hesap grubudur.

360 - Ödenecek Vergi ve Fonlar:

Bu hesapta 86.220.896,11 TL kadar ödenecek vergi ve fon tutarı olup, detayı aşağıda verilmiştir.

	(BİN TL)
Kurumlar Vergisi	7.461
Gelir Vergisi	18.939
Katma Değer Vergisi	17.146
Damga Vergisi	1.190
Kesinti Yoluyla Alınan Damga Vergisi	464
DHMI'nin Tabi Olduğu Damga Vergisi	1.129
Hasılat Payı (%14)	41.485
TOPLAM	86.221

361 - Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri:

Bu hesap dönem sonunda 942.662,84 TL devretmiştir.

369 - Ödenecek Diğer Yükümlülükler:

2016 yılına 282.748,41 TL ödenecek diğer yükümlülük devretmiştir.

5. Borç ve Gider Karşılıkları:

370 -Dönem Karı Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları :

2017 yılı dönem karı üzerinden 409.437.985,23 TL kurumlar vergisi hesaplanmıştır. Bu tutar 2017 yılı nisan ayında beyan edilerek ödenecektir.

371 - Dönem Karının Peşin Ödenen Vergi ve Diğer Yükümlülükler:

Mevzuat gereğince peşin ödenen Gelir ve Kurumlar vergisi ile diğer yükümlülükler bu grupta izlenmiştir. Bu hesapta 336.484.587,81 TL peşin ödenmiş vergi bulunmaktadır.

6. Gelecek aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları:

2017 yılı içinde ortaya çıkan ancak gelecek aylara ait gelirler ile faaliyet dönemine ait olup ödenmesi gelecek aylarda yapılacak giderler bu hesap grubunda izlenmiştir.

380 - Gelecek Aylara Ait Gelirler:

Aşağıda detayı verilen gelecek aylara ait peşin tahsil edilmiş gelirler toplamı 1.026.604.191,09 TL'dir.

(BİN TL)

Gelecek Aylara Ait Gelirler

Kirala İşlet Devret (KİD) Peşin Kira Tahsilatları	1.022.353
Çalışma Ruhsatları Peşin Tahsilatları	2.348
Terminal Yer Tahsis Kira Peşin Tahsilatları	33
İşletme Tahsis Kira Peşin Tahsilatları	1.037
Giriş Kartları Peşin Tahsilatları	833
AİP Peşin Tahsilatları	0
TOPLAM	1.026.604

381 - Gider Tahakkukları:

Bu hesap 2017 yılında 63.538.345,14 TL bakiye vermiştir

B. UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR

Kuruluşumuzca, gelecek yıllarda ödenecek ve vadeleri 1 yıldan daha uzun olan borçların izlendiği hesap grubudur.

1. Mali Borçlar:

Kuruluşumuzun bilanço tarihi itibarıyla vadesine 1 yıldan uzun süre bulunan mali borçları bu grupta izlenmiştir. Bu hesap yıl içerisinde çalışmamıştır.

2. Ticari Borçlar

426 - Alınan Depozito ve Teminatlar

Kişi ve Kuruluşlardan uzun vadeli depozito ve teminatı bulunmamaktadır.

3. Borç ve Gider Karşılıkları:

479 - Diğer Borç ve Gider Karşılıkları

Kuruluşumuzda dahili sigortaya tabi tutulan maddi duran için ayrılan dahili sigorta risk karşılıkları bu hesapta izlenmiş olup, dönem sonu bakiyesi 626.476,98 TL'dir.

4. Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları:

480 - Gelecek Yıllara Ait Gelirler:

Kuruluşumuzca tahsil edilen çalışma ruhsatı bedelleri ve KİD işlemlerinden kaynaklanan gelirler olup, hesapta 519.792.790,41 TL bulunmaktadır.

C. ÖZ KAYNAKLAR

1. Ödenmiş Sermaye:

500 - Sermaye:

TTK hükümleri gereği esas sermaye, tamamı anonim şirket esas sözleşmesinde taahhüt edilmiş bulunan sermayeyi, kayıtlı sermaye ise şirket genel kurulunca, sermayenin artırılmasında yönetim kuruluna tanınmış yetki tavanını gösteren sermayeyi ifade eder. Yani, kayıtlı sermaye sisteminde, şirket genel kurulu tarafından bir sermaye tavanı belirlenmekte ve yönetim kuruluna bu tavanı aşmamak kaydıyla sermaye artırımında serbestlik verilmektedir.

DHMİ sermayesi, TTK hükümleri dışında, DHMİ Ana Statüsünün "Hukuki Bünye" başlıklı 3. Maddesi ile düzenlenmiş olup, "5- Kuruluşun sermayesi 50 milyar TL'si olup, tamamı Devlete aittir. Kuruluşun sermayesi ilgili Bakanlığın teklifi üzerine Koordinasyon Kurulu Kararı ile değiştirilir." hükmüne amirdir. Anlaşılacağı üzere gerek DHMİ sermayesinin tamamının devlete ait olması ve gerekse faaliyetlerini özkaynakları ile sürdürmesi nedeniyle hisse senedi uygulaması söz konusu değildir. Bu nedenle DHMİ daha önce hisse senedi çıkarmadığı gibi, cari dönemde de herhangi bir hisse senedi ihracı yapmamıştır. Ayrıca DHMİ'nin iştirak, müessese ve bağlı ortaklığı yoktur.

Bu kapsamda DHMİ nominal sermayesi, 8 Kasım 1984 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Ana Statüsü ile 50.000 TL olarak belirlenmiştir. Sonraki zamanda bu tutar sırasıyla, 200.000 TL, 16.000.000 TL, 26.000.000 TL, 175.000.000 TL, 400.000.000 TL, 1.700.000.000 TL, 3.900.000.000 TL ve en son Bakanlığın 19.04.2017 tarihli ve 29577 sayılı yazısı

ekinde gönderilen 13.04.2017 tarihli ve 2017/T-7 sayılı Yüksek Planlama Kurulu kararı ile nominal sermaye 5.250.000.000 TL'ye çıkarılmıştır.

DHMİ'nin 2017 yılı başında 3.986.974.618,87 TL olan ödenmiş sermayesi yıl içinde değişmemiştir. Ödenmiş sermayenin 2017 yılı sonu detayına, aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

2017 YILI SONU İTİBARIYLA ÖDENMİŞ SERMAYE DAĞILIMI (TL)

Kuruluşta aynı olarak konulan sermaye	1.050.051,64
Hasılat payının sermayeye mahsubu	79.886.714,04
Temettünün sermayeye mahsubu	422.610.770,18
Sermaye düzeltmesi olumlu farkların mahsubu	673.589.199,75
Yeniden değerlemenin sermayeye mahsubu	11.032.899,84
Yasal yedeklerin sermayeye mahsubu	228.014.964,99
YİD maliyet bedellerinin sermayeye ilavesi	2.286.974.618,87
Diğer mahsup işlemleri	283.815.399,56
TOPLAM	3.986.974.618,87

501 - Ödenmemiş Sermaye (-):

DHMİ'nin 2017 yılı sonu itibarıyla 5.250.000.000 TL olan nominal sermayenin 1.263.025.381,13 TL'si ödenmemiştir.

2. Sermaye Yedekleri

529 - Diğer Sermaye Yedekleri:

Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin 6736 Sayılı Kanun Genel Tebliği (Seri No: 1)'nin "VI- İşletme Kayıtlarının Düzeltilmesine İlişkin Hükümler" başlıklı bölümünün "B- Yurt İçinde Sahip Olunan Varlıkların Kanuni Defterlere Kaydı" alt başlığında özetle; "Kurumlar vergisi mükellefleri sahip oldukları, Türkiye'de bulunan ancak kanuni defter kayıtlarında yer almayan taşınmazlarını 31/12/2016 tarihine kadar kanuni defterlere kaydedebileceklerdir. İşletmeye kayıt yapılırken, taşınmazların rayiç bedelinin Türk Lirası karşılığı değerleri esas alınacaktır. Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, yurt içinde bulunan ve defterlerine kaydettikleri kıymetleri için pasifte özel bir fon hesabı açacaklardır. Bu fon, sermayeye eklenebileceği gibi ortaklara da dağıtılabilecektir." denilmiştir.

Bu kapsamda aktifleştirilen 1.010.044.390,21 TL karşılığı bu özel fon oluşturulmuştur.

3. Kar Yedekleri:

540 - Yasal Yedekler:

233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 37 nci maddesine göre, dönem karı üzerinden % 10'u oranında yedek akçe ayrılmakta olup, başka yedek akçe uygulaması yoktur.

1984 yılından itibaren her yılın dönem karına bağlı olarak hesaba giriş ve Hazine Müsteşarlığının çeşitli mahsup isteklerine bağlı olarak da çıkış olmuştur. Hesabın 2017 yılı dönem sonu devri 1.312.538.187,18 TL'dir.

2017 yılı başı itibarıyla yedek akçe tutarı 1.159.832.464,58 TL olup, 2017 yılı içinde hesaba, 2016 yılı dönem karının % 10'u olan 152.705.722,60 TL giriş olmuştur.

4. Geçmiş Yıllar Karları :

570 - Geçmiş Yıllar Karları :

Bu hesap dönem sonunda bakiye vermemiştir.

590 - Dönem Net Karı :

2017 yılında 1.930.640.035,29 TL dönem karı elde edilmiş olup, 409.437.985,24 TL kurumlar vergisi düşüldüğünde, dönem net karı 1.521.202.050,05 TL olmaktadır.

BİLANÇO 2017						(BİN TL)
AKTİF HESAPLAR	BİLGİ	DÖNEM BAŞI	DÖNEM İÇİ GİRİŞLER	DÖNEM İÇİ ÇIKIŞLAR	FARK	DÖNEM SONU
b I. DÖNEN VARLIKLAR		2.081.068	196.184.756	196.620.859	-436.103	1.644.965
b 10 HAZIR DEĞERLER		1.633.742	187.068.082	187.619.330	-551.248	1.082.494
b 100 Kasa		202	16.664	16.802	-138	64
b 101 Alınan Çekler		0	30.498	30.498	0	0
b 102 Bankalar		1.633.488	193.463.239	194.014.377	-551.138	1.082.350
a 103 Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri(-)		0	6.446.283	6.446.283	0	0
b 108 Diğer Hazır Değerler		52	3.964	3.936	28	80
b 11 MENKUL KIYMETLER		0	0	0	0	0
b 112 Kamu Kesim Tahvil, Senet ve Bono.		0	0	0	0	0
b 12 TİCARİ ALACAKLAR		353.161	6.210.341	6.112.020	98.321	451.482
b 120 Alıcılar		307.259	6.190.123	6.100.645	89.478	396.737
b 126 Verilen Depozito ve Teminatlar		0	0	0	0	0
b 127 Diğer Ticari Alacaklar		44.572	14.125	11.327	2.798	47.370
b 128 Şüpheli Ticari Alacaklar		77.120	10.798	2.420	8.378	85.498
a 129 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı(-)		75.790	4.705	2.372	2.333	78.123
b 13 DİĞER ALACAKLAR		2.657	510.743	512.616	-1.873	784
b 131 Ortaklardan Alacaklar		1.545	500.000	501.545	-1.545	0
b 135 Personelden Alacaklar		664	9.246	9.679	-433	231
b 136 Diğer Çeşitli Alacaklar		383	1.526	1.684	-158	225
b 138 Şüpheli Diğer Alacaklar		360	265	7	258	618
a 139 Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı(-)		295	294	299	-5	290
b 15 STOKLAR		48.426	176.053	160.698	15.355	63.781
b 150 İlk Madde ve Malzeme		35.632	157.602	151.692	5.910	41.542
b 151 Yarı Mamuller Üretim		0	2.084	2.084	0	0
b 157 Diğer Stoklar		0	0	0	0	0
b 159 Verilen Sipariş Avansları		12.794	16.367	6.922	9.445	22.239
b 18 GEL AY. AİT GİD.VE GEL.TAHAK.		41.916	1.449.800	1.448.179	1.621	43.537
b 180 Gelecek Aylara Ait Giderler		40.183	46.763	44.119	2.644	42.827
b 181 Gelir Tahakkukları		1.733	1.403.037	1.404.060	-1.023	710
b 19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR		1.166	769.737	768.016	1.721	2.887
b 191 İndirilecek KDV		0	228.751	228.751	0	0
b 193 Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar		0	466.894	466.894	0	0
b 195 İş Avansları		964	59.265	57.505	1.760	2.724
b 196 Personel Avansları		202	14.827	14.866	-39	163
b 2 DURAN VARLIKLAR		6.707.547	5.156.460	3.540.865	1.615.595	8.323.142
b 22 TİCARİ ALACAKLAR		330	87	186	-99	231
b 220 Uzun Vadeli Alacaklar		0	0	0	0	0
b 226 Verilen Depozito ve Teminatlar		330	87	186	-99	231
b 227 Diğer Ticari Alacaklar		0	0	0	0	0
b 23 DİĞER ALACAKLAR		0	6	6	0	0
b 236 Diğer Çeşitli Alacaklar		0	6	6	0	0
b 25 MADDİ DURAN VARLIKLAR		6.626.468	5.078.628	3.458.583	1.620.045	8.246.513
b 250 Arazi ve Arsalar		1.518.495	709.904	373.730	336.174	1.854.669
b 251 Yer Altı ve Yer Üstü Düzenleri		2.376.770	2.682.814	1.707.898	974.916	3.351.686
b 252 Binalar		3.244.633	519.292	278.295	240.997	3.485.630
b 253 Tesis, Makine ve Cihazlar		1.852.675	253.062	148.416	104.646	1.957.321
b 254 Taşıtlar		516.603	254.396	172.696	81.700	598.303
b 255 Demirbaşlar		62.065	42.758	25.480	17.278	79.343
b 256 Diğer Maddi Duran Varlıklar		37.466	6.166	219	5.947	43.413
a 257 Birikmiş Amortismanlar (-)		3.513.977	745.080	247.989	497.091	4.011.068
b 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar		333.995	1.028.307	823.461	204.846	538.841
b 259 Verilen Avanslar		197.743	327.009	176.377	150.632	348.375
b 26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIK.		78.375	633	3.964	-3.331	75.044
b 260 Haklar		35.897	8.034	3.767	4.267	40.164
b 263 Araştırma ve Geliştirme Giderleri		41.124	9.800	0	9.800	50.924
b 267 Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar		91.222	0	0	0	91.222
a 268 Birikmiş Amortismanlar (-)		89.868	17.398	0	17.398	107.266
b 269 Verilen Avanslar		0	197	197	0	0
b 28 GEL. YIL AİT GİDER.VE GEL.TAHK.		0	3	3	0	0
b 280 Gelecek Yıllara Ait Giderler		0	3	3	0	0
b 29 DİĞER DURAN VARLIKLAR		2.374	77.103	78.123	-1.020	1.354
b 294 Hizmet Dışı Maddi Duran Varlıklar		21.728	104.129	121.176	-17.047	4.681
b 299 Hizmet Dışı Maddi Duran Var.Bir. Amortisman(-)		19.354	27.026	43.053	-16.027	3.327
TOPLAM VARLIKLAR (AKTİF)		8.788.615	201.341.216	200.161.724	1.179.492	9.968.107

BİLANÇO 2017						(BİN TL)
PASİF HESAPLAR	BİLGİ	DÖNEM BAŞI	DÖNEM İÇİ GİRİŞLER	DÖNEM İÇİ ÇIKIŞLAR	FARK	DÖNEM SONU
a 3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		1.711.763	25.777.261	25.872.095	-94.834	1.616.929
a 30 MALİ BORÇLAR		0	0	0	0	0
a 303 Uzun Vade.Kre.Anapara ve Taksit Öde.		0	0	0	0	0
a 32 TİCARİ BORÇLAR		189.926	4.428.000	4.322.531	105.469	295.395
a 320 Satıcılar		105.562	1.879.884	1.756.981	122.903	228.465
a 326 Alınan Depozito ve Teminatlar		25.589	25.680	22.276	3.404	28.993
a 329 Diğer Ticari Borçlar		58.775	2.522.436	2.543.274	-20.838	37.937
a 33 DİĞER BORÇLAR		13.965	1.594.614	1.592.877	1.737	15.702
a 331 Ortaklara Borçlar		0	888.501	888.501	0	0
a 335 Personele Borçlar		483	691.315	690.820	495	978
a 336 Diğer Çeşitli Borçlar		13.482	14.798	13.556	1.242	14.724
a 34 ALINAN AVANSLAR		180.822	327.239	452.771	-125.532	55.290
a 340 Alınan Sipariş Avansları		0	30.083	28.725	1.358	1.358
a 349 Alınan Diğer Avanslar		180.822	297.156	424.046	-126.890	53.932
a 36 ÖDENE.VER.VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜK.		74.003	2.084.820	2.071.377	13.443	87.446
a 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar		69.990	1.856.717	1.840.486	16.231	86.221
a 361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri		3.779	214.448	217.285	-2.837	942
a 369 Ödenecek Diğer Yükümlülükler		234	13.655	13.606	49	283
a 37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI		60.952	1.145.426	1.133.425	12.001	72.953
a 370 Dön.Kar.Vergi ve Yasal Yüküm.Karş.		329.056	409.438	329.056	80.382	409.438
b 371 Dön.Kar.Peşin Öden.Ver.veDiğ.Yük.(-)		268.104	399.885	331.504	68.381	336.485
a 373 Maliyet Giderleri Karşılığı		0	0	0	0	0
a 379 Diğer Borç ve Gider Karşılığı		0	1.135.873	1.135.873	0	0
a 38 GELE.AY.AİT GELİR VE GİD.TAH.		1.192.095	1.524.514	1.626.466	-101.952	1.090.143
a 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler		1.163.608	1.431.456	1.568.460	-137.004	1.026.604
a 381 Gider Tahakkukları		28.487	93.058	58.006	35.052	63.539
a 39 DİĞER KISA VADELİ YAB.KAY..		0	14.672.648	14.672.648	0	0
a 391 Hesaplanan KDV		0	736.889	736.889	0	0
a 393 Merkez ve Şubeler Cari Hesabı		0	13.935.759	13.935.759	0	0
a 4 UZUN VAD.YABANCI KAYNAK.		732.044	824.420	1.036.045	-211.625	520.419
a 40 MALİ BORÇLAR		0	0	0	0	0
a 400 Banka Kredileri		0	0	0	0	0
a 42 TİCARİ BORÇLAR		0	0	0	0	0
a 426 Alınan Depozito ve Teminatlar		0	0	0	0	0
a 47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI		588	38	0	38	626
a 479 Diğer Borç ve Gider Karşılık.(Sigorta)		588	38	0	38	626
a 48 GEL.YILLAR.AİT GELİR VE GİD.TAH.		731.456	824.382	1.036.045	-211.663	519.793
a 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler		731.456	824.382	1.036.045	-211.663	519.793
a TOPLAM YABANCI KAYNAKLAR		2.443.807	26.601.681	26.908.140	-306.459	2.137.348
a 5 ÖZ SERMAYE		6.344.808	4.927.248	3.441.297	1.485.951	7.830.759
a 50 ÖDENMİŞ SERMAYE		3.986.975	0	0	0	3.986.975
a 500 Sermaye		5.250.000	0	0	0	5.250.000
b 501 Ödenmemiş Sermaye (-)		1.263.025	0	0	0	1.263.025
a 502 Sermaye Düzeltmesi		0	0	0	0	0
a 52 SERMAYE YEDEKLERİ		0	1.010.044	0	1.010.044	1.010.044
a 529 Diğer Sermaye Yedekleri		0	1.010.044	0	1.010.044	1.010.044
a 54 KAR YEDEKLERİ		1.159.832	152.706	0	152.706	1.312.538
a 540 Yasal Yedekler		1.159.832	152.706	0	152.706	1.312.538
a 542 Olağanüstü Yedekler		0	0	0	0	0
a 57 GEÇMİŞ YILLAR KARLARI		0	2.243.296	2.243.296	0	0
a 570 Geçmiş Yıllar Karları		0	2.243.296	2.243.296	0	0
b/a 59 DÖNEM KAR (ZARAR)		1.198.001	1.521.202	1.198.001	323.201	1.521.202
a 590 Dönem Net Karı		1.198.001	1.521.202	1.198.001	323.201	1.521.202
a TOPLAM KAYNAKLAR (PASİF)		8.788.615	31.528.929	30.349.437	1.179.492	9.968.107

D. FON AKIMI

Kuruluşumuz Genel Yatırım ve Finansman Programı ve revizeleri Hazine Müsteşarlığının verdiği direktif ve esaslara göre, ayrıca Kuruluşumuz ihtiyaçları dikkate alınarak hazırlanmıştır.

2017 yılı faaliyetleri sonrası 4.268.254.817,61 TL kaynak oluşturulmuş olup, aynı dönemde 4.268.254.817,61 TL ödeme yapılmıştır. 2017 yılı yatırımı 795.922.454,88 TL gerçekleşmiştir.

FON AKIM TABLOSU				(BİN TL)
BİLGİ	2015	2016	2017	
A. FON KAYNAKLARI	3.396.842	2.564.324	4.268.255	
1. Faaliyetlerden Sağlanan Kaynaklar	1.980.710	2.056.246	2.505.857	
a. Olağan Kar	1.593.846	1.541.339	2.005.024	
b. Amortismanlar	383.861	510.192	498.461	
c. Fon Çıkışı Gerektirmeyen Diğer Giderler	3.003	4.715	2.372	
2. Olağan Dışı Faaliyetlerden Sağlanan Kaynaklar	0	0	0	
a. Olağan Dışı Kar	0	0	0	
b. Fon Çıkışı Gerektirmeyen Diğer Giderler	0	0	0	
c. Fon Girişi Sağlamayan Gelirler (-)	0	0	0	
3. Dönen Varlık Tutarındaki Azalışlar	74.129	106.570	554.474	
4. Duran Varlık Tutarındaki Azalışlar	102.580	232.137	17.147	
5. Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklardaki Artışlar	208.714	169.337	180.733	
6. Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklardaki Artışlar	535	34	0	
7. Sermaye Artırımı	1.030.174	0	1.010.044	
B. FON KULLANIMLARI	3.396.842	2.564.324	4.268.255	
1. Faaliyetlerle İlgili Kullanımlar	0	6	4	
a. Olağan Zarar	0	0	0	
b. Amortismanlar	0	0	0	
c. Fon Çıkışı Gerektirmeyen Diğer Giderler	0	6	4	
d. Fon Girişi Sağlamayan Diğer Gelirler (-)	0	0	0	
2. Olağan Dışı Faaliyetlerle İlgili Kullanımlar	20.612	14.282	74.384	
a. Olağan Dışı Zarar	20.612	14.282	74.384	
b. Fon Çıkışı Gerektirmeyen Giderler	0	0	0	
c. Fon Girişi Sağlamayan Gelirler (-)	0	0	0	
3. Ödenen Vergi ve Benzerleri	415.303	502.511	554.231	
4. Ödenen Temettüleri	459.439	914.520	888.501	
a. Bir Önceki Dönem Karından Ödenen	448.178	914.520	888.501	
b. Yedeklerden Dağıtılan	11.261	0	0	
5. Dönen Varlıkların Tutarındaki Artışlar	719.544	60.463	120.699	
6. Duran Varlıkların Tutarındaki Artışlar	1.688.294	876.271	2.131.204	
7. Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklardaki Azalışlar	93.650	14.868	287.568	
8. Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklardaki Azalışlar	0	181.403	211.664	
9. Sermayedeki Azalışlar	0	0	0	

E. NAKİT AKIMI

Kuruluşumuz 2017 faaliyet dönemine 1.633.742.375,22 TL nakit ile başlamış olup, dönem içinde 4.668.444.681,62 TL nakit girişi ve

5.219.693.322,26 TL nakit çıkışı sonrası 2018 yılına 1.082.493.734,58 TL nakit devretmiştir. Nakit giriş ve çıkışları aşağıda gösterilmiştir.

NAKİT AKIM TABLOSU			
	(BİN TL)		
BİLGİ	2015 G	2016 G	2017 G
A. DÖNEM BAŞI NAKİT MEVCUDU	1.046.822	1.732.508	1.633.742
B. DÖNEM İÇİ NAKİT GİRİŞLERİ	4.018.626	4.235.238	4.668.444
1. Satışlardan Elde Edilen Nakit	3.263.354	3.410.335	4.168.570
a. Net Satışlar	3.240.901	3.444.346	4.266.792
b. Ticari Alacaklardaki Azalışlar	50.718	820	2.433
c. Ticari Alacaklardaki Artışlar (-)	28.265	34.831	100.655
2. Diğer Faal.Olağan Gelir.Sağlanan Nakit	178.432	186.548	149.174
3. Olağan Dışı Gelir ve Kar.Sağlanan Nakit	11.879	9.138	15.360
4. Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar.Artışlar	192.130	135.904	38.146
5. Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar.Artışlar	535	34	38
6. Sermaye Artışından Sağlanan Nakit	11.261	0	0
7. Diğer Nakit Girişleri	361.035	493.279	297.156
C. DÖNEM İÇİ NAKİT ÇIKIŞLARI	3.332.940	4.334.004	5.219.693
1. Maliyetlerden Kaynaklanan Nakit Çıkışları	1.144.287	1.264.188	1.486.440
a. Satışların Maliyeti	1.480.680	1.775.134	2.074.183
b. Stoklardaki Artış	5.467	13.887	15.356
c. Ticari Borçlardaki Azalışlar	31.728	0	20.839
d. Ticari Borçlardaki Artışlar (-)	5.994	33.433	126.308
e. Amort.ve Nakit Çıkışı Gerektirme.Gid.(-)	367.594	491.400	497.630
f. Stoklardaki Azalışlar (-)	0	0	0
2. Faaliyet Giderlerine İlişkin Nakit Çıkışları	115.819	131.467	167.055
a. Araştırma ve Geliştirme Giderleri	4.334	4.411	5.242
b. Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri	2.878	3.284	3.807
c. Genel Yönetim Giderleri	124.874	142.564	178.797
d. Amortis-Nakit Çıkışı Gerektirme.Gid.(-)	16.267	18.792	20.791
3. Diğer Faali.Olağan Gider ve Zarar.İlişkin	264.721	18.704	14.111
a. Diğer Faaliyetlerden Olağan Giderler	624.547	402.870	349.232
b. Amortis-Nakit Çıkışı Gerektirme.Gid.(-)	359.826	384.166	335.121
4. Olağan Dışı Gider ve Zarar.Nakit Çıkışı	2.103	29.483	101.752
a. Olağan Dışı Gider ve Zararlar	43.379	29.512	101.949
b. Amortis-Nakit Çıkışı Gerektirme.Gid.(-)	41.276	29	197
5. Duran Varlık Yatırımları Nakit Çıkışı	555.661	587.743	1.104.112
6. Kısa Vadeli Yabancı Kaynak Ödemeleri	130.422	0	0
a. Menkul Kıymetler Ana Para Ödemeleri	0	0	0
b. Alınan Krediler Ana Para Ödemeleri	0	0	0
c. Diğer Ödemeler	130.422	0	0
7. Ödenen Vergi ve Benzerleri	662.760	880.910	1.033.677
8. Ödenen Temettüleri	448.179	914.520	888.501
9. Diğer Nakit Çıkışları	8.988	506.989	424.045
D. DÖNEM SONU NAKİT MEVCUDU	1.732.508	1.633.742	1.082.493
E. NAKİT ARTIŞ VEYA AZALIŞI	685.686	-98.766	-551.249

F. MALİ ANALİZ

1. MALİ DURUM

	2015	2016	2017
a) Kaynaklar Arasındaki İlişkiler			
1) Mali Yeterlilik (Finansman)			
Öz Kaynaklar x 100			
----- =	250,64	259,63	366,38
Yabancı Kaynaklar			
2) İç Kaynaklar (Otofinansman)			
Kar Yedekleri x 100			
----- =	25,14	29,09	32,92
Ödenmiş Sermaye			
b) Varlıklar Arasındaki İlişkiler			
Bağlı Değerler x 100			
----- =	75,50	76,32	83,50
Varlıklar Toplamı			
c) Varlıklar ve Kaynaklar Arasındaki İlişkiler			
1) Bağlı Değerler ile bu değerlerin finansmanında kullanılan kaynakların ilişkileri:			
Bağlı Değerler x 100			
----- =	105,62	105,71	106,28
Öz Kaynaklar			
2) Paraya çevrilebilir ve hazır değerlerle bu değerlerin finansmanında kullanılan kaynakların ilişkisi (Disponibilite)			
Hazır Değerler x 100			
----- =	110,40	95,44	66,95
Kısa Süreli Borçlar			
(Genişletilmiş Likidite)			
Dönen Varlıklar x 100			
----- =	135,84	121,57	101,73
Kısa Süreli Borçlar			

2. MALİ SONUÇLAR

	2015	2016	2017
a) Karlılık (Rantabilite)			

1) Mali Karlılık (Mali Rantabilite)

Dönem Karı x 100			
----- =	39,46	38,30	48,42
Ödenmiş sermaye			

Dönem Karı x 100			
----- =	25,28	24,07	24,65
Öz Kaynaklar			

Faaliyet Karı x 100			
----- =	26,16	23,94	25,60
Öz Kaynaklar			

2) İktisadi Karlılık (Ekonomik Rantabilite)

Dönem Karı + (Finansman Giderleri- Yatırım Maliyetine Verilen Finansman Giderleri) X 100			
----- =	19,60	18,49	21,26

Kullanılan Kaynaklar - İşletmeye açılmayan Yatırımlarda Kullanılan Kaynaklar			
--	--	--	--

b) Mali Sonucu İlgilendiren Etkenler

Ödenen Faizler x 100			
----- =	0	0	0
Faize Tabi Yabancı Kaynaklar			

Net Satış Hasılatı X 100			
----- =	40,37	41,71	46,99

Kullanılan Kaynaklar - İşletmeye Açılmayan Yatırımlarda Kullanılan Sermaye			
--	--	--	--

	2015	2016	2017
c) Kullanılan Sermaye (Kaynaklar Toplamı) Değişmelerin Karlılığı etkisi			
Net Satışlar x 100			
----- =	37,23	39,19	42,80
Kullanılan Kaynaklar			
Net Satışlar x 100			
----- =	52,08	54,29	54,49
Öz Kaynaklar			
Net Satışlar x 100			
----- =	152,02	165,51	259,38
Dönen Varlıklar			
Net Satışlar x 100			
----- =	49,3	51,35	51,26
Duran Varlıklar			
Net Satışlar x 100			
----- =	999,68	974,38	944,58
Alacaklar			

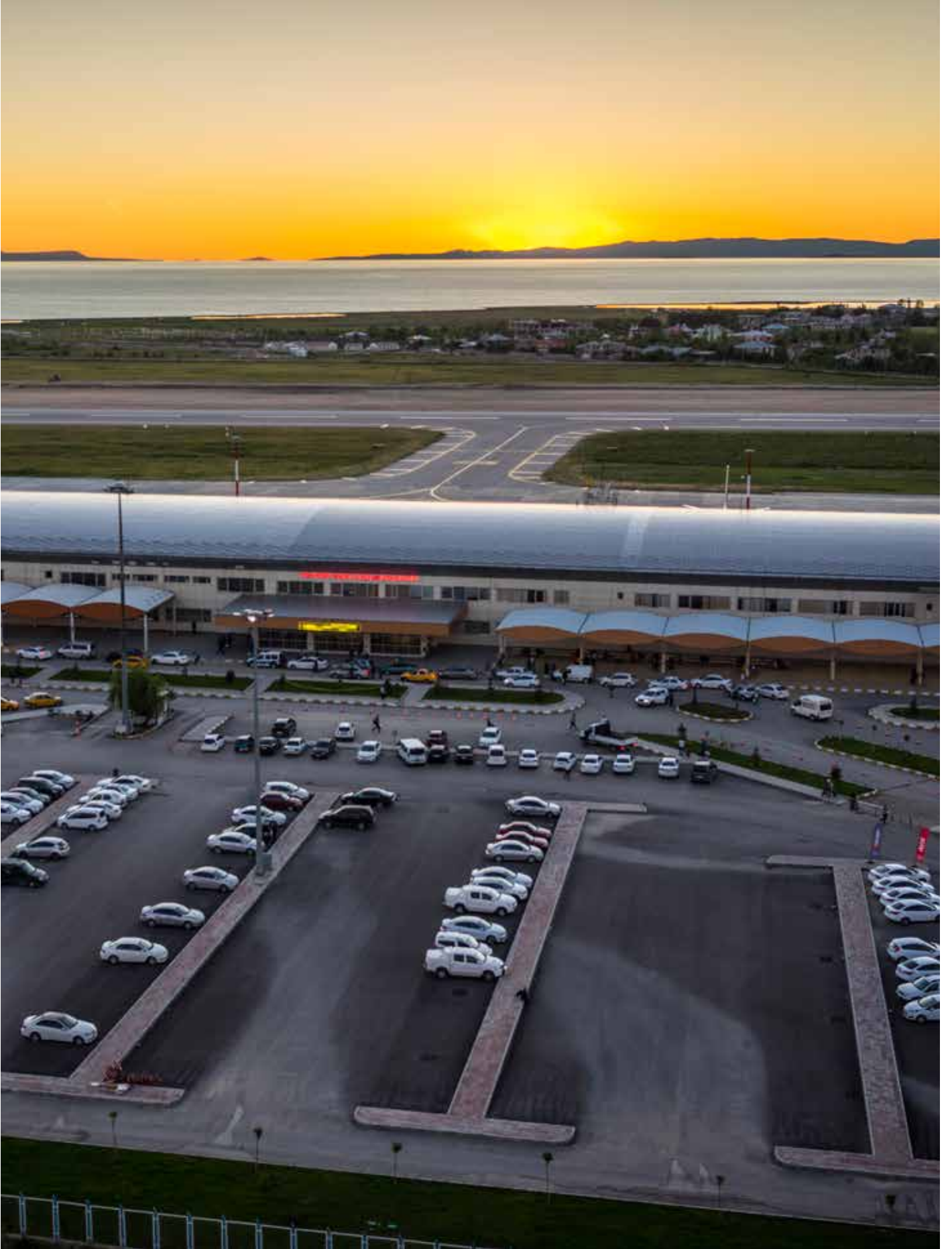
MALİ BÜNYE				
(BİN TL)				
BİLGİ	YILLAR	2015	2016	2017
A. KAYNAKLAR TOPLAMI		8.705.489	8.788.615	9.968.107
1. ÖZ KAYNAKLAR		6.222.713	6.344.808	7.830.759
2. YABANCI KAYNAKLAR		2.482.776	2.443.807	2.137.348
a. Kısa Vadeli Borçlar		1.569.363	1.711.763	1.616.929
b. Uzun Vadeli Borçlar		913.413	732.044	520.419
B. VARLIKLAR TOPLAMI		8.705.489	8.788.615	9.968.107
1. DURAN VARLIKLAR		6.573.605	6.707.547	8.323.142
a. Bağlı Değerler		6.572.455	6.707.217	8.322.911
b. Uzun Sürede Paraya Çev.Değ.		1.150	330	231
2. DÖNEN VARLIKLAR		2.131.884	2.081.068	1.644.965
a. Kısa Sürede Paraya Çev.Değ.		399.376	447.326	562.471
b. Hazır Değerler		1.732.508	1.633.742	1.082.494

3. FAALİYET SONUÇLARI

	2015	2016	2017
a) Maliyet Giderleri Göstergesi			
Satışların Üretim x 100			
Maliyet Gider			
----- =	45,69	51,54	48,61
Net Satış Hasılatı			
b) Dönem Giderleri Göstergesi			
Satış Giderleri x 100			
----- =	0,09	0,10	0,09
Net Satış Hasılatı			
Diğer Faaliyet x 100			
Giderleri			
----- =	3,99	4,27	4,31
Net Satış Hasılatı			
c) Satış Göstergesi			
Satış Maliyeti x 100			
Tutarı			
----- =	49,76	55,90	53,01
Net Satış Hasılatı			
d) İşletme Faaliyet Göstergesi			
Faaliyet Karı x 100			
----- =	50,24	44,10	46,99
Net Satış Hasılatı			

MALİ BÜNYE				
(BİN TL)				
BİLGİ	YILLAR	2015	2016	2017
A. GAYRİ SAFİ SATIŞ HASILATI		3.573.891	3.823.865	4.732.795
1. SATIŞTAN İADELER		0	0	0
2. İNDİRİMLER		332.990	379.519	466.003
B. SAFİ SATIŞ HASILATI		3.240.901	3.444.346	4.266.792
1. SATIŞLARIN ÜRETİM MALİYETİ		1.480.680	1.775.134	2.074.183
2. SATIŞ GİDERLERİ		2.878	3.284	3.807
3. DİĞER DÖNEM GİDERLERİ		129.208	146.975	184.040
SATIŞ MALİYETİ TUTARI		1.612.766	1.925.393	2.262.030
C. İŞLETME FAALİYET KARI		1.628.135	1.518.953	2.004.762
D. FAALİYET DIŞI GELİR VE KARLAR		613.025	440.486	377.059
FAALİYET DIŞI GİDER VE ZARARLAR		667.926	432.382	451.181
E. DÖNEM KARI		1.573.234	1.527.057	1.930.640

**DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

DHMI Çağrı Merkezi
444 34 64 (DHMI)
iletisimmerkezi@dhmi.gov.tr

Emniyet Mahallesi Mevlana Bulvarı No: 32
Yenimahalle / Ankara 06560 - TÜRKİYE
T: +90 312 204 20 00 • F: +90 312 222 09 76
dhmi@dhmi.gov.tr • www.dhmi.gov.tr
www.facebook.com/dhmi.gov.tr
www.twitter.com/dhmikurumsal
www.instagram.com/dhmigenelmudurlugu